

แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่

พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔

คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

มิถุนายน ๒๕๖๓

คำนำ

แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ จัดทำขึ้นภายใต้บทบัญญัติของพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อเป็นกรอบแนวทางการบริหารจัดการแร่ของประเทศให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่กำหนดให้รัฐมีหน้าที่บริหารจัดการแร่เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประเทศชาติและประชาชนอย่างยั่งยืน ภายใต้ดุลยภาพในการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งต้องคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนอย่างรอบด้าน

ในการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ได้พิจารณานำกรอบแนวคิดสำคัญตามหลักการของแนวนโยบายและทิศทางการพัฒนาประเทศภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) แผนการปฏิรูปประเทศ นโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๕ แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕ และยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) ซึ่งยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติได้มีการพิจารณาให้ความเห็นชอบการเปลี่ยนแปลงกรอบระยะเวลาจากเดิมเป็นยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ยุทธศาสตร์และแผนต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้นได้นำมาใช้เป็นกรอบกำหนดแนวทางในการบริหารจัดการแร่ โดยในช่วงระยะเวลาแรกที่มีการเปลี่ยนผ่านของการบังคับใช้กฎหมายจากเดิมพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ เป็นพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ จึงมีกรอบแนวคิดระยะเริ่มต้นในการปฏิรูปกลไกการบริหารจัดการแร่และวางพื้นฐานกรอบนโยบายการบริหารจัดการแร่ของประเทศ โดยมีการกำหนดให้เป้าหมายของแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ฉบับแรกให้มีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกับเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติในการนำไปสู่การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศให้บรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ฉบับนี้เป็นแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ฉบับแรก ซึ่งได้ดำเนินการจัดทำภายใต้การมีส่วนร่วมของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียในรูปแบบและลักษณะการมีส่วนร่วมต่าง ๆ ทั้งการเปิดเผยข้อมูลผ่านสื่อหลายช่องทาง การจัดประชุมหารือทางเทคนิค (Technical Meeting) การจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย (Focus group) และการจัดประชุมเวทีสาธารณะ (Public Hearing) เพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและกลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย รวมทั้งได้ดำเนินการปรับปรุงรายละเอียดให้สอดคล้องตามความเห็นของคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และความเห็น ข้อเสนอแนะ และข้อสังเกตของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ที่เห็นชอบในหลักการแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ และให้คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติพิจารณาความเหมาะสมในการปรับปรุงแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ต่อไป และคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติได้มีการพิจารณาความเหมาะสมและเห็นชอบแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ตามนัยมติคณะรัฐมนตรีแล้ว เมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๓ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ ๑ ภาพรวมแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔	๑
๑. แนวคิดและหลักการ	๑
๒. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)	๒๑
๓. แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔	๒๔
ส่วนที่ ๒ การประเมินสภาพแวดล้อมการบริหารจัดการแร่ของประเทศ	๓๓
๑. สถานการณ์และแนวโน้มภายนอก	๓๓
๒. สถานการณ์และแนวโน้มภายใน	๓๖
ส่วนที่ ๓ วัตถุประสงค์และเป้าหมายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔	๔๕
ส่วนที่ ๔ แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔	๕๑
☐ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ : การจำแนกเขตแหล่งแร่	๕๑
☐ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : การกำหนดนโยบายบริหารจัดการแร่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด	๕๗
☐ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ : การพัฒนากลไกการกำกับ ดูแล และอำนวยความสะดวก	๗๕
☐ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ : การเสริมสร้างและส่งเสริมการมีส่วนร่วม	๘๑
ส่วนที่ ๕ การขับเคลื่อนแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔	๘๕
สู่การปฏิบัติและติดตามประเมินผล	
๑. การขับเคลื่อนแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ สู่การปฏิบัติ	๘๕
๒. การติดตามและประเมินผลแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔	๘๗
ส่วนที่ ๖ ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ	๙๑
ภาคผนวก ข คำนियามหรือคำจำกัดความ	๑๒๓
ภาคผนวก ค บัญชีทรัพยากรแร่และสถานการณ์แร่	๑๒๕
ภาคผนวก ง สถานภาพการขอใช้ประโยชน์ทรัพยากรแร่ (เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง ภายใต้แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)	๑๓๕
ภาคผนวก จ ภาพรวมของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ และ แผนที่ยุทธศาสตร์ภายใต้แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔	๑๔๙
ภาคผนวก ฉ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑ และความเห็นของ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๑๕๑

ส่วนที่ ๑

ภาพรวม

แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

ส่วนที่ ๑

ภาพรวมแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

๑. แนวคิดและหลักการ

ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ จัดทำขึ้นภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) แผนการปฏิรูปประเทศพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ นโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๕ และแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕ เพื่อกำหนดแนวทางการบริหารจัดการแร่ที่มีอยู่ในประเทศให้เป็นไปอย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ในระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) โดยในช่วงระยะ ๕ ปีแรก มุ่งเน้นการปฏิรูประบบการบริหารจัดการแร่ ให้สอดคล้องและเป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่กำหนดให้รัฐมีหน้าที่ในการบริหารจัดการแร่เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประเทศชาติและประชาชนอย่างยั่งยืน และมีดุลยภาพทางเศรษฐกิจ สังคม และผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน มีการจัดสรรผลประโยชน์แร่แก่ผู้มีส่วนได้เสียอย่างเป็นธรรม และประชาชน ชุมชนท้องถิ่น และภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแร่

ที่ผ่านมา การบริหารจัดการแร่ของประเทศประสบปัญหาหลายประการ เช่น ปัญหาการจัดการผลกระทบจากการทำเหมืองแร่ สิ่งแวดล้อม วิถีชีวิตและสุขภาพของประชาชนและชุมชนในบริเวณใกล้เคียงในพื้นที่พัฒนาใช้ประโยชน์ทรัพยากรแร่ ปัญหาความไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการจัดสรรผลประโยชน์ที่เกิดจากการนำทรัพยากรแร่มาใช้ประโยชน์ที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งทางสังคมในวงกว้าง ปัญหาการขาดความโปร่งใสในการพิจารณาอนุมัติอนุญาตของหน่วยงานภาครัฐ และปัญหาความขัดแย้งที่เกิดจากความวิตกกังวลของภาคประชาชนที่เกี่ยวข้องกับการทำเหมืองแร่เป็นภาพลบ ปัญหาเหล่านี้ส่งผลให้การนำทรัพยากรแร่ในประเทศมาใช้ประโยชน์มีอุปสรรค สาเหตุสำคัญของปัญหาเหล่านี้ คือ การที่นโยบายการนำทรัพยากรแร่ในประเทศมาใช้ประโยชน์ในภาพรวมยังขาดความชัดเจนและขาดการบูรณาการกระบวนการพิจารณาอนุมัติอนุญาตในการใช้ประโยชน์ทรัพยากรแร่มีความซับซ้อนเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน ตลอดจนภาคประชาชนและสังคมยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรมและผลกระทบจากการทำเหมือง ดังนั้น ภาครัฐต้องเร่งแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยการกำหนดนโยบายการบริหารจัดการแร่ในภาพรวมของประเทศให้มีความชัดเจนและครอบคลุมภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วมจากภาคส่วนต่าง ๆ ปฏิรูปกลไกการบริหารจัดการแร่ในทุก ๆ ด้านเพื่อลดความซับซ้อน และลดการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ พร้อมทั้งการส่งเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และเผยแพร่ข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องให้กับภาคประชาสังคม เพื่อให้มีองค์ความรู้และข้อมูลที่เพียงพอสำหรับการพิจารณาตัดสินใจ รวมทั้งส่งเสริมสร้างและส่งเสริมให้ภาคส่วนต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแร่ของประเทศผ่านกระบวนการที่ชัดเจนและมีประสิทธิภาพ กิจกรรมเหล่านี้ได้ถูกผนวกไว้ในแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ซึ่งเป็นแผนในช่วงระยะ ๕ ปีแรกของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) แผนดังกล่าวมุ่งเน้นการปฏิรูปกลไกการบริหารจัดการแร่และวางพื้นฐานกรอบนโยบายการบริหารจัดการแร่

ในภาพรวมของประเทศให้มีความชัดเจนทั้งเชิงพื้นที่และรายชนิดแร่ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นต่อภาคการลงทุน และภาคอุตสาหกรรม และแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในสังคม ช่วงระยะ ๑๐ ปี แนวนโยบายจะมุ่งเน้นให้ประเทศก้าวเข้าสู่ช่วงของการมีฐานวัตถุดิบที่มั่นคงสามารถตอบสนองต่อการพัฒนาประเทศทั้งภาคการลงทุน และภาคอุตสาหกรรม ช่วงระยะ ๑๕ ปี จะมุ่งเน้นให้ภาคอุตสาหกรรมการผลิตที่เกี่ยวข้องกับการใช้ประโยชน์ทรัพยากรแร่ในประเทศพัฒนาเข้าสู่การเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และเป้าหมายระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) เป็นนโยบายการบริหารจัดการแร่ของประเทศที่ภาคอุตสาหกรรมแร่และอุตสาหกรรมต่อเนื่องมีส่วนช่วยสนับสนุนการพัฒนาประเทศให้เข้าสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เกิดประโยชน์สูงสุด ภายใต้ดุลยภาพแบบองค์รวม ในทุกมิติทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชน

๑.๑ หลักการสำคัญของกรอบแนวทางการบริหารจัดการแร่ของประเทศ

หลักการสำคัญที่ใช้เป็นกรอบแนวทางการบริหารจัดการแร่ของประเทศได้กำหนดให้เป็นไปภายใต้กรอบแนวคิดที่สำคัญตามหลักการสากล ประกอบด้วย

๑) **หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง** ซึ่งตั้งอยู่บนหลักของความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีระบบภูมิคุ้มกันผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายใน พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับความรู้และคุณธรรมควบคู่กันไป การบริหารจัดการแร่ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นการพัฒนาใช้ประโยชน์ทรัพยากรแร่เป็นไปอย่างรอบคอบ สอดคล้องตามหลักวิชาการ มีเหตุผล มีความพอประมาณ มีความเหมาะสม มีความถูกต้อง และเป็นธรรม เพื่อให้ทรัพยากรแร่เป็นฐานการผลิตที่สำคัญในการสร้างความมั่นคงต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ให้ความสำคัญต่อผลกระทบต่อสังคม สิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชน เพื่อให้มีความสมดุลระหว่างการสงวน การอนุรักษ์ และการใช้ประโยชน์ทรัพยากรแร่

๒) **หลักการสำคัญภายใต้นโยบาย แผน และยุทธศาสตร์ระดับชาติที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแร่** ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) แผนการปฏิรูปประเทศ พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ นโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙ และแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕ นำมาเป็นกรอบในการจัดทำยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ได้แก่ ประเด็นด้านความเจริญเติบโตของชาติ ความเป็นธรรมและความอยู่ดีมีสุขของประชาชน ความยั่งยืนของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ความมั่นคงทางพลังงาน อาหาร และน้ำ ความสามารถในการรักษาผลประโยชน์ของชาติภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศและการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ประสานสอดคล้องกันด้านความมั่นคงในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกอย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี ประเทศไทยไม่เป็นภาระของโลกและสามารถเกื้อกูลประเทศที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจดีกว่า

๓) **การพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development)** เป็นกรอบแนวทางซึ่งเน้นการพัฒนาที่มีดุลยภาพทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะต้องเกื้อกูลและไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้งตอบสนองต่อความต้องการวัตถุดิบที่เพิ่มขึ้น การลดผลกระทบด้านลบและเพิ่มผลกระทบด้านบวก การใช้ทรัพยากรโดยคำนึงถึงขีดจำกัดของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การใช้ประโยชน์เท่าที่จำเป็น การสงวนและรักษาไว้เพื่ออนาคตของคนรุ่นต่อไป และการกระจายผลประโยชน์จากทรัพยากรอย่างเป็นธรรม

ภายใต้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) โดยให้ครอบคลุมในทุกประเด็นทั้ง ๑๗ ประเด็น

๔) ธรรมภิบาล (Good Governance) หรือการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เป็นหลักการปกครองที่เป็นธรรมเพื่อให้การอยู่ร่วมกันในบ้านเมืองและสังคมเป็นไปอย่างสงบสุข สามารถประสานประโยชน์และคลี่คลายปัญหาข้อขัดแย้งโดยสันติวิธีและพัฒนาสังคมให้มีความยั่งยืน ภายใต้กรอบด้านศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และความถูกต้องชอบธรรม บนพื้นฐานขององค์ประกอบสำคัญ ๖ ประการ คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักความมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า

๑.๒ จุดเปลี่ยนสำคัญในการบริหารจัดการแห่งประเทศ

การจัดทำยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแรม ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแรม พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ นับว่าเป็นจุดเปลี่ยนที่เป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายระดับประเทศในหลายด้าน ได้แก่ (๑) ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) (๒) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) (๓) แผนการปฏิรูปประเทศ (๔) พระราชบัญญัติแรม พ.ศ. ๒๕๖๐ (๕) นโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๔ และ (๖) แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕ เป็นกลไกเชื่อมโยงสู่การขับเคลื่อนและการพัฒนาดังที่กล่าวมาแล้ว เพื่อกำหนดเป้าหมายที่จะต้องบรรลุและแนวทางพัฒนาที่ต้องดำเนินการซึ่งนโยบาย แผน และยุทธศาสตร์ระดับประเทศที่กล่าวถึงในข้างต้นต่างให้ความสำคัญกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เนื่องจากทรัพยากรแรมเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่อย่างจำกัด เมื่อนำมาใช้แล้วจะหมดสิ้นไป ดังนั้น การบริหารจัดการทรัพยากรแรมและนำมาใช้ประโยชน์จึงต้องหมายรวมถึงมิติของการคำนึงถึงการอนุรักษ์สำรองทรัพยากรแรมเพื่อส่งต่อสำหรับการใช้ประโยชน์ของคนรุ่นต่อไปแรมด้วยเป็นสำคัญ โดยมุ่งใช้ทรัพยากรแรมให้เกิดประโยชน์สูงสุดในช่วงเวลาที่เหมาะสม และคำนึงถึงการอนุรักษ์ทรัพยากรแรมเพื่อให้คนรุ่นต่อไปได้ใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน กิจการทำเหมืองแรมจึงควรทำเท่าที่จำเป็น เฉพาะในแรมที่มีศักยภาพ มีความคุ้มค่าจากการประเมินทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม ในขอบเขตพื้นที่การใช้ประโยชน์ที่ดินที่จำแนกไว้อย่างเหมาะสม คำนึงถึงผังเมืองในภาพรวมและการกำหนดเขตพื้นที่ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ โดยการใช้ประโยชน์ทรัพยากรแรมจะเน้นการสร้างมูลค่าเพิ่ม มีอุตสาหกรรมต่อเนื่องและองค์ความรู้ด้านการวิจัยและพัฒนารองรับ เพื่อตอบสนองความต้องการใช้และการพัฒนาทรัพยากรแรมภายในประเทศเป็นหลัก ไม่ใช่วัตถุประสงค์เพื่อการส่งออกวัตถุดิบ ทั้งนี้ การทำเหมืองต้องดำเนินการด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มีการควบคุมผลกระทบเชิงลบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพประชาชนอย่างเคร่งครัด รวมทั้งมีการดำเนินการฟื้นฟูสภาพพื้นที่หลังจากการทำเหมืองอย่างเหมาะสม นอกจากนี้ เพื่อประโยชน์สำหรับการตัดสินใจเชิงนโยบายและการบริหารจัดการทรัพยากรแรมในอนาคตจะต้องมุ่งให้ความสำคัญกับการพัฒนาฐานข้อมูลทางธรณีวิทยาเชิงลึกของหน่วยงานภาครัฐ รวมทั้งส่งเสริมองค์ความรู้และให้ข้อมูลแก่ทุกภาคส่วนโดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคประชาชนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นภาคีสำคัญ เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมอย่างมีคุณภาพ

๑) ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) มีวิสัยทัศน์ คือ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ขับเคลื่อนผ่าน ๖ ยุทธศาสตร์ ซึ่งในแต่ละยุทธศาสตร์วางเป้าหมายและประเด็นการพัฒนาที่สำคัญไว้อย่างชัดเจน

ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือ ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เน้นการบริหารจัดการภาวะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย เอกราษ อธิปไตย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับชาติ สังคม ชุมชน มุ่งเน้นการพัฒนาคน เครื่องมือ เทคโนโลยีและระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ให้มีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคามและภัยพิบัติ ได้ทุกรูปแบบ และทุกระดับความรุนแรง ควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน และที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ใช้กลไกการแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการ ทั้งกับส่วนราชการ ภาคเอกชน ประชาสังคม และองค์กรที่ไม่ใช่รัฐ บนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล เพื่อเอื้ออำนวยประโยชน์ ต่อการดำเนินการของยุทธศาสตร์ชาติด้านอื่น ๆ ให้สามารถขับเคลื่อนไปได้ตามทิศทางและเป้าหมาย ที่กำหนด

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน มีเป้าหมายการพัฒนา ที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติบนพื้นฐานแนวคิด ๓ ประการ ได้แก่ (๑) “ต่อยอดอดีต” โดยมองกลับไปที่รากเหง้าทางเศรษฐกิจ อัตลักษณ์วัฒนธรรม ประเพณีวิถีชีวิต และจุดเด่นทาง ทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย นำมาประยุกต์ผสมผสานกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้สอดคล้องกับ บริบทของเศรษฐกิจและสังคมโลกสมัยใหม่ (๒) “ปรับปรุงปัจจุบัน” เพื่อปูทางสู่อนาคต ผ่านการพัฒนา โครงสร้างพื้นฐานของประเทศในมิติต่าง ๆ ทั้งโครงข่ายระบบคมนาคมและขนส่ง โครงสร้างพื้นฐาน วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและดิจิทัล และการปรับสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมและ บริการอนาคต และ (๓) “สร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต” ด้วยการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ พัฒนาคณะ รุณใหม่ รวมถึงปรับรูปแบบธุรกิจ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาด ผสมผสานกับยุทธศาสตร์ ที่รองรับอนาคต บนพื้นฐานของการต่อยอดอดีตและปรับปรุงปัจจุบัน พร้อมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนจาก ภาครัฐ ขยายโอกาสทางการค้าและการลงทุน ควบคู่ไปกับการยกระดับรายได้และการกินดีอยู่ดีรวมถึง การเพิ่มขึ้นของคนชั้นกลาง และลดความเหลื่อมล้ำของคนในประเทศ

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมาย การพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทย มีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้านและมีสุขภาพที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มีธรรมาภิบาล อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่สาม และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้ และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นวัตกรรม ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่ และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม มีเป้าหมาย การพัฒนาที่ให้ความสำคัญกับการดึงเอาพลังของภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาคเอกชน ประชาสังคม ชุมชน ท้องถิ่น มาร่วมขับเคลื่อน โดยการสนับสนุนการรวมตัวของประชาชนในการร่วมคิดร่วมทำเพื่อส่วนรวม การกระจายอำนาจและความรับผิดชอบไปสู่กลไกบริหารราชการแผ่นดินในระดับท้องถิ่น การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการจัดการตนเอง และการเตรียมความพร้อมของประชากรไทย ทั้งในมิติสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อมให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพ สามารถพึ่งตนเอง และทำประโยชน์ แก่ครอบครัว ชุมชน และสังคมให้นานที่สุด โดยรัฐให้หลักประกันการเข้าถึงบริการและสวัสดิการ ที่มีคุณภาพอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกมิติ ทั้งด้านสังคม

เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ธรรมาภิบาล และความเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างกัน ทั้งภายในและภายนอกประเทศอย่างบูรณาการ ใช้พื้นที่เป็นตัวตั้งในการกำหนดกลยุทธ์และแผนงาน และการให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในแบบทางตรงให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยเป็นการดำเนินการบนพื้นฐานการเติบโตร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นทางเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิต โดยให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลทั้ง ๓ ด้าน อันจะนำไปสู่ความยั่งยืนเพื่อคนรุ่นต่อไปอย่างแท้จริง

ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อปรับเปลี่ยนภาครัฐที่ยึดหลัก “ภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชน และประโยชน์ส่วนรวม” โดยภาครัฐต้องมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ แยกแยะบทบาท หน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่ในการกำกับหรือในการให้บริการในระบบเศรษฐกิจที่มีการแข่งขัน มีสมรรถนะสูง ยึดหลักธรรมาภิบาล ปรับวัฒนธรรมการทำงานให้มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม มีความทันสมัย มีการนำนวัตกรรม เทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัลเข้ามาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่า และปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากล เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และโปร่งใส นอกจากนี้ กฎหมายต้องมีความชัดเจน มีเพียงเท่าที่จำเป็น มีความทันสมัย มีความเป็นสากล มีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำ และเอื้อต่อการพัฒนา โดยกระบวนการยุติธรรมมีการบริหารที่มีประสิทธิภาพ เป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และการอำนวยความสะดวกยุติธรรมตามหลักนิติธรรม

หากวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) พบว่าในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแห่งประเทศไทยมีดังนี้

(๑) **ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน** โดยมีสาระที่เกี่ยวข้อง ๑ ประเด็น ได้แก่

ก. ประเด็นโครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมไทย เชื่อมโลก (ประเด็นที่ ๔.๔) โครงสร้างพื้นฐานเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับประเทศไทยในการก้าวสู่การเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจอาเซียน และเป็นจุดเชื่อมต่อที่สำคัญของภูมิภาคเอเชีย ในยุคของการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว และรุนแรง โครงสร้างพื้นฐานจะครอบคลุมถึงโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพในด้านโครงข่ายคมนาคม พื้นที่และเมือง รวมถึงเทคโนโลยี ตลอดจนโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ เพื่ออำนวยความสะดวกและลดต้นทุนในการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ เงินทุน บุคลากร และเชื่อมโยงประเทศไทยกับประชาคมโลก

ก-๑ **เชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคมไร้รอยต่อ** (ข้อ ๔.๔.๑) เชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคมระดับภูมิภาคจากเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างไร้รอยต่อ โดยมีไทยเป็นจุดเชื่อมโยงหลักของการคมนาคมให้เป็นระเบียบเศรษฐกิจแห่งเอเชีย เพื่อเป็นศูนย์กลางการคมนาคม การขนส่ง การกระจายสินค้า การค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว สอดรับกับการพัฒนาการเชื่อมโยงกับกลุ่มเศรษฐกิจในระดับภูมิภาค โดยการพัฒนาโครงข่ายคมนาคมและโครงสร้างพื้นฐานทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ เพื่อรองรับการขนส่งและโลจิสติกส์ตลอดห่วงโซ่อุปทานของภูมิภาค โดยให้ความสำคัญกับการขนส่งทางน้ำและระบบรางมากขึ้น รวมถึงการพัฒนาและบูรณาการการใช้ท่าอากาศยานหลักในส่วนกลางและท่าอากาศยานในส่วนภูมิภาคให้สอดคล้องกับการเชื่อมโยงโครงข่ายทั้งในประเทศและต่างประเทศมากขึ้น พร้อมทั้งการวางโครงข่ายเส้นทางคมนาคมเชื่อมโยงสู่เมืองหลักของภูมิภาคอย่างไร้รอยต่อ เพื่อรองรับการเพิ่มจำนวนของเมืองและการขยายเมือง และเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านและการพัฒนาระบบขนส่งสาธารณะสมัยใหม่และสิ่งอำนวยความสะดวกภายในเมืองให้มีความเชื่อมโยงกัน ส่งเสริมระบบขนส่งสมัยใหม่ และพัฒนาพื้นที่โดยรอบสถานีระบบขนส่งสาธารณะให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจ รวมทั้ง

การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคม และระบบโลจิสติกส์ให้มีมาตรฐานเดียวกัน และสร้างความร่วมมือในการอำนวยความสะดวกทางการค้าระหว่างกันในภูมิภาคให้ง่ายและสะดวกที่สุด

ก-๒ สร้างและพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ (ข้อ ๔.๔.๒) ให้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาเศรษฐกิจและกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค ยกระดับรายได้และคุณภาพชีวิตของประชาชน และแก้ปัญหาความมั่นคงบริเวณชายแดน โดยการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกให้มีความพร้อมทางโครงสร้างพื้นฐานที่จะทำให้ไทยเป็นศูนย์กลางทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ รวมทั้งเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมและนวัตกรรม พัฒนาเมืองและส่งเสริมการท่องเที่ยว รวมถึงการพัฒนาเขตเศรษฐกิจตะวันออกเพื่อเชื่อมต่อการพัฒนาภาคตะวันออก และภาคอื่น ๆ ตลอดจนเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนทั้งทางด้านการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว โดยคำนึงถึงจุดเด่นของแต่ละพื้นที่และการเสริมซึ่งกันและกันกับการพัฒนาเขตเศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้าน พร้อมทั้งการจัดผังเมือง ระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ การอำนวยความสะดวกทางการค้าการลงทุน ทั้งในด้านข้อมูล แรงงาน และกฎระเบียบต่าง ๆ รวมทั้งมีมาตรการสนับสนุนให้เกิดการลงทุนในอุตสาหกรรมและบริการเป้าหมายที่มีการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม และมีมูลค่าเพิ่มสูง โดยตระหนักถึงความยั่งยืน

(๒) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม โดยมีสาระที่เกี่ยวข้อง ๑ ประเด็น ได้แก่

ก. ประเด็นการกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี

(ประเด็นที่ ๔.๒)

ก-๑ พัฒนาศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีในภูมิภาค (ข้อ ๔.๒.๑) โดยคำนึงถึงสัดส่วนจำนวนประชากรของจังหวัดบริวาร เพื่อให้สามารถดูแลการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชากรได้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ กระจายโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยี คมนาคมและการสื่อสาร จัดทำผังเมืองและผังภาคเพื่อการจัดโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค แหล่งงาน แหล่งน้ำ และการใช้ที่ดินให้สามารถพึ่งตนเองได้ภายในกลุ่มจังหวัด รวมทั้งส่งเสริมให้จังหวัดหลักมีความสามารถในการบริหารจัดการและจัดการตนเองได้อย่างเป็นอิสระมากขึ้น เพื่อให้สามารถสร้างความแตกต่างบนฐานศักยภาพของทรัพยากรและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ได้ และส่งเสริมการพัฒนาจังหวัดรองควบคู่ไปกับการพัฒนาจังหวัดหลัก

ก-๒ สนับสนุนการพัฒนาพื้นที่บนฐานข้อมูลความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม (ข้อ ๔.๒.๕) โดยการพัฒนาฐานข้อมูลมิติต่าง ๆ ของพื้นที่ให้มีความถูกต้องแม่นยำ การเปิดเผยข้อมูลสำคัญที่จะเอื้อให้ประชาชนและภาคส่วนต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน การตัดสินใจและการติดตามการดำเนินงานของรัฐ พัฒนากลไกเพื่อสนับสนุนการสร้างองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่สอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่ รวมถึงการสนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยี การส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น การขยายเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อให้ชุมชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ความรู้ต่าง ๆ และนำไปใช้เพื่อพัฒนาพื้นที่ ตลอดจนการเพิ่มบทบาทของสถาบันการศึกษาและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อร่วมพัฒนาพื้นที่และชุมชนท้องถิ่น

(๓) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยมีสาระที่เกี่ยวข้อง ๔ ประเด็น ดังนี้

ก. ประเด็นสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว (ประเด็นที่ ๔.๑)

มุ่งเน้นการพัฒนาสังคมเศรษฐกิจให้เติบโตและมีความเป็นธรรมบนความสมดุลของฐานทรัพยากรธรรมชาติ

และคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี ด้วยเศรษฐกิจฐานชีวภาพ นำไปสู่การยกระดับคุณภาพชีวิต เพิ่มความเป็นธรรมทางสังคม สามารถลดความเสี่ยงของผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและลดปัญหาความขาดแคลนของทรัพยากรลงได้ โดยมีเป้าหมายสู่สังคมที่มีระดับคุณภาพชีวิตที่สูงขึ้นแต่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมต่ำลงผ่านแนวทางและมาตรการต่าง ๆ เช่น การบริโภคและการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพิ่มพื้นที่สีเขียวและป่าไม้ รักษาฐานทรัพยากรสัตว์ป่าและความหลากหลายทางชีวภาพ ส่งเสริมให้สิ่งแวดล้อมมีคุณภาพดีขึ้น คนมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความเอื้ออาทร และเสียสละเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติ

ก-๑ ส่งเสริมการบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน (ข้อ ๔.๑.๕) โดยส่งเสริมการบริโภคและการผลิตสีเขียวอย่างยั่งยืน ซึ่งรวมถึงการส่งเสริมให้เกิดการลงทุนและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การบริโภคและการผลิต วิธีคิดและวิถีชีวิตของบุคคลและองค์กรให้มีการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด คุ่มค่า และมีประสิทธิภาพมากที่สุด การสร้างการมีจิตสำนึกในการผลิตที่มีความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและพฤติกรรมบริโภคอย่างพอเพียงและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การใช้กลไกทางเศรษฐศาสตร์และมาตรการทางสังคมจูงใจผู้บริโภคและผู้ผลิต การสร้างระบบและกลไกการเฝ้าระวัง ติดตาม ตรวจสอบ และควบคุมมลพิษในภาคการผลิต และการใช้มาตรการการตรวจสอบย้อนกลับถึงแหล่งที่มาของวัตถุดิบ พร้อมทั้งส่งเสริมให้มีการลดขยะเป็นศูนย์ จัดการขยะแบบเบ็ดเสร็จยั่งยืน การลดการปล่อยมลพิษและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งรวมถึงการจัดการการปล่อยมลพิษจากภาคการผลิต เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจควบคู่กับการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพมีมลพิษต่ำโดยกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การมีระบบจัดการของเสียจากแหล่งกำเนิดมลพิษทุกประเภทที่เพียงพอ และมีการจัดการมลพิษเป็นไปตามมาตรฐาน มีการบังคับใช้กฎหมายกับผู้ประกอบการอย่างเคร่งครัด รวมทั้งการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน การพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือกด้วยการวิจัย พัฒนา วัตุดิบและเทคโนโลยี การเพิ่มศักยภาพการผลิต การใช้ และตลาด ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและเข้าถึง องค์ความรู้ด้านพลังงาน พร้อมทั้งส่งเสริมการจัดซื้อจัดจ้างสีเขียวทั้งระบบ ซึ่งรวมถึงการสนับสนุนให้ทุกหน่วยงานของรัฐ มีการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการที่ได้รับการรับรองผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การส่งเสริมให้ภาคเอกชนใช้สินค้าและบริการจากผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การส่งเสริมการบริโภคที่ยั่งยืน โดยปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งมีการส่งเสริมและพัฒนาเครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์เพื่อสร้างแรงจูงใจให้ดำเนินการเพื่อรองรับการปลูกป่าและเพิ่มพื้นที่สีเขียวในพื้นที่เอกชน การปรับปรุงกลไกรัฐเพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมของประชาชนและภาคเอกชน

ข. ประเด็นพัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ (ประเด็นที่ ๔.๔) มุ่งเน้นความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง มีข้อกำหนด รูปแบบ และกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับลักษณะการใช้พื้นที่ตามศักยภาพและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยเน้นการพัฒนา “เมืองน่าอยู่ ชนบทมั่นคง เกษตรยั่งยืนอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ” โดยให้ความสำคัญกับการจัดทำแผนผังภูมิวิเวศ การพัฒนาเมือง ชนบท พื้นที่เกษตรกรรม อุตสาหกรรม รวมถึงพื้นที่อนุรักษ์ตามศักยภาพและความเหมาะสมทางภูมิวิเวศ พัฒนาพื้นที่ต้นแบบตามแผนผังภูมิวิเวศในทุกจังหวัดอย่างยั่งยืน ลดการปลดปล่อยมลพิษและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมเกษตรอัจฉริยะ สงวนรักษาและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม อุทยานธรณีวิทยา แหล่งโบราณคดี มรดกทางสถาปัตยกรรม ศิลปวัฒนธรรม อัตลักษณ์และวิถีชีวิตพื้นถิ่นอย่างยั่งยืน

ข-๑ จัดทำแผนผังภูมิวิเวศเพื่อการพัฒนาเมือง ชนบท พื้นที่เกษตรกรรมและอุตสาหกรรม รวมถึงพื้นที่อนุรักษ์ตามศักยภาพและความเหมาะสมทางภูมิวิเวศอย่างเป็นเอกภาพ (ข้อ ๔.๔.๑) โดยจัดทำและพัฒนาระบบการเชื่อมโยง จัดการ และ วิเคราะห์ ข้อมูลขนาดใหญ่ เพื่อการจัดทำแผนผัง

ภูมิเนเวระดับประเทศ รวมถึงสนับสนุนการบริหารจัดการตามศักยภาพของภูมิเนเว จัดทำแผนผังภูมิเนเวของพื้นที่ตามเกณฑ์และมาตรฐานการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การจัดการสิ่งแวดล้อม การกำหนดเขตพื้นที่แนวกันชน พร้อมทั้งการจัดทำผังเมืองและชนบท ตามเกณฑ์มาตรฐานและองค์ประกอบของผังเมืองรวมด้านการใช้ประโยชน์ที่ดิน คมนาคมขนส่ง สาธารณูปโภค สาธารณูปการ การจัดทำแผนผังพื้นที่เขตเกษตรเศรษฐกิจ แผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก เพื่อใช้ในการพัฒนาการเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ การจัดทำผังพื้นที่อุตสาหกรรมตามเกณฑ์มาตรฐาน ตลอดจนตัวชี้วัดเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ การจัดทำผังพื้นที่อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ แหล่งโบราณคดี มรดกทางสถาปัตยกรรมและศิลปวัฒนธรรม อัตลักษณ์ และ วิถีชีวิตพื้นถิ่นอย่างยั่งยืน

ค. ประเด็นพัฒนาความมั่นคงน้ำ พลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (ประเด็นที่ ๔.๕) มุ่งเน้นพัฒนาระบบจัดการน้ำทั้งระบบ เพื่อให้เกิดความมั่นคง เพิ่มผลผลิตในเรื่องการจัดการและการใช้น้ำทุกภาคส่วน ดูแลภัยพิบัติจากน้ำทั้งระบบ พัฒนาความมั่นคงทางพลังงานอย่างเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เน้นส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือกที่คำนึงถึงการพัฒนาอย่างเหมาะสมให้มีประสิทธิภาพ เพิ่มศักยภาพและการใช้พลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือกในพื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด พัฒนาความมั่นคงการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ให้เป็นฐานการผลิตอาหารที่มั่นคงและปลอดภัยและเป็นฐานการผลิตที่มีผลิตภาพสูง

ค-๑ พัฒนาความมั่นคงพลังงานของประเทศ และส่งเสริมการใช้พลังงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (ข้อ ๔.๕.๓) เพิ่มสัดส่วนการใช้พลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก ทดแทนเชื้อเพลิงฟอสซิลในการผลิตไฟฟ้า รวมทั้งพัฒนาวิธีการบริหารจัดการระบบไฟฟ้าทั้งด้านอุปทานและด้านอุปสงค์ให้มีประสิทธิภาพและความยืดหยุ่น เพื่อให้สามารถรองรับพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือกที่เพิ่มขึ้นในระบบได้อย่างมั่นคงและมีเสถียรภาพ พร้อมทั้งสนับสนุนการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานในภาคอุตสาหกรรม และสร้างความเชื่อมโยงระหว่างภาคเกษตรกรรม ภาคอุตสาหกรรม ภาคธุรกิจ และภาคครัวเรือน รวมทั้งสนับสนุนการวิจัย พัฒนา และถ่ายทอดเทคโนโลยีเกี่ยวกับการกักเก็บพลังงาน และระบบโครงข่ายไฟฟ้าอัจฉริยะ เพื่อให้สามารถผลิตไฟฟ้าจากพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือกได้ในสัดส่วนที่สูงขึ้น และการผลิตไฟฟ้าที่มีการกระจายศูนย์มากขึ้น พร้อมทั้งสนับสนุนการใช้กลไกการตลาดหรือมาตรการทางเศรษฐศาสตร์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการด้านพลังงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ง. ประเด็นยกระดับกระบวนการทัศน์เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ (ประเด็นที่ ๔.๖) มุ่งส่งเสริมคุณลักษณะและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ด้านสิ่งแวดล้อมของคนไทย พัฒนาเครื่องมือและกลไกเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพ รองรับการเติบโตที่มีคุณภาพในอนาคต รวมทั้งจัดตั้งและพัฒนาระบบการยุติธรรมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และพัฒนาระบบประชาธิปไตยสิ่งแวดล้อม เพื่อแก้ไขปัญหาและลดความขัดแย้ง พัฒนา และดำเนินโครงการยกระดับกระบวนการทัศน์เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ

ง-๑ พัฒนาเครื่องมือ กลไกและระบบยุติธรรม และระบบประชาธิปไตยสิ่งแวดล้อม (ข้อ ๔.๖.๒) เกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพเพื่อรองรับการเติบโตที่มีคุณภาพในอนาคต โดยพัฒนาและยกระดับการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ เพื่อเป็นกลไกในการป้องกันผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคมในพื้นที่สำคัญ พร้อมทั้งประยุกต์ใช้นวัตกรรมเวทิดิจิทัล เพื่อรังสรรค์นโยบายที่นำไปสู่การปฏิบัติได้จริง และสอดคล้องกับการพัฒนาที่ยั่งยืน พร้อมทั้งพัฒนาระบบประชาธิปไตยสิ่งแวดล้อม โดยเพิ่มบทบาทของประชาชนในการมีส่วนร่วม

ในการอนุรักษ์ คุ้มครองและจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ด้านสิ่งแวดล้อม และกระบวนการมีส่วนร่วมที่สร้างสรรค์ในโครงการที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สุขภาพ สังคม และเศรษฐกิจ ทั้งนี้ รวมถึงการกระจายอำนาจและการสร้างความเข้มแข็งให้แก่องค์กรชุมชน องค์กร ประชาสังคม และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และมีการพัฒนาและออกกฎหมาย การบังคับใช้กฎหมายและองค์กรในกระบวนการยุติธรรมเกี่ยวกับ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ทันสมัย มีความเชี่ยวชาญ และมีประสิทธิภาพตามหลักนิติธรรมและ หลักประชาธิปไตยสิ่งแวดล้อม ที่จะสามารถลดความเหลื่อมล้ำ และป้องกันแก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมได้ครอบคลุม ทั้งปัญหาเดิมและปัญหาอุบัติใหม่อันจะทำให้เกิดการจัดการอย่างยั่งยืน สามารถเยียวยาฟื้นฟูบุคคล ชุมชน และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เสียหายได้อย่างเหมาะสม และเป็นธรรม พร้อมทั้งพัฒนาความร่วมมือในเรื่องการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ข้ามพรมแดนกับประเทศอาเซียนและภูมิภาคอื่นอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อป้องกันแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม ของภูมิภาค การฟื้นฟูและขยายพื้นที่สีเขียว และความหลากหลายทางชีวภาพในภูมิภาค รวมทั้งการเพิ่ม กระบวนการมีส่วนร่วมก่อนการตัดสินใจในโครงการขนาดใหญ่ที่มีผลกระทบข้ามพรมแดน การเพิ่มความร่วมมือ ในเรื่องการจัดการภัยพิบัติในภูมิภาคได้อย่างทั่วถึงและทันการณ์ และการพัฒนาความร่วมมือระหว่าง หน่วยงานยุติธรรมในภูมิภาค ในการสร้างระบบยุติธรรมเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล

๒) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ จัดทำขึ้นบนพื้นฐานของกรอบ ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี ซึ่งเป็นแผนหลักของการพัฒนาประเทศในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ โดยมี วิสัยทัศน์ คือ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว” มี ๑๐ ประเด็น ยุทธศาสตร์ โดย ๖ ยุทธศาสตร์แรกสอดคล้องกับกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี และ ๔ ยุทธศาสตร์ สนับสนุน โดยในส่วนที่มีความเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแร่ของประเทศ ได้แก่

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ มีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ คือ การพัฒนาศักยภาพคนให้มีความรู้และความสามารถในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่า การยกระดับ คุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต การลดปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพ และให้ทุกภาคส่วนคำนึงถึง ผลกระทบต่อสุขภาพ และการผลักดันให้สถาบันทางสังคมมีส่วนร่วมพัฒนาประเทศอย่างเข้มแข็ง

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม มีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ คือ การเพิ่มโอกาสให้กับกลุ่มเป้าหมายประชากรร้อยละ ๔๐ ที่มีรายได้ต่ำสุดให้สามารถ เข้าถึงบริการที่มีคุณภาพของรัฐและมีอาชีพ การเสริมสร้างศักยภาพชุมชนและการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน และการสร้างความเข้มแข็งการเงินฐานรากตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อให้ชุมชนสามารถ พึ่งพาตนเองได้ มีสิทธิในการจัดการทุน ที่ดินและทรัพยากรภายในชุมชน

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน มีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ คือ การบริหารจัดการเศรษฐกิจส่วนรวมและการเสริมสร้างและพัฒนาขีดความสามารถ ในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการ

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน มีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ คือ การรักษาฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ สร้างสมดุลของการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ อย่างยั่งยืนและเป็นธรรม การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อให้เกิดความมั่นคง สมดุล และยั่งยืน การแก้ไขปัญหาวิกฤตสิ่งแวดล้อม การส่งเสริมการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตร

กับสิ่งแวดล้อม และการสนับสนุนการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ทั้งนี้ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาที่มีความสำคัญสูงและสามารถผลักดันสู่การปฏิบัติเกี่ยวกับทรัพยากรแร่ไว้อย่างชัดเจนคือ การวางแผนบริหารจัดการทรัพยากรแร่เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์สูงสุดและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและประชาชน กำหนดปริมาณที่เหมาะสมในการนำแร่มาใช้ประโยชน์ คำนึงถึงความจำเป็นและมูลค่าในอนาคต จำกัดการส่งออกทรัพยากรแร่ในรูปวัตถุดิบ หวงห้ามการทำเหมืองแร่ในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้น ๑ และเขตอนุรักษ์ของกรมศิลปากร ควบคุมผลกระทบจากการทำเหมืองแร่ที่ก่อมลพิษต่อสภาพแวดล้อมและสุขภาพอนามัยของประชาชนอย่างเข้มงวด จัดทำยุทธศาสตร์ระยะยาวเพื่อบริหารจัดการแร่ที่มีมูลค่าสูง โดยเปิดเผยต่อสาธารณชน มีการประเมินผลตอบแทนทางเศรษฐกิจเปรียบเทียบกับค่าใช้จ่ายทางด้านสุขภาพและการจัดการสิ่งแวดล้อม มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องอย่างโปร่งใส มีธรรมาภิบาล และมีการชดเชยเยียวยาที่เหมาะสมกับผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยผู้ประกอบการจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบ พัฒนากลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อจัดการความขัดแย้งระหว่างชุมชนกับผู้ประกอบการเหมืองแร่โดยคำนึงถึงสิทธิชุมชนและความเป็นธรรมทางสังคม

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่งคั่งและยั่งยืน มีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ คือ การรักษาความมั่นคงภายในเพื่อให้เกิดความสงบในสังคมและธำรงไว้ซึ่งสถาบันหลักของชาติ การพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพการป้องกันประเทศ เพื่อเตรียมความพร้อมในการรับมือภัยคุกคามทั้งทางทหารและภัยคุกคามอื่น ๆ การส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศด้านความมั่นคง เพื่อบูรณาการความร่วมมือกับมิตรประเทศเพื่อผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ สังคม และป้องกันภัยคุกคามข้ามชาติ การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเลเพื่อคงไว้ซึ่งอำนาจอธิปไตยและสิทธิอธิปไตยในเขตทางทะเล และการบริหารจัดการความมั่นคงเพื่อการพัฒนา เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกันระหว่างแผนงานที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงกับแผนงานการพัฒนาอื่น ๆ ภายใต้การมีส่วนร่วมของภาคประชาชน

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริต ประพฤติมิชอบและธรรมาภิบาลในสังคมไทย มีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ คือ การปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงาน บทบาทภารกิจ และคุณภาพบุคลากรภาครัฐ ให้มีความโปร่งใส ทันสมัย คล่องตัว มีขนาดที่เหมาะสม เกิดความคุ้มค่า การปรับปรุงกระบวนการงบประมาณ และสร้างกลไกในการติดตามตรวจสอบการเงินการคลังภาครัฐ การเพิ่มประสิทธิภาพและยกระดับการให้บริการสาธารณะให้ได้มาตรฐานสากล การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ และการปฏิรูปกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมให้มีความทันสมัย เป็นธรรม และสอดคล้องกับข้อบังคับสากลหรือข้อตกลงระหว่างประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๗ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ มีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ คือ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านขนส่ง การพัฒนาด้านพลังงาน และการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล

ยุทธศาสตร์ที่ ๘ การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม มีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ คือ การเร่งส่งเสริมการลงทุนวิจัยและพัฒนา และผลักดันสู่การใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์และเชิงสังคม การพัฒนาผู้ประกอบการให้เป็นผู้ประกอบการทางเทคโนโลยี และการพัฒนาสถานะแวดล้อมของการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม

ยุทธศาสตร์ที่ ๙ การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ มีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ คือ การพัฒนาภาคเพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจให้กระจายตัวอย่างทั่วถึง การพัฒนาเมือง โดยการพัฒนา

เมืองศูนย์กลางของจังหวัดให้เป็นเมืองน่าอยู่ พัฒนาเมืองสำคัญให้เป็นเมืองศูนย์กลางธุรกิจ การศึกษา และบริการด้านต่าง ๆ และการพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจ บริเวณต่าง ๆ ของประเทศ เช่น พื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเล ตะวันออก พื้นที่เศรษฐกิจพิเศษชายแดน

ยุทธศาสตร์ที่ ๑๐ ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนา มีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ คือ การขยายความร่วมมือทางการค้า และการลงทุนกับมิตรประเทศ และแสวงหาตลาดใหม่สำหรับสินค้าและบริการของไทย และพัฒนาความเชื่อมโยงด้านการคมนาคมขนส่ง โลจิสติกส์ และโทรคมนาคมในกรอบความร่วมมืออนุภูมิภาคภายใต้แผนงาน GMS, ACMECS, IMT-GT, BIMSTEC และ JDS และภูมิภาคอาเซียน เพื่ออำนวยความสะดวกและลดต้นทุนด้านโลจิสติกส์

หากวิเคราะห์แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) พบว่าในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแร่ของประเทศมีดังนี้

(๑) ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม โดยมีสาระที่เกี่ยวข้อง ๒ แนวทางการพัฒนา ดังนี้

ก. กระจายการให้บริการภาครัฐทั้งด้านการศึกษา สาธารณสุข และสวัสดิการที่มีคุณภาพให้ครอบคลุมและทั่วถึง (แนวทางการพัฒนาที่ ๓.๒) ตลอดจนปรับปรุงปัจจัยแวดล้อมทางธุรกิจ รวมทั้งกฎหมาย กฎ ระเบียบ ให้เกิดการแข่งขันที่เป็นธรรม เพื่อให้ประชากรทุกกลุ่มมีโอกาสเข้าถึง การบริการของรัฐและทรัพยากรอย่างเท่าเทียมกัน สามารถพัฒนาศักยภาพและยกระดับคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น

ก-๑ ปรับปรุงปัจจัยแวดล้อมทางธุรกิจ รวมทั้งกฎหมาย กฎ ระเบียบ ให้เกิดการแข่งขันที่เป็นธรรม (ข้อ ๓.๒.๕) อาทิ การปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการผูกขาดทางการค้า การปรับปรุง สิทธิประโยชน์ทางภาษีของธุรกิจขนาดเล็กลง-กลางให้เหมาะสมและไม่ด้อยกว่าของธุรกิจขนาดใหญ่ ส่งเสริม การดำเนินธุรกิจที่รับผิดชอบต่อสังคม (Corporate Social Responsibility) และผลักดันการบังคับใช้ และปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองผู้บริโภคให้ทันต่อรูปแบบสินค้าและบริการที่เปลี่ยนแปลง

ข. เสริมสร้างศักยภาพชุมชน การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน และการสร้างความเข้มแข็งการเงินฐานรากตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้ มีสิทธิ ในการจัดการบนที่ดินและทรัพยากรภายในชุมชน (แนวทางการพัฒนาที่ ๓.๓)

ข-๑ สนับสนุนชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการ บริการ และการจัดการ ทรัพยากรในชุมชน ในลักษณะเป็นหุ้นส่วนกับหน่วยงานภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการดูแล คุณภาพชีวิตประชาชน (ข้อ ๓.๓.๕) โดยเปิดรับสมาชิกทุกคนในท้องถิ่นโดยไม่เลือกปฏิบัติ ผลักดัน พระราชบัญญัติโฉนดชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการบริหารจัดการและใช้ประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากร ในพื้นที่ร่วมกัน

(๒) ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน โดยมีสาระที่เกี่ยวข้อง ๔ แนวทางการพัฒนา ดังนี้

ก. การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ สร้างสมดุลของการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ อย่างยั่งยืนและเป็นธรรม (แนวทางการพัฒนาที่ ๓.๑) ใช้ประโยชน์จากทุนธรรมชาติโดยคำนึงถึงขีดจำกัด และศักยภาพในการฟื้นตัว รักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร สร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ อย่างยั่งยืนและเป็นธรรม รวมทั้งผลักดันแนวทางการประเมินมูลค่าของระบบนิเวศ และการสร้างรายได้ จากการอนุรักษ์เพื่อใช้ในการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

ก-๑ วางแผนบริหารจัดการทรัพยากรแร่เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์สูงสุดและลด ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและประชาชน (ข้อ ๓.๑.๕) กำหนดปริมาณที่เหมาะสมในการนำแร่มาใช้

ประโยชน์ คำนึงถึงความจำเป็นและมูลค่าในอนาคต จำกัดการส่งออกทรัพยากรแร่ในรูปวัตถุดิบ หวงห้าม การทำเหมืองแร่ในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้น ๑ และเขตอนุรักษ์ของกรมศิลปากร ควบคุมผลกระทบจากการทำเหมืองแร่ ที่ก่อมลพิษต่อสภาพแวดล้อมและสุขภาพอนามัยของประชาชนอย่างเข้มงวด จัดทำยุทธศาสตร์ระยะยาว เพื่อบริหารจัดการแร่ที่มีมูลค่าสูง โดยเปิดเผยต่อสาธารณชน มีการประเมินผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ เปรียบเทียบกับค่าใช้จ่ายทางด้านสุขภาพและการจัดการสิ่งแวดล้อม มีกระบวนการรับฟังความคิดเห็น จากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องอย่างโปร่งใส มีธรรมาภิบาล และมีการชดเชยเยียวยาที่เหมาะสมกับผู้ได้รับ ผลกระทบ โดยผู้ประกอบการจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบ พัฒนากลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อจัดการความขัดแย้ง ระหว่างชุมชนกับผู้ประกอบการเหมืองแร่ โดยคำนึงถึงสิทธิชุมชนและความเป็นธรรมทางสังคม

ข. ส่งเสริมการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (แนวทางการพัฒนาที่ ๓.๔)

ข-๑ ส่งเสริมการผลิตและการลงทุนในภาคอุตสาหกรรมที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม (ข้อ ๓.๔.๑) โดยใช้มาตรการทางการเงินและการคลัง เพื่อสนับสนุนกระบวนการผลิต ให้ได้มาตรฐาน การลดมลพิษ และการใช้ทรัพยากรให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ส่งเสริมการลงทุน ในอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีที่สะอาด พัฒนาการจัดระบบข้อมูลและแนวปฏิบัติที่สอดคล้องกับ มาตรฐานสากล สนับสนุนการออกแบบระบบการผลิต และสร้างนวัตกรรมของสินค้าและบริการที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม อาทิ พลาสติกชีวภาพ สนับสนุนแนวทางการจัดการเชิงรุก เพื่อลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม อุตสาหกรรมเฉพาะกลุ่มตลอดห่วงโซ่อุปทาน และส่งเสริมการลดก๊าซเรือนกระจกตลอดกระบวนการผลิต รวมทั้งส่งเสริมให้มีการจัดทำบัญชีผลกระทบสิ่งแวดล้อมรายสินค้า สนับสนุนการออกฉลากคาร์บอนฟุตพริ้นต์ ส่งเสริมสินค้าฉลากเขียว และฉลากสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ พัฒนาระบบข้อมูลการประเมินวัฏจักรชีวิตผลิตภัณฑ์ ของภาคการผลิตและภาคการขนส่ง เพื่อนำไปสู่การกำหนดมาตรฐานฟุตพริ้นต์สิ่งแวดล้อม ตลอดจน สนับสนุนการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและปล่อยคาร์บอนต่ำ

ค. สนับสนุนการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัว ต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (แนวทางการพัฒนาที่ ๓.๕)

ค-๑ พัฒนามาตรการและกลไกเพื่อสนับสนุนการลดก๊าซเรือนกระจกในทุกภาคส่วน (ข้อ ๓.๕.๒) โดยเฉพาะสาขาการผลิตไฟฟ้า การใช้พลังงานในภาคขนส่ง ภาคอุตสาหกรรม ภาคครัวเรือน และอาคาร โดยลดการผลิตและใช้พลังงานจากเชื้อเพลิงฟอสซิล ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน การอนุรักษ์พลังงาน การผลิตพลังงานทดแทนจากของเสีย พัฒนาบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญด้านพลังงานทดแทน ประเภทต่าง ๆ สนับสนุนระบบการคมนาคมขนส่งที่ยั่งยืน เพิ่มประสิทธิภาพเครื่องยนต์และเครื่องจักร อุปกรณ์รวมทั้งส่งเสริมการจัดตั้งกลไกทางการเงินที่สนับสนุนการดำเนินงานด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศที่สร้างประโยชน์ร่วมกันระหว่างภาครัฐและเอกชน อาทิ กลไกตลาดคาร์บอนเครดิต ภาษีคาร์บอน รวมทั้งสนับสนุนให้ภาคเอกชนลงทุนเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพิ่มมากขึ้น

ง. พัฒนาระบบการบริหารจัดการและกลไกแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (แนวทางการพัฒนาที่ ๓.๗)

ง-๑ ปรับปรุงกลไกและกระบวนการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ให้มีประสิทธิภาพทุกขั้นตอน (ข้อ ๓.๗.๑) ตั้งแต่ขั้นตอนการพิจารณาขออนุญาต การวิเคราะห์ ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และขั้นตอนการติดตามตรวจสอบ โดยผลักดันให้หน่วยงานซึ่งมีหน้าที่ในการอนุญาต ติดตาม ตรวจสอบ การดำเนินงานตามมาตรการลดผลกระทบสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด หากผู้ประกอบการ ไม่ปฏิบัติตามจะต้องมีบทลงโทษที่เหมาะสม พิจารณาแนวทางในการนำเรื่องการติดตามตรวจสอบ การปฏิบัติตามมาตรการในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมมากำหนดเป็นเงื่อนไขในการขอต่อ

ใบอนุญาต การขอเปลี่ยนแปลงหรือก่อสร้างเพิ่มเติมของโครงการ นอกจากนี้ ควรลดขั้นตอนและระยะเวลาของระบบการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม รวมทั้งทบทวนรูปแบบและกระบวนการมีส่วนร่วมและกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนได้เสียในการจัดทำรายงานและกระบวนการพิจารณารายงานวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและกลไกการติดตามตรวจสอบ

ง-๒ ผลักดันการนำแนวทางการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (Strategic Environmental Assessment: SEA) ให้มีผลบังคับใช้ตามกฎหมายเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ (ข้อ ๓.๗.๒) เพื่อเป็นเครื่องมือสำคัญในการตัดสินใจเชิงนโยบายของภาครัฐได้อย่างแท้จริง รวมทั้งมีกระบวนการพิจารณาที่คำนึงถึงผลกระทบอย่างรอบด้าน โดยดำเนินการนำร่องในพื้นที่ระดับลุ่มน้ำ สนับสนุนการบริหารจัดการเชิงพื้นที่ทั้งเขตการพัฒนาเศรษฐกิจ และระบบนิเวศที่สำคัญ

ง-๓ สร้างจิตสำนึกความตระหนัก และปรับปรุงกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน (ข้อ ๓.๗.๓) โดยไม่จำกัดแค่เพียงการรับฟังความคิดเห็น แต่ควรสร้างการมีส่วนร่วมตลอดกระบวนการจัดทำโครงการเพื่อสร้างการยอมรับและลดความขัดแย้งกับประชาชนในพื้นที่ รวมทั้งสร้างความมั่นใจให้กับทุกภาคส่วนในการลงทุนเพื่อการพัฒนาโครงการขนาดใหญ่ของภาครัฐ โดยเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแล รักษา ติดตาม และตรวจสอบการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกับหน่วยงานภาครัฐมากขึ้น สนับสนุนให้มีการจัดตั้งกองทุนพัฒนาการมีส่วนร่วม การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อส่งเสริมให้ภาคส่วนต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการสนับสนุนงบประมาณ และสามารถนำงบประมาณที่ได้จากการระดมทุนมาจัดการแก้ไขปัญหา รวมทั้งพัฒนากระบวนการติดตามโครงการที่ดำเนินงานโดยกระบวนการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและภาคประชาชน ตลอดจนสนับสนุนให้มีการจัดตั้งกลไกเพื่อเสริมสร้างธรรมาภิบาลด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในกระบวนการยุติธรรมโดยกระบวนการมีส่วนร่วม ใช้ประโยชน์จากสื่อสารมวลชนในการรณรงค์ เผยแพร่แนวคิดและการปฏิบัติที่ดีในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ง-๔ ส่งเสริมบทบาทภาคเอกชนและชุมชนเพื่อสร้างพลังร่วม (ข้อ ๓.๗.๕) ส่งเสริมให้ภาคเอกชนที่มีธรรมาภิบาลมีโอกาสเข้ามาร่วมดำเนินงานกับภาครัฐและชุมชน สนับสนุนการจัดตั้งกลไกและกองทุนเพื่อการฟื้นฟู เยียวยา และชดเชยแก่ผู้ที่ได้รับผลกระทบ ทั้งการเยียวยาในระยะสั้นและระยะยาว ร่วมกับการศึกษาและกำหนดใช้มาตรการทางการคลังที่เหมาะสมเป็นธรรม และเป็นไปตามหลักการผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย รวมทั้งปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้สามารถเรียกเก็บค่าเสียหายจากผู้ประกอบการ เพื่อรับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้นในระยะยาวได้ พัฒนาการกระบวนการยุติธรรมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ครอบคลุมตั้งแต่การเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร การคุ้มครองสิทธิมนุษยชน การพิสูจน์ความเสียหาย รวมทั้งปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย ระเบียบ หลักเกณฑ์ที่เป็นอุปสรรคต่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืนและเป็นธรรม

(๓) ยุทธศาสตร์ที่ ๗ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ โดยมีสาระที่เกี่ยวข้อง ๑ แนวทางการพัฒนา ดังนี้

ก. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านขนส่ง (แนวทางการพัฒนาที่ ๓.๑)

ก-๑ พัฒนาระบบขนส่งทางราง (ข้อ ๓.๑.๑) โดยพัฒนาและปรับปรุงโครงข่ายรถไฟขนาดทาง ๑ เมตร ให้เป็นโครงข่ายหลักในการเดินทางและขนส่งสินค้าของประเทศ ด้วยการเร่งปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานที่มีอยู่ในปัจจุบัน ระบบโทรคมนาคมและอาณัติสัญญาณ รถจักรและล้อเลื่อน และเริ่มก่อสร้างทางคู่ในแนวเส้นทางรถไฟที่อยู่ภายในรัศมี ๕๐๐ กิโลเมตรจากกรุงเทพมหานคร อาทิ ช่วงปากน้ำโพ-เด่นชัย ช่วงจิระ-อุบลราชธานี ช่วงชุมพร-สุราษฎร์ธานี รวมทั้งศึกษาความเหมาะสมของ

การก่อสร้างรถไฟสายใหม่ในแนวระเปียงเศรษฐกิจเพื่อเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านในอาเซียน และเชื่อมโยงการเดินทางและขนส่งสินค้าในระบบรถไฟ (Feeder Line) จากพื้นที่เศรษฐกิจและอุตสาหกรรมของจังหวัดต่าง ๆ เข้ากับโครงข่ายรถไฟหลักของประเทศ ตลอดจนพัฒนาความร่วมมือในการให้บริการรถไฟระหว่างประเทศ

พัฒนาโครงข่ายรถไฟความเร็วสูงขนาดทางมาตรฐาน เพื่อทำหน้าที่เป็นโครงข่ายหลักในการขนส่งผู้โดยสาร ในขณะที่โครงข่ายรถไฟขนาดทาง ๑ เมตร จะทำหน้าที่ในการรวบรวมปริมาณผู้โดยสารเข้าสู่โครงข่ายรถไฟขนาดทางมาตรฐาน โดยในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ควรเริ่มพัฒนาโครงข่ายรถไฟขนาดทางมาตรฐานอย่างน้อย ๑ เส้นทาง และเตรียมแผนการพัฒนาพื้นที่เมืองตามแนวเส้นทางโครงการ เพื่อให้เกิดกระจายความเจริญจากกรุงเทพมหานครไปยังเมืองหลักในภูมิภาค ช่วยยกระดับมาตรฐานการให้บริการขนส่งสาธารณะของประเทศ และสร้างโอกาสในการเรียนรู้เทคโนโลยีการบริหารจัดการระบบรถไฟขั้นสูงให้แก่คนไทย ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาอุตสาหกรรมใหม่ของประเทศในระยะต่อไป

ก-๒ พัฒนาระบบขนส่งสาธารณะในเขตเมือง (ข้อ ๓.๑.๒) โดยพัฒนาระบบขนส่งสาธารณะในเขตเมืองที่มีความเหมาะสมกับขนาดเศรษฐกิจและสังคมของเมืองที่มีประสิทธิภาพ การใช้พลังงานสูงและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยเร่งก่อสร้างรถไฟฟ้าในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลตามแผนแม่บทระบบขนส่งมวลชนทางรางในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และเริ่มพัฒนาระบบขนส่งสาธารณะในพื้นที่เมืองหลักในเขตภูมิภาคที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของเมือง อาทิ ระบบรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนขนาดรอง (Right Rail) รถโดยสารด่วนพิเศษ (Bus Rapid Transit : BRT) และรถราง โดยเน้นการพัฒนาในเมืองหลักที่สำคัญเป็นลำดับแรกก่อน อาทิ ขอนแก่น เชียงใหม่ สงขลา หาดใหญ่ และภูเก็ต

ก-๓ พัฒนาโครงข่ายทางถนน (ข้อ ๓.๑.๓) โดยบำรุงรักษาและยกระดับคุณภาพรวมทั้งความปลอดภัยของโครงข่ายถนนที่มีอยู่ในปัจจุบัน และขยายขีดความสามารถในการรองรับปริมาณการจราจรตามความเหมาะสมของแต่ละพื้นที่ รวมทั้งพัฒนาโครงข่ายทางพิเศษและทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง บริเวณด่านการค้าและประตูการค้าที่สำคัญเพื่อรองรับปริมาณการเดินทางและขนส่งสินค้าที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้นจากการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน อาทิ ด่านปาดังเบซาร์ ด่านบ้านพุน้ำร้อน รวมทั้งเชื่อมโยงการเดินทางและการขนส่งสินค้าไปยังฐานการผลิต และแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของประเทศ

ก-๔ พัฒนาระบบการขนส่งทางอากาศ (ข้อ ๓.๑.๔) โดยเร่งพัฒนาท่าอากาศยานสุวรรณภูมิและท่าอากาศยานดอนเมืองตามแผนแม่บทให้แล้วเสร็จภายในช่วงระยะเวลาแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ศึกษาทางเลือกและความเหมาะสมของการขยายขีดความสามารถของท่าอากาศยานเพื่อเตรียมความพร้อมภายหลังจากที่ปริมาณความต้องการเดินทางและการขนส่งสินค้าเต็มขีดความสามารถของท่าอากาศยานสุวรรณภูมิและท่าอากาศยานดอนเมือง จัดทำแผนการใช้ประโยชน์และแผนการบำรุงรักษาท่าอากาศยานในภูมิภาคเพื่อให้เกิดความคุ้มค่าในการลงทุนของภาครัฐ ศึกษาความเป็นไปได้ในการใช้ประโยชน์ท่าอากาศยานที่มีศักยภาพแห่งอื่น อาทิ ท่าอากาศยานอุตะเถา สำหรับการพัฒนาอุตสาหกรรมการบิน

(๔) ยุทธศาสตร์ที่ ๙ การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ โดยมีสาระที่เกี่ยวข้อง ๑ แนวทางการพัฒนา ดังนี้

ก. การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจ (แนวทางการพัฒนาที่ ๓.๓)

ก-๑ พื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก (ข้อ ๓.๓.๑) พัฒนาพื้นที่พื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออกให้เป็นฐานการผลิตอุตสาหกรรมหลักของประเทศที่ขยายตัวอย่างมีสมดุล

มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับศักยภาพพื้นที่ บนพื้นฐานการมีส่วนร่วมและได้รับการยอมรับของชุมชน มีโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่ง ระบบสาธารณสุขูปโภคสาธารณูปการ บริการสังคม และการจัดการสิ่งแวดล้อมที่มีคุณภาพและทั่วถึง สามารถสนับสนุนการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพของประชาชน ควบคู่กับการพัฒนาภาคการผลิตต่าง ๆ ได้อย่างเกื้อกูลและยั่งยืน

ก-๑-๑ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมที่ได้มาตรฐานเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน และรองรับการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (ชื่อย่อที่ ๔) ขยายขีดความสามารถของโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่งทุกรูปแบบให้บูรณาการและเชื่อมโยงกันทุกระบบ ได้แก่ ท่าอากาศยานทั้ง ๓ แห่ง คือ สุวรรณภูมิ ดอนเมือง และอู่ตะเภา เชื่อมโยงการคมนาคมขนส่งทั้งทางบก ทางราง ทางเรือ และทางอากาศ เพื่อสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมในพื้นที่ที่เพิ่มขึ้นและเชื่อมโยงสู่พื้นที่โดยรอบและตลาดโลก พัฒนาระบบสาธารณสุขูปโภค สาธารณูปการ โครงข่ายน้ำ (น้ำดิบ น้ำประปา) ระบบไฟฟ้า เทคโนโลยีสารสนเทศ การจัดการสิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะขยะ น้ำเสีย และปรับปรุงคุณภาพการศึกษาด้านอาชีวศึกษา วิศวกรรมและเทคโนโลยี เพื่อผลิตบุคลากรเฉพาะทางให้สอดคล้องกับความต้องการของกิจกรรมเศรษฐกิจในพื้นที่อย่างเหมาะสม และยกระดับบริการสาธารณสุขทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ

ก-๒ พื้นที่เศรษฐกิจพิเศษชายแดน (ข้อ ๓.๓.๒) พัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจใหม่บริเวณชายแดนเป็นประตูเศรษฐกิจเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านให้เจริญเติบโตอย่างยั่งยืนและเกิดผลที่เป็นรูปธรรม ในพื้นที่เป้าหมายเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน ๑๐ พื้นที่ ได้แก่ ตาก สระแก้ว สงขลา หนองคาย นครพนม มุกดาหาร ตราด กาญจนบุรี เชียงราย และนราธิวาส

ก-๒-๑ ส่งเสริมและอำนวยความสะดวกการลงทุนในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน (ชื่อย่อที่ ๑) โดยให้สิทธิประโยชน์ทั้งด้านภาษีและมิใช่ภาษีในระดับเหมาะสม เพื่อจูงใจให้เกิดการลงทุนจากทั้งนักลงทุนและต่างประเทศ เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการของศูนย์บริการเบ็ดเสร็จ โดยเฉพาะการให้มีอำนาจในการอนุมัติ อนุญาตแบบเบ็ดเสร็จในพื้นที่ กำหนดการใช้ประโยชน์พื้นที่เพื่อรองรับกิจกรรมเป้าหมายและกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสนับสนุนการลงทุนและพัฒนาด่านเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการอำนวยความสะดวกในการผ่านแดน รวมทั้งพัฒนาเมืองชายแดนให้สามารถรองรับการพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจและการขยายตัวของเมือง

๓) แผนการปฏิรูปประเทศ

แผนการปฏิรูปประเทศ ได้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ หมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ ซึ่งการปฏิรูปประเทศต้องสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับยุทธศาสตร์ชาติ โดยแผนการปฏิรูปประเทศประกอบด้วย ๑๑ ด้าน ได้แก่ ด้านการเมือง ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ด้านกฎหมาย ด้านกระบวนการยุติธรรม ด้านเศรษฐกิจ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านสาธารณสุข ด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านสังคม ด้านพลังงาน และด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ทั้งนี้ การดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศทั้ง ๑๑ ด้านจะก่อให้เกิดประโยชน์ในภาพรวมของประเทศ ดังนี้ (๑) การมีฐานทรัพยากรรองรับการใช้ประโยชน์อย่างสมดุลในเชิงสังคมและเชิงเศรษฐกิจ รองรับการพัฒนาประเทศในระยะยาว (๒) ประชาชนมีสวัสดิการของรัฐที่เหมาะสมมีโอกาสในการสร้างอาชีพและได้รับความเป็นธรรม ในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และกระบวนการยุติธรรม (๓) ยกระดับภาคเกษตร อุตสาหกรรม บริการ และการวิจัยพัฒนานวัตกรรม รวมทั้งลดอุปสรรค ในการดำเนินธุรกิจ เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศในระยะยาว และ (๔) การบริหารจัดการภาครัฐมีความโปร่งใส มีประสิทธิภาพ และตอบสนองความต้องการของประชาชน

สำหรับแผนการปฏิรูปประเทศในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแร่ คือ แผนการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีเป้าหมาย ดังนี้ (๑) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการรักษาฟื้นฟูให้สมบูรณ์และยั่งยืนเป็นรากฐานในการพัฒนาประเทศ และ (๒) การสร้างความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ทั้งทรัพยากรทางบก ทรัพยากรน้ำ ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ซึ่งแผนการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วยประเด็นปฏิรูป ๖ เรื่องหลัก ได้แก่ (๑) ทรัพยากรทางบก ประกอบด้วย ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า ทรัพยากรดิน และทรัพยากรแร่ (๒) ทรัพยากรน้ำ (๓) ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (๔) ความหลากหลายทางชีวภาพ (๕) สิ่งแวดล้อม และ (๖) ระบบบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ในส่วนของทรัพยากรแร่อยู่ภายใต้ประเด็นปฏิรูปเรื่องทรัพยากรทางบก ประเด็นย่อยที่ ๓ ทรัพยากรแร่ โดยมีเป้าหมาย ดังนี้ (๑) ประเทศมีความมั่นคงของฐานทรัพยากรแร่และวัตถุดิบเพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรมและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน (๒) การใช้ประโยชน์ทรัพยากรแร่มีความเหมาะสมเป็นธรรม และคำนึงถึงดุลยภาพทางสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชน และ (๓) ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแร่อย่างเหมาะสม ทั้งนี้ การดำเนินการในประเด็นย่อย ทรัพยากรแร่ ประกอบด้วยประเด็นปฏิรูปย่อย จำนวน ๓ เรื่อง ได้แก่

๑) เร่งรัดจัดทำพื้นที่ศักยภาพแร่และเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง โดยมีเป้าหมายคือ จัดทำแผนที่ศักยภาพแร่ แหล่งแร่ การจำแนกเขตศักยภาพแร่ และบัญชีทรัพยากรแร่ เพื่อการบริหารจัดการและเป็นฐานสำหรับการพัฒนาประเทศ รวมถึงมีเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองบนหลักพื้นฐานศักยภาพแร่ และมีการอนุรักษ์ การใช้ประโยชน์ร่วมกับทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ อย่างเหมาะสม และยั่งยืน

๒) พัฒนาเครื่องมือกำกับดูแลการบริหารจัดการเหมืองแร่ให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ โดยมีเป้าหมายคือ ผู้ผลิตและภาคอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องด้านแร่ มีการดำเนินกิจการที่เป็นมาตรฐานและมุ่งเน้นการประกอบการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และสุขภาพของประชาชน รวมทั้ง ระบบการติดตาม ตรวจสอบ การกำกับดูแล และการเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนได้รับการพัฒนาและปรับปรุงให้มีมาตรฐานและประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นของผู้ประกอบการ ประชาชน ชุมชน และท้องถิ่น ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแร่ ภายใต้หลักธรรมาภิบาล

๓) สร้างกลไกเพื่อเสริมศักยภาพของท้องถิ่นและชุมชน ในการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมจากการทำเหมืองแร่ โดยมีเป้าหมายคือ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับการทำเหมืองแร่มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแร่อย่างเป็นรูปธรรม ประชาชนที่เกี่ยวข้องมีความเข้าใจและมีความเชื่อมั่นในการบริหารจัดการแร่ พร้อมเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแร่ รวมทั้งการเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพประชาชน

๔) พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐

พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้ประกาศในพระราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๖๐ เป็นไปตามเจตนารมณ์เพื่อปรับปรุงบทบัญญัติให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน โดยนำหลักการของพระราชบัญญัติพิกัดอัตราค่าภาคหลวงแร่ พ.ศ. ๒๕๐๙ และพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ มาไว้ในกฎหมายฉบับเดียวกัน กำหนดนโยบายในการบริหารจัดการแร่ เพื่อให้เกิดดุลยภาพในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการรักษาสิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชน และส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแร่

พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้รัฐมีหน้าที่ในการบริหารจัดการแร่เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประเทศชาติและประชาชนอย่างยั่งยืน โดยต้องคำนึงถึงดุลยภาพในการพัฒนา

เศรษฐกิจ สังคม และผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนอย่างรอบด้าน รวมทั้งการจัดสรรผลประโยชน์ระหว่างรัฐ ผู้ประกอบการ และชุมชนท้องถิ่นในพื้นที่ทำเหมืองและพื้นที่ใกล้เคียงที่ได้รับผลกระทบอย่างเป็นธรรม และกำหนดให้มีคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ เพื่อเป็นกลไกสำคัญทำหน้าที่เสนอยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อให้การบริหารจัดการแร่เกิดประโยชน์สูงสุด ภายใต้ดุลยภาพด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เสริมสร้างความร่วมมือและประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนในเรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการแร่ของประเทศ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน และกำหนดหลักเกณฑ์การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการแร่

ภายใต้พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่ จัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ อย่างน้อยต้องประกอบด้วย การสำรวจทรัพยากรแร่ แหล่งแร่สำรอง การจำแนกเขตพื้นที่ศักยภาพแร่ พื้นที่หรือชนิดแร่ที่สมควรสงวนหวงห้ามหรืออนุรักษ์ไว้ และพื้นที่ที่มีแหล่งแร่อุดมสมบูรณ์และมูลค่าทางเศรษฐกิจสูงที่จะกำหนดให้เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารจัดการแร่ให้เหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุดภายใต้ดุลยภาพด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชน โดยการจัดทำต้องมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม และเปิดเผยข้อมูลให้สาธารณชนทราบเป็นระยะ เว้นแต่ข้อมูลของแร่ประเภทที่อาจมีผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ และให้มีการจัดทำหรือปรับปรุงแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ทุกห้าปี ทั้งนี้ให้เสนอแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ

๕) นโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙

นโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙ จัดทำขึ้นตามมาตรา ๑๓ (๑) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อเป็นกรอบทิศทางการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศในระยะ ๒๐ ปี ข้างหน้า ที่มุ่งสู่การเป็นประเทศที่มีฐานทรัพยากรธรรมชาติที่สมดุลและยั่งยืน เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยเป็นนโยบายและแผนฯ ส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี ที่มุ่งสู่เป้าหมายเดียวกัน คือ นำไปสู่การพัฒนาประเทศให้มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน โดยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแร่ของประเทศ ประกอบด้วย ๒ นโยบาย ได้แก่

(๑) นโยบายที่ ๑ จัดการฐานทรัพยากรธรรมชาติอย่างมั่นคงเพื่อความสมดุล เป็นธรรม และยั่งยืน มุ่งเน้นให้เกิดความสมดุลในการอยู่ร่วมกับธรรมชาติอย่างกลมกลืน โดยสงวนและอนุรักษ์พื้นที่ที่ยังคงมีความอุดมสมบูรณ์ทางธรรมชาติและมีความหลากหลายทางชีวภาพสูงไว้เพื่อให้มีระบบนิเวศที่สมดุลต่อไป รวมถึงจัดให้มีระบบการเข้าถึง แบ่งปันและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างเป็นธรรม โดยจำกัดการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติที่ไม่เกินอัตราฟื้นฟูเพื่อความยั่งยืน ซึ่งฐานทรัพยากรธรรมชาติดังกล่าวครอบคลุมทุกสาขา คือ ทรัพยากรป่าไม้และความหลากหลายทางชีวภาพ ทรัพยากรดินและที่ดิน ทรัพยากรธรณี ทรัพยากรน้ำ และทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง รวมทั้งการจัดการทรัพยากรธรรมชาติในลักษณะองค์รวมเพื่อรักษาความมั่นคงทางด้านอาหาร น้ำ และพลังงาน ทั้งนี้ได้กำหนดแนวทางการจัดการทรัพยากรธรณี (ประเด็นที่ ๑.๑.๕) ภายใต้แนวนโยบายอนุรักษ์ ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์ฐานทรัพยากรธรรมชาติและมีความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุล ยั่งยืนและเป็นธรรม (นโยบายย่อยที่ ๑.๑) โดยสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องมี ๓ ข้อ ดังนี้

ก. อนุรักษ์ทรัพยากรแร่ (ข้อ ๑.๑.๕.๑) โดยพัฒนานโยบายและแผนแม่บท และ/หรือ ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรแร่เพื่อกำหนดพื้นที่หรือชนิดแร่ที่สมควรสงวนหวงห้าม หรือ อนุรักษ์ไว้ และพื้นที่ที่มีแหล่งแร่อุดมสมบูรณ์และมีมูลค่าทางเศรษฐกิจสูงที่จะกำหนดเป็นให้เป็นเขตแหล่งแร่ เพื่อกำหนดทำเหมือง พร้อมทั้งคำนึงถึงการใช้ประโยชน์ทรัพยากรแร่ในระยะยาวและผลกระทบต่อความมั่นคง ของประเทศ และเพื่อเป็นแนวทางในการบริหารจัดการทรัพยากรแร่ให้เหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุด ภายใต้อุณหภูมิด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิตของประชาชน

ข. จัดทำฐานข้อมูลพื้นที่ศักยภาพแร่ของประเทศ (ข้อ ๑.๑.๕.๒) โดยเร่งรัดให้มีการสำรวจ ศึกษาและวิจัยแหล่งแร่ทั่วประเทศ รวมถึงจัดทำฐานข้อมูลแร่และพื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมือง ของประเทศอย่างเป็นระบบและเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม และเปิดเผยข้อมูลให้สาธารณชนรับทราบอย่างต่อเนื่อง

ค. ควบคุม และกำกับดูแลการบริหารจัดการเหมืองแร่ให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสุขภาพ (ข้อ ๑.๑.๕.๓) โดยเสริมสร้างศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชนเพื่อเป็นกลไก ในการติดตาม ตรวจสอบ และกำกับดูแลการประกอบกิจการเหมืองแร่ให้คำนึงถึงผลกระทบจาก การพัฒนาทรัพยากรแร่ต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของชุมชน และดำเนินการฟื้นฟูพื้นที่หลังจากปิดเหมือง รวมทั้งพัฒนาเครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์และมาตรการจูงใจเพื่อส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคมของ ผู้ประกอบการให้สามารถอยู่ร่วมกับชุมชนได้ ตลอดจนเร่งสร้างมาตรการควบคุมดูแล และชดเชย ค่าเสียหายตามหลักการผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย

(๒) นโยบายที่ ๓ ยกระดับมาตรการในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ให้มีความสำคัญกับการเพิ่มประสิทธิภาพเครื่องมือและกลไกต่าง ๆ ทั้งทางกฎหมายและ เศรษฐศาสตร์ การจัดทำและพัฒนาระบบฐานข้อมูล รวมถึงการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นปัจจัยเชิงยุทธศาสตร์สำคัญที่จะช่วยผลักดันให้การบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นไปอย่างเหมาะสม เป็นเชิงรุกและมีประสิทธิภาพ รวมทั้ง ช่วยขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศให้มีการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยมีแนวนโยบายที่สำคัญ เกี่ยวข้องกับด้านทรัพยากรแร่ ดังนี้

ก. **นโยบายที่ ๓.๒** ส่งเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพการใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้คำนึงถึงการพัฒนาเครื่องมือเพื่อสร้างแรงจูงใจ และเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งเพื่อนำมาใช้ ประเมินความคุ้มค่าในระดับนโยบายและยุทธศาสตร์ มีแนวทางการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง ๒ ข้อ ได้แก่

ก-๑ ส่งเสริมการใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์เพื่อสิ่งแวดล้อมและนวัตกรรม ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (ข้อ ๓.๒.๑) โดยพัฒนารูปแบบเครื่องมือทางภาษีหรือค่าธรรมเนียมเพื่อจัดการ การใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่า มีประสิทธิภาพ และลดการเกิดของเสีย พร้อมทั้งปรับปรุงโครงสร้างการบริหารจัดการ ภาษีและค่าธรรมเนียมที่จัดเก็บได้เพื่อนำมาจัดสรรให้เหมาะสมแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการนำไปใช้เพื่อจัดการสิ่งแวดล้อมที่สอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพพื้นที่

ก-๒ ผลักดันให้มีการใช้เครื่องมือเชิงนโยบายเพื่อการตัดสินใจในการพัฒนาพื้นที่ ขนาดใหญ่ (ข้อ ๓.๒.๓) โดยส่งเสริมให้มีการจัดทำระบบการประเมินผลเชิงนโยบายแบบองค์รวมที่คำนึงถึง ผลกระทบอย่างรอบด้านทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เช่น กระบวนการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับ ยุทธศาสตร์ (Strategic Environmental Assessment: SEA) ที่มีกระบวนการพิจารณาผลกระทบ อย่างรอบด้านทั้งศักยภาพการรองรับของพื้นที่ด้านสิ่งแวดล้อมที่เชื่อมโยงกับมิติเศรษฐกิจและสังคม เป็นต้น

๖) แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕

ภายใต้แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕ ได้วางกรอบแนวทางที่มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) โดยสาระสำคัญของแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับงานด้านการบริหารจัดการทรัพยากรแร่ ภายใต้วิสัยทัศน์ “อนุรักษ์ ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลและเป็นธรรม มีสิ่งแวดล้อมที่ดี และมุ่งสู่การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม” มีวัตถุประสงค์เพื่อให้การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นไปอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาประเทศ และช่วยเสริมสร้างความสมดุล เป็นธรรม และบรรลุเป้าหมาย บนพื้นฐานการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแร่ของประเทศ ได้แก่

(๑) ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลและเป็นธรรม มุ่งให้ความสำคัญต่อการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ โดยคำนึงถึงขีดจำกัดและศักยภาพในการฟื้นตัวของระบบนิเวศธรรมชาติ เพื่อรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดความสมดุล และเป็นธรรม สามารถกระจายการเข้าถึงและแบ่งปันผลประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างเท่าเทียมกัน มีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลให้เป็นมาตรฐานเดียวกันที่สามารถเชื่อมโยงกันทั้งประเทศ ตลอดจนใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทางภูมิศาสตร์เพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีประสิทธิภาพ โดยมีเป้าหมายของยุทธศาสตร์ คือ ให้ฐานทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพได้รับการส่งเสริมทั้งการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์อย่างสมดุล เป็นธรรม และเกิดความมั่นคง ทั้งนี้ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติด้านแร่ภายใต้แผนงานทรัพยากรธรณี โดยมีสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย ๗ แนวทางปฏิบัติ ดังนี้

ก. สงวนทรัพยากรแร่ที่มีศักยภาพเป็นปัจจัยการผลิตที่สำคัญในภาคอุตสาหกรรม (แนวทางการปฏิบัติที่ ๑) โดยคำนึงถึงการใช้ประโยชน์ในระยะยาวและมีผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ เพื่อสงวนไว้ใช้ในอนาคต

ข. พัฒนาและกำหนดหลักเกณฑ์ รูปแบบ และแนวทางการใช้ประโยชน์ที่ดินที่เหมาะสมในเขตเศรษฐกิจแร่ให้ชัดเจน และประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน (แนวทางการปฏิบัติที่ ๒) เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นกรอบในการดำเนินงานที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ค. เร่งรัดสำรวจ การจัดทำเขตศักยภาพแร่และเขตเศรษฐกิจแร่ทั้งประเทศให้แล้วเสร็จ (แนวทางการปฏิบัติที่ ๓) เพื่อกำหนดมาตรการการอนุรักษ์ทรัพยากรแร่ ให้มีการนำแร่มาใช้ประโยชน์ตามความเหมาะสมและจำเป็น และเตรียมความพร้อมของพื้นที่ให้เกิดการพัฒนาทรัพยากรแร่อย่างยั่งยืน

ง. พัฒนาระบบข้อมูล และเชื่อมโยงเครือข่ายข้อมูลทรัพยากรแร่กับข้อมูลด้านอื่น (แนวทางการปฏิบัติที่ ๔) โดยเฉพาะด้านสุขภาพ รวมถึงสร้างช่องทางการเผยแพร่ข้อมูล และการรายงานผลการติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรแร่อย่างคุ้มค่า โดยสนับสนุนให้สาธารณชนมีส่วนร่วม รวมทั้งพัฒนาให้เป็นศูนย์ข้อมูลกลางที่ทันสมัย เข้าถึงได้สะดวก และให้บริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จ. สร้างกลไกเพื่อเสริมสร้างศักยภาพของท้องถิ่นและชุมชนในการติดตาม ตรวจสอบ และดูแลผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพจากการทำเหมืองแร่ (แนวทางการปฏิบัติที่ ๖) เพื่อให้มีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรแร่อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยคำนึงผลกระทบจากการพัฒนาทรัพยากรแร่ต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน

ฉ. พัฒนาเครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์และมาตรการจูงใจ เพื่อกำกับ ควบคุม การบริหารจัดการเหมืองแร่ให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ และส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคม (แนวทางการปฏิบัติที่ ๗) สามารถอยู่ร่วมกับชุมชนได้ รวมถึงเร่งสร้างมาตรการ กำกับ ดูแลและชดเชย ค่าเสียหาย ตามหลักการผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่ายอย่างเป็นธรรม

ช. ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม รวมถึงองค์ความรู้ใหม่ ๆ เพื่ออนุรักษ์และ ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรแร่อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด (แนวทางการปฏิบัติที่ ๘) และสร้างมูลค่าเพิ่ม ในผลิตภัณฑ์ที่ใช้แร่เป็นวัตถุดิบควบคู่กับการสนับสนุนและจูงใจให้ใช้วัสดุทดแทนแร่

(๒) ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี ได้รับการป้องกัน บำบัด และฟื้นฟู มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับการป้องกันปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้น ณ แหล่งกำเนิด ลดปริมาณของเสีย ที่เกิดขึ้นในทุกขั้นตอน และสนับสนุนการนำกลับมาใช้ใหม่ อีกทั้งการจัดการของเสียที่เกิดขึ้นจะต้องมีระบบ การจัดการแบบบูรณาการ เพื่อลดการเกิดแหล่งมลพิษ รวมถึงเพิ่มบทบาทความรับผิดชอบต่อผู้ผลิต ในการจัดการผลิตภัณฑ์ของตนเองและซากผลิตภัณฑ์ที่เกิดขึ้นอย่างครบวงจร และเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วน มีส่วนร่วมในการจัดการ ดูแลและรักษาสิ่งแวดล้อมให้มีคุณภาพที่ดี โดยสิ่งแวดล้อมจะต้องได้รับการจัดการ อย่างเป็นระบบ มีการบำบัด และฟื้นฟูอย่างถูกหลักวิธี ทำให้มีการใช้ทรัพยากรได้อย่างคุ้มค่า และไม่ส่งผลกระทบต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อม โดยมีเป้าหมายของยุทธศาสตร์คือ สิ่งแวดล้อมได้รับการจัดการที่ดี อย่างมีคุณภาพ ทั้งการป้องกัน บำบัด ฟื้นฟู และการถ่ายทอดสิ่งแวดล้อมที่ดีสู่รุ่นต่อไป ทั้งนี้ได้กำหนด แนวทางการปฏิบัติด้านแร่ภายใต้แผนงานการพัฒนาเครื่องมือกลไกการบริหารจัดการ โดยมีสาระสำคัญ ที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย ๓ แนวทางปฏิบัติ ดังนี้

ก. กำหนดให้มีการจัดทำรายงานการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (Strategic Environment Assessment: SEA) สำหรับการพัฒนาโครงการบนพื้นที่ขนาดใหญ่ในเขต เศรษฐกิจพิเศษ หรือมีการพัฒนาหลายโครงการในช่วงเวลาเดียวกัน หรือใกล้เคียงกัน ซึ่งอาจจะมี ผลกระทบสะสม ก่อนตัดสินใจดำเนินโครงการ (แนวทางการปฏิบัติที่ ๓) โดยร่วมกันกำหนดประเภทของแผน หรือยุทธศาสตร์รายสาขาที่มีความสำคัญและส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมสูงเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจ และเพื่อให้มีการจัดวางผังเมืองอย่างเหมาะสม รวมถึงกำหนดให้มีการประเมินผลกระทบต่อคุณภาพ สิ่งแวดล้อมและสุขภาพ เพื่อปกป้องคุ้มครองสิทธิและสุขภาพของประชาชนที่อาจได้รับผลกระทบ จากการพัฒนาที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงด้านสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคม

ข. พัฒนาการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment: EIA) ให้มีประสิทธิภาพ (แนวทางการปฏิบัติที่ ๔) เพื่อให้มีการประเมินผลกระทบ สิ่งแวดล้อมได้อย่างถูกต้องครอบคลุม และสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน อีกทั้งสามารถนำมาจัดทำ มาตรการการป้องกันและลดผลกระทบได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม มีการพิจารณารายงานที่ถูกต้องและ รวดเร็ว สร้างเสริมกลไกการบังคับใช้และติดตามการปฏิบัติงานตามมาตรการอย่างมีประสิทธิภาพ และผลักดันให้หน่วยงานรับผิดชอบมีการกำกับและติดตามการดำเนินการตามมาตรการอย่างเคร่งครัด รวมถึงสนับสนุนการกระจายอำนาจให้แก่จังหวัดที่มีศักยภาพ (เขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อม และ เขตเศรษฐกิจพิเศษ) ในการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการมีส่วนร่วม ของประชาชนในการติดตามการดำเนินงานตามมาตรการการป้องกันและลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม

ค. พัฒนากองทุน EIA และกองทุน SEA เพื่อทำหน้าที่เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียน สำหรับดำเนินการด้าน การประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) และการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับ ยุทธศาสตร์ (SEA) (แนวทางการปฏิบัติที่ ๕) โดยให้ผู้ประกอบการเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่าย

๑.๓ สภาพแวดล้อมและประเด็นการพัฒนาที่สำคัญในช่วงการบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี

ปัจจุบันบทบาทของทรัพยากรแร่ที่มีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศมีการเปลี่ยนแปลงจากในอดีต จากการผลิตทรัพยากรแร่เพื่อการส่งออกจำหน่ายต่างประเทศมาเป็นผลิตเพื่อป้อนอุตสาหกรรมภายในประเทศ โดยเฉพาะแร่รัตนชาติในอุตสาหกรรมก่อสร้างและเชื้อเพลิง รวมทั้งแร่ที่ใช้ผลิตปุ๋ย ดังจะเห็นได้จากสัดส่วนมูลค่าแร่อุตสาหกรรมที่เป็นรัตนชาติป้อนอุตสาหกรรมภายในประเทศสูงกว่าแร่โลหะที่ผลิตเพื่อส่งออกเป็นหลัก จากข้อมูลในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ การสำรวจทรัพยากรแร่ของประเทศไทยพบแร่ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ ๘๖,๗๓๐ ตารางกิโลเมตร (๖๐ ล้านไร่) หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๙ ของพื้นที่ประเทศ ปริมาณทรัพยากรแร่ทั้งประเทศไทยมีประมาณ ๑๙ ล้านล้านตัน ประเมินมูลค่าได้นับหมื่นล้านล้านบาท ปัจจุบันมีเหมืองที่เปิดดำเนินการประมาณ ๕๖๙ แห่ง มีประทานบัตรที่ยังไม่สิ้นอายุประมาณ ๑,๐๓๒ แปลง (ข้อมูล ณ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๐) พื้นที่ประทานบัตรรวมทั้งสิ้นประมาณ ๒๐๑,๔๓๙ ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ ๐.๒ ของพื้นที่ป่าไม้ทั่วประเทศ มีการผลิตแร่ประมาณ ๔๐ ชนิด มูลค่าผลผลิตแร่ในช่วง ๕ ปีที่ผ่านมาประมาณ ๖๗,๘๔๐ ล้านบาทต่อปี ผลผลิตแร่ที่สำคัญของไทย ได้แก่ หินปูนเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง หินปูนเพื่ออุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ ถ่านหิน ลิกไนต์ ยิปซัม ตามลำดับ และสามารถสร้างมูลค่าผลผลิตมวลรวมของประเทศจากภาคอุตสาหกรรมต่อเนื่องทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ปีละหลายแสนล้านบาท

ในระยะเวลาที่ผ่านมา ได้มีการพัฒนา ปรับปรุง และปรับเปลี่ยนกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับกิจการด้านแร่ครั้งสำคัญ โดยได้มีการนำกิจการระเบิดและย่อยหินตามมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดินเข้ามาควบคุมภายใต้พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ เพื่อให้มีการดำเนินงานที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ทำเหมืองและความปลอดภัย ประกอบกับมีการแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ โดยพระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการทำเหมืองใต้ดินโดยเฉพาะ นอกจากนี้ยังให้องค์กรท้องถิ่นและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพิจารณาแนวทางการจัดการทรัพยากรแร่ในท้องถิ่นของตนเองมากขึ้น และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๕๕๐ ยังได้รับรองสิทธิประชาชนและชุมชนในการดูแลทรัพยากรธรรมชาติ ที่อาจมีผลกระทบจากการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ โดยต้องมีการรับฟังความคิดเห็นก่อน และยังให้จัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ (EHIA)

อย่างไรก็ตาม ประเด็นปัญหาของการบริหารจัดการแร่ของประเทศก็ยังคงขาดนโยบายหรือแนวทางการจัดการทรัพยากรธรรมชาติในภาพรวมที่คำนึงความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมในเชิงดุลยภาพ รวมถึงไม่มีการวางแผนการใช้ประโยชน์ทรัพยากรแร่เชิงยุทธศาสตร์ เช่น การกำหนดเขตพื้นที่หรือชนิดแร่เพื่อการสงวน อนุรักษ์ หรือเพื่อใช้ประโยชน์ที่ชัดเจน ดังนั้น รัฐบาลปัจจุบันจึงมีนโยบายที่ให้ความสำคัญในการปฏิรูปการบริหารจัดการแร่ทั้งระบบผ่านกลไกคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติในการเสนอยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อให้การบริหารจัดการแร่เกิดประโยชน์สูงสุดภายใต้ดุลยภาพด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐

๒. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ได้ดำเนินการปรับปรุงจากยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) เพื่อให้สอดคล้องตามความเห็นของคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รวมทั้งความเห็นและข้อสังเกตของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ที่มีมติเห็นชอบในหลักการของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ และให้คณะกรรมการนโยบาย

บริหารจัดการแร่แห่งชาติพิจารณาความเหมาะสมในการปรับปรุงยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ ให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ต่อไปถัดมาเมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๓ คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติได้พิจารณาความเหมาะสมและเห็นชอบการปรับปรุงยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี และเห็นชอบกำหนดกรอบระยะเวลาของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) เป็น ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๒ ที่ให้หน่วยงานของรัฐปรับปรุงแผนระดับ ๓ ในความรับผิดชอบตามนโยบายมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

ในการจัดทำยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ได้นำกรอบแนวคิดสำคัญตามหลักการและแนวนโยบายข้างต้นประกอบกับทิศทางการพัฒนาประเทศภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) แผนการปฏิรูปประเทศ พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ นโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙ และแผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕ มาใช้เป็นหลักในการวางกรอบยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) โดยกำหนดแนวทางในการพัฒนาและระยะเวลาในการดำเนินการให้มีความสอดคล้องต่อเนื่องกัน ภายใต้แนวคิดในการปฏิรูปกลไกการบริหารจัดการแร่และวางพื้นฐานกรอบนโยบายการบริหารจัดการแร่ของประเทศให้มีความชัดเจนเพื่อพัฒนาต่อยอดไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ในที่สุด

ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) กำหนดเป้าหมายในการพัฒนาไว้ดังนี้ คือ “การบริหารจัดการทรัพยากรแร่แบบองค์รวม เพื่อสนับสนุนวัตถุดิบให้เป็นฐานการผลิตเพื่อการพัฒนาประเทศ ยกกระดับคุณภาพชีวิต เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และสุขภาพประชาชน” โดยวางแนวนโยบายการบริหารจัดการแร่ในระยะ ๒๐ ปี ไว้ดังนี้

๑) ประเทศมีความมั่นคงของฐานทรัพยากรแร่และวัตถุดิบเพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรมและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

ฐานทรัพยากรแร่ของประเทศไทยมีความมั่นคงและเพียงพอสำหรับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม โดยเฉพาะกลุ่มแร่สำคัญที่เป็นปัจจัยหลักในการสนับสนุนโครงการสาธารณะการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ของรัฐ และที่ถูกใช้เป็นวัตถุดิบต้นน้ำในอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ที่ค่าจุนระบบเศรษฐกิจของประเทศ รวมถึงการแสวงหาแหล่งวัตถุดิบจากต่างประเทศหรือแหล่งวัตถุดิบทางเลือกเพื่อตอบสนองต่อความต้องการที่เพิ่มขึ้น

๒) การนำแร่มาใช้ประโยชน์ต้องมีคุณภาพทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชน

การใช้ประโยชน์ทรัพยากรแร่ต้องพิจารณาถึงปริมาณการใช้ที่เหมาะสม คุ่มค่ามีประสิทธิภาพ เป็นไปตามความต้องการที่แท้จริงของประเทศ สอดคล้องกับกลไกทางด้านเศรษฐศาสตร์ทั้งด้านสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและมูลค่าแร่ที่เหมาะสมตามช่วงระยะเวลา การปรับเปลี่ยนอุตสาหกรรมเหมืองแร่เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงและทิศทางใหม่ในอนาคต การกำหนดมาตรการทางภาษี ส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าแร่และลดการส่งออกแร่ดิบโดยแปรรูปก่อนการส่งออก ทั้งนี้การพัฒนาใช้ประโยชน์ต้องคำนึงถึงความจำเป็นในอนาคตเพื่อให้การใช้ทรัพยากรแร่เป็นไปอย่างสมดุลและยั่งยืนที่มีต่อทรัพยากรธรรมชาติ

ประเภทอื่น รวมไปถึงสภาพแวดล้อมโดยรวมอย่างครบถ้วนรอบด้าน มีความสอดคล้องสมดุล เป็นไปตามหลักวิชาการ โดยต้องพิจารณาถึงผลได้ผลเสีย และผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และสุขภาพประชาชน

๓) การพัฒนากลไกการบริหารจัดการแร่ตามหลักธรรมาภิบาล

การปฏิรูประบบการบริหารจัดการแร่ที่มีประสิทธิภาพ โดยการปรับปรุงและพัฒนากลไกในการอนุมัติอนุญาตให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ลดความซ้ำซ้อน มีคุณธรรม นิติธรรม และเป็นไปตามหลักของความคุ้มค่า การปรับปรุงระบบการจัดสรรผลประโยชน์ที่เป็นธรรม การพัฒนากลไกการป้องกัน กำกับดูแล ตรวจสอบ เฝ้าระวัง และเยียวยาปัญหาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สุขภาพ และคุณภาพชีวิตของประชาชน ตามหลักความรับผิดชอบ รวมทั้งส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยการเปิดเผยและพัฒนาช่องทางการรับรู้ข้อมูลของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

๔) การเสริมสร้างและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแร่

การเสริมสร้างและส่งเสริมให้เกิดการทำงานร่วมกันระหว่างผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในทุกภาคส่วน ผ่านการสร้างเครือข่าย การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและบริหารจัดการแร่ การให้ความรู้และสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการพัฒนาใช้ประโยชน์ทรัพยากรแร่ รวมทั้งสนับสนุนให้เกิดการบูรณาการการบริหารจัดการแร่ทั้งทางด้านกิจกรรม งบประมาณ และบุคลากรในภารกิจที่เกี่ยวพันกัน เพื่อสร้างความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาอย่างเบ็ดเสร็จ และก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนอย่างแท้จริง

ทั้งนี้ ในระยะเริ่มต้น ๕ ปีแรกของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) มุ่งเน้นที่การปฏิรูปกกลไกการบริหารจัดการแร่และวางพื้นฐานกรอบนโยบายการบริหารจัดการแร่ของประเทศ ให้ความชัดเจนทั้งเชิงพื้นที่และรายชนิดแร่ รวมทั้งสร้างกลไกการปฏิบัติในทิศทางเดียวกัน ลดการใช้ดุลยพินิจ สร้างความเชื่อมั่นต่อภาคการลงทุนและภาคอุตสาหกรรม ลดและแก้ไขปัญหาคความขัดแย้งในสังคม เพื่อสร้างฐานการพัฒนาสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีการกำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด แนวทางและมาตรการเพื่อผลักดันไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

ในช่วงระยะ ๑๐ ปี ของการบริหารจัดการแร่มุ่งเป้าหมายในการสร้างฐานของความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ต่อเนื่องจากการปฏิรูประบบบริหารจัดการแร่ที่ได้มีการเริ่มต้นในระยะช่วง ๕ ปีแรก เพื่อให้ประเทศมีฐานวัตถุดิบด้านแร่ที่มั่นคงและมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ในการสร้างความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนในระยะถัดไป เป็นช่วงที่มีฐานข้อมูล องค์ความรู้ เทคโนโลยีที่ทันสมัย ที่นำมาใช้ในการบริหารจัดการแร่ มีการเข้าถึงทรัพยากรแร่อย่างเป็นธรรม และมีการพัฒนาแร่ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ในระยะ ๒๐ ปี การบริหารจัดการแร่ของประเทศมุ่งเข้าสู่การพัฒนาบนฐานของความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน เพื่อให้ภาคอุตสาหกรรมการผลิตในภาพรวมเป็นอุตสาหกรรมสีเขียว การทำเหมืองตามหลักธรรมาภิบาลและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Green and Smart Mining) มีความยั่งยืนภายใต้ดุลยภาพ เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชน เป็นช่วงที่ประเทศมีความมั่นคงด้านแหล่งแร่ วัตถุดิบจากทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจอุตสาหกรรมภายในประเทศเป็นหลัก ประชาชนได้รับประโยชน์จากการพัฒนาแหล่งแร่อย่างเหมาะสมและเป็นธรรม สร้างความมั่งคั่งต่อเศรษฐกิจของประเทศ และมีการบริหารจัดการแร่ของประเทศแบบองค์รวม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการพัฒนาอย่างยั่งยืน

๓. แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

๓.๑ เป้าหมายการพัฒนา

ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ได้จัดทำควบคู่กันในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งต่อมาภายหลังคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติได้มีมติเห็นชอบให้เปลี่ยนแปลงกรอบระยะเวลาของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) เป็น ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๒ ที่ให้หน่วยงานของรัฐปรับปรุงแผนระดับ ๓ ในความรับผิดชอบตามนัยมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ ให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ในส่วนของแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ นั้น เนื่องจากมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้มีการจัดทำหรือปรับปรุงแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ทุกห้าปี จึงไม่สามารถเปลี่ยนแปลงกรอบระยะเวลาเพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๒ ดังกล่าวได้ ดังนั้น กรอบระยะเวลาของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ จึงมีการเหลื่อมปีกัน

ช่วงระยะ ๕ ปีแรกของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ภายใต้แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาสำคัญที่ต้องบรรลุ ได้แก่

๑) ประเทศมีบัญชีทรัพยากรแร่เพื่อเป็นฐานสำหรับการบริหารจัดการ โดยการสำรวจจัดทำฐานข้อมูลธรณีวิทยาแหล่งแร่พื้นที่ทั่วประเทศ พื้นที่ที่มีศักยภาพแร่ การจำแนกเขตพื้นที่ศักยภาพแร่ พื้นที่ที่มีศักยภาพที่สามารถทำเหมืองได้ของประเทศ การประเมินคุณค่าทางเศรษฐกิจและสังคมของแต่ละพื้นที่ การประเมินสถานการณ์และพิจารณาขีดจำกัด รวมทั้งความเป็นไปได้ในการใช้ประโยชน์พื้นที่เพื่อการทำเหมืองในภาพรวมให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง ผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน และกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองบนหลักพื้นฐานศักยภาพแร่และการอนุรักษ์การใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ อย่างเหมาะสมและยั่งยืน

๒) การกำหนดนโยบายบริหารจัดการแร่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดโดยมุ่งเน้นแร่เศรษฐกิจเป้าหมายที่สำคัญ อย่างน้อย ๔ ชนิด โดยต้องมีกรอบนโยบายและแนวทางบริหารจัดการแร่ที่มีความเฉพาะและเหมาะสมกับชนิดแร่นั้น ๆ โดยต้องคำนึงถึงความจำเป็นและความต้องการใช้ประโยชน์ของประเทศเป็นหลัก รวมถึงการปรับเปลี่ยนอุตสาหกรรมเหมืองแร่เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงและทิศทางใหม่ในอนาคต

๓) การปรับปรุงและพัฒนากลไกการกำกับ ดูแล และอำนวยความสะดวก ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการใช้ประโยชน์แร่ อาทิ ระบบอนุมัติอนุญาต ระบบจัดสรรผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม ระบบกำกับติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล เป็นต้น

๔) การเสริมสร้างและส่งเสริมการมีส่วนร่วม โดยการส่งเสริมการสร้างความรู้ ความเข้าใจ และความเชื่อมั่นในการบริหารจัดการแร่ให้กับประชาชน รวมทั้งสนับสนุนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังผลกระทบที่เกิดจากการพัฒนาใช้ประโยชน์ทรัพยากรแร่ต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพประชาชน

๓.๒ ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาสำคัญ

ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาที่สำคัญของแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ แนวทางและมาตรการในรายละเอียดที่แสดงให้เห็นถึงความสอดคล้องและการตอบสนองต่อเป้าหมายที่ต้องการบรรลุอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อที่การดำเนินงาน

ภายใต้แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ จะสามารถขับเคลื่อนการปฏิบัติให้เป็นไป เพื่อปฏิรูประบบและวางพื้นฐานการบริหารจัดการแร่และสานต่อการพัฒนาในประเด็นสำคัญของกรอบ ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ในระยะต่อไป เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนา ที่มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ทั้งนี้ ยุทธศาสตร์ทั้ง ๔ ด้าน ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาที่ชัดเจนและครอบคลุม รายละเอียดที่สำคัญ เพื่อส่งต่อผลสัมฤทธิ์ไปสู่เป้าหมายในระยะ ๒๐ ปีข้างหน้า

ประเด็นยุทธศาสตร์ภายใต้แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ได้กำหนดให้มีความเชื่อมโยง สอดคล้อง สัมพันธ์ และส่งเสริมการปฏิรูปและขับเคลื่อนไปพร้อมกัน โดยประกอบด้วย ๔ ยุทธศาสตร์ และแนวทางการพัฒนาที่สำคัญ ดังต่อไปนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การจำแนกเขตแหล่งแร่

การกำหนดนโยบายการบริหารจัดการแร่ในอดีตที่ไม่มีความชัดเจน นับเป็นภัยคุกคาม และความเสี่ยงต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการแร่ของประเทศ โดยเฉพาะการทำเหมืองแร่และการใช้ ประโยชน์พื้นที่ที่ไม่เหมาะสมในอดีต ทำให้การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรแร่ไม่คุ้มค่าสูงสุด และสูญเสีย ทรัพยากรในพื้นที่ที่สมควรอนุรักษ์หรือหวงห้าม เนื่องจากขาดการวางแผนการบริหารจัดการแร่ทั้งเชิงพื้นที่ และรายชนิดแร่ โดยในปัจจุบันจุดแข็งของการปฏิรูปกฎหมายและการมีคณะกรรมการนโยบาย บริหารจัดการแร่แห่งชาติ อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ทำให้สามารถกำหนด ยุทธศาสตร์ แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่อย่างชัดเจน มีการกำหนดพื้นที่แหล่งแร่อุดมสมบูรณ์และมูลค่า ทางเศรษฐกิจสูง พื้นที่แหล่งแร่เศรษฐกิจเพื่อการทำเหมืองที่เหมาะสมกับการพัฒนาใช้ประโยชน์ เขตแหล่งแร่ เพื่อการทำเหมืองที่ผ่านการดำเนินการศึกษาวิเคราะห์ตามหลักวิชาการอย่างรอบด้านว่ามีความเหมาะสม และมีการกำหนดหลักเกณฑ์ในการพัฒนาแหล่งแร่ตามมาตรฐานที่กำหนด เพื่อให้มีการรักษาและใช้ ทรัพยากรแร่อย่างรอบคอบ สอดคล้องตามหลักวิชาการ มีเหตุผล มีความพอประมาณ มีความเหมาะสม มีความถูกต้องและเป็นการใช้ประโยชน์เท่าที่จำเป็นและคุ้มค่าสูงสุด ซึ่งจะทำให้มีความมั่นคงของฐาน ทรัพยากรแร่และวัตถุดิบเพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรมและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน รวมไปถึง การสงวนและรักษาไว้เพื่ออนาคตของคนรุ่นต่อไป

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การกำหนดนโยบายบริหารจัดการแร่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

การกำหนดนโยบายบริหารจัดการแร่ในอดีตที่ไม่มีความชัดเจนนับเป็นภัยคุกคามและ ความเสี่ยงต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการแร่ของประเทศ จุดแข็งของการปฏิรูปกฎหมายและ การมีคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ ทำให้สามารถวางแผนและกำหนดยุทธศาสตร์และ นโยบายการบริหารจัดการแร่ของประเทศได้อย่างเป็นระบบ มีความเหมาะสมและชัดเจน เศรษฐกิจของ ประเทศได้รับการพัฒนาจากการกำหนดนโยบายบริหารจัดการแร่สำคัญทางเศรษฐกิจของประเทศ เพื่อให้มี ความมั่นคงของฐานทรัพยากรแร่ในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศให้มีความมั่งคั่ง โดยการนำทรัพยากรแร่ มาใช้ประโยชน์ตามความจำเป็นและเหมาะสมตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ก่อให้เกิดประโยชน์ สูงสุดและมีความยั่งยืน ภายใต้ดุลยภาพในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และผลกระทบต่อคุณภาพ สิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนากลไกการกำกับ ดูแล และอำนวยความสะดวก

จุดแข็งของการมีคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ อาศัยความตามอำนาจ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ทำให้สามารถเสนอยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ โดยสามารถพัฒนากลไกการกำกับ ดูแล และอำนวยความสะดวก และปฏิรูปกลไกการบริหารจัดการแร่

ที่เป็นปัญหาในอดีตที่เป็นจุดอ่อนให้มีประสิทธิภาพขึ้น เช่น การปรับปรุงกระบวนการขออนุญาต ให้มีความโปร่งใส ลดการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ และลดความซ้ำซ้อนของขั้นตอน รวมไปถึง การปรับปรุงระบบการจัดสรรผลประโยชน์ที่เป็นธรรม การพัฒนากลไกการกำกับ ดูแล ตรวจสอบ ฝ้าระวัง และเยียวยาปัญหาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สุขภาพ และคุณภาพชีวิตของประชาชน มีการควบคุมการทำเหมืองแร่ และผลกระทบที่เกิดจากการทำเหมืองแร่อย่างรัดกุมและเข้มงวด ผู้ประกอบการจะต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคมและปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด ส่งผลให้เกิดความเชื่อมั่นต่อภาคการลงทุนและภาคประชาชน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเสริมสร้างและส่งเสริมการมีส่วนร่วม

ความวิตกกังวลเกี่ยวกับปัญหาด้านผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน และประชาชนขาดความเชื่อมั่นในการบริหารจัดการของภาครัฐนับเป็นภัยคุกคามและความเสี่ยงต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการแร่ของประเทศ จึงต้องใช้โอกาสที่จะมีการปฏิรูปกฎหมายและการกำหนดนโยบายการบริหารจัดการแร่โดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ซึ่งเปิดโอกาสให้ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการรับรู้ข้อมูล การร่วมแสดงความคิดเห็น หรือร่วมตัดสินใจในกระบวนการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและบริหารจัดการทรัพยากรแร่ของประเทศ ผ่านช่องทางการเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารและการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องผ่านทางสื่อต่าง ๆ ที่มีความหลากหลายและสามารถเข้าถึงประชาชนได้มากขึ้น จะทำให้สามารถเสริมสร้างและส่งเสริมการมีส่วนร่วมการบริหารจัดการแร่จากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง มีความรู้ความเข้าใจข้อเท็จจริงที่ถูกต้องและเกิดการยอมรับร่วมกัน

ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

วิสัยทัศน์ของประเทศ : ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนา ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 ยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง : ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)

ยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง : ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม
 ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน
 ยุทธศาสตร์ที่ ๗ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์
 ยุทธศาสตร์ที่ ๙ การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ

แผนการปฏิรูปประเทศ

แผนการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม : ประเด็นปฏิรูปเรื่องทรัพยากรทางบก ประเด็นย่อยที่ ๓ ทรัพยากรแร่

นโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙

วิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีฐานทรัพยากรธรรมชาติที่สมดุลและยั่งยืน และเป็นสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม”
 นโยบายที่เกี่ยวข้อง : นโยบายที่ ๑ จัดการฐานทรัพยากรธรรมชาติอย่างมั่นคงเพื่อความสมดุล เป็นธรรม และยั่งยืน
 นโยบายที่ ๓ ยกระดับมาตรการในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕

วิสัยทัศน์ “อนุรักษ์ พื้นฟู และใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลและเป็นธรรม มีสิ่งแวดล้อมที่ดี และมุ่งสู่การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม”
 ยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง : ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลและเป็นธรรม
 ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี ได้รับการป้องกัน บำบัด และฟื้นฟู

ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

เป้าหมาย : การบริหารจัดการทรัพยากรแร่แบบองค์รวม เพื่อสนับสนุนวัตถุดิบให้เป็นฐานการพัฒนาประเทศ
 ยกระดับคุณภาพชีวิต เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และสุขภาพประชาชน

แนวนโยบายการบริหารจัดการ

๑

ประเทศมีความมั่นคงของฐานทรัพยากรแร่และวัตถุดิบเพื่อการพัฒนา
 อุตสาหกรรมและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

๒

การนำแร่มาใช้ประโยชน์ต้องมีคุณภาพทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม
 และสุขภาพของประชาชน

๓

การพัฒนากลไกการบริหารจัดการแร่ตามหลักธรรมาภิบาล

๔

การเสริมสร้างและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแร่

ภาพแสดงความเชื่อมโยงนโยบาย แผน และยุทธศาสตร์ระดับชาติที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแร่
 และแนวนโยบายการบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี

ความเชื่อมโยงของนโยบาย แผน และยุทธศาสตร์ระดับชาติที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแร่

นโยบาย แผน และยุทธศาสตร์ระดับชาติ/กระทรวง/กรม	ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแร่ของประเทศ			
<p>ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)</p>	<p>ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ประเด็นที่ ๔.๔ โครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมไทย เชื่อมโลก ข้อ ๔.๔.๑ เชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคมไร้รอยต่อ ข้อ ๔.๔.๒ สร้างและพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ</p>	<p>ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ประเด็นที่ ๔.๒ การกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี ข้อ ๔.๒.๑ พัฒนาศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีในภูมิภาค ข้อ ๔.๒.๕ สนับสนุนการพัฒนาพื้นที่บนฐานข้อมูลความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม</p>	<p>ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ประเด็นที่ ๔.๑ สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว ข้อ ๔.๑.๕ ส่งเสริมการบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน ประเด็นที่ ๔.๔ พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ข้อ ๔.๔.๑ จัดทำแผนผังภูมินิเวศเพื่อการพัฒนาเมือง ชนบท พื้นที่เกษตรกรรมและอุตสาหกรรม รวมถึงพื้นที่อนุรักษ์ตามศักยภาพและความเหมาะสมทางภูมินิเวศอย่างเป็นเอกภาพ ประเด็นที่ ๔.๕ พัฒนาความมั่นคงน้ำ พลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ข้อ ๔.๕.๓ พัฒนาความมั่นคงพลังงานของประเทศ และส่งเสริมการใช้พลังงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ประเด็นที่ ๔.๖ ยกระดับกระบวนการทัศน์เพื่อกำหนดอนาคตประเทศ ข้อ ๔.๖.๒ พัฒนาเครื่องมือ กลไกและระบบยุติธรรม และระบบประชาธิปไตย สิ่งแวดล้อม</p>	
<p>แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)</p>	<p>ยุทธศาสตร์ที่ ๗ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ แนวทางการพัฒนาที่ ๓.๑ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านขนส่ง ข้อ ๓.๑.๑ พัฒนาระบบขนส่งทางราง ข้อ ๓.๑.๒ พัฒนาระบบขนส่งสาธารณะในเขตเมือง ข้อ ๓.๑.๓ พัฒนาโครงข่ายทางถนน ข้อ ๓.๑.๔ พัฒนาระบบการขนส่งทางอากาศ</p>	<p>ยุทธศาสตร์ที่ ๙ การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ แนวทางการพัฒนาที่ ๓.๓ การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจ ข้อ ๓.๓.๑ พื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก ข้อย่อยที่ ๔ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมที่ได้มาตรฐานเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน และรองรับการพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก ข้อ ๓.๓.๒ พื้นที่เศรษฐกิจพิเศษชายแดน ข้อย่อยที่ ๑ ส่งเสริมและอำนวยความสะดวกการลงทุนในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน</p>	<p>ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม แนวทางการพัฒนาที่ ๓.๒ กระจายการให้บริการภาครัฐทั้งด้านการศึกษา สาธารณสุข และสวัสดิการที่มีคุณภาพให้ครอบคลุมและทั่วถึง ข้อ ๓.๒.๕ ปรับปรุงปัจจัยแวดล้อมทางธุรกิจ รวมทั้งกฎหมาย กฎ ระเบียบให้เกิดการแข่งขันที่เป็นธรรม แนวทางการพัฒนาที่ ๓.๓ เสริมสร้างศักยภาพชุมชน การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน และการสร้างความเข้มแข็งการเงินฐานรากตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้ มีสิทธิในการจัดการตนเอง ที่ดินและทรัพยากรภายในชุมชน ข้อ ๓.๓.๕ สนับสนุนชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการ บริการ และการจัดการทรัพยากรในชุมชน ในลักษณะเป็นหุ้นส่วนกับหน่วยงานภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการดูแลคุณภาพชีวิตประชาชน</p>	<p>ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน แนวทางการพัฒนาที่ ๓.๑ การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ สร้างสมดุลของการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน และเป็นธรรม การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ สร้างสมดุลของการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน และเป็นธรรม ข้อ ๓.๑.๕ วางแผนบริหารจัดการทรัพยากรแร่เพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์สูงสุดและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและประชาชน แนวทางการพัฒนาที่ ๓.๔ ส่งเสริมการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ข้อ ๓.๔.๑ ส่งเสริมการผลิตและการลงทุนในภาคอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม แนวทางการพัฒนาที่ ๓.๕ สนับสนุนการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ข้อ ๓.๕.๒ พัฒนามาตรการและกลไกเพื่อสนับสนุนการลดก๊าซเรือนกระจกในทุกภาคส่วน แนวทางการพัฒนาที่ ๓.๗ พัฒนาระบบการบริหารจัดการและกลไกแก้ไขปัญหาความขัดแย้งด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ข้อ ๓.๗.๑ ปรับปรุงกลไกและกระบวนการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมให้มีประสิทธิภาพทุกขั้นตอน ข้อ ๓.๗.๒ ผลักดันการนำแนวทางการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (Strategic Environmental Assessment: SEA) ให้มีผลบังคับใช้ตามกฎหมายเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ ข้อ ๓.๗.๓ สร้างจิตสำนึกความตระหนัก และปรับปรุงกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน ข้อ ๓.๗.๕ ส่งเสริมบทบาทภาคเอกชนและชุมชนเพื่อสร้างพลังร่วม</p>

ความเชื่อมโยงของนโยบาย แผน และยุทธศาสตร์ระดับชาติที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแร่ (ต่อ)

นโยบาย แผน และยุทธศาสตร์ระดับชาติ/กระทรวง/กรม	ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแร่ของประเทศ	
แผนการปฏิรูปประเทศ	<p>แผนการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่องและประเด็นปฏิรูปที่ ๑ : ทรัพยากรทางบก ประเด็นย่อยที่ ๓ ทรัพยากรแร่</p> <p>๓.๑ เร่งรัดจัดทำพื้นที่ศักยภาพแร่ และเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง</p> <p>๓.๒ พัฒนาเครื่องมือกำกับดูแลการบริหารจัดการเหมืองแร่ให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ</p> <p>๓.๓ สร้างกลไกเพื่อเสริมศักยภาพของท้องถิ่นและชุมชน ในการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมจากการทำเหมืองแร่เป้าหมายหรือผลอันพึงประสงค์และผลสัมฤทธิ์</p>	
นโยบายและแผนการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙	<p>นโยบายที่ ๑ จัดการฐานทรัพยากรธรรมชาติอย่างมั่นคงเพื่อความสมดุล เป็นธรรม และยั่งยืน</p> <p>นโยบายที่ ๑.๑ อนุรักษ์ พื้นฟู และใช้ประโยชน์ฐานทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุล ยั่งยืนและเป็นธรรม</p> <p>ประเด็นที่ ๑.๑.๕ การจัดการทรัพยากรธรณี</p> <p>ข้อ ๑.๑.๕.๑ อนุรักษ์ทรัพยากรแร่</p> <p>ข้อ ๑.๑.๕.๒ จัดทำฐานข้อมูลพื้นที่ศักยภาพแร่ของประเทศ</p> <p>ข้อ ๑.๑.๕.๓ ควบคุม และกำกับดูแลการบริหารจัดการเหมืองแร่ให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ</p>	<p>นโยบายที่ ๓ ยกระดับมาตรการในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p> <p>นโยบายที่ ๓.๒ ส่งเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพการใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p> <p>ข้อ ๓.๒.๑ ส่งเสริมการใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์เพื่อสิ่งแวดล้อมและนวัตกรรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม</p> <p>ข้อ ๓.๒.๓ ผลักดันให้มีการใช้เครื่องมือเชิงนโยบายเพื่อการตัดสินใจในการพัฒนาพื้นที่ขนาดใหญ่</p>
แผนจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕	<p>ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างสมดุลและเป็นธรรม</p> <p>แผนงานที่ ๑.๑.๕ ทรัพยากรธรณี</p> <p>แนวทางการปฏิบัติที่ ๑ สงวนทรัพยากรแร่ที่มีศักยภาพเป็นปัจจัยการผลิตที่สำคัญในภาคอุตสาหกรรม</p> <p>แนวทางการปฏิบัติที่ ๒ พัฒนาและกำหนดหลักเกณฑ์ รูปแบบ และแนวทางการใช้ประโยชน์ที่ดินที่เหมาะสมในเขตเศรษฐกิจแร่ให้ชัดเจน และประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน</p> <p>แนวทางการปฏิบัติที่ ๓ เร่งรัดสำรวจ การจัดทำเขตศักยภาพแร่และเขตเศรษฐกิจแร่ทั้งประเทศให้แล้วเสร็จ</p> <p>แนวทางการปฏิบัติที่ ๕ พัฒนาระบบข้อมูล และเชื่อมโยงเครือข่ายข้อมูลทรัพยากรแร่กับข้อมูลด้านอื่น</p> <p>แนวทางการปฏิบัติที่ ๖ สร้างกลไกเพื่อเสริมสร้างศักยภาพของท้องถิ่นและชุมชนในการติดตาม ตรวจสอบ และดูแลผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพจากการทำเหมืองแร่</p> <p>แนวทางการปฏิบัติที่ ๗ พัฒนาเครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์และมาตรการจูงใจ เพื่อกำกับ ควบคุมการบริหารจัดการเหมืองแร่ให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ และส่งเสริมความรับผิดชอบต่อสังคม</p> <p>แนวทางการปฏิบัติที่ ๘ ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม รวมถึงองค์ความรู้ใหม่ ๆ เพื่ออนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรแร่อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด</p>	<p>ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี ได้รับการป้องกัน บำบัด และฟื้นฟู</p> <p>แผนงานที่ ๒.๑.๑ การพัฒนาเครื่องมือกลไกการบริหารจัดการ</p> <p>แนวทางปฏิบัติที่ ๓ กำหนดให้มีการจัดทำรายงานการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (Strategic Environment Assessment: SEA) สำหรับการพัฒนาโครงการบนพื้นที่ขนาดใหญ่ในเขตเศรษฐกิจพิเศษ หรือมีการพัฒนาหลายโครงการในช่วงเวลาเดียวกัน หรือใกล้เคียงกัน ซึ่งอาจจะมีผลกระทบสะสม ก่อนตัดสินใจดำเนินโครงการ</p> <p>แนวทางปฏิบัติที่ ๔ พัฒนาการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม(Environmental Impact Assessment: EIA) ให้มีประสิทธิภาพ</p> <p>แนวทางปฏิบัติที่ ๕ พัฒนากองทุน EIA และกองทุน SEA เพื่อทำหน้าที่เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนสำหรับการดำเนินงานด้านการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) และการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (SEA)</p>

ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

ภาพแสดงจุดเน้นและประเด็นหลักของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ภายใต้การขับเคลื่อนแต่ละช่วงของแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ระยะห้าปี ในการไปสู่ความ “มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน”

ส่วนที่ ๒

การประเมินสภาพแวดล้อม
การบริหารจัดการแร่ของประเทศ

ส่วนที่ ๒

การประเมินสภาพแวดล้อมการบริหารจัดการแร่ของประเทศ

ภายใต้พลวัตและการเปลี่ยนแปลงของโลกตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน รวมถึงในอนาคต ที่หลักการเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ เศรษฐกิจโลก การแข่งขันเสรีทางการค้า การพัฒนาและความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสมัยใหม่และนวัตกรรม รวมถึงปัจจัยอื่น ๆ จะส่งผลโดยทั้งทางตรงและทางอ้อมกับประเทศไทย ซึ่งหากประเทศไทยยังไม่มีปรับตัวและเตรียมความพร้อมรับมือพลวัตของการเปลี่ยนแปลง อาจทำให้สูญเสียโอกาสในการแข่งขัน ในช่วงที่ผ่านมา ประเทศไทยยังไม่ได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ประเทศ เป้าหมาย และยุทธศาสตร์ของประเทศในระยะยาว ซึ่งเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นเป็นผลให้ขาดความต่อเนื่องของการดำเนินนโยบายที่สำคัญและขาดการบูรณาการทั้งในระดับนโยบายและการนำไปสู่การปฏิบัติ ถือเป็นโอกาสและสิ่งเปลี่ยนแปลงทรัพยากรของประเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่งทรัพยากรแร่ ซึ่งที่ผ่านมาการบริหารจัดการแร่ยังไม่มีกรอบทิศทางยุทธศาสตร์ของการบริหารจัดการแร่ของประเทศที่ชัดเจนดังนั้น จึงต้องมีการปฏิรูประบบให้มีเป้าหมายการพัฒนาในระยะยาวและสามารถขับเคลื่อนประเทศไปสู่เป้าหมายที่เป็นที่ยอมรับร่วมกันและเป็นเอกภาพ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการกำหนดยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ที่ชัดเจน เพื่อให้การบริหารจัดการแร่ในภาพรวมของประเทศมีความเป็นเอกภาพและมีประสิทธิภาพ โดยการกำหนดยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) รวมถึงแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ในระยะต่าง ๆ

๑. สถานการณ์และแนวโน้มภายนอก

๑.๑ สถานการณ์และแนวโน้มเศรษฐกิจโลก

๑.๑.๑ ตลาดเกิดใหม่มีบทบาทสูงขึ้น

แนวโน้มเศรษฐกิจโลกจะมีการเปลี่ยนแปลงฐานของแหล่งวัตถุดิบ ตลาดแรงงานและตลาดที่มีกำลังซื้อทั้งบราซิล รัสเซีย อินเดีย จีน แอฟริกาใต้ ทั้งนี้ภูมิภาคเอเชียจะเป็นศูนย์กลางพลังอำนาจทางเศรษฐกิจของโลกที่มีการไหลเข้าของการลงทุนในภาคการผลิตสูง เพื่อส่งออกสู่ตลาดโลกและดึงดูดให้ประเทศมหาอำนาจเดิมเข้ามารวมกลุ่มและขยายบทบาททางเศรษฐกิจในภูมิภาคมากขึ้น ทำให้รูปแบบการค้าในระยะต่อไปมีความเป็นเสรีและแข่งขันอย่างเข้มข้นขึ้น นอกจากนี้การเพิ่มขึ้นของชนชั้นกลางจะก่อให้เกิดกำลังซื้อของโลกเพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นโอกาสที่เปิดกว้างขึ้นสำหรับการค้า การลงทุน การบริการ และการเคลื่อนย้ายทุนและแรงงาน อย่างไรก็ตามการเปิดเสรียังก่อให้เกิดมาตรการกีดกันทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษีเพิ่มมากขึ้น อาทิ การออกกฎระเบียบ มาตรฐานสินค้าและบริการ มาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อมและสิทธิมนุษยชน ซึ่งทำให้ประเทศไทยต้องพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมบนฐานความรู้ทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ปรับปรุงกฎระเบียบภายในให้สอดคล้องกับข้อตกลงระหว่างประเทศ รวมทั้งสร้างสภาพแวดล้อมให้เกิดการแข่งขันที่เป็นธรรม

๑.๑.๒ การเปิดเสรีมากขึ้นของอาเซียนภายหลังปี พ.ศ. ๒๕๕๘

การเปิดเสรีทั้งในภาคสินค้าและบริการโดยเฉพาะภาคการเงิน ซึ่งเป็นโอกาสสำคัญหลายประการ อาทิ การเคลื่อนย้ายปัจจัยการผลิตทุนแรงงานอย่างเสรี การลดข้อจำกัดในด้านอุปสงค์

ในประเทศ ซึ่งทำให้ภาคการผลิตสามารถขยายตลาดและพัฒนาตนเองให้มีความเข้มแข็งมากขึ้น รวมทั้งการใช้ความได้เปรียบด้านสถานที่ตั้งและด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจให้เป็นศูนย์กลางทางการค้า การลงทุน การเงิน การบริการ และการผลิตภาคอุตสาหกรรม ในขณะที่การแข่งขันของประเทศในภูมิภาคอาเซียนจะสูงขึ้น ทั้งในเรื่องมาตรฐานสินค้าและบริการ สินค้าเกษตรไทยจะแข่งขันยากขึ้นจากการเริ่มลดภาษีสินค้าของประเทศกัมพูชา ลาว เมียนมา เวียดนาม การเคลื่อนย้ายเสรีแรงงานทักษะที่เป็นทั้งโอกาสและอุปสรรค และการที่หลายประเทศมีเป้าหมายการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการในอนาคตที่คล้ายคลึงกันไม่ว่าจะเป็นอินโดนีเซีย มาเลเซีย เวียดนาม และไทย ทำให้การพัฒนาของแต่ละประเทศต้องคำนึงถึงความได้เปรียบเฉพาะตัวในการวางตำแหน่งทางยุทธศาสตร์การค้า สินค้าและบริการของตนเองซึ่งไทยต้องผลักดันการลงทุนของไทยไปประเทศอาเซียนมากขึ้น

๑.๒ สถานการณ์และแนวโน้มของพัฒนาการด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ในช่วงที่ผ่านมาการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เช่น เทคโนโลยีสื่อสารและเทคโนโลยีชีวภาพทำให้รูปแบบการผลิต การดำเนินธุรกิจ และการใช้ชีวิตของประชาชนเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มนุษย์สามารถสื่อสารทั้งภาพและเสียงได้อย่างไร้พรมแดน การทำธุรกิจและธุรกรรมบนโครงข่ายดิจิทัลเพิ่มมากขึ้น ประเทศที่ใช้เทคโนโลยีเป็นฐานการพัฒนาเศรษฐกิจทำให้การเติบโตทางเศรษฐกิจเป็นไปอย่างก้าวกระโดด ประเทศไทยจำเป็นต้องเร่งสร้างสมรรถนะทางเทคโนโลยีขั้นสูงโดยกลุ่มเทคโนโลยีที่ไทยมีศักยภาพพัฒนาได้เอง ได้แก่ การเกษตร การแพทย์ สิ่งแวดล้อม อุตสาหกรรมสร้างสรรค์และวัฒนธรรมจะต้องพัฒนาต่อยอดให้เกิดมูลค่าเพิ่มขึ้นและเป็นฐานเศรษฐกิจใหม่ในระยะต่อไป ในขณะที่เดียวกันจะต้องลงทุนวิจัยและพัฒนาวิทยาศาสตร์พื้นฐานที่เป็นฐานของการพัฒนาเทคโนโลยีในอนาคต รวมทั้งต้องเตรียมพัฒนากำลังคนด้านวิทยาศาสตร์ทั้งในระยะสั้นและในระยะยาว โดยในระยะสั้นต้องดึงคูดนักวิจัยจากต่างประเทศ และในระยะยาวต้องพัฒนาคณะและบุคลากรวิจัยโดยเฉพาะวิทยาศาสตร์พื้นฐานในลักษณะสหสาขา เพื่อส่งสมรรถนะความรู้ด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีสำหรับการพัฒนาเศรษฐกิจและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในระยะยาว แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีดังกล่าวส่งผลให้เกิดความเหลื่อมล้ำในมิติต่าง ๆ เช่น ความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงเทคโนโลยีอันเนื่องมาจากความแตกต่างด้านรายได้ ด้านความรู้ ด้านทักษะ หรือด้านการเข้าถึงโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยี ความเหลื่อมล้ำของแรงงานที่มีทักษะเทคโนโลยีขั้นสูงและแรงงานที่ไม่มีทักษะ ความเหลื่อมล้ำของผู้ประกอบการขนาดใหญ่และขนาดเล็กที่มีความสามารถในการลงทุนเพื่อยกระดับศักยภาพทางเทคโนโลยีแตกต่างกัน

๑.๓ สถานการณ์และแนวโน้มสิ่งแวดล้อมโลก

วาระการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก ค.ศ. ๒๐๓๐ ได้กำหนดทิศทางการรักษาและบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างบูรณาการ ในขณะเดียวกันการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่รุนแรงและพันธุกรรมที่เกี่ยวข้อง ทำให้ไทยต้องพร้อมรับภาระในการลดก๊าซเรือนกระจกมากขึ้นภายใต้กระแสการแข่งขันการค้าที่เข้มข้น วาระการพัฒนาที่ยั่งยืน พ.ศ. ๒๕๗๓ เป็นทิศทางหลักในการพัฒนาของโลกหลัง พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยมีเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ประกอบด้วย ๑๗ เป้าหมาย และ ๑๖๙ เป้าประสงค์ จะมีส่วนสำคัญในการกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศไทยในอนาคต โดยเฉพาะการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ลดการเกิดของเสีย การปกป้องและฟื้นฟูระบบนิเวศป่าไม้อย่างยั่งยืน และหยุดยั้งการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ ลดผลกระทบทางลบต่อสิ่งแวดล้อม และการดำเนินการอย่างเร่งด่วนเพื่อต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศและผลกระทบที่เกิดขึ้น ทำให้ประเทศต้องมีการกำหนดเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาเพื่อรักษาพื้นฐานทรัพยากรธรรมชาติควบคู่กับแนวทางการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่มีการใช้ประโยชน์ทรัพยากรอย่างยั่งยืน ลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมให้น้อยที่สุด ซึ่งจะเป็นโอกาสที่ประเทศไทยจะพัฒนาไกลดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ ภายในประเทศให้เกิดการบูรณาการไปในทิศทางเดียวกันเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลกพร้อมไปกับการพัฒนาภายในประเทศอย่างยั่งยืน

๑.๔ สถานการณ์แร่ของโลก

ภายหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ เป็นต้นมา การผลิตแร่โลหะพื้นฐาน (เช่น เหล็ก ตะกั่ว สังกะสี ทองแดง ดีบุก และสังกะสี เป็นต้น) มีอัตราการเจริญเติบโตสูงมากเพื่อรองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมด้านต่าง ๆ อย่างไรก็ตามในปัจจุบันความต้องการแร่โลหะพื้นฐานได้ลดลงอย่างต่อเนื่องด้วยปัจจัยต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเทคโนโลยีการรีไซเคิลที่ทันสมัย หรือการค้นพบวัสดุทดแทนที่สำคัญ เช่น พลาสติก และเซรามิก เป็นต้น ซึ่งแร่อุตสาหกรรม (Industrial Mineral) (แร่ในกลุ่มแร่โลหะ รวมถึงหินอุตสาหกรรม ซึ่งมีมูลค่าไม่สูงและไม่คุ้มค่าในเชิงพาณิชย์หากต้องมีการขนส่งในระยะไกล) ได้เข้ามามีบทบาทสำคัญอย่างยิ่ง ทั้งเป็นวัสดุหลักที่สำคัญในการผลิตโดยตรง หรือแม้กระทั่งเป็นฟิลเลอร์ในการผลิตวัสดุทดแทนเหล่านั้น ส่งผลให้ในปัจจุบันแร่อุตสาหกรรมมีความสำคัญอย่างมาก รวมไปถึงแร่ในกลุ่มเชื้อเพลิงเพื่อรองรับความต้องการพลังงานและไฟฟ้าที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้การผลิตแร่อุตสาหกรรมและแร่เชื้อเพลิงมีตัวเลขอัตราการเจริญเติบโตมากกว่าแร่ในกลุ่มโลหะพื้นฐานอย่างชัดเจนทั้งในเชิงของปริมาณและมูลค่า แต่อย่างไรก็ตาม แร่โลหะพื้นฐานและแร่ในกลุ่มอื่น ๆ ก็ยังคงมีความจำเป็นเพื่อรองรับอุตสาหกรรมอื่น ๆ

ในช่วงศตวรรษที่ผ่านมา รูปแบบการผลิตแร่มีความแตกต่างกันหลายรูปแบบ ในยุคก่อนอาณานิคมทรัพยากรแร่จะถูกผลิตและนำมาจากประเทศอาณานิคมเพื่อมาพัฒนาอุตสาหกรรมในประเทศเจ้าอาณานิคมเป็นหลัก ภายหลังในช่วงสงครามเย็นระหว่าง พ.ศ. ๒๕๐๓ - ๒๕๑๓ ซึ่งมีความตึงเครียดระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกาและสหภาพโซเวียต ทรัพยากรราคาถูกจะผลิตมาจากแหล่งแร่ของกลุ่มประเทศพันธมิตร ในขณะที่ช่วง พ.ศ. ๒๕๓๓ - ๒๕๕๓ ประเทศพัฒนาแล้วจะเป็นผู้บริโภคทรัพยากรแร่ราคาถูกและอุดมสมบูรณ์จากกลุ่มประเทศที่ด้อยพัฒนาว่า แต่ในปัจจุบันนั้นสถานการณ์ได้เปลี่ยนแปลงไปโดยมีการใช้รูปแบบการตั้งกำแพงภาษีหรือการกำหนดโควตาเพื่อรักษามลประโยชน์จากทรัพยากรของประเทศตนเอง หรือสนับสนุนอุตสาหกรรมภายในประเทศมากขึ้น มีการส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าแร่และพัฒนาอุตสาหกรรมต่อเนื่องมากกว่าที่จะส่งแร่ดิบออกขายไปยังต่างประเทศ

ปัจจุบันประเทศจีนกลายเป็นประเทศที่มีการเจริญเติบโตของตลาดทรัพยากรแร่รวดเร็วที่สุดและมีการผลิตแร่ปริมาณมากที่สุดในโลก ในอดีตเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๘ ประเทศจีนเป็นผู้นำของโลกในการผลิตแร่เพียง ๑๔ ชนิด จนถึงปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ประเทศจีนกลายเป็นผู้นำของโลกในการผลิตแร่ถึง ๔๔ ชนิด และเป็นผู้นำอันดับหนึ่งในสามของโลกในการผลิตแร่อีกมากกว่า ๑๒ ชนิด อย่างไรก็ตามความสามารถในการผลิตแร่ภายในประเทศจีนเองก็ยังคงไม่เพียงพอต่อความต้องการภายในประเทศ ประเทศจีนจึงมีนโยบายที่ชัดเจนในการจัดหาแหล่งทรัพยากรเพิ่มเติมจากตลาดสากลเพื่อรองรับการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจอีกด้วย ในขณะที่ประเทศผู้นำในการผลิตแร่ประเทศอื่น ๆ ได้แก่ ประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นผู้นำของโลกในการผลิตแร่ ๑๐ ชนิด ประเทศแอฟริกาใต้เป็นผู้นำของโลกในการผลิตแร่ ๕ ชนิด ประเทศรัสเซียและประเทศชิลีเป็นผู้นำของโลกในการผลิตแร่ ๔ ชนิด ประเทศออสเตรเลีย แคนาดา และตุรกีเป็นผู้นำของโลกในการผลิตแร่ ๒ ชนิด และประเทศบราซิล คองโก ญี่ปุ่น คาซัคสถาน เม็กซิโก ฟิลิปปินส์ รัสเซีย และซาอุดีอาระเบียเป็นผู้นำของโลกในการผลิตแร่ ๑ ชนิด (British Geological Survey, ๒๐๑๒)

จากข้อมูลรายงาน MINERAL COMMODITY SUMMARIES ๒๐๑๗ ของกรมสำรวจธรณีวิทยาประเทศสหรัฐอเมริกา พบว่าในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ทั่วโลกมีสถิติการผลิตแร่ที่สำคัญ ดังนี้

- แร่ทองคำประมาณ ๓,๑๐๐ ตัน โดยผู้ผลิตรายใหญ่ ได้แก่ ประเทศจีน (๔๕๐ ตัน) ออสเตรเลีย (๒๗๘ ตัน) รัสเซีย (๒๕๒ ตัน) สหรัฐอเมริกา (๒๑๔ ตัน) และแคนาดา (๑๕๓ ตัน)

- แร่โพแทชประมาณ ๔๐.๗๐ ล้านตัน (ในรูปของ K₂O) โดยผู้ผลิตรายใหญ่ ได้แก่ ประเทศแคนาดา (๑๑.๔๐ ล้านตัน) รัสเซีย (๖.๙๙ ล้านตัน) เบลารุส (๖.๔๗ ล้านตัน) จีน (๖.๒๐ ล้านตัน) และเยอรมนี (๓.๑๐ ล้านตัน)

- ปูนซีเมนต์ประมาณ ๔,๑๐๐ ล้านตัน โดยผู้ผลิตรายใหญ่ ได้แก่ ประเทศจีน (๒,๓๕๐ ล้านตัน) อินเดีย (๓๐๐ ล้านตัน) สหรัฐอเมริกา (๘๔.๓๐ ล้านตัน) ตุรกี (๗๑.๔๐ ล้านตัน) และเวียดนาม (๖๗.๔๐ ล้านตัน)

- ควอตซ์ (ในรูปของโลหะซิลิกอน) ประมาณ ๗.๖๓ ล้านตัน โดยผู้ผลิตรายใหญ่ ได้แก่ ประเทศจีน (๕.๐๐ ล้านตัน) รัสเซีย (๐.๗๕ ล้านตัน) สหรัฐอเมริกา (๐.๔๑ ล้านตัน) นอร์เวย์ (๐.๓๘ ล้านตัน) และ ฝรั่งเศส (๐.๑๒ ล้านตัน)

- ธาตุหายากประมาณ ๑๓๐,๐๐๐ ตัน (ในรูปของ rare-earth oxide) โดยผู้ผลิตรายใหญ่ ได้แก่ ประเทศจีน (๑๐๕,๐๐๐ ตัน) ออสเตรเลีย (๑๒,๐๐๐ ตัน) สหรัฐอเมริกา (๕,๙๐๐ ตัน) รัสเซีย (๒,๘๐๐ ตัน) และอินเดีย (๑,๗๐๐ ตัน)

๒. สถานการณ์และแนวโน้มภายใน

๒.๑ สถานการณ์และแนวโน้มอุตสาหกรรมเหมืองแร่ไทย

๒.๑.๑ บัญชีทรัพยากรแร่

ปริมาณทรัพยากรแร่ในประเทศพบมากกว่า ๔๐ ชนิด ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ ๙๖,๗๓๐ ตารางกิโลเมตร (๖๐ ล้านไร่) หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๙ ของประเทศ ปริมาณทรัพยากรแร่ทั้งประเทศไทย มีประมาณ ๑๙ ล้านล้านตัน โดยแร่เกลือหินเป็นแร่ที่มีปริมาณมากที่สุดในประเทศ มีประมาณ ๑๘ ล้านล้านตัน คิดเป็นร้อยละ ๙๒.๐๘ ของปริมาณทรัพยากรแร่ทั้งประเทศ ทั้งนี้ ทรัพยากรแร่ที่มีปริมาณสูงสุด ๕ อันดับแรกของประเทศไทยหากไม่รวมแร่เกลือหิน ได้แก่ อันดับ ๑ คือ หินปูนเพื่ออุตสาหกรรมซีเมนต์ มีประมาณ ๖ แสนล้านตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๓๙.๕๔ ของปริมาณทรัพยากรแร่ทั้งประเทศ อันดับ ๒ คือ แร่โพแทช มีประมาณ ๔ แสนล้านตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๒๖.๒๘ ของปริมาณทรัพยากรแร่ทั้งประเทศ อันดับ ๓ คือ หินปูนเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง มีประมาณ ๓ แสนล้านตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๑๙.๐๓ ของปริมาณทรัพยากรแร่ทั้งประเทศ อันดับ ๔ คือ หินดินดาน มีประมาณ ๑ แสนล้านตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๗.๔๓ ของปริมาณทรัพยากรแร่ทั้งประเทศ และอันดับ ๕ คือ หินบะซอลต์ มีประมาณ ๔ หมื่นล้านตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๒.๗๒ ของปริมาณทรัพยากรแร่ทั้งประเทศ

ทรัพยากรแร่ทั้งประเทศ เมื่อประเมินมูลค่าทรัพยากรแร่โดยมิได้ประเมินจากสินแร่ จะมีมูลค่ารวมประมาณ ๔ หมื่นล้านล้านบาท เมื่อเปรียบเทียบมูลค่าเป็นรายชนิดพบว่าแร่เกลือหินเป็นแร่ที่มีมูลค่ามากที่สุดในประเทศ ประมาณ ๓.๕ หมื่นล้านล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๘๗.๕๔ ของมูลค่าทรัพยากรแร่ทั้งประเทศ ทั้งนี้ ทรัพยากรแร่ที่มีมูลค่าสูงสุด ๕ อันดับแรกของประเทศไทย หากไม่รวมแร่เกลือหิน ได้แก่ อันดับ ๑ คือ แร่โพแทช มีมูลค่าประมาณ ๔.๕ พันล้านล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๙๔.๘๙ ของมูลค่าทรัพยากรแร่ทั้งประเทศ อันดับ ๒ คือ หินปูนเพื่ออุตสาหกรรมซีเมนต์ มีมูลค่าประมาณ ๑๕๓ ล้านล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓.๒๑ ของมูลค่าทรัพยากรแร่ทั้งประเทศ อันดับ ๓ คือ หินปูนเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง มีมูลค่าประมาณ ๕๓ ล้านล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑.๑๑ ของมูลค่าทรัพยากรแร่ทั้งประเทศ อันดับ ๔ คือ หินดินดาน มีมูลค่าประมาณ ๒๘ ล้านล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๐.๖๐ ของมูลค่าทรัพยากรแร่ทั้งประเทศ และอันดับ ๕ คือ หินบะซอลต์ มีมูลค่าประมาณ ๘.๔ ล้านล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๐.๑๘ ของมูลค่าทรัพยากรแร่ทั้งประเทศ

๒.๑.๒ การทำเหมืองแร่

จากฐานข้อมูลใบอนุญาตประทานบัตร โดยกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ กระทรวงอุตสาหกรรม จนถึงวันที่ ๒๙ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลบังคับใช้ (ข้อมูล ณ วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๖๐) พบว่าประเทศไทยมีประทานบัตรระบุสถานะประทานบัตร “มีอายุ” รวมกันทั้งสิ้น ๑,๐๒๓ แปลง กระจายอยู่ทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ โดยประทานบัตรส่วนใหญ่เป็นการประกอบการหินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง จำนวน ๔๖๖ แปลง รองลงมาได้แก่ หินอุตสาหกรรมเพื่อซีเมนต์ จำนวน ๑๗๑ แปลง แร่อุตสาหกรรมชนิดต่าง ๆ จำนวน ๑๗๖ แปลง โพแทช และเกลือหิน จำนวน ๘ แปลง และถ่านหิน จำนวน ๖๗ แปลง ตามลำดับ ค่าขอต่ออายุประทานบัตร รวมกันทั้งสิ้น จำนวน ๑๓๑ แปลง เป็นค่าขอต่ออายุประทานบัตรหินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง จำนวน ๗๓ แปลง รองลงมาได้แก่ แร่อุตสาหกรรมชนิดต่าง ๆ จำนวน ๓๐ แปลง ยิปซัม จำนวน ๑๒ แปลง

หินอุตสาหกรรมเพื่อซีเมนต์ จำนวน ๘ แปลง และแร่โลหะ จำนวน ๖ แปลง ตามลำดับ และคำขอประทานบัตรรวมกันทั้งสิ้นมีจำนวน ๑,๙๗๖ แปลง กระจายอยู่ทั่วทุกภูมิภาคของประเทศเช่นเดียวกัน โดยภาคกลางยื่นคำขอประทานบัตรมากที่สุด จำนวน ๘๕๖ แปลง รองลงมาได้แก่ ภาคใต้ จำนวน ๒๙๑ แปลง ภาคเหนือ จำนวน ๔๗๓ แปลง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน ๓๕๖ แปลง ตามลำดับ

ในส่วนของการออกใบอนุญาตสำรวจแร่ประเภทอาชญาบัตรซึ่งออกโดยกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ พบว่าก่อนพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลบังคับใช้ (ข้อมูล ณ วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๖๐) ใบอนุญาตอาชญาบัตรต่าง ๆ ที่ยังมีอายุมีจำนวนรวมทั้งสิ้น ๙๖ แปลง จำแนกเป็นอาชญาบัตรพิเศษ จำนวน ๘๙ แปลง และอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ จำนวน ๘ แปลง ทั้งนี้ อาชญาบัตรพิเศษชนิดแร่ที่สำรวจส่วนใหญ่ ได้แก่ ทองแดง จำนวน ๓๕ แปลง รองลงมาได้แก่ โปแทชและเกลือหิน จำนวน ๓๑ แปลง เหล็ก จำนวน ๑๒ แปลง และสังกะสี จำนวน ๔ แปลง ตามลำดับ สำหรับอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ภาคเหนือ จำนวน ๗ แปลง ชนิดแร่ที่สำรวจ ได้แก่ ดินขาว ถ่านหิน ดินเบา เฟลด์สปาร์ และเหล็ก นอกจากนี้ ยังมีอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน ๑ แปลง ชนิดแร่ที่สำรวจ ได้แก่ แปะไรต์ สำหรับการยื่นคำขออาชญาบัตรที่ยื่นก่อนพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลบังคับใช้ พบว่ามีคำขออาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ มีจำนวนรวมทั้งสิ้น ๗๔๒ แปลง ส่วนใหญ่อยู่ภาคเหนือ จำนวน ๕๐๕ แปลง รองลงมาได้แก่ ภาคกลาง จำนวน ๑๕๑ แปลง ภาคใต้ จำนวน ๕๔ แปลง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน ๓๒ แปลง ตามลำดับ และคำขออาชญาบัตรพิเศษ มีจำนวนรวมทั้งสิ้น ๕๐๐ แปลง ส่วนใหญ่อยู่ภาคเหนือ จำนวน ๒๘๐ แปลง รองลงมาได้แก่ ภาคกลาง จำนวน ๑๐๖ แปลง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน ๘๗ แปลง และภาคใต้ จำนวน ๒๗ แปลง ตามลำดับ

พื้นที่แหล่งหินอุตสาหกรรมเพื่อการก่อสร้าง ตามมติคณะรัฐมนตรี ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม และประกาศกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ที่ประกาศก่อนพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลบังคับใช้ และที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกำหนดแหล่งหินอุตสาหกรรม (อุตสาหกรรมเพื่อการก่อสร้าง) ของกระทรวงอุตสาหกรรมแล้ว แต่ไม่สามารถประกาศได้ทันก่อนวันที่พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลบังคับใช้ พบว่ามีแหล่งหินอุตสาหกรรมทั่วประเทศจำนวน ๔๔๐ แหล่ง ครอบคลุมพื้นที่ ๑๘๐,๙๕๐ ไร่ แหล่งหินอยู่ในเขตภาคเหนือ ๑๓๘ แปลง ภาคใต้ ๑๓๗ แปลง ภาคกลาง ๙๖ แปลง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๖๙ แปลง

๒.๑.๓ สถานการณ์แร่

ในช่วงระยะเวลา ๑๐ ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๙) มูลค่าการผลิตแร่ในประเทศไทยมีแนวโน้มสูงขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ๙.๔๐ ต่อปี สอดคล้องกับความต้องการใช้แร่สำหรับอุตสาหกรรมต่อเนื่องภายในประเทศที่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องเช่นเดียวกัน ซึ่งแต่ละอุตสาหกรรมมีมูลค่าสูงและมีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของไทยเป็นอย่างมาก เช่น อุตสาหกรรมแก้วและกระจก อุตสาหกรรมเซรามิก อุตสาหกรรมผลิตกระแสไฟฟ้าจากถ่านหินลิกไนต์ อุตสาหกรรมปุ๋ย อุตสาหกรรมผลิตวัสดุก่อสร้าง และอุตสาหกรรมซีเมนต์ เป็นต้น โดยอันดับหนึ่งคือ หินปูน รองลงมาคือ ถ่านหินลิกไนต์ หินบะซอลต์ ยิปซัม และหินแกรนิต ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ประเทศไทยมีการผลิตแร่ ๔๖ ชนิด มีมูลค่าการผลิตประมาณ ๘๙,๓๖๕ ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ ๔๐.๔๔ เมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๘ ซึ่งเป็นผลมาจากการเพิ่มขึ้นของราคาเป็นสำคัญ แร่ที่มีมูลค่าผลผลิตสูงสุด ๕ อันดับแรก ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ คือ หินปูน ๓๘,๔๖๒ ล้านบาท รองลงมา คือ ถ่านหินลิกไนต์ ๑๖,๗๙๒ ล้านบาท ยิปซัม ๖,๘๗๗ ล้านบาท ทองคำ ๖,๐๔๐ ล้านบาท และเกลือหิน ๒,๗๑๒ ล้านบาท ตามลำดับ มีจำนวนเหมืองเปิดการ ๕๖๙ แห่ง

แร่ที่ผลิตได้ในประเทศเกือบทั้งหมดจะถูกใช้เป็นวัตถุดิบสำหรับอุตสาหกรรมต่อเนื่องภายในประเทศ ปัจจุบันพบว่าคนไทยมีปริมาณการใช้แร่ประมาณ ๓.๘ ตัน/คน/ปี หรือประมาณ ๑๐.๕ กิโลกรัม/คน/วัน โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ แร่ที่มีปริมาณการใช้สูงที่สุดคือ หินปูน ๑๗๖.๕ ล้านตัน ส่วนใหญ่ใช้ในอุตสาหกรรมก่อสร้างและอุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ รองลงมา คือ ถ่านหินลิกไนต์ ๑๖.๙ ล้านตัน ใช้ในการผลิตไฟฟ้า ส่วนหินบะซอลต์และหินแกรนิตมีปริมาณ ๑๒.๙ และ ๘.๔ ล้านตัน ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่ใช้ในอุตสาหกรรมก่อสร้าง

ถึงแม้ว่าประเทศไทยจะสามารถผลิตแร่ได้หลายชนิดแต่ก็มีแร่บางชนิดที่ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการหรืออาจผลิตได้ไม่ตรงตามความต้องการภายในประเทศ จึงจำเป็นต้องนำเข้าแร่บางชนิดจากต่างประเทศ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ประเทศไทยมีการนำเข้าสินค้าแร่ ๖๕ ชนิด รวมมูลค่า ๕๗,๘๗๔ ล้านบาท ลดลงจากปีที่ผ่านมาร้อยละ ๖.๖๒ สาเหตุประการหนึ่งของการนำเข้าแร่ที่มีแนวโน้มลดลงเนื่องจากการที่ภาครัฐและผู้ประกอบการให้ความสำคัญกับการเพิ่มมูลค่าและประโยชน์ของการผลิตแร่เพื่อใช้บริโภคภายในประเทศเพิ่มมากขึ้นจึงส่งผลให้แนวโน้มการนำเข้าแรลดลง ทั้งนี้ กลุ่มแร่นำเข้าที่สำคัญยังคงเป็น กลุ่มแร่เชื้อเพลิง ได้แก่ ถ่านหินบิทูมินัส มีมูลค่าการนำเข้า ๒๓,๐๖๒ ล้านบาท ถ่านหินชนิดอื่น ๆ มีมูลค่าการนำเข้า ๑๗,๘๑๖ ล้านบาท รองลงมา ได้แก่ แร่ดีบุก ซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มแร่โลหะมีมูลค่าการนำเข้า ๒,๗๓๘ ล้านบาท แร่ไนโอเบียมและวาเนเดียม ซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มแร่หายากมีมูลค่าการนำเข้า ๑,๖๕๘ ล้านบาท แร่ทัลก์ มีมูลค่าการนำเข้า ๑,๖๔๗ ล้านบาท และดินขาว มีมูลค่าการนำเข้า ๙๗๒ ล้านบาท เมื่อรวมมูลค่าแร่นำเข้าที่สำคัญทั้ง ๗ ชนิดแล้ว มีมูลค่ารวม ๔๗,๘๙๓ ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนสูงถึงร้อยละ ๘๓ ของมูลค่าการนำเข้าแร่ทั้งหมด โดยส่วนใหญ่แร่เหล่านี้มีการนำเข้าเนื่องจากมีคุณลักษณะที่แตกต่างจากแร่ในประเทศ

สถิติการนำเข้าแร่ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ กลุ่มแร่เชื้อเพลิง มีปริมาณการนำเข้าสูงสุด ได้แก่ ถ่านหินชนิดอื่น ๑๑.๓๔ ล้านตัน ถ่านหินบิทูมินัส ๑๐.๑๗ ล้านตัน และแอนทราไซต์ ๐.๑๘ ล้านตัน โดยนำเข้าจากอินโดนีเซีย ออสเตรเลีย เวียดนาม และฟิลิปปินส์ ส่วนแร่โลหะ ที่มีปริมาณการนำเข้าสูงสุดคือ ทราเยกั่ว ๐.๑๔ ล้านตัน โดยนำเข้าจากกัมพูชา เวียดนาม จีน และอินเดีย

การส่งออกแร่ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ มีมูลค่าการส่งออก ๒๐,๑๔๐ ล้านบาท ขยายตัวเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ ๑๕.๕๑ เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมาซึ่งมีมูลค่าการส่งออก ๑๗,๔๓๖ ล้านบาท โดยปี พ.ศ. ๒๕๕๙ โลหะทองคำมีมูลค่าการส่งออกสูงสุด ๖,๐๓๙.๙ ล้านบาท รองลงมาได้แก่ โลหะดีบุกมีมูลค่าการส่งออก ๔,๙๘๙.๒ ล้านบาท และยิปซัมมีมูลค่าการส่งออก ๔,๓๓๕.๗ ล้านบาท ในส่วนของแร่ที่มีปริมาณการส่งออกมากที่สุดคือ ยิปซัม มีปริมาณการส่งออก ๖.๔๖ ล้านตัน ตลาดส่งออกที่สำคัญคือ เวียดนาม อินโดนีเซีย ญี่ปุ่น มาเลเซีย และฟิลิปปินส์ รองลงมาได้แก่ โดโลไมต์ ๑.๒๗ ล้านตัน แอนไฮไดรต์ ๑.๓๕ ล้านตัน และเฟลด์สปาร์ ๐.๖๔ ล้านตัน

๒.๑.๔ แนวโน้มความต้องการใช้แร่ในประเทศในระยะต่อไป

นอกจากความต้องการการใช้แร่เพื่อเป็นวัตถุดิบสำหรับอุตสาหกรรมต่อเนื่องในประเทศ จะขยายตัวตามการขยายตัวของเศรษฐกิจไทย ซึ่งกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund : IMF) คาดการณ์ว่าเศรษฐกิจไทยในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ จะมีแนวโน้มปรับตัวดีขึ้นจากช่วงที่ผ่านมา คิดเป็นการขยายตัวเฉลี่ยต่อปีร้อยละ ๓.๑๒ แล้ว รัฐบาลยังมีนโยบายพัฒนาประเทศโดยการลงทุนในโครงการพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ โครงการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน เช่น รถไฟฟ้า รถไฟรางคู่ ทางหลวงพิเศษ ซึ่งจะก่อให้เกิดการกระจายความเจริญและการขยายตัวของชุมชนเมืองตามมา ทำให้ความต้องการใช้แร่ในอุตสาหกรรมก่อสร้างและอุตสาหกรรมซีเมนต์เพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก รวมไปถึงความต้องการใช้ไฟฟ้าที่จะเพิ่มขึ้นตามความเจริญของพื้นที่ ทำให้ต้องนำเข้ากลุ่มแร่เชื้อเพลิงที่ใช้ในการผลิตไฟฟ้ามากขึ้นด้วย

ในขณะที่เศรษฐกิจโลกในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ซึ่ง IMF ได้คาดการณ์ว่าจะมีแนวโน้มปรับตัวดีขึ้นเช่นเดียวกัน คิดเป็นการขยายตัวเฉลี่ยปีละร้อยละ ๓.๖๔ ทำให้ประเทศคู่ค้าที่เป็นตลาดส่งออกกลับมาขยายตัวได้ ส่งผลให้อุตสาหกรรมส่งออกที่ใช้แร่เป็นวัตถุดิบต้องการวัตถุดิบเพิ่มมากขึ้น เช่น อุตสาหกรรมเซรามิก อุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ เป็นต้น

นอกจากนี้ ยุทธศาสตร์การพัฒนาอุตสาหกรรมไทย ๔.๐ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) ได้กำหนดอุตสาหกรรมเป้าหมาย (S-Curve) จำนวน ๑๐ อุตสาหกรรม ที่จะเป็นกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจเพื่ออนาคตอุตสาหกรรมเป้าหมายเหล่านี้ หลายอุตสาหกรรมก่อให้เกิดความต้องการใช้แร่ที่เป็นวัตถุดิบชนิดใหม่ ๆ หรือวัตถุดิบแร่ที่มีคุณภาพสูงขึ้น ซึ่งประกอบด้วย อุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่ อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ อุตสาหกรรมหุ่นยนต์ อุตสาหกรรมการบินและโลจิสติกส์ และอุตสาหกรรมดิจิทัล

โดยมีความต้องการใช้วัตถุดิบแร่โลหะคุณภาพสูงและแร่โลหะหายาก ส่วนอุตสาหกรรม การเกษตรและเทคโนโลยีชีวภาพ ส่งผลให้เกิดความต้องการใช้แร่วัตถุดิบที่นำไปใช้ในการผลิตปุ๋ย เช่น แร่โพแทช เพื่อสนับสนุนภาคเกษตรกรรม

๒.๑.๕ ผลกระทบที่เกิดจากการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรแร่

การพัฒนาทรัพยากรแร่มาใช้ประโยชน์โดยการทำเหมืองและกิจกรรมต่อเนื่องสร้างรายได้และมูลค่าเพิ่มให้กับสังคมไทยอย่างมาก ทั้งในรูปของมูลค่าวัตถุดิบ การเป็นวัตถุดิบขั้นพื้นฐานของอุตสาหกรรมต่อเนื่อง และช่วยสร้างความมั่นคงและลดความเสี่ยงจากการต้องพึ่งพาแร่นำเข้าจากต่างประเทศ การสร้างรายได้ให้แก่ประชาชนในพื้นที่ หรือการสร้างรายได้ให้กับรัฐในรูปค่าภาคหลวงแร่ ซึ่งจัดสรรคืนให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่กระบวนการทำเหมืองเป็นกิจกรรมรบกวนและเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมที่มีอยู่เดิม และเมื่อหยุดกิจกรรมทำเหมืองแล้วการฟื้นฟูพื้นที่ให้กลับสู่สภาพแวดล้อมแบบเดิมก่อนเกิดเหมืองนั้นย่อมเป็นไปได้ยากหรือเป็นไปได้ไม่เต็มที่ และการดำเนินกิจกรรมเหมืองแร่ในทุกขั้นตอน ทั้งการผลิต การแต่งแร่ รวมทั้งการทำเหมืองแร่บางประเภทต้องทำการถลุงแร่ และการขนส่ง อาจส่งผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงของภูมิประเทศและสูญเสียพื้นที่ป่า แรงสั่นสะเทือนจากการระเบิดและเศษหินปลิว มลพิษทางเสียงและมลพิษทางอากาศเนื่องจากฝุ่นละอองจากการระเบิดและย่อยหิน มลพิษทางน้ำเนื่องมาจากการปนเปื้อนของตะกอนลงสู่แม่น้ำลำคลอง ถนนเสียหายอันเนื่องจากการขนส่งหินและแร่ที่มีน้ำหนักมาก เป็นต้น บางกรณีส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน เช่น เศษหินปลิวตกใส่ที่อยู่อาศัยของประชาชน การปนเปื้อนของตะกอนดินหรือกากแร่ไหลลงลำคลอง ฝุ่นละอองเกินค่ามาตรฐาน เป็นต้น

กล่าวโดยสรุป การทรัพยากรแร่มาใช้ประโยชน์ต้องยึดหลักการการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบองค์รวม เพื่อเป็นการยืนยันว่าการพัฒนาดังกล่าวจะทำให้สังคมโดยรวมได้รับประโยชน์อย่างแท้จริง

๒.๒ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมการบริหารจัดการแร่ของประเทศ

จากสถานการณ์และแนวโน้มภายนอกที่กล่าวมาทั้งการเปลี่ยนแปลงในเชิงเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม รวมถึงสถานการณ์การค้าแร่ของโลก สถานการณ์ทรัพยากรแร่ภายในประเทศ และผลการประชุมระดมความคิดเห็นที่ได้จากการเปิดโอกาสให้ภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และประชาชนกลุ่มต่าง ๆ เข้ามามีส่วนในการร่วมคิด ร่วมวิเคราะห์ เสนอความเห็น เสนอแนวทาง และข้อวิตกกังวลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาที่เกิดจากการพัฒนาแร่และผลกระทบจากการบริหารจัดการแร่ในอดีตผ่านการประชุมระดมความคิดเห็นที่จัดขึ้นทั้งในส่วนกลางและภูมิภาคต่าง ๆ รวมมากกว่า ๑๘ ครั้ง ในช่วงระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๖๐ ปัจจัยสำคัญต่าง ๆ เหล่านี้เป็นฐานกรอบแนวคิดที่สำคัญในการนำไปสู่การกำหนดกรอบแนวคิดของการบริหารจัดการแร่ของประเทศในระยะต่อไป ทั้งระยะสั้นและระยะยาว การวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการบริหารจัดการแร่ในภาพรวมทั้งทางด้านบวกและลบ การทบทวนสถานการณ์ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาใช้ประโยชน์ทรัพยากรแร่ ข้อเสนอแนวทางการแก้ไข และการคาดการณ์การเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต โดยใช้วิธีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) เพื่อพิจารณาวิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อนของสภาพแวดล้อมภายใน และการวิเคราะห์โอกาสและอุปสรรคจากสภาพแวดล้อมภายนอก โดยสามารถสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๒.๒.๑ จุดแข็งของการบริหารจัดการแร่ของประเทศ

๑) พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการแร่แบบองค์รวม โดยมีการคำนึงถึงดุลยภาพในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชน

๒) พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้มีคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ ที่มีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ชัดเจน เป็นกลไกให้เกิดการบูรณาการร่วมกันของภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

ในการกำหนดนโยบายบริหารจัดการแร่ให้มีความชัดเจนและเป็นไปในทิศทางเดียวกันโดยคำนึงถึงปัจจัยด้านต่าง ๆ อย่างครบถ้วน

ก) พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ปรับกระบวนการขอการอนุญาตอาชญาบัตรและประทานบัตร ให้มีขั้นตอนการทำงานของภาครัฐที่ชัดเจน สะดวก และรวดเร็วมากขึ้น ลดบางขั้นตอนที่ไม่จำเป็น

ข) ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ และนโยบายของรัฐบาลให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒.๒.๒ จุดอ่อนของการบริหารจัดการแร่ของประเทศ

๑) ฐานข้อมูลที่ใช้ในการวางแผนบริหารจัดการแร่ของประเทศยังไม่มีคุณสมบัติเป็นปัจจุบัน และสามารถเชื่อมโยงกัน เช่น บัญชีทรัพยากรแร่ พื้นที่ศักยภาพแร่ พื้นที่แหล่งแร่ ปริมาณสำรองแร่คุณภาพแร่ ความต้องการใช้แร่ในปัจจุบันและในอนาคต ราคาแร่ และข้อมูลพื้นฐาน (background) ของพื้นที่ก่อนมีการทำเหมือง เป็นต้น

๒) กระบวนการขออนุญาตอาชญาบัตร ประทานบัตร การขอต่ออายุประทานบัตรและใบครอบครองแร่มีหลายขั้นตอนและเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน เช่น กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ กรมป่าไม้ สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กรมศิลปากร สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จังหวัด และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น ประกอบกับนโยบายและข้อกำหนดของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่สอดคล้องกัน ทำให้บางขั้นตอนมีความซับซ้อนและเกิดความล่าช้า เช่น กระบวนการรับฟังความคิดเห็น กระบวนการพิจารณาอนุมัติให้เข้าทำประโยชน์ในเขตป่าไม้ เป็นต้น

๓) การบริหารจัดการทรัพยากรแร่ของประเทศไทยมีลักษณะแยกส่วน หน่วยงานหลักที่ดูแลทรัพยากรแร่อยู่ต่างหน่วยงาน เช่น กรมทรัพยากรธรณี มีบทบาทหน้าที่ในการสำรวจและประเมินพื้นที่ศักยภาพแร่ กรมป่าไม้ ดูแลพื้นที่ป่าไม้ของประเทศ และสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีบทบาทในการพิจารณารายงานการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อม อยู่ภายใต้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในขณะที่กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ กระทรวงอุตสาหกรรมมีอำนาจหน้าที่ในการอนุญาตและกำกับดูแลการประกอบกิจการแร่ รวมถึงหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการอนุญาตใช้ประโยชน์พื้นที่ อาทิ กรมศิลปากร สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ซึ่งแต่ละหน่วยงานก็ปฏิบัติงานตามกรอบภารกิจของตนเอง ทำให้มีความเห็นที่ต่างกันมุมมองของการพัฒนาและการอนุรักษ์

๔) การแบ่งปันผลประโยชน์จากการพัฒนาแหล่งแร่ยังมีได้มีการจัดสรรผลประโยชน์ให้กับชุมชนท้องถิ่นในพื้นที่ทำเหมืองและพื้นที่ใกล้เคียงที่ได้รับผลกระทบอย่างเป็นธรรม

๕) ภาพลักษณ์ของอุตสาหกรรมเหมืองแร่ส่วนใหญ่ไม่ได้รับการยอมรับจากชุมชนท้องถิ่น เนื่องจากส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิต สุขภาพ และวิถีชีวิตของประชาชน โดยในช่วงที่ผ่านมากรณีผลกระทบด้านสุขภาพจากการทำเหมืองรุนแรงเกิดขึ้นหลายกรณี ซึ่งนำไปสู่ความขัดแย้ง ก่อให้เกิดข้อพิพาทในระดับพื้นที่ระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชน และหลายกรณีนำไปสู่การใช้ความรุนแรง ซึ่งมีแนวโน้มจะเกิดบ่อยครั้งขึ้น และมีความรุนแรงมากขึ้น

๖) ปัญหาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพในบางกรณีอาจมีสาเหตุมาจากการไม่ได้ปฏิบัติตามมาตรการป้องกันผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่กำหนดไว้ หรือขาดกลไกการติดตาม ตรวจสอบ เฝ้าระวัง และการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

๗) การส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยจากภาครัฐในการนำนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีสมัยใหม่มาช่วยในการผลิตและพัฒนาทรัพยากรแร่ การแปรรูปวัตถุดิบและการพัฒนาอุตสาหกรรมต่อเนื่องภายในประเทศเพื่อการใช้ประโยชน์ทรัพยากรแร่อย่างคุ้มค่ายังมีน้อย

๘) ไม่มีอุตสาหกรรมรองรับหรืออุตสาหกรรมต่อเนื่องทั้งอุตสาหกรรมต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ อย่างครบวงจร เช่น แร่ที่ผลิตได้ หรือแร่พลอยจากการทำเหมืองไม่มีตลาดรองรับ เช่น ประเทศไทย

มีแหล่งแร่ควอตซ์คุณภาพสูงสามารถใช้ในอุตสาหกรรมต่อเนื่อง เช่น การถลุงโลหะซิลิกอน การผลิตซิลิกอนคาร์ไบด์ รวมถึงไปถึงอุตสาหกรรมผลิตเซลล์แสงอาทิตย์ แต่ไม่ได้รับการสนับสนุนทางด้านตลาด ทำให้นำแร่ไปใช้ประโยชน์ไม่เหมาะสมกับคุณภาพแร่

๙) ขาดการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ข้อมูลองค์ความรู้เกี่ยวกับแหล่งศักยภาพแร่ แหล่งแร่ พื้นที่ประทานบัตร พื้นที่อาชญาบัตรพิเศษ รวมทั้งองค์ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการทำเหมือง ปัญหาผลกระทบ ต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อม การฟื้นฟูหลังจากปิดเหมือง

๑๐) ขาดกลไกและระบบการจัดทำการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ที่ชัดเจน และมีประสิทธิภาพ

๒.๒.๓ ปัจจัยสนับสนุนและโอกาสในการบริหารจัดการแร่ของประเทศ

๑) เป้าหมายตามนโยบาย แผน และยุทธศาสตร์ระดับประเทศมุ่งให้มีการพัฒนา โครงสร้างพื้นฐานคมนาคมขนส่ง และโลจิสติกส์ให้เป็นฐานการผลิตของภูมิภาค การสร้างและพัฒนาเขต เศรษฐกิจพิเศษ ทำให้มีความต้องการใช้วัตถุดิบแร่ในการก่อสร้างเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมากบริเวณพื้นที่ต่าง ๆ ของประเทศ

๒) การให้ความสำคัญในการพัฒนาเครื่องมือ กลไกในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพ เพื่อรองรับการเติบโตที่มีคุณภาพในอนาคต โดยพัฒนาและยกระดับ การประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ เพื่อเป็นกลไกในการป้องกันผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคมในพื้นที่สำคัญ โดยเพิ่มบทบาทของประชาชนในการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ คุ้มครองและ จัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม และกระบวนการ มีส่วนร่วมที่สร้างสรรค์ในโครงการที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สุขภาพ สังคม และเศรษฐกิจ

๓) การพัฒนาประเทศ ไปสู่ “ประเทศไทย ๔.๐” มุ่งขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยนวัตกรรม เอื้อให้มีการวิจัย พัฒนานวัตกรรม และนำเทคโนโลยีใหม่มาปรับใช้และต่อยอดให้เกิดการใช้ทรัพยากรแร่ อย่างคุ้มค่าหรือสร้างมูลค่าเพิ่ม และมีการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมากยิ่งขึ้น

๔) ระเบียบและกฎหมายในปัจจุบัน มีการเปิดโอกาสให้ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วม ในการรับรู้ข้อมูล การร่วมแสดงความคิดเห็น หรือร่วมตัดสินใจในกระบวนการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะสะท้อน ให้เห็นปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในพื้นที่ และยังช่วยลดปัญหาความขัดแย้งระหว่างประชาชนในพื้นที่กับ ผู้ประกอบการทำเหมืองแร่หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และนำไปสู่การตัดสินใจซึ่งเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย

๕) ปัจจุบันมีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับทรัพยากรแร่ อย่างต่อเนื่อง ผ่านช่องทางสื่อต่าง ๆ ที่มีความหลากหลายและเข้าถึงประชาชนมากขึ้น เช่น การเกิดแร่ ชนิดของแร่ ประโยชน์ของแร่แต่ละชนิด กระบวนการนำแร่ขึ้นมาใช้ การพัฒนาแหล่งแร่ การทำเหมืองแร่ ผลดีและ ผลเสียที่เกิดขึ้นจากการใช้ทรัพยากรแร่ ผลประโยชน์ที่ประชาชนควรจะได้รับ และแนวทางการป้องกัน ผลกระทบต่าง ๆ เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องให้แก่ประชาชน

๖) ปัจจุบันแร่ที่ผลิตได้ในประเทศ ส่วนใหญ่ใช้เป็นวัตถุดิบสำหรับอุตสาหกรรมต่อเนื่อง ในประเทศ เช่น การผลิตกระแสไฟฟ้า ก่อสร้าง ปูนซีเมนต์ เซรามิก แก้ว กระจก เป็นต้น จึงถือได้ว่า แร่เป็นวัตถุดิบที่สำคัญสำหรับอุตสาหกรรมกลางน้ำและปลายน้ำ ส่งผลให้อุตสาหกรรมไทยเจริญเติบโต

๗) ประชาคมอาเซียนบางประเทศ เช่น ลาว พม่า กัมพูชา และเวียดนาม มีทรัพยากรธรณี มากเพียงพอที่จะเป็นแหล่งวัตถุดิบ ให้นำมาใช้ในประเทศกรณีประเทศมีวัตถุดิบไม่เพียงพอ

๒.๒.๔ ปัจจัยคุกคามและข้อจำกัดในการบริหารจัดการแร่ของประเทศ

๑) พื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมือง พื้นที่แหล่งแร่ และเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง ซ้อนทับอยู่กับพื้นที่ป่าและพื้นที่ลุ่มน้ำที่มีความสำคัญเชิงนิเวศ ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญควรค่าแก่ การอนุรักษ์รักษาไว้เป็นแหล่งฐานทรัพยากรและการให้บริการเชิงนิเวศที่ไม่อาจประเมินมูลค่าทางเศรษฐกิจได้ ในขณะที่สถานการณ์ป่าไม้ในปัจจุบันตกอยู่ในภาวะถูกคุกคาม และในเชิงนโยบาย มีเป้าหมายในการเพิ่ม

พื้นที่ป่ามากขึ้น นอกจากนี้ ยังมีการซ้อนทับกับพื้นที่เกษตรกรรมและเขตชุมชนทำให้การทำเหมืองแร่ มีต้นทุนสูงขึ้นทางเศรษฐกิจ รวมทั้งมีความเสี่ยงต่อการสูญเสียต้นทุนทางสังคมและสุขภาพของประชาชน ส่งผลให้โอกาสการพัฒนาแหล่งแร่ในพื้นที่ดังกล่าวเป็นไปได้อย่างจำกัด

๒) ประชาชนขาดความเชื่อมั่นในการบริหารจัดการของภาครัฐ และวิตกกังวลกับปัญหา ด้านผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัย วิธีการดำรงชีวิตที่อาจเปลี่ยนแปลงไป โดยเห็นว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมกับหน่วยงานภาครัฐในส่วนกลางยังไม่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากภาครัฐไม่เป็นตัวกลางสำคัญในการประสาน ชี้แจง และเผยแพร่ข้อมูลให้ประชาชน ได้รับความรู้และข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการทำเหมืองอย่างเพียงพอ รวมทั้งกระบวนการทำประชาพิจารณ์ และ กลไกการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคมในการติดตามและตรวจสอบการดำเนินการทำเหมืองและมาตรการ ในการป้องกันผลกระทบด้านสุขภาพและสิ่งแวดล้อมของผู้ประกอบการเหมืองแร่ยังคงไม่มีประสิทธิภาพ เท่าที่ควร

๓) ขาดการบูรณาการของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการแร่ที่จะทำให้ สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และขาดความชัดเจนของนโยบายบริหารจัดการแร่ที่จะต้องคำนึงถึง ปัจจัยด้านต่าง ๆ อย่างครบถ้วนและมุ่งเน้นการใช้ประโยชน์ทรัพยากรแร่อย่างสูงสุด จึงก่อให้เกิดผลกระทบ หลายประการ ดังนี้

- ขาดความชัดเจนในการกำหนดพื้นที่พัฒนาแหล่งแร่ พื้นที่อนุรักษ์ พื้นที่สงวนหวงห้าม โดยพิจารณาจากปริมาณสำรองแร่ อุปสงค์ อุปทาน ราคา เทคโนโลยีและปัจจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

- ผู้ประกอบการอาจเสียประโยชน์ในการลงทุนและไม่สามารถวางแผนการลงทุน ในอนาคตได้ ส่งผลให้การเตรียมความพร้อมด้านวัตถุดิบสำหรับภาคอุตสาหกรรมการผลิตไม่ทันต่อสถานการณ์ ที่เปลี่ยนแปลง ทำให้ต้องนำเข้าทรัพยากรแร่บางชนิดจากต่างประเทศในราคาแพงทั้ง ๆ ที่ประเทศไทย มีศักยภาพแร่ชนิดนั้น จนสูญเสียความสามารถในการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรมการผลิต

- การพัฒนาทรัพยากรแร่บางชนิดในปัจจุบันมากเกินไปจนเกิดความจำเป็น เนื่องจาก ทรัพยากรแร่เป็นทรัพยากรที่ใช้แล้วหมดไป การพัฒนาทรัพยากรแร่มาใช้ประโยชน์ในปัจจุบันจำเป็นต้อง คำนึงถึงการใช้ประโยชน์ในอนาคตด้วย หากอัตราการใช้ประโยชน์ในปัจจุบันสูงเกินไปอาจทำให้ทรัพยากรแร่ ที่ผลิตได้มีมูลค่าต่ำเมื่อเทียบกับการอนุรักษ์เพื่อใช้ประโยชน์ในอนาคตจะให้มีมูลค่าที่สูงกว่าได้ ในทางกลับกัน หากอนุรักษ์เพื่อใช้ประโยชน์ในอนาคตมากเกินไปอาจทำให้สูญเสียประโยชน์ที่ควรจะได้ในปัจจุบัน ขณะเดียวกันหากไม่สามารถพัฒนามาใช้ประโยชน์ได้ก็จะเกิดความสูญเสียต่อระบบเศรษฐกิจและสังคม ด้วยเช่นกัน

๔) การทำเหมืองมีความเสี่ยงที่จะส่งผลกระทบต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อม ซึ่งกระบวนการ ทำเหมืองแร่ต้องมีการเปิดหน้าดิน ทำให้เกิดการชะล้างพังทลาย การทำเหมืองแร่จึงเป็นอุปสรรคสำคัญ ในการอนุรักษ์ทรัพยากรอื่น ๆ ทำให้มีการร้องเรียน เช่น เสียงดังจากการระเบิดและการทำงานของเครื่องจักร แรงสะเทือนจากรถบรรทุกทำให้ถนนชำรุดเสียหาย ฝุ่นละออง พุ้งกระจายเกิดมลพิษในอากาศ การแพร่กระจายสารพิษในแหล่งน้ำและอากาศ เกิดมลพิษและอันตรายจากสินแร่และสารเคมีที่ใช้ ในการทำเหมือง และการสูญเสียทัศนียภาพสภาพพื้นที่ดินเป็นภูเขาหัวโล้น เป็นต้น ทำให้ถูกต่อต้านจากชุมชน และองค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs) มากขึ้น

๒.๒.๕ การประเมินสถานการณ์เพื่อกำหนดแนวทางการบริหารจัดการแร่ของประเทศ

สภาพแวดล้อมการบริหารจัดการแร่ของประเทศที่ผ่านมาพบว่ามีจุดอ่อนมากกว่าจุดแข็ง และอุปสรรคมากกว่าโอกาส ต้องทำการปรับปรุงสถานการณ์ของสภาพแวดล้อมการบริหารจัดการแร่ของประเทศ โดยกำหนดทางเลือกของแนวทางการดำเนินการดังนี้

๑) เสริมจุดแข็งของการบริหารจัดการแร่ของประเทศในส่วนของการมีคณะกรรมการ นโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติที่มีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ชัดเจน สามารถบริหารจัดการแร่ของชาติ

ให้สำเร็จตามเป้าหมาย และสามารถกำหนดให้การทำเหมืองแร่จะต้องมีการบริหารจัดการที่ดีและได้มาตรฐาน มีการกำกับ ดูแล ติดตาม และตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ มีการควบคุมการพัฒนาแหล่งแร่ การทำเหมืองแร่ และผลกระทบที่เกิดจากการทำเหมืองแร่อย่างรัดกุมและเข้มงวด โดยเฉพาะผู้ประกอบการจะต้องปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด

๒) ลดจุดอ่อนของการบริหารจัดการแร่ของประเทศ ดังนี้

- เร่งพัฒนาระบบสารสนเทศที่เกี่ยวกับข้อมูลด้านทรัพยากรแร่และข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจำเป็นสำหรับการบริหารจัดการแร่ให้มีความครบถ้วน สมบูรณ์ และมีประสิทธิภาพ

- ปรับปรุงกระบวนการขออนุญาตอาชญาบัตร ประทานบัตร การขอต่ออายุประทานบัตร และใบครอบครองแร่ ซึ่งที่ผ่านมาหลายขั้นตอนและเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน เช่น กรมทรัพยากรธรณี กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ กรมป่าไม้ กรมศิลปากร เป็นต้น ประกอบกับนโยบายและข้อกำหนดของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่สอดคล้องกัน ทำให้บางขั้นตอนมีความซ้ำซ้อนและเกิดความล่าช้า เช่น กระบวนการพิจารณาอนุมัติให้เข้าทำประโยชน์ในเขตป่าไม้ กระบวนการรับฟังความคิดเห็น กระบวนการทำประชาพิจารณ์ เป็นต้น

- เชื่อมโยงและส่งเสริมการบูรณาการข้อมูลที่เกี่ยวข้องด้านทรัพยากรแร่และการปฏิบัติร่วมกันของทุกหน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชน และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

- เร่งดำเนินการเพิ่มเติมปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพในการทำหน้าที่เฝ้าระวัง ควบคุม และระงับยับยั้งการทำเหมืองที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพชุมชนและสิ่งแวดล้อมอย่างทันท่วงที เพื่อควบคุมดูแลการทำเหมืองให้เป็นไปตามมาตรฐานความปลอดภัยและเป็นที่ยั่งยืนออกให้กลุ่มผู้มีความวิตกกังวลหากเกิดผลกระทบขึ้น

๓) ใช้โอกาสในการบริหารจัดการแร่ของประเทศ

- การกำหนดยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และนโยบายไทยแลนด์ ๔.๐ เป็นโอกาสให้กิจการเหมืองแร่สามารถส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นประเทศเศรษฐกิจ การนำทรัพยากรแร่มาใช้ประโยชน์ จะมีส่วนช่วยสนับสนุนและเสริมสร้างความมั่นคงให้แก่ภาคเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ

- การปฏิรูปกฎหมายที่เปิดโอกาสให้ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการรับรู้ข้อมูล การร่วมแสดงความคิดเห็น หรือร่วมตัดสินใจในกระบวนการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและบริหารจัดการทรัพยากรแร่ของประเทศ ซึ่งจะทำให้สามารถสะท้อนให้เห็นปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในพื้นที่ เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ และยังสามารถลดปัญหาความขัดแย้งระหว่างประชาชนในพื้นที่กับผู้ประกอบการทำเหมืองแร่หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และนำไปสู่การตัดสินใจซึ่งเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย

- การใช้โอกาสของการมีช่องทางเผยแพร่ข้อมูลข่าวและการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องผ่านทางสื่อต่าง ๆ ที่มีความหลากหลายและสามารถเข้าถึงประชาชนได้มากขึ้น

๔) ลดปัจจัยคุกคามและความเสี่ยงต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการแร่ของประเทศ ดังนี้

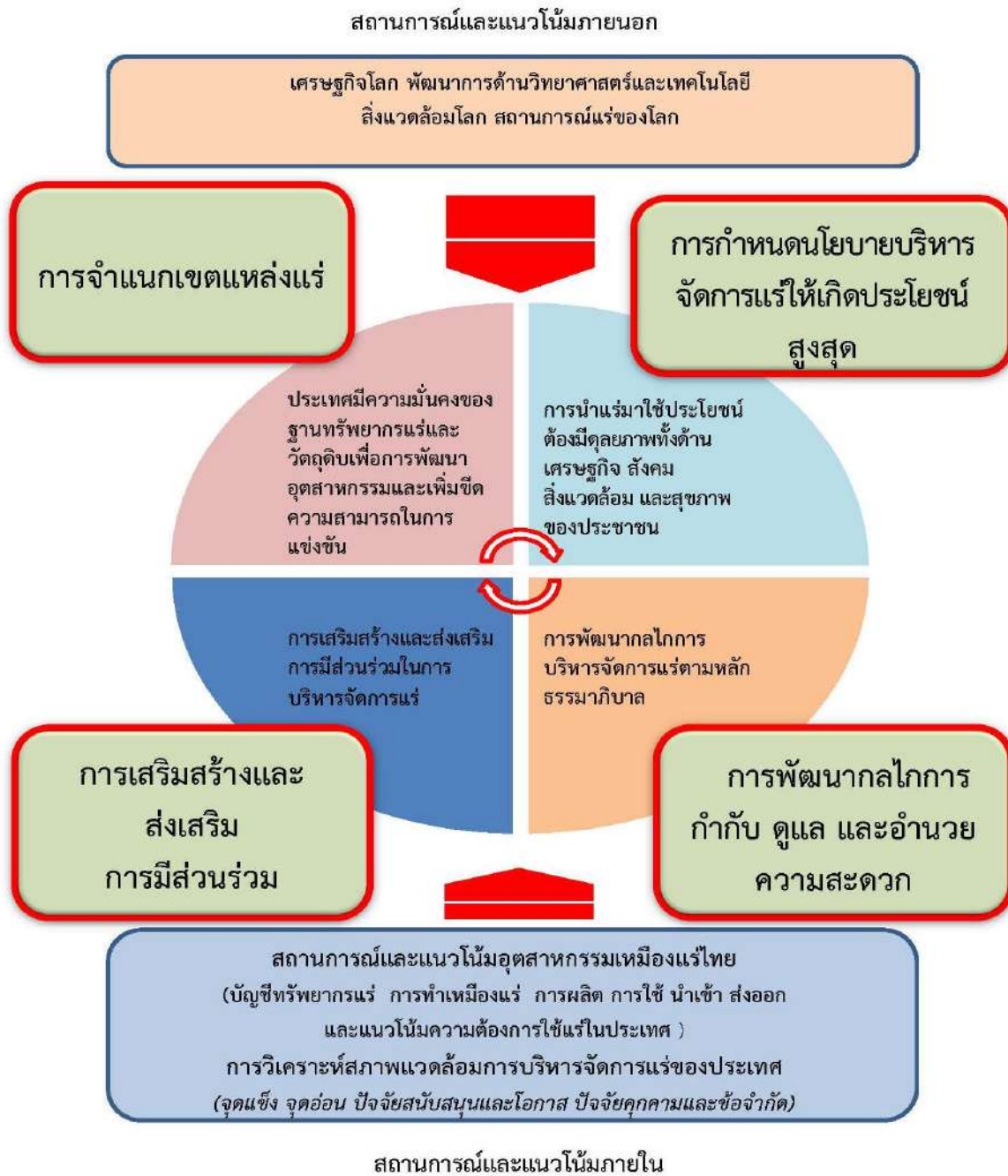
- กำหนดนโยบายเกี่ยวกับทิศทางการพัฒนาประเทศในการนำทรัพยากรแร่มาใช้ประโยชน์ให้มีความชัดเจน โดยต้องมีการวางแผนในเชิงชนิดแร่และเชิงพื้นที่ และช่วงเวลาที่เหมาะสมกับการที่จะนำทรัพยากรแร่ขึ้นมาใช้ให้เกิดความคุ้มค่าและประโยชน์สูงสุด การกำหนดและการจำแนกการใช้ประโยชน์พื้นที่ เช่น การกำหนดเขตพื้นที่หรือชนิดแร่เพื่อการสงวน อนุรักษ์ หรือเพื่อใช้ประโยชน์พื้นที่สำหรับการเกษตรกรรม พื้นที่ที่สมควรอนุรักษ์ไว้เป็นพื้นที่ป่าที่ไม่ควรอนุญาตให้ทำเหมืองแร่ พื้นที่สำหรับการส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว เป็นต้น

- ระบบการบริหารจัดการแร่และการแก้ไขปัญหาผลกระทบจากการทำเหมืองของภาครัฐต้องมีประสิทธิภาพและมีความต่อเนื่อง เพื่อให้ประชาชนที่ได้รับผลกระทบคลายความวิตกกังวล และมีความเชื่อใจในการดำเนินงานของภาครัฐ

- ต้องมีการเปิดเผยข้อมูลและข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการทำเหมืองในกระบวนการทำประชาพิจารณ์ เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง และไว้วางใจการดำเนินงานของภาครัฐและผู้ประกอบการ

การวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์ของสภาพแวดล้อมการบริหารจัดการแร่ของประเทศสามารถนำไปสู่การกำหนดยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ได้ ๔ ยุทธศาสตร์ ดังนี้ (๑) การจำแนกเขตแหล่งแร่ (๒) การกำหนดนโยบายบริหารจัดการแร่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด (๓) การพัฒนาหลักการกำกับ ดูแล และอำนวยความสะดวก และ (๔) การเสริมสร้างและส่งเสริมการมีส่วนร่วม

การประเมินสภาพแวดล้อมการบริหารจัดการแร่ของประเทศ

ส่วนที่ ๓

วัตถุประสงค์และเป้าหมาย

แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

ส่วนที่ ๓

วัตถุประสงค์และเป้าหมาย

แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ซึ่งเป็นแผนบริหารจัดการแร่ที่ต้องจัดทำขึ้นตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่กำหนดให้คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ (คนร.) จัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย การสำรวจทรัพยากรแร่ แหล่งแร่สำรอง การจำแนกเขตพื้นที่ศักยภาพแร่ พื้นที่หรือชนิดแร่ที่สมควรสงวนหวงห้ามหรืออนุรักษ์ไว้ และพื้นที่ที่มีแหล่งแร่อุดมสมบูรณ์และมูลค่าทางเศรษฐกิจสูงที่จะกำหนดให้เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองเพื่อเป็นแนวทางในการบริหารจัดการแร่ให้เหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุดภายใต้ดุลยภาพด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชน โดยการจัดทำต้องมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมและเปิดเผยข้อมูลให้สาธารณชนทราบเป็นระยะ เว้นแต่ข้อมูลของแร่ประเภทที่อาจมีผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศ และให้มีการจัดทำและปรับปรุงแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ทุกห้าปี และให้คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติเสนอแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ เมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่แล้ว ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ โดยพื้นที่ที่กำหนดให้เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองต้องไม่ใช่พื้นที่ในเขตอุทยานแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า เขตโบราณสถานที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้ตามกฎหมายว่าด้วยโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เขตพื้นที่ที่มีกฎหมายห้ามการเข้าใช้ประโยชน์โดยเด็ดขาด พื้นที่เขตปลอดภัยและความมั่นคงแห่งชาติ หรือพื้นที่แหล่งต้นน้ำหรือป่าน้ำซับซึม

ภายใต้กรอบยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ได้กำหนดให้มีความสอดคล้องกับแผนระดับชาติที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแร่ เช่น ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) แผนการปฏิรูปประเทศ พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นต้น ดังนั้น ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) จึงได้วางกรอบทิศทางการบริหารจัดการแร่ของประเทศภายใต้หลักการประเทศไทยพัฒนาสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) มีวัตถุประสงค์ดังนี้

๑) ในช่วงระยะเริ่มต้น ๕ ปีแรก ของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) มุ่งเน้นที่การปฏิรูปกลไกการบริหารจัดการแร่และวางพื้นฐานกรอบนโยบายการบริหารจัดการแร่ของประเทศให้มีความชัดเจนทั้งเชิงพื้นที่และรายชนิดแร่ รวมทั้งสร้างกลไกการปฏิบัติและการขับเคลื่อนไปในทิศทางเดียวกัน ลดการใช้ดุลยพินิจ สร้างความเชื่อมั่นต่อภาคธุรกิจ ภาคการลงทุน และภาคอุตสาหกรรม ลดและแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในสังคมเพื่อสร้างฐานการพัฒนาสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง

ยั่งยืน ตามปรัชญาของหลักเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีการกำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด แนวทางและมาตรการ เพื่อผลักดัน ไปสู่การปฏิบัติให้เป็นไปอย่างเป็นรูปธรรม

๒) ในช่วงระยะ ๖ - ๑๐ ปี ของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) การบริหารจัดการแร่ของประเทศภายหลังที่ได้มีการปฏิรูปในช่วงเปลี่ยนผ่านจากพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ เป็นพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่เป็นกฎหมายใช้บังคับ ในช่วงระยะนี้มุ่งเป้าประสงค์ไปที่ การสร้างความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนต่อเนื่องจากการปฏิรูประบบการบริหารจัดการแร่ การพัฒนา เศรษฐกิจจากนวัตกรรมและการสร้างมูลค่าเพิ่ม และการปรับเปลี่ยนอุตสาหกรรมเหมืองแร่เพื่อรองรับ การเปลี่ยนแปลงและทิศทางใหม่ในอนาคต เพื่อให้ประเทศมีฐานวัตถุดิบที่มั่นคงและสามารถพัฒนา อย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความมั่นคงและยั่งยืน ในระยะถัดไป เป็นช่วงที่มีฐานข้อมูล องค์ความรู้ เทคโนโลยี ที่ทันสมัยในการบริหารจัดการแร่ มีการเข้าถึงทรัพยากรแร่อย่างเป็นธรรม และการพัฒนาแร่ที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม (Smart and Green Mining)

๓) ในช่วงระยะ ๑๑ - ๒๐ ปี ของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) การบริหารจัดการแร่ของประเทศได้วางกรอบทิศทางการพัฒนาในช่วงแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ระยะที่สี่ ต่อยอดจากการดำเนินการในช่วงแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ระยะที่สาม จากการสร้างฐาน ของความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนในระยะแรกก้าวสู่เป้าหมายของความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ของภาคอุตสาหกรรมการผลิตในภาพรวมของประเทศเป็นอุตสาหกรรมสีเขียวตามหลักธรรมาภิบาล และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมทั้งมีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนภายใต้ดุลยภาพเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชน เป็นช่วงเวลาที่มีฐานด้านแหล่งแร่วัตถุดิบจากทั้งในประเทศ และต่างประเทศ เพื่อรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจอุตสาหกรรมภาพรวมภายในประเทศ และประชาชน ได้รับประโยชน์จากการพัฒนาแหล่งแร่อย่างเหมาะสมและเป็นธรรม และในช่วงระยะ ๕ ปีสุดท้าย ของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) การบริหารจัดการแร่ต้องเป็นฐาน ของความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน อย่างแท้จริง มีการบริหารจัดการแร่ของประเทศแบบองค์รวม ตามหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียงและการพัฒนาอย่างยั่งยืนภายใต้ดุลยภาพทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชน

ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ดังกล่าว ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ได้กำหนดเป้าหมายการบริหารจัดการแร่ของประเทศ ประกอบด้วย

๑) ประเทศมีความมั่นคงของฐานทรัพยากรแร่และวัตถุดิบเพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรม และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยฐานทรัพยากรแร่ของประเทศไทยมีความมั่นคงและเพียงพอ สำหรับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม โดยเฉพาะกลุ่มแร่สำคัญที่เป็นปัจจัยหลักในการสนับสนุน โครงการสาธารณะ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ของรัฐ และที่ถูกใช้เป็นวัตถุดิบต้นน้ำ ในอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ที่ค้ำจุนระบบเศรษฐกิจของประเทศ รวมถึงการแสวงหาแหล่งวัตถุดิบจาก ต่างประเทศหรือแหล่งวัตถุดิบทางเลือกเพื่อตอบสนองต่อความต้องการที่เพิ่มขึ้น

๒) การนำแร่มาใช้ประโยชน์ต้องมีดุลยภาพทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชน โดยการใช้ประโยชน์ทรัพยากรแร่ต้องพิจารณาถึงปริมาณการใช้ที่เหมาะสม คุ่มค่า มีประสิทธิภาพ เป็นไปตามความต้องการที่แท้จริงของประเทศ สอดคล้องกับกลไกทางด้าน เศรษฐศาสตร์แร่ ทั้งด้านสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและมูลค่าแร่ที่เหมาะสมตามช่วงระยะเวลา การพัฒนา เศรษฐกิจจากนวัตกรรมและการสร้างมูลค่าเพิ่ม และการปรับเปลี่ยนอุตสาหกรรมเหมืองแร่เพื่อรองรับ การเปลี่ยนแปลงและทิศทางใหม่ในอนาคต การกำหนดมาตรการทางภาษี ส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าแร่และ

ลดการส่งออกแร่ดิบโดยแปรรูปก่อนการส่งออก ทั้งนี้การพัฒนาใช้ประโยชน์ต้องคำนึงถึงความจำเป็นในอนาคตเพื่อให้การใช้ทรัพยากรแร่เป็นไปอย่างสมดุล และยั่งยืนที่มีต่อทรัพยากรธรรมชาติประเภทอื่น รวมไปถึงสภาพแวดล้อมโดยรวมอย่างครบถ้วนรอบด้าน มีความสอดคล้องสมดุล เป็นไปตามหลักวิชาการ โดยต้องพิจารณาถึงผลได้ผลเสีย และผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และสุขภาพประชาชน

๓) การพัฒนากลไกการบริหารจัดการแร่ตามหลักธรรมาภิบาล โดยการปฏิรูประบบการบริหารจัดการแร่ที่มีประสิทธิภาพ โดยการปรับปรุงและพัฒนากลไกในการอนุมัติอนุญาตให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และลดความซ้ำซ้อน การปรับปรุงระบบการจัดสรรผลประโยชน์ที่เป็นธรรม การพัฒนากลไกการป้องกัน กำกับดูแล ตรวจสอบ เฝ้าระวัง และเยียวยาปัญหาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สุขภาพ และคุณภาพชีวิตของประชาชน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมโดยการเปิดเผยและพัฒนาช่องทางการรับรู้ข้อมูลของทุกภาคส่วน

๔) การเสริมสร้างและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแร่ โดยเสริมสร้างและส่งเสริมให้เกิดการทำงานร่วมกันระหว่างผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในทุกภาคส่วน ผ่านการสร้างเครือข่าย การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาและบริหารจัดการแร่ การให้ความรู้และสร้างความเข้าใจ ที่ถูกต้องเกี่ยวกับการพัฒนาใช้ประโยชน์ทรัพยากรแร่ รวมทั้งสนับสนุนให้เกิดการบูรณาการ การบริหารจัดการทรัพยากรแร่ทั้งทางด้านกิจกรรม งบประมาณ และบุคลากรในภารกิจที่เกี่ยวพันกัน เพื่อสร้างความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาอย่างเบ็ดเสร็จ และก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนอย่างแท้จริง

แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

สำหรับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ในระยะเริ่มต้น ๕ ปีแรก ได้วางกรอบทิศทางของแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ โดยมุ่งเน้นการปฏิรูป กลไกการบริหารจัดการแร่ วางพื้นฐานกรอบนโยบายการบริหารจัดการแร่ของประเทศให้มีความชัดเจน ทั้งเชิงพื้นที่และรายชนิดแร่ รวมทั้งสร้างกลไกการปฏิบัติในทิศทางเดียวกัน ลดการใช้ดุลยพินิจ สร้างความเชื่อมั่น ต่อภาคการลงทุนและภาคอุตสาหกรรม ลดและแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในสังคม เพื่อสร้างฐานการพัฒนา สู่มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีการกำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด แนวทาง และมาตรการ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อผลักดันแผนแม่บท การบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

วัตถุประสงค์

๑) เพื่อปฏิรูปกลไกการบริหารจัดการแร่ และวางพื้นฐานกรอบนโยบายการบริหารจัดการแร่ ในภาพรวมของประเทศให้มีความชัดเจนทั้งเชิงพื้นที่และรายชนิดแร่ ภายใต้ดุลยภาพทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชน

๒) เพื่อสร้างกลไกการปฏิบัติในทิศทางเดียวกัน ลดการใช้ดุลยพินิจ สร้างความเชื่อมั่นต่อ ภาคการลงทุนและภาคอุตสาหกรรม ลดและแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในสังคม

๓) เพื่อให้มีฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแร่ องค์กรความรู้ และเทคโนโลยี ที่ทันสมัยในการบริหารจัดการแร่ สร้างความร่วมมือและเชื่อมโยง (Connectivity) กับประเทศต่าง ๆ ทั้งในระดับ อนุภูมิภาค ภูมิภาค และนานาชาติ ส่งผลให้ประเทศมีความมั่นคงด้านแหล่งแร่ที่เป็นวัตถุดิบอุตสาหกรรม ทั้งในและต่างประเทศ เพื่อรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจอุตสาหกรรมภายในประเทศเป็นหลัก

๔) เพื่อให้มีกลไกในการป้องกัน กำกับดูแล และเยียวยาปัญหาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สุขภาพและคุณภาพชีวิตของประชาชน อันเนื่องมาจากการพัฒนาทรัพยากรแร่ขึ้นมาใช้ประโยชน์ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน และการทำเหมืองแร่ตามหลักธรรมาภิบาลและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Green and Smart Mining)

เป้าหมาย

เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ดังกล่าว ภายใต้แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ได้กำหนดเป้าหมายการบริหารจัดการแร่ของประเทศ ประกอบด้วย

๑) มีบัญชีทรัพยากรแร่เพื่อเป็นฐานข้อมูลสำหรับการบริหารจัดการแร่ในภาพรวมของประเทศ โดยการสำรวจจัดทำฐานข้อมูลธรณีวิทยาแหล่งแร่ พื้นที่ศักยภาพแร่ การจำแนกเขตพื้นที่ ศักยภาพแร่ และพื้นที่ศักยภาพแร่ที่สามารถทำเหมืองได้ของประเทศ

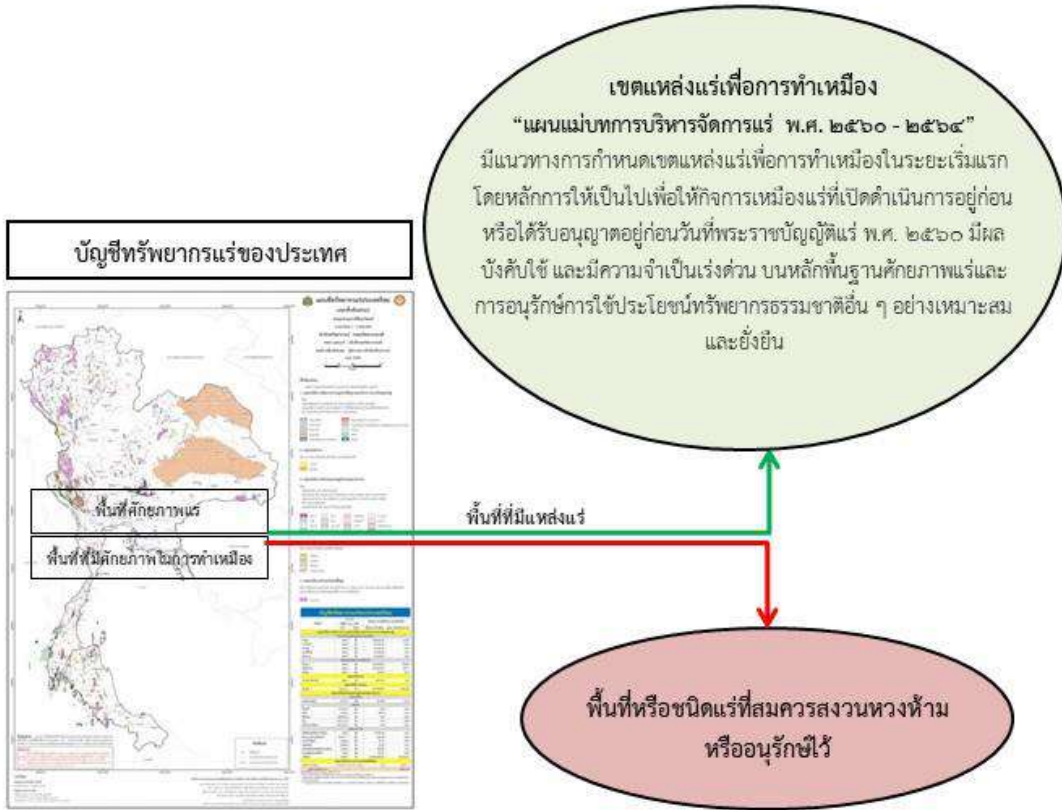
๒) มีการจำแนกเขตพื้นที่หรือชนิดแร่ที่สมควรสงวนหวงห้าม อนุรักษ์ และพื้นที่ที่มีแหล่งแร่ อุดมสมบูรณ์เพื่อนำมาประกอบการพิจารณากำหนดให้เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง ตามหลักการที่บัญญัติหรือกำหนดไว้ในกฎหมายรวมถึงตามหลักวิชาการ

๓) การประเมินคุณค่าทางเศรษฐกิจและสังคมของแต่ละพื้นที่ศักยภาพแร่ การประเมินสถานการณ์และพิจารณาขีดจำกัด รวมทั้งความเป็นไปได้ในการใช้ประโยชน์พื้นที่เพื่อการทำเหมือง ในภาพรวมให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง ตลอดจนผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน

๔) แร่เศรษฐกิจเป้าหมายที่สำคัญ ซึ่งประกอบด้วย หินอุตสาหกรรม (เพื่ออุตสาหกรรม ปูนซีเมนต์ และเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง) แร่โพแทช แร่ควอตซ์ และแร่ทองคำ รวมถึงการบริหารจัดการแร่ ในภาพรวมต้องมีทิศทางและแผนการบริหารจัดการแร่รายชนิดที่เหมาะสมกับความจำเป็นและความต้องการใช้ประโยชน์ของประเทศ รวมทั้งต้องมีความเชื่อมโยงกับทรัพยากรธรรมชาติประเภทอื่น โดยให้ความสำคัญกับการปกป้อง พื้นฟูพื้นที่อนุรักษ์ และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรแร่อย่างยั่งยืน โดยการกำหนด นโยบาย แนวทาง และมาตรการของการบริหารจัดการแร่รายชนิด เพื่อความเหมาะสม สร้างความสมดุล เกิดประโยชน์สูงสุดและยั่งยืน

๕) กลไกและระบบการบริหารจัดการแร่ด้านต่าง ๆ ได้รับการพัฒนา ปรับปรุง และเสริม กลไกการปฏิบัติให้มีประสิทธิภาพ เช่น ระบบอนุญาต ระบบจัดสรรผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม ระบบกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล รวมถึงการเสริมสร้างและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย ภาคีเครือข่าย และภาคส่วนต่าง ๆ ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแร่ และอยู่ในกรอบกติกาของสังคม

เป้าหมายของแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

- นโยบายบริหารจัดการแร่ที่มีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุด
- กลไกการกำกับ ดูแล และอำนวยความสะดวกได้รับการพัฒนา (กระบวนการอนุญาต การกำกับดูแล การเฝ้าระวัง การติดตาม การประเมินผล และการฟื้นฟู)
- สังคมและชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแร่เพิ่มขึ้น

ส่วนที่ ๔

แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

ส่วนที่ ๔

แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ : การจำแนกเขตแหล่งแร่

การจำแนกเขตแหล่งแร่ เป็นการศึกษาข้อมูลพื้นที่ศักยภาพแร่เดิม การสำรวจเพิ่มเติม ประเมินศักยภาพทรัพยากรแร่ เพื่อกำหนดพื้นที่หรือชนิดแร่ที่สมควรสงวนหวงห้ามหรืออนุรักษ์ไว้ พื้นที่ที่มี แหล่งแร่อุดมสมบูรณ์ มีมูลค่าทางเศรษฐกิจสูง มีเทคโนโลยีที่ใช้ในการทำเหมืองอย่างเหมาะสม และมีมาตรการ ป้องกันผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน ที่กำหนดให้เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง ทั้งนี้เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองต้องไม่ใช่พื้นที่ในเขตอุทยานแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า เขตโบราณสถานที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้ ตามกฎหมายว่าด้วยโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เขตพื้นที่ที่มีกฎหมาย ห้ามการเข้าใช้ประโยชน์โดยเด็ดขาด พื้นที่เขตปลอดภัยและความมั่นคงแห่งชาติ หรือพื้นที่แหล่งต้นน้ำหรือ ป่าน้ำซับซุ่ม การจำแนกเขตแหล่งแร่ต้องอยู่บนหลักพื้นฐานศักยภาพแร่และการอนุรักษ์ การใช้ประโยชน์ ร่วมกับทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ อย่างเหมาะสม และยั่งยืน เพื่อเป็นต้นทุนทรัพยากรธรรมชาติสำหรับการ พัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ การเสนอแนะเพื่อกำหนดนโยบายและแนวทางวางแผนการพัฒนา ทรัพยากรแร่ของประเทศในภาพรวมหรือการกำหนดนโยบายการบริหารจัดการรายชนิดแร่ได้อย่างสอดคล้อง และเหมาะสมกับสถานการณ์ในแต่ละช่วงเวลาเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

๔.๑.๑ วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อให้มีฐานข้อมูลและบัญชีทรัพยากรแร่เชิงพื้นที่หรือชนิดแร่ที่ได้รับประเมินและ จำแนกศักยภาพทรัพยากรแร่ตามมาตรฐานสากล
- ๒) เพื่อให้ได้ข้อมูลธรณีวิทยา ธรณีวิทยาแหล่งแร่ และพื้นที่ศักยภาพแร่เพิ่มเติมทั่วประเทศ เพื่อเป็นข้อมูลในการจำแนกเขตพื้นที่ศักยภาพแร่
- ๓) เพื่อให้มีการจำแนกเขตพื้นที่ศักยภาพแร่เป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมือง โดยการศึกษาและประเมินคุณค่าทางเศรษฐกิจและสังคมของแต่ละพื้นที่ การประเมินสถานการณ์และ พิจารณาขีดจำกัด รวมทั้งความเป็นไปได้ในการใช้ประโยชน์พื้นที่ การจำแนกพื้นที่ที่มีศักยภาพ ในการทำเหมืองออกเป็นพื้นที่ที่สมควรสงวนหวงห้ามหรืออนุรักษ์ไว้ และพื้นที่ที่มีแหล่งแร่อุดมสมบูรณ์และ มูลค่าทางเศรษฐกิจสูงเพื่อกำหนดให้เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง
- ๔) เพื่อให้การทำเหมืองสอดคล้องกับการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง ภายใต้ ดุลยภาพเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชน ทั้งเชิงพื้นที่หรือชนิดแร่ สำหรับเป็นวัตถุประสงค์ บรองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมในภาพรวมอย่างเป็นระบบ

๔.๑.๒ เป้าหมายและตัวชี้วัด

เป้าหมาย ๑ : ประเทศมีแผนที่ศักยภาพแร่ แหล่งแร่สำรอง การจำแนกเขตศักยภาพแร่ และ บัญชีทรัพยากรแร่เพื่อการบริหารจัดการและเป็นฐานสำหรับการพัฒนาประเทศ

ตัวชี้วัดที่ ๑.๑ : จำนวนพื้นที่ศักยภาพแร่เป้าหมายทั่วประเทศที่ได้ทำการสำรวจและจัดทำเป็นบัญชีทรัพยากรแร่ที่มีมาตรฐาน (เพิ่มขึ้น)

ตัวชี้วัดที่ ๑.๒ : จำนวนแผนที่แสดงพื้นที่ศักยภาพแร่แต่ละชนิดที่ได้มีการปรับปรุงข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน (เพิ่มขึ้น)

เป้าหมาย ๒ : ภายใต้แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ให้มีการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองเพื่อให้การพัฒนาและการประกอบการเหมืองแร่ไม่เกิดการหยุดชะงักและต้องได้รับการบริหารจัดการให้เกิดประโยชน์สูงสุดอย่างเหมาะสมภายใต้หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการที่เหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

ตัวชี้วัด ๒.๑ : เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองในวาระเริ่มแรกได้รับการกำหนดให้สอดคล้องกับสถานภาพข้อเท็จจริงภายใต้หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการที่กำหนดภายใต้พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐

เป้าหมาย ๓ : ประเทศมีเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองบนหลักพื้นฐานศักยภาพแร่และการอนุรักษ์การใช้ประโยชน์ร่วมกับทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ อย่างเหมาะสม และยั่งยืน โดยกระบวนการมีส่วนร่วม

ตัวชี้วัด ๓.๑ : แผนที่ศักยภาพแร่ที่มีการจำแนกเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมือง

ตัวชี้วัด ๓.๒ : แผนที่พื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองที่มีการจำแนกเป็นเขตสงวนหวงห้ามเขตอนุรักษ์ทรัพยากรแร่ และเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

๔.๑.๓ แนวทางและมาตรการ

๑) เร่งรัดจัดทำบัญชีทรัพยากรแร่และจำแนกพื้นที่ศักยภาพแร่เป้าหมายทั้งเชิงพื้นที่หรือชนิดแร่ให้มีมาตรฐานทั่วประเทศ

๑.๑ เร่งรัดจัดทำและปรับปรุงฐานข้อมูลทรัพยากรแร่และบูรณาการข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้อง

- จัดตั้งศูนย์ข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการแร่แห่งชาติ และสร้างระบบหรือกลไกเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลด้านต่าง ๆ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแร่

- จัดทำฐานข้อมูลด้านทรัพยากรแร่ ฐานข้อมูลพื้นที่สำหรับดำเนินการสำรวจการทดลองการศึกษาหรือการวิจัยเกี่ยวกับแร่

๑.๒ เร่งรัดสำรวจธรณีวิทยาธรณีวิทยาแหล่งแร่และ/หรือธรณีฟิสิกส์ทั่วประเทศเพื่อให้ได้พื้นที่ศักยภาพแร่เพิ่มเติม

- ดำเนินการสำรวจโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยครอบคลุมทั่วประเทศ เช่น การสำรวจธรณีฟิสิกส์ทางอากาศ

- ดำเนินการสำรวจติดตามผลภาคพื้นดินเพื่อให้ได้พื้นที่ศักยภาพแร่ โดยการสำรวจธรณีวิทยาแหล่งแร่ชั้นไพศาล กิ่งรายละเอียด รายละเอียด และการเจาะสำรวจในพื้นที่ที่มีความผิดปกติจากข้อมูลธรณีฟิสิกส์ทางอากาศ

- ดำเนินการจัดทำแผนที่แสดงพื้นที่ศักยภาพแร่แต่ละชนิดให้มีข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วน และทันสมัย

๑.๓ เร่งรัดประเมินปริมาณแร่สำรอง แหล่งแร่สำรอง การจำแนกเขตพื้นที่ศักยภาพแร่และจำแนกทรัพยากรแร่ตามระบบสากลในพื้นที่ศักยภาพแร่เป้าหมายเพื่อกำหนดพื้นที่หรือชนิดแร่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณาจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ในระยะถัดไป

- เร่งรัดสำรวจทรัพยากรแร่ นโยบายที่สำคัญในพื้นที่ศักยภาพแร่เป้าหมาย ได้แก่ หินอุตสาหกรรม โพลแทช ทองคำ และควอตซ์ทั่วประเทศ พร้อมทั้งจำแนกปริมาณทรัพยากรแร่และปริมาณแร่สำรองเบื้องต้น

- เร่งรัดสำรวจทรัพยากรแร่ในพื้นที่ศักยภาพแร่ทั่วประเทศ พร้อมทั้งจำแนกปริมาณทรัพยากรแร่ (minerals resources)

- รวบรวมข้อมูลปริมาณทรัพยากรแร่ (minerals resources) และปริมาณแร่สำรอง (minerals reserve) ทุกชนิดแร่ในพื้นที่อาชญาบัตรและประทานบัตร

- เร่งรัดการจัดทำข้อมูลและแผนที่พื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองของประเทศ

- ส่งเสริมและเปิดโอกาสให้สถาบันการศึกษาและภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วม

ในการจัดทำบัญชีทรัพยากรแร่ของประเทศและการกำหนดพื้นที่ศักยภาพแร่เป้าหมาย

๑.๔ เร่งรัดทำการศึกษาและประเมินคุณค่าทางเศรษฐกิจและสังคมของแต่ละพื้นที่ การประเมินสถานการณ์และพิจารณาขีดจำกัด และความเป็นไปได้ในการใช้ประโยชน์พื้นที่ เพื่อนำข้อมูลต่าง ๆ มาทำการจำแนกพื้นที่ที่มีศักยภาพแร่ในการทำเหมืองของประเทศ

๒) ภายใต้แผนแม่บทบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ มีแนวทางการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองในระยะเริ่มแรก โดยหลักการให้เป็นไปเพื่อให้กิจการเหมืองแร่ที่เปิดดำเนินการอยู่ก่อน หรือได้รับอนุญาตอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลบังคับใช้ และมีความจำเป็นเร่งด่วน กำหนดให้พื้นที่ตามข้อ ๒.๑ - ๒.๔ ดังต่อไปนี้ เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง ทั้งนี้ ในการอนุญาตประทานบัตรทำเหมืองแร่ในพื้นที่ดังกล่าว ให้เป็นไปตามบทบัญญัติภายใต้พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ และกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ภายใต้ดุลยภาพด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน

๒.๑ พื้นที่ตามประทานบัตร คำขอต่ออายุประทานบัตร และคำขอประทานบัตร ที่ได้ออกให้หรือได้ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลบังคับใช้ โดยกรณีแร่ทองคำ ให้ดำเนินการตามกรอบนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการทรัพยากรแร่ทองคำที่ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ และคณะรัฐมนตรีรับทราบแล้วอย่างเคร่งครัด

๒.๒ พื้นที่ตามอาชญาบัตรที่ได้ออกให้ก่อนวันที่พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลบังคับใช้ โดยกรณีแร่ทองคำให้ดำเนินการตามกรอบนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการทรัพยากรแร่ทองคำที่ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ และคณะรัฐมนตรีรับทราบแล้วอย่างเคร่งครัด

๒.๓ พื้นที่แหล่งหินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกำหนดแหล่งหินอุตสาหกรรม (อุตสาหกรรมเพื่อการค้าก่อสร้าง) แล้ว

๒.๔ พื้นที่ดินมีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดิน กรณีการทำเหมืองประเภทที่ ๑ ตามมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ (ไม่เกิน ๑๐๐ ไร่) หรือกรณีการทำเหมืองหินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง โดยให้ดำเนินการตามกฎหมายด้านผังเมืองและด้านสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด

๓) กรณีคำขออาชญาบัตรที่ยื่นก่อน หรือหลังพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลบังคับใช้ หรืออาชญาบัตรที่ออกตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้กำหนดเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองที่รอการจำแนกเป็นเขตสงวนหวงห้าม เขตอนุรักษ์แร่ หรือเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง หากผลการสำรวจพิสูจน์ได้ว่าเป็นแหล่งแร่อุดมสมบูรณ์สูงและมูลค่าทางเศรษฐกิจสูงให้กำหนดเป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

ตามกฎระเบียบ หลักเกณฑ์ และการประเมินคุณค่าทางเศรษฐกิจและสังคม สำหรับวางแผนการบริหารจัดการพื้นที่เพื่อใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสมต่อไป

๔) กำหนดให้เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง กรณีการทำเหมืองที่อาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนอย่างรุนแรง จำเป็นต้องประกาศกำหนดให้การอนุญาตและการกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ในการออกประทานบัตรให้ทำเหมืองในพื้นที่หรือชนิดแร่ใด ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดให้มีการจัดทำแนวพื้นที่กันชนการทำเหมืองและจัดทำข้อมูลพื้นฐานด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนที่ชัดเจน โดยคำนึงถึงปัจจัยสำคัญที่เกี่ยวข้อง เช่น วิธีการเทคโนโลยี ลักษณะทางธรณีวิทยา และวิศวกรรมเหมืองแร่ เป็นต้น

๕) เร่งรัดการจำแนกเขตพื้นที่ศักยภาพแร่ พื้นที่หรือชนิดแร่ที่สมควรสงวนหวงห้ามหรืออนุรักษ์ไว้ และพื้นที่ที่มีแหล่งแร่อุดมสมบูรณ์และมูลค่าทางเศรษฐกิจสูงที่จะกำหนดเป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองสำหรับประกอบการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ในระยะถัดไป โดยการจัดทำเป็นแผนที่ตามหลักการของพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่ใช้ข้อมูลฐานจากบัญชีทรัพยากรแร่ที่ประเมินและประมวลผลทั้งจากข้อมูลผลการสำรวจของภาครัฐและผลการสำรวจในพื้นที่อาชญาบัตรของภาคเอกชน โดยจะต้องมีกระบวนการมีส่วนร่วม

เป้าหมาย	แนวทางและมาตรการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
๑. ประเทศมีแผนที่ศักยภาพแร่ แหล่งแร่สำรอง การจำแนกเขตศักยภาพแร่ และบัญชีทรัพยากรแร่ เพื่อการบริหารจัดการและเป็นฐานสำหรับการพัฒนาประเทศ	๑. เร่งรัดจัดทำบัญชีทรัพยากรแร่และจำแนกพื้นที่ศักยภาพแร่เป้าหมาย ทั้งเชิงพื้นที่หรือชนิดแร่ให้มีมาตรฐานทั่วประเทศ <ul style="list-style-type: none"> - เร่งรัดจัดทำและปรับปรุงฐานข้อมูลทรัพยากรแร่และบูรณาการข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้อง - เร่งรัดสำรวจธรณีวิทยาธรณีวิทยาแหล่งแร่และ/หรือธรณีฟิสิกส์ทั่วประเทศ เพื่อให้ได้พื้นที่ศักยภาพแร่เพิ่มเติม - เร่งรัดประเมินปริมาณแร่สำรอง แหล่งแร่สำรองและจำแนกทรัพยากรแร่ตามระบบสากลในพื้นที่ศักยภาพแร่เป้าหมาย เพื่อจัดทำข้อมูลและแผนที่พื้นที่หรือชนิดแร่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองของประเทศ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณาจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ในระยะถัดไป - เร่งรัดทำการศึกษาและประเมินคุณค่าทางเศรษฐกิจและสังคมของแต่ละพื้นที่ การประเมินสถานการณ์และพิจารณาขีดจำกัด และความเป็นไปได้ในการใช้ประโยชน์พื้นที่ เพื่อนำข้อมูลต่าง ๆ มาทำการจำแนกพื้นที่ที่มีศักยภาพแร่ในการทำเหมืองของประเทศ 	<u>หน่วยงานหลัก</u> <ul style="list-style-type: none"> - กรมทรัพยากรธรณี - กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ <u>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</u> <ul style="list-style-type: none"> - สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กรมโยธาธิการและผังเมือง - สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม - กรมป่าไม้ - กรมธนารักษ์ - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กระทรวงอุตสาหกรรม - กระทรวงกลาโหม
๒. ภายใต้แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ให้มีการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง เพื่อให้การพัฒนาและการประกอบกิจการเหมืองแร่ไม่เกิดการหยุดชะงัก	๒. ภายใต้แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ มีแนวทางการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองในระยะเริ่มแรก โดยหลักการให้เป็นไปเพื่อให้กิจการเหมืองแร่ที่เปิดดำเนินการอยู่ก่อนหรือได้รับอนุญาตอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลบังคับใช้ และมีความจำเป็นเร่งด่วน	<u>หน่วยงานหลัก</u> <ul style="list-style-type: none"> - กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ - กรมทรัพยากรธรณี - สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด

เป้าหมาย	แนวทางและมาตรการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
<p>และต้องได้รับการบริหารจัดการให้เกิดประโยชน์สูงสุดอย่างเหมาะสมภายใต้หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการที่เหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป</p>	<p>กำหนดให้พื้นที่ตามข้อ ๒.๑ - ๒.๔ ดังต่อไปนี้ เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง ทั้งนี้ในการอนุญาตประทานบัตรทำเหมืองแร่ในพื้นที่ดังกล่าว ให้เป็นไปตามบทบัญญัติภายใต้พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ และกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ภายใต้ดุลยพินิจด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน</p> <p>๒.๑ พื้นที่ตามประทานบัตร คำขอต่ออายุประทานบัตร และคำขอประทานบัตรที่ได้ออกให้หรือได้ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลบังคับใช้ โดยกรณีแร่ทองคำ ให้ดำเนินการตามกรอบนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการทรัพยากรแร่ทองคำที่ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ และคณะรัฐมนตรีรับทราบแล้วอย่างเคร่งครัด</p> <p>๒.๒ พื้นที่ตามอาชญาบัตรที่ได้ออกให้ก่อนวันที่พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลบังคับใช้ โดยกรณีแร่ทองคำให้ดำเนินการตามกรอบนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการทรัพยากรแร่ทองคำที่ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ และคณะรัฐมนตรีรับทราบแล้วอย่างเคร่งครัด</p> <p>๒.๓ พื้นที่แหล่งหินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกำหนดแหล่งหินอุตสาหกรรม (อุตสาหกรรมเพื่อการค้า) แล้ว</p> <p>๒.๔ พื้นที่ดินมีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดิน กรณีการทำเหมืองประเภทที่ ๑ ตามมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ (ไม่เกิน ๑๐๐ ไร่) หรือกรณีการทำเหมืองหินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง โดยให้ดำเนินการตามกฎหมายด้านผังเมืองและด้านสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด</p>	<p><u>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กรมป่าไม้ - สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม - กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ - กรมธนารักษ์ - กรมส่งเสริมสหกรณ์ - กรมศิลปากร - กรมที่ดิน - องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น - กรมควบคุมมลพิษ - กรมควบคุมโรค - กรมอนามัย - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กระทรวงอุตสาหกรรม - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - กระทรวงสาธารณสุข - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงกลาโหม
<p>๓. ประเทศมีเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองบนหลักพื้นฐานศักยภาพแร่และการอนุรักษ์ การใช้ประโยชน์ร่วมกับทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ อย่างเหมาะสม และยั่งยืน โดยกระบวนการมีส่วนร่วม</p>	<p>๓. กรณีคำขออาชญาบัตรที่ยื่นก่อน หรือหลังพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลบังคับใช้ หรืออาชญาบัตรที่ออกตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้กำหนดเป็นพื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองที่รอการจำแนกเป็นเขตสงวนหวงห้าม เขตอนุรักษ์แร่ หรือเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง หากผลการสำรวจพิสูจน์ได้ว่าเป็นแหล่งแร่อุดมสมบูรณ์สูงและมูลค่าทางเศรษฐกิจสูงให้กำหนดเป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และการประเมินคุณค่าทางเศรษฐกิจ และสังคมสำหรับวางแผนการบริหารจัดการพื้นที่เพื่อใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสมต่อไป</p>	

เป้าหมาย	แนวทางและมาตรการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
	<p>๔. กำหนดให้เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง กรณีการทำเหมืองที่อาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนอย่างรุนแรง จำเป็นต้องประกาศกำหนดให้การอนุญาตและการกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ในการออกประทานบัตรให้ทำเหมืองในพื้นที่หรือชนิดแร่ใด ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดให้มีการจัดทำแนวกั้นพื้นที่กั้นชนการทำเหมืองและจัดทำข้อมูลพื้นฐานด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนที่ชัดเจน โดยคำนึงถึงปัจจัยสำคัญที่เกี่ยวข้อง เช่น วิธีการเทคโนโลยี ลักษณะทางธรณีวิทยา และวิศวกรรมเหมืองแร่ เป็นต้น</p> <p>๕. เร่งรัดการจำแนกเขตพื้นที่ศักยภาพแร่ พื้นที่หรือชนิดแร่ที่สมควรสงวนหวงห้ามหรืออนุรักษ์ไว้และพื้นที่ที่มีแหล่งแร่อุดมสมบูรณ์และมูลค่าทางเศรษฐกิจสูงที่จะกำหนดเป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองสำหรับประกอบการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ในระยะถัดไปโดยการจัดทำเป็นแผนที่ตามหลักการของพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่ใช้ข้อมูลฐานจากบัญชีทรัพยากรแร่ที่ประเมินและประมวลผลทั้งจากข้อมูลผลการสำรวจของภาครัฐและผลการสำรวจในพื้นที่อาชญาบัตรของภาคเอกชน โดยจะต้องมีกระบวนการมีส่วนร่วม</p>	

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : การกำหนดนโยบายบริหารจัดการแร่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

การกำหนดนโยบายบริหารจัดการแร่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด จากประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ การจำแนกเขตแหล่งแร่ โดยเฉพาะเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง จำเป็นต้องมีการกำหนดกรอบนโยบายและแนวทางการบริหารจัดการแร่ในภาพรวมของประเทศและเฉพาะแร่เศรษฐกิจเป้าหมาย เพื่อให้มีแนวทางและมาตรการการบริหารจัดการแร่รายชนิดให้เหมาะสมสอดคล้องกับความจำเป็นและความต้องการใช้ประโยชน์ของประเทศและสามารถเชื่อมโยงกับทรัพยากรธรรมชาติประเภทอื่น โดยให้ความสำคัญกับการปกป้องฟื้นฟูพื้นที่อนุรักษ์ และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรแร่อย่างยั่งยืน ในระยะแรกการกำหนดนโยบายบริหารจัดการแร่จะให้ความสำคัญกับแร่เศรษฐกิจรายชนิด ซึ่งเป็นผลจากมติที่ประชุมของคณะกรรมการพัฒนาอุตสาหกรรมแห่งชาติ (กอกช.) เมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ที่เห็นชอบการจัดทำแผนพัฒนาแร่เศรษฐกิจที่สำคัญ ๕ ชนิด ได้แก่ ทองคำ โปแทช ควอตซ์ เหล็ก และถ่านหิน โดยภายใต้แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ได้ให้ความสำคัญการบริหารจัดการแร่รายชนิดในสามลำดับแรก ได้แก่ ทองคำ โปแทช และควอตซ์ และนอกจากนี้ ยังให้ความสำคัญกับหินอุตสาหกรรม (เพื่ออุตสาหกรรมซีเมนต์และเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง) ซึ่งเป็นวัตถุดิบพื้นฐานของการพัฒนาประเทศที่จำเป็นต้องมีการกำหนดนโยบายบริหารจัดการแร่ที่ชัดเจนสอดคล้องกับสถานการณ์ทั้งภายในและภายนอกประเทศ รวมถึงการกำหนดนโยบายบริหารจัดการแร่ให้มีความสอดคล้องกับแผนระดับชาติเพื่อสร้างฐานการพัฒนาสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ตามปรัชญาของหลักเศรษฐกิจพอเพียง ดังนั้นการกำหนดกรอบนโยบายบริหารจัดการแร่ของประเทศควรมีความชัดเจนทั้งเชิงพื้นที่ หรือ/และรายชนิดแร่ ในการสร้างกลไกการปฏิบัติในทิศทางเดียวกัน ลดการใช้ดุลยพินิจ สร้างความเชื่อมั่นต่อภาคการลงทุน ลดและแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในสังคมโดยได้กำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัด แนวทางและมาตรการเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อผลักดันแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ไปสู่การปฏิบัติ

๔.๒.๑ วัตถุประสงค์

- ๑) เพื่อให้การบริหารจัดการแร่ในภาพรวมของประเทศมีความเหมาะสม เกิดประโยชน์สูงสุด คุ่มค่า ภายใต้ดุลยภาพด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชน
- ๒) เพื่อให้การบริหารจัดการแร่เศรษฐกิจที่สำคัญมีกรอบนโยบายและแนวทางการบริหารจัดการแร่ที่เหมาะสมสอดคล้องความจำเป็นและความต้องการใช้ประโยชน์ของการพัฒนาประเทศ
- ๓) เพื่อให้การประกอบกิจการด้านเหมืองแร่มีการประกอบกิจการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และสุขภาพของประชาชน

๔.๒.๒ เป้าหมายและตัวชี้วัด

เป้าหมาย ๑ : การบริหารจัดการแร่ในภาพรวมของประเทศมีความเหมาะสมสอดคล้องกับความจำเป็นและความต้องการใช้ประโยชน์ของการพัฒนาประเทศ บนหลักพื้นฐานศักยภาพแร่และการอนุรักษ์ร่วมกับการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ อย่างเหมาะสมและยั่งยืน

ตัวชี้วัดที่ ๑.๑ : การบริหารจัดการแร่ในภาพรวมมีการพัฒนาปรับปรุงกลไกการบริหารจัดการแร่ภายใต้คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติและการเพิ่มประสิทธิภาพระบบสารสนเทศแบบบูรณาการเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรแร่

เป้าหมาย ๒: แร่เศรษฐกิจที่สำคัญมีกรอบนโยบายและแนวทางการบริหารจัดการแร่ที่เหมาะสมภายใต้หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการที่กำหนดภายใต้กลไกของคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ เพื่อให้ภาคอุตสาหกรรมสามารถใช้แร่เป็นวัตถุดิบได้สอดคล้องกับความต้องการ

ตัวชี้วัดที่ ๒.๑ : จำนวนชนิดแร่เศรษฐกิจได้ดำเนินการตามกรอบนโยบายและแนวทางการบริหารจัดการรายชนิดแร่ (เพิ่มขึ้น)

ตัวชี้วัดที่ ๒.๒ : ร้อยละของภาคอุตสาหกรรมที่มีความต้องการใช้แร่เป็นวัตถุดิบได้รับการตอบสนอง (เพิ่มขึ้น)

ตัวชี้วัดที่ ๒.๓ : จำนวนข้อเสนอแนะ แนวทางหรือมาตรการที่คณะกรรมการภายใต้คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติกำหนดเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามยุทธศาสตร์นโยบาย และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ (เพิ่มขึ้น)

ตัวชี้วัดที่ ๒.๔ : ประเทศมีระบบการบริหารจัดการแร่ทั้งในภาพรวมและรายแร่เศรษฐกิจสอดคล้องกับการพัฒนาที่ยั่งยืน

เป้าหมาย ๓ : ผู้ผลิตและภาคอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องด้านแร่ มีการดำเนินกิจการที่เป็นมาตรฐานและมุ่งเน้นการประกอบการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และสุขภาพของประชาชน

ตัวชี้วัดที่ ๓.๑ : จำนวนสถานประกอบการที่ได้มาตรฐานการประกอบการหรือมาตรฐานอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และสุขภาพของประชาชน (เพิ่มขึ้น)

๔.๒.๓ แนวทางและมาตรการ

๔.๒.๓.๑ แนวทางการบริหารจัดการแร่ในภาพรวม

๑) จัดทำระบบสารสนเทศบูรณาการการบริหารจัดการทรัพยากรแร่

- เร่งรัดจัดทำระบบสารสนเทศบูรณาการข้อมูลด้านแร่ ประกอบด้วยข้อมูลหลักต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ข้อมูลสำรวจ สถานภาพ คุณลักษณะ แนวทางการเพิ่มมูลค่า อุตสาหกรรมต่อเนื่อง อุปสงค์ อุปทานของรายชนิดแร่ เพื่อเป็นฐานข้อมูลสำหรับกำหนดกรอบแนวทางการบริหารจัดการแร่ เพื่อการให้ข้อเสนอแนะ แนวทาง และมาตรการการบริหารจัดการแร่ในแต่ละช่วงเวลา

๒) จัดระเบียบการอนุมัติและอนุญาตโดยยึดหลักความสอดคล้องกับหลักอุปสงค์และอุปทานของการใช้แร่เพื่อการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะแร่ที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ รวมทั้งสอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาประเทศของรัฐบาลภายใต้การบูรณาการจากภาคส่วนต่าง ๆ อย่างเป็นธรรม

- กำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองของชนิดแร่ที่สำคัญทางเศรษฐกิจ และผลักดันเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองที่มีข้อมูลพบว่าเป็นแหล่งแร่อุดมสมบูรณ์และมีมูลค่าทางเศรษฐกิจสูงเป็นโครงการใหญ่สำหรับการประมุล

- การกำหนดให้ประทานบัตรหรือเขตเหมืองแร่ที่มีเขตติดต่อกันต้องดำเนินการให้มีแผนการทำเหมืองร่วมกันหรือการออกแบบการทำเหมืองของเขตประทานบัตรให้สามารถใช้ทรัพยากรแร่ได้อย่างคุ้มค่าภายใต้ความเหมาะสมทางด้านความปลอดภัย เทคโนโลยี และวิศวกรรมเหมืองแร่ รวมถึงให้มีแผนการจัดการสิ่งแวดล้อมในภาพรวมเพื่อการใช้ทรัพยากรแร่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

๓) ส่งเสริมการดำเนินการเพื่อป้องกันและลดปัญหาที่จะเกิดจากการพัฒนาแร่ ทั้งด้านผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ คุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพประชาชน รวมถึงความปลอดภัย การป้องกันเหตุไม่พึงประสงค์ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจ และประโยชน์สาธารณะอื่น ๆ

สูงขึ้น

- ส่งเสริมการประกอบกิจการให้มีการยกระดับความรับผิดชอบต่อสังคมและชุมชน
  - กำหนดพื้นที่กันชนระหว่างเขตเมืองแรมรอบนอกกับพื้นที่อนุรักษ์และพื้นที่อยู่อาศัยของชุมชนรอบเมือง (แนวกันชนรอบนอก) และพิจารณาพื้นที่กันชนของแปลงประธานบัตร (แนวกันชนภายในเขตเมืองแรม) โดยคำนึงถึงปัจจัยสำคัญที่เกี่ยวข้อง เช่น ชนิดแร่ วิธีการ เทคโนโลยี และวิศวกรรม เป็นต้น
  - พัฒนาระบบเฝ้าระวัง กำกับดูแล ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงาน และเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อม
  - กำหนดให้มีระบบการตรวจสอบด้านสิ่งแวดล้อม สุขภาพ และความปลอดภัยแบบมีส่วนร่วมผ่านคณะกรรมการไตรภาคีเครือข่ายภาคประชาชน หรือเครือข่ายองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
  - กำหนดเขตควบคุมแร่ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการลักลอบการทำเหมือง การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพประชาชน ความปลอดภัย หรือเพื่อประโยชน์เฉพาะทาง กำหนดให้เมื่อมีกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์เกี่ยวกับความมั่นคงในทางเศรษฐกิจ การปกครอง การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพประชาชน ความปลอดภัยและการป้องกันเหตุไม่พึงประสงค์ หรือเพื่อประโยชน์สาธารณะอื่น ต้องมีการกำหนดให้เป็นเขตควบคุมแร่
  - เร่งดำเนินการศึกษาการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์หรือ (Strategic Environment Assessment : SEA) โดยศึกษาหลักเกณฑ์ และวิธีการทำ SEA ของแร่เศรษฐกิจที่สำคัญ
  - ส่งเสริมให้มีการศึกษารูปแบบและแนวทางของการใช้ประโยชน์พื้นที่เหมืองแร่เก่า การฟื้นฟูและการใช้ประโยชน์พื้นที่ที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และสิ่งแวดล้อมให้สามารถสร้างประโยชน์เชิงเศรษฐกิจชุมชน
  - ส่งเสริมให้มีการศึกษาวิจัยผลกระทบจากเหมืองร้าง (Abandoned mine) โดยเน้นเหมืองร้างที่ปิดทำการไป ไม่มีการคืนสภาพพื้นที่ให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ หรือเหมืองที่ได้รับอนุญาตขณะที่ยังไม่มีกฎหมายเป็นการเฉพาะรองรับ
- ๔) สนับสนุนและส่งเสริมนโยบายหรือแนวคิดการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ในการทำเหมือง การแต่งแร่ การประกอบโลหกรรม ทั้งในอุตสาหกรรมพื้นฐานและอุตสาหกรรมต่อเนื่อง
- ศึกษาวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีการทำเหมืองและการแต่งแร่ที่เหมาะสมกับพื้นที่
  - สร้างแรงจูงใจและผลักดันให้ผู้ประกอบการและกลุ่มเป้าหมายนำงานวิจัยมาใช้เพื่อใช้ประโยชน์ในการประกอบการเหมืองแร่
  - กำหนดแผนอุตสาหกรรมต่อเนื่องทั้งแร่หลักและแร่พลอยได้ เพื่อการใช้ประโยชน์จากแร่หรือการทำเหมืองอย่างคุ้มค่า
  - กำหนดมาตรการให้ผู้ประกอบการนำเทคโนโลยีการทำเหมืองและการแต่งแร่ที่เหมาะสมมาใช้ เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
  - ผลักดันและสนับสนุนให้เกิดนโยบายความร่วมมือทางการค้าและการลงทุนทั้งในระดับกลุ่ม CLMTV ระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์จากการพัฒนาแร่ เช่น โลหะซิลิกอน ปุ๋ยจากแร่โพแทช เป็นต้น
  - ส่งเสริมให้มีการนำวัสดุพลอยได้หรือวัสดุที่เหลือจากการทำเหมืองและแต่งแร่ (หางแร่ และมูลหินดินทราย) มาใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า

๕) การส่งเสริมและสร้างแรงจูงใจของการศึกษาวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรแร่ ระบบการบริหารจัดการแร่ เทคโนโลยีการทำเหมืองและการผลิตแร่ การเพิ่มมูลค่าแร่ อุตสาหกรรมต่อเนื่องที่ใช้แร่เป็นวัตถุดิบ เศรษฐกิจการค้าและการลงทุนที่เกี่ยวกับแร่การสร้างสมดุลและลดมลพิษจากการใช้ประโยชน์แร่กับสิ่งแวดล้อม

- สนับสนุนการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับวิชาการทางแร่วิทยา ธรณีวิทยาแหล่งแร่ การทำเหมืองและเทคโนโลยีกระบวนการผลิตของแร่เศรษฐกิจและแร่อื่น ๆ ที่จะมีโอกาสเปิดการทำเหมืองในอนาคต โดยเรียนรู้จากกรณีศึกษาการทำเหมืองและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนที่เกิดขึ้นในอดีตทั้งในประเทศและต่างประเทศสำหรับใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจพิจารณาทางเลือกที่เหมาะสมของการพัฒนาใช้ประโยชน์จากแร่ในอนาคต

- ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการใช้ประโยชน์แร่ แร่พลอยได้ นำแร่กลับมาใช้ใหม่ การผลิตแร่จากขยะอุตสาหกรรมและขยะอิเล็กทรอนิกส์ การสร้างมูลค่าเพิ่มของแร่ในลักษณะการแต่งแร่แปรรูปแร่หรือสร้างผลิตภัณฑ์ให้ตรงกับอุปสงค์ของตลาด อุตสาหกรรมต่อเนื่องที่ใช้แร่เป็นวัตถุดิบ เศรษฐกิจการค้าและการลงทุนที่เกี่ยวกับแร่การสร้างสมดุลของการใช้ประโยชน์แร่กับสิ่งแวดล้อม การชะลอและลดมลพิษที่เกิดจากแร่ การสร้างสมดุลของการใช้ประโยชน์แร่กับสิ่งแวดล้อม

เป้าหมาย	แนวทาง/มาตรการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
๑. การบริหารจัดการแร่ในภาพรวมของประเทศมีความเหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการใช้ประโยชน์ของประเทศ บนหลักพื้นฐานศักยภาพแร่และการอนุรักษ์ ร่วมกับการใช้ ประโยชน์ ทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ อย่างเหมาะสมและยั่งยืน	๑. จัดทำระบบสารสนเทศบูรณาการการบริหารจัดการทรัพยากรแร่ - เร่งรัดจัดทำระบบสารสนเทศบูรณาการข้อมูลด้านแร่ ประกอบด้วยข้อมูลหลักต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ข้อมูลสำรวจ สถานภาพ คุณลักษณะ แนวทางการเพิ่มมูลค่า อุตสาหกรรมต่อเนื่อง อุปสงค์ - อุปทานของรายชนิดแร่ เพื่อเป็นฐานข้อมูลสำหรับกำหนดกรอบแนวทางบริหารจัดการแร่เพื่อการให้ข้อเสนอแนะแนวทาง และมาตรการการบริหารจัดการแร่ในแต่ละช่วงเวลา	<u>หน่วยงานหลัก</u> - กรมทรัพยากรธรณี - กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ <u>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</u> - กรมป่าไม้ - สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม - กรมโยธาธิการและผังเมือง - สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กระทรวงอุตสาหกรรม - กระทรวงมหาดไทย
	๒. จัดระเบียบการอนุมัติและอนุญาต โดยยึดหลักความสอดคล้องกับหลักอุปสงค์และอุปทานของการใช้แร่เพื่อการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะแร่ที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ รวมทั้งสอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาประเทศของรัฐบาลภายใต้การบูรณาการจากภาคส่วนต่าง ๆ อย่างเป็นธรรม - กำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองของชนิดแร่ที่สำคัญทางเศรษฐกิจ และผลักดันเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองที่มีข้อมูลพบว่าเป็นแหล่งแร่	<u>หน่วยงานหลัก</u> - กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ - กรมทรัพยากรธรณี <u>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</u> - กรมป่าไม้ - สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม - กรมศิลปากร

เป้าหมาย	แนวทาง/มาตรการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
	<p>อุดมสมบูรณ์และมีมูลค่าทางเศรษฐกิจสูงเป็นโครงการใหญ่สำหรับการประมวล</p> <ul style="list-style-type: none"> - การกำหนดให้ประธานบัตรหรือเขตเมืองแร่ที่มีเขตติดต่อกันต้องดำเนินการให้มีแผนการทำเหมืองร่วมกันหรือการออกแบบการทำเหมืองของเขตประธานบัตรให้สามารถใช้ทรัพยากรแร่ได้อย่างคุ้มค่าภายใต้ความเหมาะสมทางด้านความปลอดภัย เทคโนโลยี และวิศวกรรมเหมืองแร่ รวมถึงให้มีแผนการจัดการสิ่งแวดล้อมในภาพรวม เพื่อการใช้ทรัพยากรแร่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด 	<ul style="list-style-type: none"> - กรมธนารักษ์ - กรมโยธาธิการและผังเมือง - สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กระทรวงอุตสาหกรรม - กระทรวงมหาดไทย
<p>๓. ผู้ผลิตและภาคอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องด้านแร่ มีการดำเนินกิจการที่เป็นมาตรฐานและมุ่งเน้นการประกอบการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และ สุขภาพของประชาชน</p>	<p>๓. ส่งเสริมการดำเนินการเพื่อป้องกันและลดปัญหาที่จะเกิดจากการพัฒนาแร่ ทั้งด้านผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และสุขภาพประชาชน รวมถึงความปลอดภัย การป้องกันเหตุไม่พึงประสงค์ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจ และประโยชน์สาธารณะอื่น ๆ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมการประกอบกิจการให้มีการยกระดับความรับผิดชอบต่อสังคมและชุมชนสูงขึ้น - กำหนดพื้นที่กันชนระหว่างเขตเหมืองแร่รอบนอกกับพื้นที่อนุรักษ์และพื้นที่อยู่อาศัยของชุมชนรอบเหมือง (แนวกันชนรอบนอก) และพิจารณาพื้นที่กันชนของแปลงประธานบัตร (แนวกันชนภายในเขตเหมืองแร่) โดยคำนึงถึงปัจจัยสำคัญที่เกี่ยวข้อง เช่น ชนิดแร่ วิธีการ เทคโนโลยี และวิศวกรรม เป็นต้น - พัฒนาระบบเฝ้าระวัง กำกับดูแล ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงาน และเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อม - กำหนดให้มีระบบการตรวจสอบด้านสิ่งแวดล้อม สุขภาพ และความปลอดภัยแบบมีส่วนร่วมผ่านคณะกรรมการไตรภาคีเครือข่ายภาคประชาชนหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น - พัฒนาระบบการรับข้อร้องเรียนที่สามารถทำการตรวจสอบและติดตามความคืบหน้าของการจัดการข้อร้องเรียนหรือการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากผลกระทบจากการทำเหมือง - กำหนดเขตควบคุมแร่ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการลักลอบการทำเหมืองการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพประชาชน ความปลอดภัย หรือเพื่อประโยชน์เฉพาะทาง กำหนดให้เมื่อมีกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์เกี่ยวกับความมั่นคงในทางเศรษฐกิจ การปกครอง การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพประชาชน 	<p><u>หน่วยงานหลัก</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ - สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กรมควบคุมมลพิษ - กรมควบคุมโรค <p><u>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - กรมทรัพยากรธรณี - กรมโยธาธิการและผังเมือง - สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม - กรมป่าไม้ - กรมธนารักษ์ - กรมอนามัย - กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ - สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กระทรวงอุตสาหกรรม - กระทรวงสาธารณสุข - กระทรวงมหาดไทย

เป้าหมาย	แนวทาง/มาตรการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
	<p>ความปลอดภัยและการป้องกันเหตุไม่พึงประสงค์หรือเพื่อประโยชน์สาธารณะอื่น ต้องมีการกำหนดให้เป็นเขตควบคุมแร่</p> <ul style="list-style-type: none"> - เร่งดำเนินการศึกษาการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์หรือ (Strategic Environment Assessment : SEA) โดยศึกษาหลักเกณฑ์ และวิธีการทำ SEA ของแร่เศรษฐกิจที่สำคัญ - ส่งเสริมให้มีการศึกษารูปแบบและแนวทางการใช้ประโยชน์พื้นที่เหมืองแร่เก่า การฟื้นฟูและการใช้ประโยชน์พื้นที่ที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และสิ่งแวดล้อม ให้สามารถสร้างประโยชน์เชิงเศรษฐกิจชุมชน - ส่งเสริมให้มีการศึกษาวิจัยผลกระทบจากเหมืองร้าง (Abandoned mine) โดยเน้นเหมืองร้างที่ปิดทำการไป ไม่มีการคืนสภาพพื้นที่ให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ หรือเหมืองที่ได้รับอนุญาตขณะที่ยังไม่มีกฎหมายเป็นการเฉพาะรองรับ 	
	<p>๔. สนับสนุนและส่งเสริมนโยบายหรือแนวคิดการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ในการทำเหมือง การแต่งแร่ การประกอบโลหกรรม ทั้งในอุตสาหกรรมพื้นฐานและอุตสาหกรรมต่อเนื่อง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ศึกษาวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีการทำเหมืองและการแต่งแร่ที่เหมาะสมกับพื้นที่ - สร้างแรงจูงใจและผลักดันให้ผู้ประกอบการและกลุ่มเป้าหมายนำงานวิจัยมาใช้เพื่อใช้ประโยชน์ในการประกอบการเหมืองแร่ - กำหนดแผนอุตสาหกรรมต่อเนื่องทั้งแร่หลักและแร่พลอยได้ เพื่อการใช้ประโยชน์จากแร่หรือการทำเหมืองอย่างคุ้มค่า - กำหนดมาตรการให้ผู้ประกอบการนำเทคโนโลยีการทำเหมืองและการแต่งแร่ที่เหมาะสมมาใช้เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม - ผลักดันและสนับสนุนให้เกิดนโยบายความร่วมมือทางการค้าและการลงทุน ทั้งในระดับกลุ่ม CLMTV ระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติ ที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์จากการพัฒนาแร่ เช่น โลหะซิลิกอน ปุ๋ยจากแร่โพแทช เป็นต้น - ส่งเสริมให้มีการนำวัสดุพลอยได้หรือวัสดุที่เหลือจากการทำเหมืองและแต่งแร่ (หางแร่ และมูลหินดินทราย) มาใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า 	<p><u>หน่วยงานหลัก</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ - สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ <p><u>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - กรมทรัพยากรธรณี - กรมการค้าต่างประเทศ - กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ - กรมความร่วมมือระหว่างประเทศ - สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน - สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ - มหาวิทยาลัย/สถาบันการศึกษา - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กระทรวงอุตสาหกรรม - กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม - กระทรวงพาณิชย์ - กระทรวงการต่างประเทศ

เป้าหมาย	แนวทาง/มาตรการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
	<p>๕. การส่งเสริมและสร้างแรงจูงใจของการศึกษาวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรแร่ ระบบการบริหารจัดการแร่ เทคโนโลยีการทำเหมืองและการผลิตแร่ การเพิ่มมูลค่าแร่ อุตสาหกรรมต่อเนื่องที่ใช้แร่เป็นวัตถุดิบ เศรษฐกิจการค้าและการลงทุนที่เกี่ยวกับแร่การสร้างสมดุลและลดมลพิษ จากการใช้ประโยชน์แร่กับสิ่งแวดล้อม</p> <p>- สนับสนุนการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับวิชาการทางแร่วิทยา ธรณีวิทยาแหล่งแร่ การทำเหมือง และเทคโนโลยีกระบวนการผลิตของแร่เศรษฐกิจและแร่อื่น ๆ ที่จะมีโอกาสเปิดการทำเหมืองในอนาคต โดยเรียนรู้จากกรณีศึกษาการทำเหมืองและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนที่เกิดขึ้นในอดีต ทั้งในประเทศและต่างประเทศ สำหรับใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจพิจารณาทางเลือกที่เหมาะสมของการพัฒนาใช้ประโยชน์จากแร่ในอนาคต</p> <p>- ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการใช้ประโยชน์แร่แร่พลอยได้ นำแร่กลับมาใช้ใหม่การผลิตแร่จากขยะอุตสาหกรรมและขยะอิเล็กทรอนิกส์ การสร้างมูลค่าเพิ่มของแร่ในลักษณะการแต่งแร่ แปรรูปแร่ หรือสร้างผลิตภัณฑ์ให้ตรงกับอุปสงค์ของตลาด อุตสาหกรรมต่อเนื่องที่ใช้แร่เป็นวัตถุดิบ เศรษฐกิจการค้าและการลงทุนที่เกี่ยวกับแร่การสร้างสมดุลของการใช้ประโยชน์แร่กับสิ่งแวดล้อม การชะลอและลดมลพิษที่เกิดจากแร่ การสร้างสมดุลของการใช้ประโยชน์แร่กับสิ่งแวดล้อม</p>	<p><u>หน่วยงานหลัก</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ - กรมทรัพยากรธรณี - สถาบันนโยบายวิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ <p><u>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - กรมควบคุมมลพิษ - กรมควบคุมโรค - กรมอนามัย - สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ - มหาวิทยาลัย/สถาบันการศึกษา - สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กระทรวงอุตสาหกรรม - กระทรวงสาธารณสุข - กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๔.๒.๓.๒ แนวทางบริหารจัดการหินอุตสาหกรรม

หินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมซีเมนต์

๑) การกำหนดเขตพื้นที่แหล่งหินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมซีเมนต์ และจัดลำดับความสำคัญของพื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมือง เพื่อรองรับกำลังการผลิตปูนซีเมนต์ในปัจจุบันและอนาคต

- การกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองและการอนุญาตประทานบัตรต้องให้สอดคล้องกับกำลังการผลิต อุปสงค์และอุปทานของการพัฒนาประเทศเป็นหลัก โดยกำหนดช่วงเวลาที่เหมาะสมในการสำรวจแหล่งวัตถุดิบเพื่อความเชื่อมั่นของภาคธุรกิจและการลงทุน

- การกำหนดให้ประทานบัตรหรือเขตเหมืองแร่ที่มีเขตติดต่อกันต้องดำเนินการให้มีแผนการทำเหมืองร่วมกันหรือการออกแบบการทำเหมืองของเขตประทานบัตรให้สามารถใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าภายใต้ความเหมาะสมทางด้านความปลอดภัย เทคโนโลยี และวิศวกรรมเหมืองแร่ รวมถึงให้มีแผนการจัดการสิ่งแวดล้อมในภาพรวม เพื่อการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด

๒) กำหนดให้มีการจัดระเบียบการอนุญาตประทานบัตร โดยยึดหลักการใช้ทรัพยากรแร่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและการใช้พื้นที่เพื่อการทำเหมืองตามความจำเป็นสอดคล้องกับความต้องการใช้และสถานะการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ

- พิจารณาอนุญาตคำขอต่ออายุประทานบัตรหรือคำขอประทานบัตรในพื้นที่ประทานบัตรเดิมที่หมดอายุก่อนเป็นอันดับแรก กรณีคำขอประทานบัตรในพื้นที่อื่น ๆ ควรมีการพิจารณาเป็นกรณีไป

- กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขของการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองหินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมซีเมนต์ในภาพรวมให้ครอบคลุมตามแนวเขตประทานบัตรเดิม เพื่อให้สามารถบริหารจัดการแหล่งวัตถุดิบในภาพรวมได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด

เป้าหมาย	แนวทาง/มาตรการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
๒. แร่เศรษฐกิจที่สำคัญ มีกรอบนโยบายและแนวทางการบริหารจัดการแร่ที่เหมาะสมภายใต้หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการที่กำหนดภายใต้กลไกของคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ เพื่อให้ภาคอุตสาหกรรมสามารถใช้แร่เป็นวัตถุดิบได้สอดคล้องกับความต้องการ	<p>๑. การกำหนดเขตพื้นที่แหล่งหินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมซีเมนต์ และจัดลำดับความสำคัญของพื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมือง เพื่อรองรับกำลังการผลิตปูนซีเมนต์ในปัจจุบันและอนาคต</p> <p>- การกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองและการอนุญาตประทานบัตรต้องให้สอดคล้องกับกำลังการผลิต อุปสงค์และอุปทานของการพัฒนาประเทศเป็นหลัก โดยกำหนดช่วงเวลาที่เหมาะสมในการสำรวจแหล่งวัตถุดิบเพื่อความเชื่อมั่นของภาคธุรกิจและการลงทุน</p> <p>- การกำหนดให้ประทานบัตรหรือเขตเหมืองแร่ที่มีเขตติดต่อกันต้องดำเนินการร่วมแผนการทำเหมืองร่วมกันหรือการออกแบบการทำเหมืองของเขตประทานบัตรให้สามารถใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าภายใต้ความเหมาะสมทางด้านความปลอดภัย เทคโนโลยี และวิศวกรรมเหมืองแร่ รวมถึงให้มีแผนการจัดการสิ่งแวดล้อมในภาพรวม เพื่อการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด</p>	<p><u>หน่วยงานหลัก</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - กรมทรัพยากรธรณี - กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ - สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม <p><u>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - กรมป่าไม้ - สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม - กรมธนารักษ์ - กรมศิลปากร - กรมโยธาธิการและผังเมือง - กระทรวงอุตสาหกรรม - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กระทรวงมหาดไทย
	<p>๒. กำหนดให้มีการจัดระเบียบการอนุญาตประทานบัตร โดยยึดหลักการใช้ทรัพยากรแร่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและการใช้พื้นที่เพื่อการทำเหมืองตามความจำเป็นสอดคล้องกับความต้องการใช้และสถานะการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ</p> <p>- พิจารณาอนุญาตคำขอต่ออายุประทานบัตรหรือคำขอประทานบัตรในพื้นที่ประทานบัตรเดิมที่หมดอายุก่อนเป็นอันดับแรก กรณีคำขอประทานบัตรในพื้นที่อื่น ๆ ควรมีการพิจารณาเป็นกรณีไป</p> <p>- กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขของการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองหินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมซีเมนต์ในภาพรวมให้ครอบคลุมตามแนวเขตประทานบัตรเดิม เพื่อสามารถ</p>	<p><u>หน่วยงานหลัก</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ - สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด - กรมทรัพยากรธรณี <p><u>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - กรมป่าไม้ - สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กระทรวงอุตสาหกรรม - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เป้าหมาย	แนวทาง/มาตรการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
	บริหารจัดการแหล่งวัตถุดิบในภาพรวมได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด	- กระทรวงมหาดไทย

หินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง

๑) การกำหนดแหล่งหินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้างให้เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองต้องพิจารณาให้สอดคล้องและเหมาะสมกับนโยบายการพัฒนาประเทศของรัฐบาล เช่น พื้นที่การพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ เส้นทางก่อสร้างรถไฟทางคู่และรถไฟความเร็วสูง โครงการเส้นทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง (มอเตอร์เวย์) เป็นต้น

- กำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองของแหล่งหินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้างให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับพื้นฐานความต้องการใช้ประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่ (รายจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัด)

- กำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองของแหล่งหินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้างให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับคุณสมบัติของหินแต่ละชนิดที่ตรงกับการใช้ประโยชน์ของความต้องการของภาคครัวเรือนและภาคอุตสาหกรรม

- กำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองของแหล่งหินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้างให้เหมาะสมสอดคล้องกับความจำเป็นเร่งด่วนตามนโยบายการพัฒนาโครงสร้างสาธารณูปโภคขนาดใหญ่ของรัฐ

๒) กำหนดให้มีการจัดระเบียบการอนุญาตประทานบัตร โดยยึดหลักการใช้ทรัพยากรแร่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและการใช้พื้นที่เพื่อการทำเหมืองตามความจำเป็นสอดคล้องกับความต้องการใช้และสถานะการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ

- พิจารณาอนุญาตคำขอต่ออายุประทานบัตรหรือคำขอประทานบัตรในพื้นที่ประทานบัตรเดิมที่หมดอายุก่อนเป็นอันดับแรก กรณีคำขอประทานบัตรในพื้นที่อื่น ๆ ควรมีการพิจารณาเป็นกรณีไป

เป้าหมาย	แนวทาง/มาตรการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
๒. แร่เศรษฐกิจที่สำคัญมีกรอบนโยบายและแนวทางการบริหารจัดการแร่ที่เหมาะสมภายใต้หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการที่กำหนดภายใต้กลไกของคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ เพื่อให้ภาคอุตสาหกรรมสามารถใช้แร่เป็นวัตถุดิบได้สอดคล้องกับความต้องการ	๑. การกำหนดแหล่งหินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้างให้เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองต้องพิจารณาให้สอดคล้องและเหมาะสมกับนโยบายการพัฒนาประเทศของรัฐบาล เช่น พื้นที่การพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ เส้นทางก่อสร้างรถไฟทางคู่และรถไฟความเร็วสูง โครงการเส้นทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง (มอเตอร์เวย์) เป็นต้น - การกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองของแหล่งหินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้างให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับพื้นฐานความต้องการใช้ประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่ (รายจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัด) - กำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองของแหล่งหินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้างให้มี	<u>หน่วยงานหลัก</u> - กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ - กรมทรัพยากรธรณี - สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร - กรมป่าไม้ - กรมโยธาธิการและผังเมือง <u>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</u> - กรมธนารักษ์ - สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม - กรมศิลปากร

เป้าหมาย	แนวทาง/มาตรการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
	<p>ความเหมาะสมและสอดคล้องกับคุณสมบัติของหินแต่ละชนิดที่ตรงกับการใช้ประโยชน์ของความต้องการของภาคครัวเรือนและภาคอุตสาหกรรม</p> <p>- กำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองของแหล่งหินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้างให้เหมาะสมสอดคล้องกับความจำเป็นเร่งด่วนตามนโยบายการพัฒนาโครงสร้างสาธารณูปโภคขนาดใหญ่ของรัฐ</p>	<p>- สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p> <p>- กระทรวงอุตสาหกรรม</p> <p>- กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p> <p>- กระทรวงมหาดไทย</p> <p>- กระทรวงคมนาคม</p>
	<p>๒. กำหนดให้มีการจัดระเบียบการอนุญาตประทานบัตร โดยยึดหลักการใช้ทรัพยากรแร่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและการใช้พื้นที่เพื่อการทำเหมืองตามความจำเป็นสอดคล้องกับความต้องการใช้และสถานะการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ</p> <p>- พิจารณาอนุญาตคำขอต่อยุประทานบัตรหรือคำขอประทานบัตรในพื้นที่ประทานบัตรเดิมที่หมดอายุก่อนเป็นอันดับแรก กรณีคำขอประทานบัตรในพื้นที่อื่น ๆ ควรมีการพิจารณาเป็นกรณีไป</p>	<p><u>หน่วยงานหลัก</u></p> <p>- กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่</p> <p>- สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p> <p>- กรมป่าไม้</p> <p><u>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</u></p> <p>- กรมทรัพยากรธรณี</p> <p>- กรมธนารักษ์</p> <p>- สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม</p> <p>- กรมโยธาธิการและผังเมือง</p> <p>- กระทรวงอุตสาหกรรม</p> <p>- กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p> <p>- กระทรวงมหาดไทย</p>

๔.๒.๓.๓ แนวทางบริหารจัดการแร่โพแทช

๑) การกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองกรณีแร่โพแทช ให้สอดคล้องกับอุปสงค์และอุปทานของความจำเป็นในการใช้ประโยชน์จากแร่โพแทชในประเทศและภูมิภาคอาเซียนในระยะเริ่มต้น รวมทั้งให้ครอบคลุมตลอดแผนบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี เพื่อให้การพัฒนาอุตสาหกรรมทั้งห่วงโซ่อุปทานของแร่โพแทชให้เกิดประโยชน์สูงสุด

- ศึกษาความจำเป็นพื้นฐานการใช้ประโยชน์แร่โพแทชเพื่อการผลิตปุ๋ยเพื่อใช้ในประเทศเป็นหลักในระยะเริ่มต้น

- กำหนดกรอบแนวทางการบริหารจัดการเพื่อให้ข้อเสนอแนะ แนวทาง และมาตรการการสนับสนุนและผลักดันให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการผลิตปุ๋ยหรือแร่โพแทชของอาเซียนและเอเชียในระยะต่อไป

๒) การกำหนดเขตพื้นที่แหล่งแร่โพแทช และจัดลำดับความสำคัญของพื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมือง เพื่อพิจารณากำหนดเป็นพื้นที่สำรวจและพัฒนาเหมืองแร่โพแทชเป็นโครงการใหญ่ โดยการประมูล

- เร่งรัดสำรวจ ทดลอง ศึกษา หรือวิจัยในพื้นที่ที่ได้ประกาศเป็นเขตสำหรับดำเนินการสำรวจ การทดลอง การศึกษา หรือการวิจัยเกี่ยวกับแร่ (ตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐)
- เร่งรัดการสำรวจข้อมูลในพื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมือง และจัดลำดับความสำคัญเพื่อกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองเพื่อการพัฒนาเป็นโครงการใหญ่
  - กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประมูลโครงการใหญ่
- ๓) สนับสนุนและส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีการทำเหมืองและการแต่งแร่โพแทชที่เหมาะสม และผลักดันให้เกิดอุตสาหกรรมต่อเนื่องอย่างครบวงจร
  - ศึกษาวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีการทำเหมืองและการแต่งแร่ที่เหมาะสมกับพื้นที่
  - ให้นำหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการกำหนดแผนอุตสาหกรรมต่อเนื่องทั้งแร่โพแทชและแร่พลอยได้เพื่อใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่ารวมทั้งกำหนดมาตรการสร้างแรงจูงใจดึงดูดให้เกิดอุตสาหกรรมต่อเนื่องภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๔
  - กำหนดมาตรการให้ผู้ประกอบการนำเทคโนโลยีการทำเหมืองและการแต่งแร่ที่เหมาะสมมาใช้ เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
- ๔) ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาใช้ประโยชน์แร่โพแทช และแร่พลอยได้ และการสร้างมูลค่าเพิ่มในลักษณะอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่ใช้แร่เป็นวัตถุดิบ
  - ให้มีการศึกษาวิจัยแร่โพแทชและแร่พลอยได้มาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า
  - ผลักดันให้ผู้ประกอบการนำงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาใช้เพื่อเพิ่มมูลค่าเพิ่มแร่
  - ให้มีการศึกษาวิจัยพัฒนาสูตรปุ๋ยหรือการผลิตปุ๋ยในรูปแบบต่าง ๆ ที่หลากหลายและเหมาะสมกับการใช้ประโยชน์และความต้องการของผู้บริโภค
- ๕) ส่งเสริมให้มีการผลิตแร่โพแทชให้เพียงพอกับความต้องการการพัฒนาประเทศและผลักดันให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางและผู้นำในการผลิตและส่งออกผลิตภัณฑ์ปุ๋ยจากแร่โพแทชของอาเซียนในระยะแรกและภูมิภาคเอเชียในระยะต่อไป
  - ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศด้านแร่โพแทชกับประเทศเพื่อนบ้านและผลักดันให้ประเทศเพื่อนบ้านและประเทศในกลุ่มอาเซียนใช้ผลิตภัณฑ์ปุ๋ยจากประเทศไทย
  - พัฒนาระบบโลจิสติกส์ของประเทศให้รองรับอุตสาหกรรมแร่โพแทชและอุตสาหกรรมต่อเนื่องทั้งวงจร เพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขัน

เป้าหมาย	แนวทาง/มาตรการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
๒. แร่เศรษฐกิจที่สำคัญมีกรอบนโยบายและแนวทางการบริหารจัดการแร่ที่เหมาะสมภายใต้หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการที่กำหนด ภายใต้กลไกของคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ เพื่อให้ภาคอุตสาหกรรมสามารถใช้แร่เป็นวัตถุดิบได้สอดคล้องกับความต้องการ	๑. การกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองกรณีแร่โพแทช ให้สอดคล้องกับอุปสงค์และอุปทานของความจำเป็นในการใช้ประโยชน์จากแร่โพแทชในประเทศและภูมิภาคอาเซียนในระยะเริ่มต้น รวมทั้งให้ครอบคลุมตลอดแผนบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี เพื่อให้การพัฒนาอุตสาหกรรมทั้งห่วงโซ่อุปทานของแร่โพแทชให้เกิดประโยชน์สูงสุด <ul style="list-style-type: none"> - ศึกษาความจำเป็นพื้นฐานการใช้ประโยชน์แร่โพแทชเพื่อการผลิตปุ๋ยเพื่อใช้ในประเทศเป็นหลักในระยะเริ่มต้น - กำหนดกรอบแนวทางการบริหารจัดการเพื่อการให้ข้อเสนอแนะ แนวทาง และมาตรการการ 	<u>หน่วยงานหลัก</u> <ul style="list-style-type: none"> - กรมทรัพยากรธรณี - กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ <u>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</u> <ul style="list-style-type: none"> - กรมป่าไม้ - กรมโยธาธิการและผังเมือง - สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม - กรมศิลปากร - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เป้าหมาย	แนวทาง/มาตรการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
	<p>สนับสนุนและผลักดันให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการผลิตปุ๋ยหรือแร่โปแทชของอาเซียนและเอเชียในระยะต่อไป</p> <p>๒. การกำหนดเขตพื้นที่แหล่งแร่โปแทช และจัดลำดับความสำคัญของพื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองเพื่อพิจารณากำหนดเป็นพื้นที่สำรวจและพัฒนาเหมืองแร่โปแทชเป็นโครงการใหญ่โดยการประมูล</p> <ul style="list-style-type: none"> - เร่งรัดสำรวจ ทดลอง ศึกษา หรือวิจัยในพื้นที่ที่ได้ประกาศเป็นเขตสำหรับดำเนินการสำรวจ การทดลอง การศึกษา หรือการวิจัยเกี่ยวกับแร่ (ตามมาตรา ๒๐ และบทเฉพาะกาล มาตรา ๑๘๖ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐) - เร่งรัดการสำรวจข้อมูลในพื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมือง และจัดลำดับความสำคัญเพื่อกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองแร่โปแทชเพื่อการพัฒนาเป็นโครงการใหญ่ - กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประมูลโครงการใหญ่ 	<ul style="list-style-type: none"> - สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน - กรมวิชาการเกษตร - สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กระทรวงอุตสาหกรรม - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - กระทรวงพาณิชย์ - กระทรวงการต่างประเทศ <p><u>หน่วยงานหลัก</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - กรมทรัพยากรธรณี - กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ <p><u>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - กรมป่าไม้ - กรมโยธาธิการและผังเมือง - สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม - สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กระทรวงอุตสาหกรรม - กระทรวงพาณิชย์
<p>๓. ผู้ผลิตและภาคอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องด้านแร่ มีการดำเนินกิจการที่เป็นมาตรฐานและมุ่งเน้นการประกอบการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และสุขภาพของประชาชน</p>	<p>๓. สนับสนุนและส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีการทำเหมืองและการแต่งแร่โปแทชที่เหมาะสม และผลักดันให้เกิดอุตสาหกรรมต่อเนื่องอย่างครบวงจร</p> <ul style="list-style-type: none"> - ศึกษาวินิจฉัยพัฒนาเทคโนโลยีการทำเหมืองและการแต่งแร่ที่เหมาะสมกับพื้นที่ - ให้องค์กรที่เกี่ยวข้องดำเนินการกำหนดแผนอุตสาหกรรมต่อเนื่องทั้งแร่โปแทช และแร่พลอยได้ เพื่อใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า รวมทั้งกำหนดมาตรการสร้างแรงจูงใจดึงดูดให้เกิดอุตสาหกรรมต่อเนื่องภายในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ - กำหนดมาตรการให้ผู้ประกอบการนำเทคโนโลยีการทำเหมืองและการแต่งแร่ที่เหมาะสมมาใช้ เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม 	<p><u>หน่วยงานหลัก</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ - สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ <p><u>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - กรมทรัพยากรธรณี - มหาวิทยาลัย/สถาบันการศึกษา - สถานนโยบายวิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

เป้าหมาย	แนวทาง/มาตรการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
		<ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กระทรวงอุตสาหกรรม - กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
	<p>๔. ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาใช้ประโยชน์ แร่โพแทช และแร่พลอยด์ และการสร้างมูลค่าเพิ่มใน ลักษณะอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่ใช้แร่เป็นวัตถุดิบ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ให้มีการศึกษาวิจัยแร่โพแทชและแร่พลอยด์ มาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า - ผลักดันให้ผู้ประกอบการนำงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มาใช้เพื่อเพิ่มมูลค่าเพิ่มแร่ - ให้มีการศึกษาวิจัยพัฒนาสูตรปุ๋ยหรือการผลิต ปุ๋ยในรูปแบบต่าง ๆ ที่หลากหลายและเหมาะสมกับ การใช้ประโยชน์และความต้องการของผู้บริโภค 	<p>หน่วยงานหลัก</p> <ul style="list-style-type: none"> - กรมทรัพยากรธรณี - กรมอุตสาหกรรมพื้นฐาน และการเหมืองแร่ - กรมวิชาการเกษตร <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p> <ul style="list-style-type: none"> - สำนักงานพัฒนา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี แห่งชาติ - สถาบันนโยบายวิจัยและ นวัตกรรมแห่งชาติ - มหาวิทยาลัย/ สถาบันการศึกษา - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กระทรวงอุตสาหกรรม - กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและ นวัตกรรม - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
	<p>๕. ส่งเสริมให้มีการผลิตแร่โพแทชให้เพียงพอ กับความต้องการการพัฒนาประเทศ และผลักดันให้ ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางและผู้นำในการผลิตและ ส่งออกผลิตภัณฑ์ปุ๋ยจากแร่โพแทชของอาเซียน ในระยะแรกและภูมิภาคเอเชียในระยะต่อไป</p> <ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศด้านแร่ โพแทชกับประเทศเพื่อนบ้านและผลักดันให้ประเทศ เพื่อนบ้านและประเทศในกลุ่มอาเซียนใช้ผลิตภัณฑ์ปุ๋ย จากประเทศไทย - พัฒนาระบบโลจิสติกของประเทศให้รองรับ อุตสาหกรรมแร่โพแทชและอุตสาหกรรมต่อเนื่อง ทั้งวงจร เพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขัน 	<p>หน่วยงานหลัก</p> <ul style="list-style-type: none"> - กรมอุตสาหกรรมพื้นฐาน และการเหมืองแร่ - กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม - สำนักงานคณะกรรมการ ส่งเสริมการลงทุน <p>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</p> <ul style="list-style-type: none"> - กรมทรัพยากรธรณี - กรมการค้าต่างประเทศ - กรมส่งเสริมการค้าระหว่าง ประเทศ - กรมความร่วมมือระหว่าง ประเทศ - สำนักงานสภาพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

เป้าหมาย	แนวทาง/มาตรการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
		<ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงอุตสาหกรรม - กระทรวงพาณิชย์ - กระทรวงการต่างประเทศ - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๔.๒.๓.๔ แนวทางบริหารจัดการแร่ควอตซ์

๑) เร่งรัดสำรวจและประเมินพื้นที่ศักยภาพแหล่งแร่ควอตซ์เป้าหมาย เพื่อกำหนดเขตพื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองแร่ควอตซ์

- เร่งรัดการสำรวจข้อมูลในพื้นที่ศักยภาพแร่เป้าหมาย เพื่อกำหนดพื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมือง

- เร่งรัดการสำรวจข้อมูลในพื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมือง และจัดลำดับความสำคัญเพื่อกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองแร่ควอตซ์เพื่อการพัฒนาเป็นโครงการใหญ่

- กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประมูลโครงการใหญ่

๒) พิจารณานำพื้นที่ตามประกาศกำหนดพื้นที่แหล่งแร่ควอตซ์ของกระทรวงอุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘ ให้ประกาศเป็นเขตสำหรับดำเนินการสำรวจ การทดลอง การศึกษา หรือการวิจัยเกี่ยวกับแร่ (ตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐)

- ศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำข้อมูลเชิงพื้นที่ศักยภาพแร่ควอตซ์เป้าหมาย ความจำเป็น การใช้ประโยชน์ อุปสงค์-อุปทาน เศรษฐศาสตร์แร่ และการใช้ประโยชน์เชิงพื้นที่ รวมทั้งข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

- กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการประกาศพื้นที่แหล่งแร่ควอตซ์ของกระทรวงอุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘ ให้ประกาศเป็นเขตสำหรับดำเนินการสำรวจ การทดลอง การศึกษา หรือการวิจัยเกี่ยวกับแร่ ตามความจำเป็น

๓) ผลักดันให้มีการกำหนดนโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมต่อเนื่องชั้นสูง ตั้งแต่อุตสาหกรรมต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ

- ศึกษาความจำเป็นพื้นฐานการใช้ประโยชน์แร่ควอตซ์เพื่ออุตสาหกรรมต่อเนื่องและผลิตเซลล์แสงอาทิตย์เพื่อเป็นพลังงานทดแทน

- กำหนดกรอบแนวทางการจัดการ โดยการให้ข้อเสนอแนะ แนวทาง และมาตรการการสนับสนุนและผลักดันให้ประเทศไทยมีการผลิตโลหะซิลิกอนและเซลล์แสงอาทิตย์ในระยะต่อไป

๔) ส่งเสริมให้ 민간 วิจัย นวัตกรรม หรือเทคโนโลยีมาช่วยการผลิต การแปรรูป และการพัฒนาอุตสาหกรรมต่อเนื่องต่าง ๆ ภายในประเทศเพื่อการใช้ประโยชน์ทรัพยากรแร่ควอตซ์อย่างคุ้มค่า

- ให้มีการศึกษาวิจัยแร่ควอตซ์มาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า

- ผลักดันให้ผู้ประกอบการนำงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาใช้เพื่อเพิ่มมูลค่าเพิ่มแร่ควอตซ์

เป้าหมาย	แนวทาง/มาตรการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
<p>๒. แร่เศรษฐกิจที่สำคัญมีกรอบนโยบายและแนวทางการบริหารจัดการแร่ที่เหมาะสมภายใต้หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการที่กำหนดภายใต้กลไกของคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ เพื่อให้ภาคอุตสาหกรรมสามารถใช้แร่เป็นวัตถุดิบได้สอดคล้องกับความต้องการ</p>	<p>๑. เร่งรัดสำรวจและประเมินพื้นที่ศักยภาพแหล่งแร่ควอตซ์เป้าหมาย เพื่อกำหนดเขตพื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองของแร่ควอตซ์</p> <ul style="list-style-type: none"> - เร่งรัดการสำรวจข้อมูลในพื้นที่ศักยภาพแร่เป้าหมาย เพื่อกำหนดพื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมือง - เร่งรัดการสำรวจข้อมูลในพื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมือง และจัดลำดับความสำคัญเพื่อกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองแร่ควอตซ์เพื่อการพัฒนาเป็นโครงการใหญ่ - กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประมูลโครงการใหญ่ 	<p><u>หน่วยงานหลัก</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - กรมทรัพยากรธรณี - กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ <p><u>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - กรมป่าไม้ - สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม - กรมศิลปากร - สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน - กรมโยธาธิการและผังเมือง - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กระทรวงอุตสาหกรรม - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - กระทรวงพาณิชย์ - กระทรวงพลังงาน
	<p>๒. พิจารณำพื้นที่ตามประกาศกำหนดพื้นที่แหล่งแร่ควอตซ์ของกระทรวงอุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘ ให้ประกาศเป็นเขตสำหรับดำเนินการสำรวจ การทดลอง การศึกษา หรือการวิจัยเกี่ยวกับแร่ (ตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐)</p> <ul style="list-style-type: none"> - ศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำข้อมูลเชิงพื้นที่ศักยภาพแร่ควอตซ์เป้าหมาย ความจำเป็นการใช้ประโยชน์ อุปสงค์-อุปทาน เศรษฐศาสตร์แร่ และการใช้ประโยชน์เชิงพื้นที่ รวมทั้งข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง - กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการประกาศพื้นที่แหล่งแร่ควอตซ์ของกระทรวงอุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๕๘ ให้ประกาศเป็นเขตสำหรับดำเนินการสำรวจ การทดลอง การศึกษา หรือการวิจัยเกี่ยวกับแร่ ตามความจำเป็น 	<p><u>หน่วยงานหลัก</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ - กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน <p><u>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - กรมทรัพยากรธรณี - สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ - สถาบันนโยบายวิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ - สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน - มหาวิทยาลัย/สถาบันการศึกษา
	<p>๓. ผลักดันให้มีการกำหนดนโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมต่อเนื่องขั้นสูง ตั้งแต่อุตสาหกรรมต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ศึกษาความจำเป็นพื้นฐานการใช้ประโยชน์แร่ควอตซ์เพื่ออุตสาหกรรมต่อเนื่องและผลิตเซลล์แสงอาทิตย์เพื่อเป็นพลังงานทดแทน - กำหนดกรอบแนวทางการบริหารจัดการ โดยการให้ข้อเสนอแนะ แนวทาง และมาตรการการสนับสนุน และผลักดันให้ประเทศไทยมีการผลิตโลหะซิลิกอนและเซลล์แสงอาทิตย์ในระยะต่อไป 	<p><u>หน่วยงานหลัก</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ - กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน <p><u>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - กรมทรัพยากรธรณี - สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ - สถาบันนโยบายวิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ - สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน - มหาวิทยาลัย/สถาบันการศึกษา
	<p>๔. ส่งเสริมให้มิงานวิจัย นวัตกรรม หรือเทคโนโลยีมาช่วยการผลิต การแปรรูป และการพัฒนาอุตสาหกรรมต่อเนื่องต่าง ๆ ภายในประเทศเพื่อการใช้ประโยชน์ทรัพยากรแร่ควอตซ์อย่างคุ้มค่า</p>	

เป้าหมาย	แนวทาง/มาตรการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
	<ul style="list-style-type: none"> - ให้มีการศึกษาวิจัยแร่ควอตซ์มาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า - ผลักดันให้ผู้ประกอบการนำงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาใช้เพื่อเพิ่มมูลค่าเพิ่มแร่ควอตซ์ 	<ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กระทรวงอุตสาหกรรม - กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม - กระทรวงพลังงาน

๔.๒.๓.๕ แนวทางบริหารจัดการแร่ทองคำ

แนวทางบริหารจัดการแร่ทองคำ ภายใต้แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ฉบับนี้ ยึดนโยบายและแนวทางบริหารจัดการแร่ทองคำที่กระทรวงอุตสาหกรรมได้เสนอคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติพิจารณาให้ความเห็นชอบ เมื่อวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๐ และเสนอคณะรัฐมนตรีรับทราบนโยบายและแนวทางบริหารจัดการแร่ทองคำ เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ และกระทรวงอุตสาหกรรมได้มีประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมในเรื่องดังกล่าว เมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๐ ในประเด็นแนวทางที่สำคัญ ดังนี้

๑) ยกระดับการบริหารจัดการทรัพยากรแร่ทองคำด้านเศรษฐกิจให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศ

- ยกเลิกการส่งเสริมการลงทุนในด้านอาชีพสำหรับกิจการเหมืองแร่ทองคำให้กับผู้ประกอบการรายใหม่เพื่อให้เป็นไปตามกลไกทางเศรษฐกิจของประเทศ

- พิจารณาการประมูลสิทธิสำรวจและทำเหมืองแร่ทองคำเป็นโครงการใหญ่ ในพื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองที่ภาครัฐมีข้อมูลพบเป็นแหล่งอุดมสมบูรณ์และมีมูลค่าทางเศรษฐกิจสูงที่จะกำหนดเป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

- ปรับปรุงการจัดการเก็บผลประโยชน์ตอบแทนแก่รัฐและท้องถิ่นตามมูลค่าการผลิตแร่ทองคำและราคาตลาดโลก

- จัดสรรผลประโยชน์ให้แก่ท้องถิ่นที่อยู่บริเวณพื้นที่เหมืองและบริเวณพื้นที่ใกล้เคียงอย่างเหมาะสมและเป็นธรรมเป็นพิเศษ

- ห้ามมิให้มีการส่งออกโลหะทองคำผสมที่ได้จากการทำเหมืองแร่ไปต่างประเทศ เพื่อให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมต่อเนื่องจากการทำเหมืองแร่ทองคำตลอดห่วงโซ่การผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่มภายในประเทศ

๒) ยกระดับการบริหารจัดการทรัพยากรแร่ทองคำด้านสังคมและชุมชนบริเวณพื้นที่เหมืองและบริเวณใกล้เคียง

- เปิดโอกาสให้มีการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรแร่ทองคำมากขึ้น

- ยกระดับมาตรฐานความรับผิดชอบต่อสังคมของผู้ประกอบการสูงขึ้นจากเดิมที่ได้ดำเนินการ

- ตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาหมู่บ้านรอบพื้นที่เหมืองแร่โดยเฉพาะชุมชนที่อยู่ติดกับเหมือง

- ๓) ยกระดับการบริหารจัดการทรัพยากรแร่ทองคำด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพประชาชน
- กำหนดให้มีกองทุนประกันความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม และกองทุนเฝ้าระวังสุขภาพ
  - กำหนดให้มีกองทุน และหลักประกันการฟื้นฟูพื้นที่ที่ชัดเจน
  - กำหนดให้บริเวณพื้นที่ทำเหมืองปัจจุบันต้องมีการจัดทำข้อมูลพื้นฐาน (Baseline data) ระหว่างการทำเหมือง และภายหลังการทำเหมือง
  - กำหนดให้บริเวณพื้นที่ทำเหมืองปัจจุบันต้องจัดทำแนวพื้นที่กันชนการทำเหมือง (Buffer zone) ให้มีความชัดเจนมากขึ้น
  - บริเวณพื้นที่การทำเหมืองที่สิ้นอายุประทานบัตรต้องการดำเนินการฟื้นฟูสภาพพื้นที่ตามหลักวิชาการ โดยต้องใช้เทคโนโลยีและวิชาการสมัยใหม่ ที่อาจนอกเหนือจากตามที่ระบุไว้ในแผนการฟื้นฟูสภาพพื้นที่ภายหลังการทำเหมือง

เป้าหมาย	แนวทาง/มาตรการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
๒. แร่เศรษฐกิจที่สำคัญมีกรอบนโยบายและแนวทางการบริหารจัดการแร่ที่เหมาะสมภายใต้หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการที่กำหนดภายใต้กลไกของคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ เพื่อให้ภาคอุตสาหกรรมสามารถใช้แร่เป็นวัตถุดิบได้สอดคล้องกับความต้องการ	๑. ยกระดับการบริหารจัดการทรัพยากรแร่ทองคำด้านเศรษฐกิจให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศ <ul style="list-style-type: none"> - ยกเลิกการส่งเสริมการลงทุนในด้านภาษีสำหรับกิจการเหมืองแร่ทองคำให้กับผู้ประกอบการรายใหม่เพื่อให้เป็นไปตามกลไกทางเศรษฐกิจของประเทศ - พิจารณาการประมูลสิทธิสำรวจและทำเหมืองแร่ทองคำเป็นโครงการใหญ่ ในพื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองที่ภาครัฐมีข้อมูลพบเป็นแหล่งอุดมสมบูรณ์และมีมูลค่าทางเศรษฐกิจสูงที่จะกำหนดเป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง - ปรับปรุงการจัดการเก็บผลประโยชน์ตอบแทนแก่รัฐและท้องถิ่นตามมูลค่าการผลิตแร่ทองคำและราคาตลาดโลก - จัดสรรผลประโยชน์ให้แก่ท้องถิ่นที่อยู่บริเวณพื้นที่เหมืองและบริเวณพื้นที่ใกล้เคียงอย่างเหมาะสมและเป็นธรรมเป็นพิเศษ - ห้ามมิให้มีการส่งออกโลหะทองคำผสมที่ได้จากการทำเหมืองแร่ไปต่างประเทศเพื่อให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมต่อเนื่องจากการทำเหมืองแร่ทองคำตลอดห่วงโซ่การผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่มภายในประเทศ 	<p><u>หน่วยงานหลัก</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ - กรมทรัพยากรธรณี - สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน <p><u>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - กรมศุลกากร - กรมสรรพากร - สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ - กระทรวงอุตสาหกรรม - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กระทรวงพาณิชย์ - กระทรวงมหาดไทย
	๒. ยกระดับการบริหารจัดการทรัพยากรแร่ทองคำด้านสังคมและชุมชนบริเวณพื้นที่เหมืองและบริเวณใกล้เคียง <ul style="list-style-type: none"> - เปิดโอกาสให้มีการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการทรัพยากรแร่ทองคำมากขึ้น 	<p><u>หน่วยงานหลัก</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ - สำนักงานมาตรฐานอุตสาหกรรม

เป้าหมาย	แนวทาง/มาตรการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
	<ul style="list-style-type: none"> - ยกระดับมาตรฐานความรับผิดชอบต่อสังคมของผู้ประกอบการสูงขึ้นจากเดิมที่ได้ดำเนินการ - ตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาหมู่บ้านรอบพื้นที่เหมืองแร่ โดยเฉพาะชุมชนที่อยู่ติดกับเหมือง 	<ul style="list-style-type: none"> - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น - <u>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</u> - กรมทรัพยากรธรณี - สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กระทรวงอุตสาหกรรม - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กระทรวงสาธารณสุข - กระทรวงมหาดไทย
	<p>๓. ยกระดับการบริหารจัดการทรัพยากรแร่ทองคำด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพประชาชน</p> <ul style="list-style-type: none"> - กำหนดให้มีกองทุนประกันความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อม และกองทุนเฝ้าระวังสุขภาพ - กำหนดให้มีกองทุนและหลักประกันการฟื้นฟูพื้นที่ที่ชัดเจน - กำหนดให้บริเวณพื้นที่ทำเหมืองปัจจุบันต้องมีการจัดทำข้อมูลพื้นฐาน (Baseline data) ระหว่างการทำเหมือง และภายหลังการทำเหมือง - กำหนดให้บริเวณพื้นที่ทำเหมืองปัจจุบันต้องจัดทำแนวพื้นที่กั้นชนการทำเหมือง (Buffer zone) ให้มีความชัดเจนมากขึ้น - บริเวณพื้นที่การทำเหมืองที่สิ้นอายุประทานบัตรต้องการดำเนินการฟื้นฟูสภาพพื้นที่ตามหลักวิชาการ โดยต้องใช้เทคโนโลยีและวิชาการสมัยใหม่ ที่อาจนอกเหนือจากที่ระบุไว้ในแผนการฟื้นฟูสภาพพื้นที่ภายหลังการทำเหมือง 	<p><u>หน่วยงานหลัก</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ - สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กรมควบคุมมลพิษ - กรมควบคุมโรค <p><u>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - กรมทรัพยากรธรณี - กรมป่าไม้ - กรมอนามัย - สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ - สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม - กรมบัญชีกลาง - กระทรวงอุตสาหกรรม - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กระทรวงสาธารณสุข - กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม - กระทรวงมหาดไทย

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ : การพัฒนากลไกการกำกับ ดูแล และอำนวยความสะดวก

การพัฒนากลไกการกำกับ ดูแล และอำนวยความสะดวก เป็นการพัฒนาระบบอนุญาต ประทานบัตร พัฒนาระบบหลักเกณฑ์และวิธีการจัดเก็บค่าภาคหลวงแร่ การกำหนดค่าภาคหลวงแร่ ที่สอดคล้องกับราคาตลาดแร่ รวมทั้งการตรวจสอบและการประเมินการชำระค่าภาคหลวงแร่อย่างเป็นธรรม การพัฒนาระบบกำกับดูแล ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงาน เฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อม และระบบการบริหารจัดการแร่ วัตถุประสงค์อุตสาหกรรมที่ได้จากทรัพยากรแร่ที่มีมูลค่าสูง รวมทั้งส่งเสริมให้ สถานประกอบการยกระดับมาตรฐานประกอบการ

๔.๓.๑ วัตถุประสงค์

๑) เพื่อให้ภาคอุตสาหกรรมที่ใช้แร่เป็นวัตถุดิบจากแหล่งแร่ภายในประเทศมีความเชื่อมั่น ต่อการดำเนินธุรกิจและความต่อเนื่องทางด้านวัตถุดิบและผู้ประกอบการเหมืองแร่ได้รับความสะดวกและ เป็นธรรมจากการพัฒนาและปรับปรุงกลไกการบริหารจัดการแร่

๒) เพื่อให้ภาคประชาสังคม ชุมชน ท้องถิ่น และประชาชนที่เป็นผู้มีส่วนได้เสียกับการพัฒนาแร่ มีความเชื่อมั่นต่อกลไกการบริหารจัดการแร่ภายใต้หลักธรรมาภิบาล

๔.๓.๒ เป้าหมายและตัวชี้วัด

เป้าหมาย ๑ : กลไกการบริหารจัดการแร่ในด้านการอนุมัติอนุญาตต่าง ๆ รวมถึงการจัดสรรผลประโยชน์ จากการพัฒนาเหมืองแร่ได้รับการพัฒนาและปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส เป็นธรรม และตรวจสอบได้ สร้างความเชื่อมั่นให้กับภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาคเอกชน ประชาชน ชุมชน และท้องถิ่น

ตัวชี้วัดที่ ๑.๑ : จำนวนกลไกการบริหารจัดการแร่ได้รับการพัฒนาและปรับปรุง ให้มีประสิทธิภาพ (เพิ่มขึ้น)

เป้าหมาย ๒ : ระบบการติดตาม ตรวจสอบ การกำกับดูแล และการเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชน ได้รับการพัฒนาและปรับปรุงให้มีมาตรฐานและประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิด ความเชื่อมั่นของผู้ประกอบการ ประชาชน ชุมชน และท้องถิ่น ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแร่ภายใต้หลักธรรมาภิบาล

ตัวชี้วัดที่ ๒.๑ : จำนวนกลไกของการติดตาม ตรวจสอบ การกำกับดูแล และการเฝ้าระวัง ได้รับการพัฒนาและปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพ (เพิ่มขึ้น)

เป้าหมาย ๓ : การเพิ่มประสิทธิภาพระบบการรับข้อร้องเรียนและการติดตามแก้ไขปัญหา ข้อร้องเรียน

ตัวชี้วัดที่ ๓.๑ : ระบบการรับข้อร้องเรียนและการติดตามแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียน ได้รับการเพิ่มประสิทธิภาพ

๔.๓.๓ แนวทางและมาตรการ

๑) การพัฒนาระบบอนุญาตประทานบัตร และใบอนุญาตอื่น ๆ ตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้มีความรวดเร็ว ลดขั้นตอน และลดการใช้ดุลยพินิจของการปฏิบัติโดยให้แล้วเสร็จภายใน กรอบระยะเวลาของแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

- พัฒนาระบบการอนุญาตในลักษณะการให้บริการแบบจุดเดียวเบ็ดเสร็จ (One stop service)

- พัฒนาระบบการติดตามการอนุญาต ให้มีระบบติดตาม (tracking) ในกระบวนการขออนุญาตทุกขั้นตอน

- พัฒนาระบบเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ติดตามผลการพิจารณาการอนุญาต

- กำหนดขั้นตอนและระยะเวลาในการพิจารณาอนุญาตของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ให้มีความสอดคล้องและชัดเจน

- กำหนดให้เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองในแผนแม่บทบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ กรณีคำขอประทานบัตรที่ได้ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลบังคับใช้ ให้พิจารณาดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว เพื่อนำข้อมูลมาประกอบในการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ในระยะถัดไป

๒) การพัฒนาระบบจัดสรรผลประโยชน์ให้ภาครัฐ ท้องถิ่น และชุมชนที่เหมาะสมและเป็นธรรม

- ปรับปรุงการกำหนดอัตราค่าภาคหลวงแร่และระบบการจัดสรรผลประโยชน์ ให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปให้เป็นปัจจุบันและเป็นธรรม

- พิจารณาทบทวนให้มีการจัดสรรเงินบำรุงพิเศษหรือกองทุนต่าง ๆ ที่เรียกเก็บจากผู้ถือประทานบัตร เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับการจัดการข้อร้องเรียนผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนในท้องที่ สำหรับเป็นงบประมาณของท้องถิ่นหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่จะจัดการข้อร้องเรียนนั้น ๆ โดยอาจจ้างบุคคลที่สาม (Third Party) มาดำเนินการสอบสวนและพิสูจน์ทราบผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพในเวลาไม่เกิน ๑ ปี หลังการยื่นข้อร้องเรียน

๓) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ประกอบการและสถานประกอบการมีการประกอบกิจการตามมาตรฐานในระดับสากล

๔) การฟื้นฟูสภาพและพัฒนาพื้นที่ภายหลังการทำเหมืองต้องดำเนินการอย่างจริงจัง เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชนภายหลังสิ้นสุดการทำเหมืองแล้ว โดยฟื้นฟูเพื่อคืนระบบนิเวศป่าไม้ หรือการพัฒนาพื้นที่เพื่อใช้ประโยชน์อย่างอื่นต่อชุมชนและท้องถิ่นตามความเหมาะสม

๕) การพัฒนากลไก ระบบกำกับดูแล ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล

- พัฒนาระบบการรายงานตามห่วงโซ่การนำทรัพยากรแร่ขึ้นมาใช้ตั้งแต่การทำเหมืองไปจนถึงผู้ใช้แร่ โดยระบบรายงานมีทางเลือก ๒ ระบบ คือ ระบบเอกสารและระบบเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์

- พัฒนากลไกการกำกับ ดูแล และตรวจสอบเพื่อป้องกันการเกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพจากการประกอบกิจการเหมืองแร่ทั้งก่อนการทำเหมือง ระยะการทำเหมือง และหลังการทำเหมือง

- กำหนดให้มีบุคคลที่สามเข้าร่วมดำเนินการตรวจสอบในทุกขั้นตอน ทั้งก่อนการทำเหมือง ระหว่างการทำเหมือง การแต่งแร่ การประกอบโลหกรรม (ถ้ามี) และการฟื้นฟูหลังการทำเหมือง

๖) การพัฒนาระบบเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน

- จัดทำข้อมูลพื้นฐานด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพประชาชน (Baseline Data) ทั้งในพื้นที่ทำเหมืองแร่และบริเวณพื้นที่ข้างเคียงโดยรอบ

- กำหนดให้ต้องมีการจัดทำมาตรฐานการเฝ้าระวัง ตรวจสอบ และติดตาม ประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน ที่เป็นระบบมาตรฐานเดียวกัน

- พัฒนากลไกการเฝ้าระวัง ควบคุม และระงับยับยั้งการทำเหมืองแร่ที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ ชุมชน และสิ่งแวดล้อม อย่างทันทั่วถึง

๗) กำหนดให้ต้องมีการทบทวนประเภทและขนาดของโครงการเหมืองแร่ที่ต้องและไม่ต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment : EIA) หรือรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ (Environmental and Health Impact Assessment : EHIA) เป็นประจำอย่างน้อยทุกห้าปี เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

๘) การพัฒนาระบบการร้องเรียนและระบบติดตามการแก้ปัญหาเรื่องร้องเรียนที่มีประสิทธิภาพ

- พัฒนาระบบการรับข้อร้องเรียนในลักษณะจุดเดียวแบบเบ็ดเสร็จที่สามารถติดตามสถานภาพการดำเนินการจัดการเรื่องร้องเรียนได้

- พัฒนาระบบเชื่อมโยงข้อมูลการรับข้อร้องเรียนระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

เป้าหมาย	แนวทาง/มาตรการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
๑. กลไกการบริหารจัดการแร่ ในด้านการอนุมัติอนุญาตต่าง ๆ รวมถึงการจัดสรรผลประโยชน์จากการพัฒนาเหมืองแร่ได้รับการพัฒนาและปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส เป็นธรรม และตรวจสอบได้ สร้างความเชื่อมั่นให้กับภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาคเอกชน ประชาชน ชุมชน และท้องถิ่น	๑. การพัฒนาระบบอนุญาตประทานบัตร และใบอนุญาตอื่น ๆ ตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้มีความรวดเร็วลดขั้นตอน และลดการใช้ดุลยพินิจของการปฏิบัติโดยให้แล้วเสร็จภายในกรอบระยะเวลาของแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ <ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาระบบการอนุญาตในลักษณะการให้บริการแบบจุดเดียวเบ็ดเสร็จ (One stop service) - พัฒนาระบบการติดตามการอนุญาต ให้มีระบบติดตาม (tracking) ในกระบวนการขออนุญาตทุกขั้นตอน - พัฒนาระบบเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ติดตามผลการพิจารณาการอนุญาต - กำหนดขั้นตอนและระยะเวลาในการพิจารณาอนุญาตของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้มีความสอดคล้องและชัดเจน - กำหนดให้เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองในแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ กรณีคำขอประทานบัตรที่ได้ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลบังคับใช้ ให้พิจารณาดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว เพื่อนำข้อมูลมาประกอบในการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ในระยะถัดไป 	<p><u>หน่วยงานหลัก</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ - สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด <p><u>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กรมป่าไม้ - กรมทรัพยากรธรณี - สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม - กรมธนารักษ์ - กรมศิลปากร - กรมที่ดิน - องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น - กระทรวงอุตสาหกรรม - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงวัฒนธรรม

เป้าหมาย	แนวทาง/มาตรการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
	<p>๒. การพัฒนาระบบจัดสรรผลประโยชน์ให้ภาครัฐท้องถิ่นและชุมชนที่เหมาะสมและเป็นธรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - ปรับปรุงการกำหนดอัตราค่าภาคหลวงแร่และระบบการจัดสรรผลประโยชน์ให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปให้เป็นปัจจุบันและเป็นธรรม - พิจารณาทบทวนให้มีการจัดสรรเงินบำรุงพิเศษหรือกองทุนต่าง ๆ ที่เรียกเก็บจากผู้ถือประทานบัตร เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับการจัดการซื้อร่องเรียน ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน ในท้องที่ สำหรับเป็นงบประมาณของท้องถิ่นหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่จะจัดการซื้อร่องเรียนนั้น ๆ โดยอาจจ้างบุคคลที่สาม (Third Party) มาดำเนินการ สอบสวนและพิสูจน์ทราบผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพในเวลาไม่เกิน ๑ ปี หลังการยื่นซื้อร่องเรียน 	<p><u>หน่วยงานหลัก</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ - องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น <p><u>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - กรมทรัพยากรธรณี - สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กรมควบคุมมลพิษ - กรมควบคุมโรค - กรมอนามัย - กระทรวงอุตสาหกรรม - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงสาธารณสุข
<p>๒. ระบบการติดตาม ตรวจสอบ การกำกับ ดูแล และการเฝ้าระวัง คุณภาพสิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชน ได้รับการพัฒนาและปรับปรุงให้มีมาตรฐานและประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นของผู้ประกอบการ ประชาชน ชุมชน และท้องถิ่น ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแร่ ภายใต้หลักธรรมาภิบาล</p>	<p>๓. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ประกอบการและสถานประกอบการมีการประกอบกิจการตามมาตรฐานในระดับสากล</p>	<p><u>หน่วยงานหลัก</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ - กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม - กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม <p><u>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กระทรวงอุตสาหกรรม - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
	<p>๔. การฟื้นฟูสภาพและพัฒนาพื้นที่ภายหลังการทำเหมืองต้องดำเนินการอย่างจริงจัง เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชนภายหลังสิ้นสุดการทำเหมืองแล้ว โดยฟื้นฟูเพื่อคืนระบบนิเวศ ป่าไม้ หรือการพัฒนาพื้นที่เพื่อใช้ประโยชน์อย่างอื่นต่อชุมชนและท้องถิ่นตามความเหมาะสม</p>	<p><u>หน่วยงานหลัก</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ - สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม <p><u>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น - กรมควบคุมมลพิษ - กรมป่าไม้ - สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

เป้าหมาย	แนวทาง/มาตรการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
		<ul style="list-style-type: none"> - กรมทรัพยากรธรณี - กระทรวงอุตสาหกรรม - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กระทรวงสาธารณสุข - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
	<p>๕. การพัฒนากลไก ระบบกำกับดูแล ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาระบบการรายงานตามห่วงโซ่การนำทรัพยากรแร่ขึ้นมาใช้ตั้งแต่การทำเหมืองไปจนถึงผู้ใช้แร่ โดยระบบรายงานมีทางเลือก ๒ ระบบ คือระบบเอกสาร และระบบเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์ - พัฒนากลไกการกำกับดูแลและตรวจสอบ เพื่อป้องกันการเกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพจากการประกอบกิจการเหมืองแร่ทั้งก่อนการทำเหมือง ระยะการทำเหมือง และหลังการทำเหมือง - กำหนดให้มีบุคคลที่สามเข้าร่วมดำเนินการตรวจสอบในทุกขั้นตอนทั้งก่อนการทำเหมือง ระหว่างการทำเหมือง การแต่งแร่ การประกอบโลหกรรม (ถ้ามี) และการฟื้นฟูหลังการทำเหมือง 	<p><u>หน่วยงานหลัก</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ - กรมควบคุมมลพิษ - สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น <p><u>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - กรมควบคุมโรค - กรมอนามัย - สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ - กรมทรัพยากรธรณี - กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
	<p>๖. การพัฒนาระบบเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดทำข้อมูลพื้นฐานด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพประชาชน (Baseline Data) ทั้งในพื้นที่ทำเหมืองแร่และบริเวณพื้นที่ข้างเคียงโดยรอบ - กำหนดให้ต้องมีการจัดทำมาตรฐานการเฝ้าระวัง ตรวจสอบ และติดตามประเมินผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนที่เป็นระบบมาตรฐานเดียวกัน - พัฒนากลไกการเฝ้าระวัง ควบคุม และระงับยับยั้งการทำเหมืองแร่ที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพชุมชน และสิ่งแวดล้อมอย่างทันทั่วทั้งที่ 	<ul style="list-style-type: none"> - กระทรวงอุตสาหกรรม - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงสาธารณสุข
	<p>๗. กำหนดให้ต้องมีกรอบทบทวนประเภทและขนาดของโครงการเหมืองแร่ที่ต้องและไม่ต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment : EIA) หรือรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ (Environmental and Health Impact Assessment : EHIA) เป็นประจำอย่างน้อยทุกห้าปี เพื่อให้สอดคล้องกับสถานภาพและสถานการณ์ในที่เปลี่ยนแปลงไป</p>	<p><u>หน่วยงานหลัก</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม <p><u>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

เป้าหมาย	แนวทาง/มาตรการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
		<ul style="list-style-type: none"> - กรมควบคุมมลพิษ - กรมควบคุมโรค - กรมอนามัย - กรมทรัพยากรธรณี - สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ - กระทรวงอุตสาหกรรม - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กระทรวงสาธารณสุข
<p>๓. การเพิ่มประสิทธิภาพระบบการรับข้อร้องเรียนและการติดตามแก้ไขปัญหาข้อร้องเรียน</p>	<p>๘. การพัฒนาระบบการร้องเรียนและระบบติดตามการแก้ปัญหาเรื่องร้องเรียนที่มีประสิทธิภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาระบบการรับข้อร้องเรียน <p>ในลักษณะจุดเดียวแบบเบ็ดเสร็จที่สามารถติดตามสถานภาพการดำเนินการจัดการเรื่องร้องเรียนได้</p> <ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาระบบเชื่อมโยงข้อมูลการรับข้อร้องเรียนระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 	<p><u>หน่วยงานหลัก</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ - สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กรมทรัพยากรธรณี <p><u>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น - กระทรวงอุตสาหกรรม - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กระทรวงมหาดไทย - สำนักปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ : การเสริมสร้างและส่งเสริมการมีส่วนร่วม

การเสริมสร้างและส่งเสริมการมีส่วนร่วม เป็นกระบวนการสร้างความร่วมมือและประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนในเรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการแร่ของประเทศ ที่แสดงให้เห็นถึงความต้องการร่วมกันอย่างมีเป้าหมายชัดเจนทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยภาคประชาสังคม ประชาชน ชุมชน และท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในการบริหารจัดการแร่เป็นไปอย่างสมดุล เกิดประโยชน์สูงสุด และยั่งยืน

๔.๔.๑ วัตถุประสงค์

๑) เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือและประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนในเรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการแร่

๒) เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนและกำหนดหลักเกณฑ์การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการแร่

๔.๔.๒ เป้าหมายและตัวชี้วัด

เป้าหมาย ๑ : ผู้มีส่วนได้เสียทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน ชุมชน และท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแร่

ตัวชี้วัดที่ ๑.๑ : สัดส่วนของภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน ท้องถิ่น ชุมชน และภาคีเครือข่ายต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแร่ตามแนวทางและหลักเกณฑ์การเสริมสร้างและส่งเสริมความร่วมมือภายใต้กลไกประชารัฐ (เพิ่มขึ้น)

เป้าหมาย ๒ : ภาคประชาสังคม ประชาชน ชุมชน และท้องถิ่น มีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเพียงพอและมีความเชื่อมั่นในการบริหารจัดการแร่ พร้อมเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแร่ รวมทั้งการเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพประชาชน

ตัวชี้วัดที่ ๒.๑ : จำนวนช่องทางการประชาสัมพันธ์ การสื่อสาร และการสร้างองค์ความรู้ให้กับประชาชน ท้องถิ่น และชุมชน (เพิ่มขึ้น)

ตัวชี้วัดที่ ๒.๒ : ร้อยละของภาคประชาสังคม ประชาชน ชุมชน และท้องถิ่น มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการบริหารจัดการแร่ของประเทศ (เพิ่มขึ้น)

๔.๔.๓ แนวทางและมาตรการ

- ๑) ส่งเสริมและกำหนดหลักเกณฑ์การมีส่วนร่วมบริหารจัดการแร่ของประเทศ
  - กำหนดหลักเกณฑ์ในการเปิดโอกาสให้ประชาชน และภาคีเครือข่ายต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการจัดทำยุทธศาสตร์ นโยบาย แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ของประเทศ รวมถึงกฎกระทรวง ประกาศ และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแร่
  - เปิดโอกาสให้ประชาชนและภาคีเครือข่ายต่าง ๆ ได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะของข้อมูลทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรแร่ เช่น แหล่งแร่สำรอง ปริมาณสำรองแร่ การจำแนกเขตพื้นที่ศักยภาพแร่ เป็นต้น

- เปิดโอกาสให้ประชาชนและภาคีเครือข่ายต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการจัดทำยุทธศาสตร์ นโยบาย แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ของประเทศ ผ่านกระบวนการปรึกษาหารือทางเทคนิค การประชุมกลุ่มเป้าหมาย หรือเวทีสาธารณะ

- กระบวนการขออนุญาตสำรวจแร่หรือประทานบัตรเหมืองแร่ จะต้องมีการกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการการรับฟังความคิดเห็นชุมชนในขั้นตอนการขอประทานบัตร สำหรับกรณีที่ประชาชนในชุมชนไม่เห็นด้วยกับการทำเหมือง และผู้ออกประทานบัตรไม่สามารถวินิจฉัยให้ได้ข้อยุติ ต้องจัดให้มีการทำประชามติของประชาชนในพื้นที่ที่ขอประทานบัตรตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

- ส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในขั้นตอนการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) และรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ (EHIA) รวมถึงแผนการฟื้นฟูให้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ ความต้องการของชุมชนในพื้นที่ และหน่วยงานเจ้าของพื้นที่

- เปิดโอกาสให้ประชาชน ชุมชน และท้องถิ่น แสดงความคิดเห็นหรือมีส่วนร่วมในการพัฒนาเหมืองแร่เก่าหรือเหมืองแร่ที่สิ้นอายุประทานบัตรมาใช้ประโยชน์ตามความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมเพื่อให้อาจสามารถสร้างประโยชน์เชิงเศรษฐกิจชุมชน

๒) การพัฒนาระบบสนับสนุนกระบวนการมีส่วนร่วมโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ

- พัฒนาช่องทางการประชาสัมพันธ์และสื่อสารข้อมูลข้อเท็จจริง ผ่านสื่อโซเชียลมีเดีย อาจเป็นเว็บไซต์ แอปพลิเคชัน สื่อออนไลน์ที่ทันสมัยเพื่อรับฟังความคิดเห็น ข้อร้องเรียนของประชาชนที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์ นโยบาย แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ และกิจการเหมืองแร่

๓) การเสริมสร้างองค์ความรู้ให้กับภาคประชาสังคม ประชาชน ชุมชน และท้องถิ่นในพื้นที่ให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการแร่ และการเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ

- เสริมสร้างและส่งเสริมการสร้างความรู้ความเข้าใจเชิงรุกให้แก่ประชาชนทั่วไป ภาคีเครือข่ายต่าง ๆ ชุมชน และท้องถิ่น ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแร่ ทั้งการติดตาม ตรวจสอบ และเฝ้าระวังผลกระทบคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ

- เสริมสร้างศักยภาพของท้องถิ่นและชุมชนในการติดตาม ตรวจสอบ ดูแล และเฝ้าระวังผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพจากการทำเหมืองแร่ และเข้ามามีส่วนร่วมในการติดตาม ตรวจสอบ และดูแลการทำเหมืองแร่ทุกประเภท เพื่อให้มีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรแร่อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยคำนึงถึงผลกระทบจากการพัฒนาทรัพยากรแร่ต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน

เป้าหมาย	แนวทาง/มาตรการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
<p>๑. ผู้มีส่วนได้เสียทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน ชุมชน และท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแร่</p>	<p>๑. ส่งเสริมและกำหนดหลักเกณฑ์การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแร่ของประเทศ</p> <ul style="list-style-type: none"> - กำหนดหลักเกณฑ์ในการเปิดโอกาสให้ประชาชนและภาคีเครือข่ายต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการจัดทำยุทธศาสตร์ นโยบาย แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ของประเทศรวมถึงกฎกระทรวง ประกาศ และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแร่ - เปิดโอกาสให้ประชาชนและภาคีเครือข่ายต่าง ๆ ได้รับทราบและเข้าถึงข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะของข้อมูลทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรแร่ เช่น แหล่งแร่สำรอง ปริมาณสำรองแร่ การจำแนกเขตพื้นที่ศักยภาพแร่ เป็นต้น - เปิดโอกาสให้ประชาชนและภาคีเครือข่ายต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการจัดทำยุทธศาสตร์ นโยบาย แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ของประเทศ ผ่านกระบวนการปรึกษาหารือทางเทคนิค การประชุมกลุ่มเป้าหมาย หรือเวทีสาธารณะ - กระบวนการขออนุญาตสำรวจแร่หรือประทานบัตรเหมืองแร่ จะต้องมีการกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการการรับฟังความคิดเห็นชุมชนในขั้นตอนการขอประทานบัตร สำหรับกรณีที่ประชาชนในชุมชนไม่เห็นด้วยกับการทำเหมือง และผู้ออกประทานบัตรไม่สามารถวินิจฉัยให้ได้ข้อยุติต้องจัดให้มีการทำประชาคมติของประชาชนในพื้นที่ที่ขอประทานบัตรตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด - ส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในขั้นตอนการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) และรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ (EHIA) รวมถึงแผนการฟื้นฟูให้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ ความต้องการของชุมชนในพื้นที่ และหน่วยงานเจ้าของพื้นที่ - เปิดโอกาสให้ประชาชน ชุมชน และท้องถิ่น แสดงความคิดเห็นหรือมีส่วนร่วมในการพัฒนาเหมืองแร่เก่าหรือเหมืองแร่ที่สิ้นอายุประทานบัตรมาใช้ประโยชน์ตามความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม เพื่อให้สามารถสร้างประโยชน์เชิงเศรษฐกิจชุมชน <p>๒. พัฒนาระบบสนับสนุนกระบวนการมีส่วนร่วมบนเทคโนโลยีที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาช่องทางการประชาสัมพันธ์และสื่อสารข้อมูลข้อเท็จจริง ผ่านสื่อโซเชียลมีเดียอาจเป็นเว็บไซต์ แอปพลิเคชัน สื่อออนไลน์ที่ทันสมัยเพื่อรับฟังความคิดเห็นข้อร้องเรียนของประชาชนที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์ 	<p><u>หน่วยงานหลัก</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ - สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัด - สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กรมทรัพยากรธรณี <p><u>หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น - กรมการปกครอง - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น - กรมประชาสัมพันธ์ - กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม - มหาวิทยาลัย/สถาบันการศึกษา - กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - กระทรวงอุตสาหกรรม - กระทรวงมหาดไทย - กระทรวงสาธารณสุข - กระทรวงศึกษาธิการ

เป้าหมาย	แนวทาง/มาตรการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
	นโยบาย แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่และกิจการเหมืองแร่	
<p>๒. ภาคประชาสังคม ประชาชน ชุมชน และท้องถิ่น มีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเพียงพอ และมีความเชื่อมั่นในการบริหารจัดการแร่ พร้อมเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแร่ รวมทั้งเข้ามามีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง คุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพประชาชน</p>	<p>๓. การเสริมสร้างองค์ความรู้ให้กับภาคประชาสังคม ประชาชน ชุมชน และท้องถิ่นในพื้นที่ให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการแร่ และการเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เสริมสร้างและส่งเสริมการสร้างความรู้เชิงรุกให้แก่ประชาชนทั่วไป ภาคีเครือข่ายต่าง ๆ ชุมชน และท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแร่ ทั้งการติดตาม ตรวจสอบ และเฝ้าระวังผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ - เสริมสร้างศักยภาพของท้องถิ่นและชุมชนในการติดตาม ตรวจสอบ ดูแลและเฝ้าระวังผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพจากการทำเหมืองแร่ และเข้ามามีส่วนร่วมในการติดตาม ตรวจสอบ และดูแลการทำเหมืองแร่ทุกประเภท เพื่อให้มีการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรแร่อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยคำนึงถึงผลกระทบจากการพัฒนาทรัพยากรแร่ต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน 	

ส่วนที่ ๕

การขับเคลื่อนแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่

พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

สู่การปฏิบัติและการติดตามประเมินผล

ส่วนที่ ๕

การขับเคลื่อนแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

สู่การปฏิบัติและติดตามประเมินผล

ความสำเร็จของการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) และในระยะ ๕ ปีแรกของแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ สู่การปฏิบัติขึ้นอยู่กับปัจจัยสำคัญหลายประการประกอบด้วย ความชัดเจนของสาระของแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ การรับรู้เข้าใจ ความรู้สึกเป็นเจ้าของ และความตระหนักถึงภารกิจและความรับผิดชอบร่วมกันของทุกภาคส่วนในสังคมต่อการบริหารจัดการแร่ของประเทศภายใต้ทิศทางที่ได้ร่วมกันกำหนดขึ้น ระบบและกลไกการบริหารจัดการจากแผนสู่การปฏิบัติที่มีความเชื่อมโยงกันในระดับต่าง ๆ ตั้งแต่ระดับยุทธศาสตร์ชาติที่เชื่อมต่อกับแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่และแผนปฏิบัติราชการ

ทั้งนี้ ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) นอกจากจะต้องดำเนินการตามแนวทางการขับเคลื่อนที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบแล้ว ยังต้องมีการผลักดันให้ต้องมีการดำเนินงานแบบบูรณาการร่วมกันของทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน และการปรับปรุงระบบการติดตามและประเมินผลแบบมีส่วนร่วมที่มีประสิทธิภาพและสะท้อนการถ่ายทอดจากแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่สู่แผนปฏิบัติราชการของกระทรวงและหน่วยงานที่สอดคล้องกันตามเป้าหมายและตัวชี้วัดในระดับผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบของการพัฒนา นอกจากนี้ ระบบติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์และการประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐจะต้องมีความสอดคล้องกัน โดยจะต้องมีการกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดที่มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกัน รวมถึงการกำหนดตัวชี้วัดผลการปฏิบัติงานและการขับเคลื่อนประเด็นบูรณาการร่วมที่เหมาะสม

๑. การขับเคลื่อนแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ สู่การปฏิบัติ

๑.๑ หลักการ

๑) ขับเคลื่อนการบริหารจัดการแร่ของประเทศ โดยยึดยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ เป็นกรอบทิศทางหลักและแปลงสู่การปฏิบัติในระดับต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับสภาพภูมิสังคม

๒) เพิ่มการใช้องค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ให้เป็นเครื่องมือหลักในการขับเคลื่อนการบริหารจัดการแร่ทุกภาคส่วนในระดับพื้นที่ ท้องถิ่น และชุมชน

๓) ใช้กลไกและเครื่องมือของภาครัฐ ภาคประชาชน ภาคธุรกิจเอกชน และสื่อมวลชนอย่างบูรณาการ เพื่อให้การขับเคลื่อนเกิดประสิทธิภาพ โดยกระบวนการสร้างเครือข่ายที่ตอบสนองต่อการแก้ไขปัญหาและการบริหารจัดการแร่ในพื้นที่

๔) ระบบการบริหารจัดการถูกขับเคลื่อนแปลงเป็นแผนสู่การปฏิบัติที่มีความเชื่อมโยงกันในระดับต่าง ๆ ตั้งแต่ระดับยุทธศาสตร์ที่เชื่อมต่อกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ และแผนปฏิบัติราชการ รวมทั้งระบบการติดตาม

และประเมินผลการดำเนินงานของภาครัฐที่สอดคล้องกับประเด็นยุทธศาสตร์ แนวทางการดำเนินงาน และผลของการดำเนินงานอย่างแท้จริง

๑.๒. แนวทางการขับเคลื่อนแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ สู่การปฏิบัติ

๑) การสร้างความรู้ความเข้าใจให้ทุกภาคส่วนตระหนักถึงความสำคัญและพร้อมเข้าร่วมในการผลักดันยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ไปสู่การปฏิบัติ กลไกที่สำคัญคือ คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ และคณะอนุกรรมการที่เกี่ยวข้องภายใต้คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ ต้องเร่งสร้างความเข้าใจกับภาคีทุกภาคส่วนถึงวัตถุประสงค์ เป้าหมายของแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ โดยการสื่อสารประชาสัมพันธ์อย่างเหมาะสม สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพผ่านบุคคล และสื่อมวลชนทั้งระดับชาติและท้องถิ่น กิจกรรมสื่อสมัยใหม่ที่เข้าใจง่าย รวมทั้งการสร้างเครือข่ายให้ข้อมูลข่าวสารกระจายไปยังพื้นที่ต่าง ๆ อย่างกว้างขวางและต่อเนื่อง

๒) คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ และคณะอนุกรรมการที่เกี่ยวข้องภายใต้คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ จัดทำยุทธศาสตร์ นโยบาย แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ กำกับ ติดตาม และประเมินผล ต้องดำเนินการผลักดันให้ประเด็นการดำเนินงานในแต่ละยุทธศาสตร์แปลงสู่การปฏิบัติผ่านแผนงานระดับกระทรวงสู่พื้นที่ระดับต่าง ๆ ผสมผสานอยู่ในภารกิจหลักของหน่วยงานที่ต้องมีเป้าหมายและตัวชี้วัดที่ชัดเจน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมติดตามและประเมินผลแผนดังกล่าวที่สะท้อนความสอดคล้องและบรรลุเป้าหมายของยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ถูกกำหนดในแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ รวมถึงให้ความสำคัญกับการบูรณาการแผนงานโครงการทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน

๓) ส่วนราชการ (ซึ่งรวมถึงจังหวัดและท้องถิ่น) ที่ถูกกำหนดให้เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบหลัก และ/หรือหน่วยงานสนับสนุนตามยุทธศาสตร์ของแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ มีหน้าที่ในการจัดทำรายละเอียดแผนงาน/โครงการ/ กิจกรรมหลัก เพื่อบรรจุในแผนปฏิบัติการ ๔ ปี และแผนปฏิบัติการประจำปีของส่วนราชการที่เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลักหรือสนับสนุน

๔) สำนักงบประมาณ และส่วนราชการ (ซึ่งรวมถึงจังหวัดและท้องถิ่น) ที่ถูกกำหนดให้เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบร่วมกันบูรณาการในสาระสำคัญของแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ และการจัดสรรงบประมาณที่สอดคล้องกัน โดยเฉพาะในประเด็นที่มีความสำคัญระดับสูงไว้ในการจัดทำยุทธศาสตร์การจัดสรรงบประมาณ

๕) การสร้างสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการขับเคลื่อนแผน โดยกำหนดให้มีการผลักดันให้เกิดการพัฒนาเครื่องมือที่สำคัญดังนี้

(๑) ปรับปรุงกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องให้เหมาะสม และสอดคล้องกับสถานการณ์ลดความซ้ำซ้อน และเพิ่มประสิทธิภาพกลไกและเครื่องมือที่มีอยู่ให้มากขึ้น เป็นการลดอุปสรรคการพัฒนาแร่ของประเทศในด้านต่าง ๆ อาทิ ผลักดันให้มีการอนุมัติหรืออนุญาตคำขอต่าง ๆ ทั้งอาชญาบัตรและประทานบัตรแบบบูรณาการหรือการให้บริการแบบจุดเดียวเบ็ดเสร็จ (One stop Service) และมีระบบติดตามสถานะการอนุญาต

(๒) จัดทำฐานข้อมูลแร่และข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สาธารณชนสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ในด้านต่าง ๆ และพัฒนาระบบฐานข้อมูลแร่ เศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชน พร้อมทั้งปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัยเป็นข้อมูลที่แสดงถึงลักษณะเฉพาะของแต่ละพื้นที่

ที่สามารถนำมาวิเคราะห์เชื่อมโยงให้สอดคล้องกับแนวทางในยุทธศาสตร์ของแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ เพื่อนำไปสู่การจัดทำแผนปฏิบัติการที่สอดคล้องกับการแก้ไขปัญหาและการบริหารจัดการแร่ในแต่ละพื้นที่

(๓) สร้างช่องทางให้ประชาสังคมมีโอกาสแสดงความคิดเห็น และเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแร่อย่างกว้างขวาง ทั้งระดับนโยบายและพื้นที่ โดยเปิดพื้นที่สาธารณะให้ทุกภาคใช้ประโยชน์ในการจัดเวทีระดมความคิดเห็นในรูปแบบต่าง ๆ อาทิ การจัดเวทีประชาคม การสานเสวนา รวมถึงใช้ช่องทางเครือข่ายออนไลน์สำหรับแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ

๖) การเพิ่มประสิทธิภาพกลไกรับผิดชอบการขับเคลื่อนแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ที่ชัดเจนสามารถขับเคลื่อนในระดับประเทศ และระดับพื้นที่ โดยการเชื่อมโยงคณะกรรมการระดับชาติที่มีอยู่ในนัยยุทธศาสตร์ของแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ในส่วนที่เกี่ยวข้องมาร่วมพิจารณาใช้เป็นแนวทางการดำเนินงาน เพื่อการประสานความร่วมมือผ่านคณะกรรมการระดับต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและเกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติร่วมกัน

๗) การเสริมสร้างบทบาทของทุกภาคส่วนให้สามารถร่วมขับเคลื่อนแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

(๑) พัฒนาศักยภาพประชาชนผู้มีส่วนได้เสียให้มีบทบาทในกระบวนการบริหารจัดการแร่ สามารถรักษาและใช้สิทธิหน้าที่ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม โดยผลักดันให้เกิดการเรียนรู้ข้อมูลและข้อเท็จจริงด้านทรัพยากรแร่ที่ถูกต้องชัดเจนจากหน่วยงานของรัฐและสถาบันการศึกษา และส่งเสริมให้เกิดการสร้างเครือข่ายภาคประชาชน

(๒) เสริมสร้างความเข้มแข็งให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินงานตามภารกิจที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแร่ได้อย่างถูกต้องโปร่งใสบนพื้นฐานการมีส่วนร่วม

(๓) ผลักดันให้สถาบันการศึกษาในพื้นที่เข้าร่วมพัฒนาชุมชนให้มากขึ้น โดยเน้นบทบาทการนำองค์ความรู้จากการศึกษาวิจัยมาประยุกต์ใช้และให้ความรู้แก่ชุมชน

(๔) ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมเหมืองแร่มีบทบาทในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ และเสริมสร้างสังคมที่ดียึดหลักบรรษัทภิบาล เชื่อมโยงเป้าหมายทางธุรกิจกับยุทธศาสตร์ของแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ควบคู่กับความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม และสร้างเครือข่ายความรับผิดชอบต่อสังคมของกลุ่มธุรกิจต่าง ๆ นำไปสู่การทำกิจกรรมเพื่อสังคมร่วมกัน

(๕) ส่งเสริมให้สื่อมวลชนพัฒนาบทบาทการเป็นสื่อกลางเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเชิงสร้างสรรค์ และเป็นข้อเท็จจริงที่มุ่งประโยชน์ของส่วนรวมเป็นหลัก

(๖) ปรับบทบาท วิธีการทำงาน และพัฒนาบุคลากรภาครัฐให้เอื้อต่อการบริหารจัดการแร่ และส่งเสริมหน่วยงานในภูมิภาคเป็นแกนประสานเครือข่ายและเชื่อมโยงภาคส่วนต่าง ๆ ในระดับพื้นที่

๒. การติดตามและประเมินผลแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

การดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ แบบมีส่วนร่วมเป็นการบริหารจัดการทั้งในระดับกระทรวง หน่วยงานระดับจังหวัดและท้องถิ่นที่สามารถเชื่อมโยงกับการประเมินผลแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่และยุทธศาสตร์ชาติ ผ่านประเด็นพัฒนาและตัวชี้วัดร่วม (Joint KPI)

๒.๑ แนวคิดหลักการติดตามและประเมินผลแบบมีส่วนร่วม

๑) มีระบบประเมินผลระดับยุทธศาสตร์เชิงบูรณาการที่มุ่งเสนอผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบ เพื่อใช้วัดระดับความสำเร็จของแผนแม่บทการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ มีมาตรฐาน และเป็นที่ยอมรับ

๒) มีหลักเกณฑ์การติดตามประเมินผล และตัวชี้วัดที่ชัดเจนโปร่งใส มีมาตรฐาน เป็นกลาง และถูกต้องตามหลักวิชาการ บนพื้นฐานของข้อเท็จจริง เพื่อให้สามารถใช้เป็นแนวทางปรับปรุงและ ทบทวนมาตรการ นโยบาย แผนงาน โครงการ ทั้งระดับภาพรวมกระทรวง/หน่วยงาน ให้สามารถ ตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างเสมอภาคและเป็นธรรม โดยเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้เสีย เข้ามามีส่วนร่วมในการรับทราบข้อมูลข่าวสารผ่านกระบวนการรับฟังความคิดเห็นจากการจัด เวทีประชาชน เพื่อติดตามและตรวจสอบได้อย่างเปิดเผย

๒.๒ แนวทางการติดตามและประเมินผลแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ แบบมีส่วนร่วม

๑) ประเมินผลในระยะครึ่งแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ เป็นการติดตามประเมินผล ความก้าวหน้าในระยะที่กำลังดำเนินงานได้ครึ่งแผน เพื่อศึกษาว่ามีปัญหาอุปสรรคใดบ้างในการดำเนินงาน ทั้งจากปัจจัยภายในและภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อการทำงาน เพื่อนำไปทบทวนและนำไปปรับปรุง แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ในระยะครึ่งหลัง

๒) ประเมินผลหลังการดำเนินงานเสร็จ เป็นการประเมินผลเพื่อสรุปผลสิ้นสุดแผนแล้ว ได้รับความสำเร็จตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้มากน้อยเพียงใด มีผลผลิต ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น ภายหลังจากสิ้นสุดแผน เป็นการวิเคราะห์ประสิทธิผล ประสิทธิภาพ ตลอดจนผลกระทบทั้งทางบวก และลบ และข้อเสนอแนะสำหรับคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติและคณะรัฐมนตรีต่อไป

๓) วิเคราะห์และประเมินผลการดำเนินงานตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ เพื่อวางแนวทางการดำเนินงานในระยะถัดไป

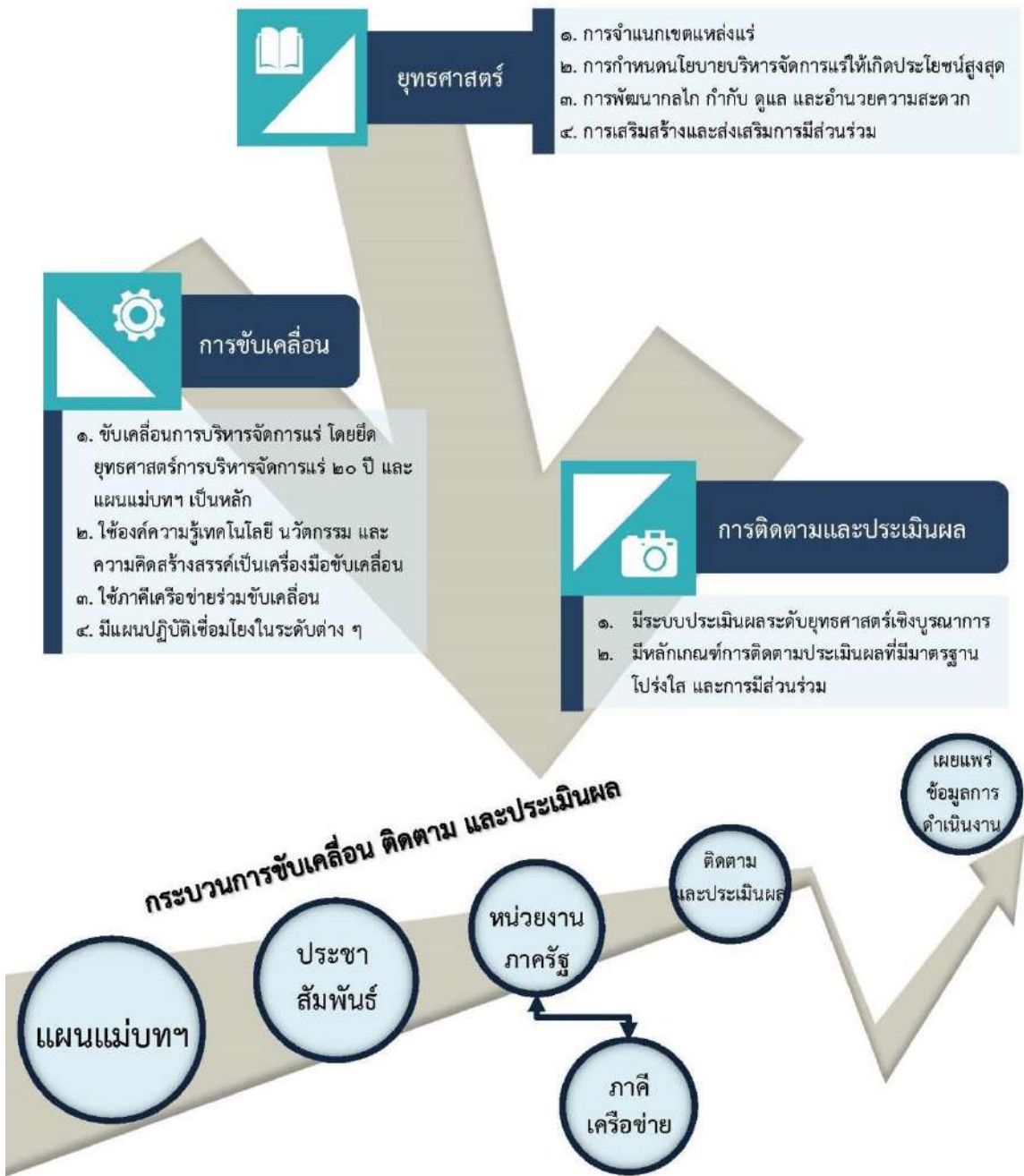
๔) พัฒนาตัวชี้วัดและตัวชี้วัดร่วมให้ได้มาตรฐานสากลเพื่อประเมินการบรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่

๕) จัดเวทีสาธารณะเพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียได้แสดงความคิดเห็นอย่างเปิดเผย และโปร่งใส ตรวจสอบได้

๖) เผยแพร่ผลการติดตาม และประเมินผลให้ทุกภาคส่วนได้รับทราบ ผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น การจัดประชุม สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อออนไลน์ เป็นต้น

การขับเคลื่อนและติดตามผลแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่

ส่วนที่ ๖

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

ภาคผนวก ก.๑

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙

หน้า ๑

เล่ม ๑๓๓ ตอนพิเศษ ๒๖๐ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๕๙

เพื่อให้การบริหารจัดการแร่ของประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประเทศชาติและประชาชนอย่างยั่งยืน ภายใต้คุณภาพในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และผลกระทบต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อมอย่างรอบด้าน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“แร่” หมายความว่า แร่ ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยแร่

“การบริหารจัดการ” หมายความว่า การสำรวจ การดูแลรักษา การสงวน การอนุรักษ์ การฟื้นฟู การพัฒนา หรือการใช้ประโยชน์

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแร่

ข้อ ๔ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ” เรียกโดยย่อว่า “คกร.” ประกอบด้วย

(๑) นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ

(๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นรองประธานกรรมการ คนที่ ๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมเป็นรองประธานกรรมการ คนที่ ๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นรองประธานกรรมการ คนที่ ๓ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นรองประธานกรรมการ คนที่ ๔

(๓) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อธิบดีกรมธนารักษ์ อธิบดีกรมศิลปากร ประธานกรรมการสภาการเหมืองแร่ ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งประธานกรรมการแต่งตั้งจำนวนไม่เกินหกคนจาก

(ก) ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวนหนึ่งคน ซึ่งกระทรวงมหาดไทยเป็นผู้เสนอชื่อ

(ข) ผู้แทนองค์กรเอกชนด้านการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม หรือตามกฎหมายอื่น จำนวนหนึ่งคน ซึ่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นผู้เสนอชื่อ

(ค) ผู้ซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญหรือมีประสบการณ์ด้านธรณีวิทยา ด้านวิศวกรรมเหมืองแร่ ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านสังคมศาสตร์ จำนวนด้านละหนึ่งคน ซึ่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกับกระทรวงอุตสาหกรรมเป็นผู้เสนอชื่อ

ให้อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี เป็นกรรมการและเลขานุการ และอธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เป็นกรรมการและเลขานุการร่วม

ให้อธิบดีกรมทรัพยากรธรณีซึ่งอธิบดีกรมทรัพยากรธรณีมอบหมาย เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ และรองอธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ซึ่งอธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่มอบหมาย เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการร่วม

ข้อ ๕ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๓) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย

(๔) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

นอกจากนี้ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามข้อ ๔ วรรคหนึ่ง (๔) (ข) และ (ค) ต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) ไม่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งรับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง เจ้าหน้าที่พรรคการเมือง หรือข้าราชการในส่วนราชการที่เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง

(๒) ไม่เป็นกรรมการหรือผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจในการจัดการหรือมีส่วนได้ส่วนเสียในนิติบุคคลหรือองค์กรที่ดำเนินธุรกิจหรือดำเนินกิจการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแร่

(๓) ไม่ประกอบอาชีพหรือวิชาชีพอื่นใดที่มีส่วนได้เสียหรือมีผลประโยชน์ขัดแย้งกับการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งกรรมการ

ข้อ ๖ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ หรือในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่แต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง

ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างหรือเป็นกรรมการเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว เว้นแต่วาระของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเหลือไม่ถึงเก้าสิบวันจะไม่แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิก็ได้

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวาระหนึ่ง หากยังมีได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

ในกรณีที่ยังไม่มีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวาระสอง ให้ ค.นร. ประกอบด้วยกรรมการที่เหลืออยู่

ข้อ ๗ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ประธานกรรมการให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๕

ข้อ ๘ ให้ ค.นร. มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) เสนอยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้การบริหารจัดการแร่เกิดประโยชน์สูงสุด ภายใต้ดุลยภาพด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

(๒) เสนอแนะแนวทางหรือมาตรการเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามยุทธศาสตร์นโยบาย และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

(๓) กำกับ ดูแล ตรวจสอบให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์นโยบาย และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่

(๔) เสริมสร้างความร่วมมือและประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนภายใต้กลไกประชารัฐในเรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการแร่ของประเทศ

(๕) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนและกำหนดหลักเกณฑ์การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการแร่

(๖) ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ รวมถึงเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหา

(๗) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ ค.นร. มอบหมาย

(๘) เชิญบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง อธิบาย ให้ความเห็น ให้คำแนะนำ หรือส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาได้

(๙) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ข้อ ๙ การเสนอยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ คนร. ต้องคำนึงถึงอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน และหลักการบริหารจัดการแร่ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด สมดุล เป็นธรรมและยั่งยืน ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และความมั่นคงของประเทศ

เมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นชอบยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่แล้ว ให้แจ้งหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่

ข้อ ๑๐ ในกรณีที่คณะกรรมการตามกฎหมายหรือหน่วยงานของรัฐไม่สามารถดำเนินการตามยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ให้รายงานปัญหาต่อ คนร. เพื่อพิจารณาหากมีกรณีจำเป็น ให้ คนร. มีอำนาจแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ให้เหมาะสมแก่สถานการณ์ได้ แล้วแจ้งคณะรัฐมนตรีทราบ

ข้อ ๑๑ การประชุมของ คนร. ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุม คนร. ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเสียงเป็นเสียงชี้ขาด

ในการประชุม ถ้ามีการพิจารณาเรื่องที่กรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสีย กรรมการผู้นั้นไม่มีสิทธิเข้าประชุม

ข้อ ๑๒ให้นำบทบัญญัติในข้อ ๑๑ มาใช้บังคับแก่การประชุมคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานด้วยโดยอนุโลม

ข้อ ๑๓ ให้กรมทรัพยากรธรณีและกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ทำหน้าที่เป็นเลขานุการ คนร. และให้กรมทรัพยากรธรณี เป็นสำนักงานเลขานุการ คนร. โดยมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำฐานข้อมูลพื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองแร่ของประเทศ การประเมินคุณค่าทางเศรษฐกิจและสังคมของแต่ละพื้นที่ การประเมินสถานการณ์และพิจารณาชี้ตักจำกัด รวมทั้งความเป็นไปได้ในการใช้ประโยชน์พื้นที่ดังกล่าวเพื่อการทำเหมืองแร่ในภาพรวมให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง ผลกระทบด้านสุขภาพและสิ่งแวดล้อมเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ตามข้อ ๘ (๑) เพื่อเสนอ คนร. พิจารณา

(๒) รับผิดชอบงานธุรการของ คนร. คณะอนุกรรมการและคณะทำงาน

(๓) ประสานงานกับคณะกรรมการตามกฎหมายหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีการดำเนินการที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่

(๔) ปฏิบัติอื่นใดตามที่ คนร. มอบหมาย

ข้อ ๑๔ ในระหว่างที่ยังไม่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ให้ คnr. ประกอบด้วยกรรมการตามข้อ ๔ วรรคหนึ่ง (๑) (๒) (๓) และวรรคสอง เพื่อทำหน้าที่ คnr. ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ทั้งนี้ ให้พิจารณาแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้แล้วเสร็จภายใน ๑๘๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ระเบียบนี้มีผลบังคับใช้

ข้อ ๑๕ ค่าใช้จ่ายสำหรับเบี้ยประชุม ค่าตอบแทน รวมทั้งค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของ คnr. คณะอนุกรรมการ และคณะทำงาน ให้เบิกจ่ายได้ตามระเบียบของทางราชการ โดยเบิกจ่ายจากงบประมาณของกรมทรัพยากรธรณีและกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

ข้อ ๑๖ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๙

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

ภาคผนวก ก.๒

คำสั่งคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๖๐ เรื่อง แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ (ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙)

คำสั่งคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ
ที่ ๑ /๒๕๖๐

เรื่อง แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

ด้วยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙ กำหนดให้มีคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ และตามข้อ ๔ วรรคหนึ่ง (๔) บัญญัติให้มีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ ซึ่งประธานกรรมการแต่งตั้งจำนวนไม่เกิน ๖ คน โดยให้แต่งตั้งจากบุคคลซึ่งเป็นผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนองค์กรเอกชนด้านการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม หรือกฎหมายอื่น และผู้ซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญหรือมีประสบการณ์ด้านธรณีวิทยา ด้านวิศวกรรมเหมืองแร่ ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านสังคมศาสตร์ จำนวนด้านละหนึ่งคน

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๔ วรรคหนึ่ง (๔) ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ ประธานกรรมการในคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ จึงแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ จำนวน ๖ คน ตามที่กระทรวงมหาดไทย กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกระทรวงอุตสาหกรรม เสนอ ดังนี้

๑. นายอนุวัธ วงศ์วรรณ	ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๒. นายศศิน เฉลิมลาภ	ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้แทนองค์กรเอกชนด้านการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
๓. รองศาสตราจารย์ ดร.จักรพันธ์ สุทธิรัตน์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านธรณีวิทยา
๔. รองศาสตราจารย์ ดร.ภิญโญ มีชำนะ	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิศวกรรมเหมืองแร่
๕. รองศาสตราจารย์ ดร.ตุลวิทย์ สถาปนจารุ	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสิ่งแวดล้อม
๖. รองศาสตราจารย์พรชัย ตระกูลวรานนท์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสังคมศาสตร์
- ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

พลเอก

(ประวิตร วงษ์สุวรรณ)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

ภาคผนวก ก.๓

คำสั่งคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ ที่ ๒/๒๕๖๐ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ นโยบาย แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ กำกับ ติดตาม และประเมินผล (ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙)

คำสั่งคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ
ที่ ๒ /๒๕๖๐
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ นโยบาย แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่
กำกับ ติดตาม และประเมินผล

เพื่อให้การดำเนินงานของคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ ในส่วนของการจัดทำยุทธศาสตร์ นโยบาย แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ การกำกับ ติดตาม และประเมินผล เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๘ (๗) แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ นโยบาย แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ กำกับ ติดตาม และประเมินผล โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. องค์ประกอบ

๑.๑	ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	ประธานอนุกรรมการ
๑.๒	ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม	ประธานอนุกรรมการร่วม
๑.๓	นายอนุวัธ วงศ์วรรณ ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ	อนุกรรมการ
๑.๔	นายศศิณ เฉลิมลาภ ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้แทนองค์กรเอกชนด้านการคุ้มครอง สิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ในคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ	อนุกรรมการ
๑.๕	รองศาสตราจารย์ ดร.จักรพันธ์ สุทธิรัตน์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านธรณีวิทยา ในคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ	อนุกรรมการ
๑.๖	รองศาสตราจารย์ ดร.ภิญโญ มีชำนะ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิศวกรรมเหมืองแร่ ในคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ	อนุกรรมการ
๑.๗	รองศาสตราจารย์ ดร.ตุลวิทย์ สถาปนจารุ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสิ่งแวดล้อม ในคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ	อนุกรรมการ
๑.๘	รองศาสตราจารย์พรชัย ตรีกุลวานนท์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสังคมศาสตร์ ในคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ	อนุกรรมการ
๑.๙	อธิบดีกรมป่าไม้ หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๑๐	อธิบดีกรมควบคุมโรค หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๑๑	อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๑๒	เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือผู้แทน	อนุกรรมการ

/๑.๑๓ เลขาธิการ...

- ๒ -

๑.๑๓	เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๑๔	เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๑๕	ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๑๖	ผู้อำนวยการสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๑๗	ประธานกรรมการสภาการเหมืองแร่ หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๑๘	ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๑๙	อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑.๒๐	อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่	อนุกรรมการและเลขานุการร่วม
๑.๒๑	รองอธิบดีกรมทรัพยากรธรณี ที่อธิบดีกรมทรัพยากรธรณีมอบหมาย	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๒๒	รองอธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ที่อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่มอบหมาย	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการร่วม

๒. อำนาจหน้าที่

๒.๑ จัดทำและเสนอยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ต่อคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ เพื่อให้การบริหารจัดการแร่เกิดประโยชน์สูงสุดภายใต้ดุลยภาพในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และผลกระทบต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม

๒.๒ เสนอแนะแนวทางหรือมาตรการต่อคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

๒.๓ กำกับ ดูแล ตรวจสอบให้หน่วยงานของรัฐ ดำเนินการให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ และรายงานต่อคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

๒.๔ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ รวมถึงเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาและจัดทำรายงานเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

๒.๕ เชิญบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง อธิบาย ให้ความเห็น ให้คำแนะนำ หรือส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาต่อคณะอนุกรรมการฯ

๒.๖ แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งได้ตามความจำเป็น

๒.๗ ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐

พลเอก

(ประวิต วงษ์สุวรรณ)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

ภาคผนวก ก.๔

คำสั่งคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ ที่ ๓/๒๕๖๐ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการเสริมสร้างและส่งเสริมการมีส่วนร่วม (ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙)

คำสั่งคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ
ที่ ๓ / ๒๕๖๐
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการเสริมสร้างและส่งเสริมการมีส่วนร่วม

เพื่อให้การดำเนินงานของคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ ในส่วนของอำนาจหน้าที่ของการเสริมสร้างและส่งเสริมการมีส่วนร่วม เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๘ (๗) แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการเสริมสร้างและส่งเสริมการมีส่วนร่วม โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. องค์ประกอบ

๑.๑	รองศาสตราจารย์พรชัย ตระกูลวานนท์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสังคมศาสตร์ ในคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ	ประธานอนุกรรมการ
๑.๒	อธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม	รองประธานอนุกรรมการ
๑.๓	นายศศิณ เฉลิมลาภ ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้แทนองค์กรเอกชนด้านการคุ้มครอง สิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ในคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ	อนุกรรมการ
๑.๔	รองศาสตราจารย์ ดร.ตุลวิทย์สถาปนจารุ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสิ่งแวดล้อม ในคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ	อนุกรรมการ
๑.๕	อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๖	อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๗	เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๘	ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข	อนุกรรมการ
๑.๙	ผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี	อนุกรรมการ
๑.๑๐	ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๑๑	ผู้อำนวยการสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๑๒	ประธานกรรมการสภาการเหมืองแร่ หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๑๓	นายกสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย หรือผู้แทน	อนุกรรมการ

๑.๑๔ นายกสภาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๑๕ รองอธิบดีกรมทรัพยากรธรณี ที่อธิบดีกรมทรัพยากรธรณีมอบหมาย	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑.๑๖ รองอธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ที่อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ มอบหมาย	อนุกรรมการและเลขานุการร่วม
๑.๑๗ ผู้อำนวยการกองอนุรักษ์และจัดการทรัพยากรธรณี กรมทรัพยากรธรณี	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๑๘ ผู้อำนวยการสำนักบริหารสิ่งแวดล้อม กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการร่วม

๒. อำนาจหน้าที่

๒.๑ จัดทำแนวทางการเสริมสร้างความร่วมมือและประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ภายใต้กลไกประชารัฐในเรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการแร่ของประเทศ เสนอต่อคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

๒.๒ จัดทำแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนและกำหนดหลักเกณฑ์การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการแร่ เสนอต่อคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

๒.๓ เชิญบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง อธิบาย ให้ความเห็น ให้คำแนะนำ หรือส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาต่อคณะอนุกรรมการฯ

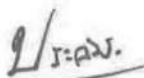
๒.๔ แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งได้ตามความจำเป็น

๒.๕ ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐

พลเอก

(ประวีตร วงษ์สุวรรณ)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

ภาคผนวก ก.๕

คำสั่งคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ ที่ ๔/๒๕๖๐ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดแนวทางบริหารจัดการหินอุตสาหกรรม (ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙)

คำสั่งคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ
ที่ ๔ /๒๕๖๐
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดแนวทางบริหารจัดการหินอุตสาหกรรม

เพื่อให้การดำเนินงานของคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ ในการบริหารจัดการหินอุตสาหกรรมซึ่งเป็นประเด็นสำคัญเร่งด่วนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๘ (๗) แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดแนวทางบริหารจัดการหินอุตสาหกรรม โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. องค์ประกอบ

๑.๑	รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มอบหมาย	ประธานอนุกรรมการ
๑.๒	รองปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ที่ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรมมอบหมาย	ประธานอนุกรรมการร่วม
๑.๓	รองศาสตราจารย์ ดร.จักรพันธ์ สุทธิรัตน์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านธรณีวิทยา ในคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ	อนุกรรมการ
๑.๔	รองศาสตราจารย์ ดร.ภิญโญ มีชำนะ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิศวกรรมเหมืองแร่ ในคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ	อนุกรรมการ
๑.๕	อธิบดีกรมป่าไม้ หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๖	อธิบดีกรมศิลปากร หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๗	อธิบดีกรมที่ดิน หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๘	ผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร กระทรวงคมนาคม หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๙	เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๑๐	เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๑๑	ประธานกรรมการสภาการเหมืองแร่ หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๑๒	ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๑๓	ประธานคณะกรรมการผังเมืองและนิคมอุตสาหกรรม สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย หรือผู้แทน	อนุกรรมการ

/๑.๑๔ นายก...

๑.๑๔ นายกสภาคณาจารย์มหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๑๕ นายกสภาคณาจารย์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๑๖ รองอธิบดีกรมทรัพยากรธรณี ที่อธิบดีกรมทรัพยากรธรณีมอบหมาย	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑.๑๗ รองอธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ที่อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ มอบหมาย	อนุกรรมการและเลขานุการร่วม
๑.๑๘ ผู้อำนวยการสำนักธรณีวิทยา กรมทรัพยากรธรณี	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๑๙ ผู้อำนวยการสำนักเหมืองแร่และสัมปทาน กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการร่วม

๒. อำนาจหน้าที่

๒.๑ จัดทำและเสนอแนวทางการบริหารจัดการแหล่งหินอุตสาหกรรมในการสนับสนุนอุตสาหกรรมซีเมนต์ อุตสาหกรรมก่อสร้าง และรองรับโครงการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ของภาครัฐ โดยให้มีความสอดคล้องกับแนวทางที่กำหนดโดยคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ นโยบาย แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ กำกับ ติดตาม และประเมินผล มาประกอบการพิจารณาและเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

๒.๒ เชิญบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง อธิบาย ให้ความเห็น ให้คำแนะนำ หรือส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาต่อคณะกรรมการฯ

๒.๓ แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งได้ตามความจำเป็น

๒.๔ ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐

พลเอก

(ประวิตร วงษ์สุวรรณ)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

ภาคผนวก ก.๖

คำสั่งคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ ที่ ๕/๒๕๖๐ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดแนวทางบริหารจัดการแร่โพแทช (ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙)

คำสั่งคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ
ที่ ๕ /๒๕๖๐
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดแนวทางบริหารจัดการแร่โพแทช

เพื่อให้การดำเนินงานของคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ ในการบริหารจัดการแร่โพแทชซึ่งเป็นประเด็นสำคัญเร่งด่วนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๘ (๗) แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดแนวทางบริหารจัดการแร่โพแทช โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. องค์ประกอบ

๑.๑	รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มอบหมาย	ประธานอนุกรรมการ
๑.๒	รองปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ที่ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรมมอบหมาย	ประธานอนุกรรมการร่วม
๑.๓	นายศศิณ เฉลิมลาภ ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้แทนองค์กรเอกชน ด้านการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ในคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ	อนุกรรมการ
๑.๔	รองศาสตราจารย์พรชัย ตรีภูวราพันธ์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสังคมศาสตร์ ในคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ	อนุกรรมการ
๑.๕	อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี	อนุกรรมการ
๑.๖	อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่	อนุกรรมการ
๑.๗	เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๘	เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๙	เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๑๐	ประธานกรรมการสภาการเหมืองแร่ หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๑๑	ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๑๒	นายกสมาคมธรณีวิทยาแห่งประเทศไทย หรือผู้แทน	อนุกรรมการ

/๑.๑๓ นายก...

๑.๑๓	นายกสมาคมวิศวกรเหมืองแร่ไทย หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๑๔	รองอธิบดีกรมทรัพยากรธรณี ที่อธิบดีกรมทรัพยากรธรณีมอบหมาย	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑.๑๕	รองอธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ที่อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ มอบหมาย	อนุกรรมการและเลขานุการร่วม
๑.๑๖	ผู้อำนวยการสำนักทรัพยากรแร่ กรมทรัพยากรธรณี	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๑๗	ผู้อำนวยการสำนักอุตสาหกรรมพื้นฐาน กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการร่วม

๒. อำนาจหน้าที่

๒.๑ จัดทำและเสนอแนวทางการบริหารจัดการแร่โพแทช เพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรมต่อเนื่องและภาคการเกษตร โดยให้มีความสอดคล้องกับแนวทางที่กำหนดโดยคณะอนุกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ นโยบาย แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ กำกับ ติดตาม และประเมินผล มาประกอบการพิจารณาและเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

๒.๒ เชิญบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง อธิบาย ให้ความเห็น ให้คำแนะนำ หรือส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาต่อคณะอนุกรรมการฯ

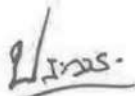
๒.๓ แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งได้ตามความจำเป็น

๒.๔ ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐

พลเอก

(ประวีตร วงษ์สุวรรณ)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

ภาคผนวก ก.๗

คำสั่งคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ ที่ ๖/๒๕๖๐ เรื่อง แต่งตั้ง
 คณะอนุกรรมการกำหนดแนวทางบริหารจัดการแร่ควอตซ์ (ตามระเบียบ
 สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙)

คำสั่งคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ
 ที่ ๖ /๒๕๖๐

เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการกำหนดแนวทางบริหารจัดการแร่ควอตซ์

เพื่อให้การดำเนินงานของคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ ในการบริหารจัดการ
 แร่ควอตซ์ซึ่งเป็นประเด็นสำคัญเร่งด่วนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๘ (๗) แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการ
 นโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙ จึงแต่งตั้งคณะอนุกรรมการกำหนดแนวทางบริหารจัดการแร่ควอตซ์
 โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. องค์ประกอบ

๑.๑	รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มอบหมาย	ประธานอนุกรรมการ
๑.๒	รองปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ที่ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรมมอบหมาย	ประธานอนุกรรมการร่วม
๑.๓	นายศศิณ เจลิมลาภ ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้แทนองค์กรเอกชน ด้านการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ในคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ	อนุกรรมการ
๑.๔	อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่	อนุกรรมการ
๑.๕	อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี	อนุกรรมการ
๑.๖	อธิบดีกรมพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๗	อธิบดีกรมป่าไม้ หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๘	อธิบดีกรมธนารักษ์ หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๙	เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๑๐	เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๑๑	เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๑๒	ผู้แทนกระทรวงกลาโหม	อนุกรรมการ

/๑.๑๓ ประธาน...

๑.๑๓ ประธานกรรมการสภาการเหมืองแร่ หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๑๔ ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๑๕ นายกสมาคมธรณีวิทยาแห่งประเทศไทย หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๑๖ นายกสมาคมวิศวกรเหมืองแร่ไทย หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๑๗ รองอธิบดีกรมทรัพยากรธรณี ที่อธิบดีกรมทรัพยากรธรณีมอบหมาย	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑.๑๘ รองอธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ที่อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ มอบหมาย	อนุกรรมการและเลขานุการร่วม
๑.๑๙ ผู้อำนวยการสำนักทรัพยากรแร่ กรมทรัพยากรธรณี	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๒๐ ผู้อำนวยการสำนักอุตสาหกรรมพื้นฐาน กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการร่วม

๒. อำนาจหน้าที่

๒.๑ จัดทำและเสนอแนวทางการบริหารจัดการแร่ควอตซ์ในการสนับสนุนการพัฒนาพลังงานทดแทนภายในประเทศ โดยให้มีความสอดคล้องกับแนวทางที่กำหนดโดยคณะอนุกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ นโยบายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ กำกับ ติดตาม และประเมินผล มาประกอบการพิจารณาและเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

๒.๒ เชิญบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง อธิบาย ให้ความเห็น ให้คำแนะนำ หรือส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาต่อคณะอนุกรรมการฯ

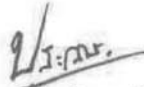
๒.๓ แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งได้ตามความจำเป็น

๒.๔ ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐

พลเอก

(ประวิต วงษ์สุวรรณ)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

ภาคผนวก ก.๘

ประกาศคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ (ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙)

ประกาศคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ
เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่

อาศัยความตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙ ข้อ ๘ (๔) และ ๘ (๕) กอปรกับ พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้คณะกรรมการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย การสำรวจทรัพยากรแร่ แหล่งแร่สำรอง การจำแนกเขตพื้นที่ศักยภาพแร่ พื้นที่หรือชนิดแร่ที่สมควรสงวนหวงห้ามหรือนุรักษ์ไว้ และพื้นที่ที่มีแหล่งแร่อุดมสมบูรณ์และมูลค่าทางเศรษฐกิจสูงที่จะกำหนดให้เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารจัดการแร่ให้เหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุด ภายใต้ดุลยภาพด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชน โดยการจัดทำต้องมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมและเปิดเผยข้อมูลให้สาธารณชนทราบเป็นระยะ และทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการบริหารจัดการแร่

คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติเห็นควรกำหนดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ให้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้เปิดเผยข้อมูลทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ เช่น เหตุผลความจำเป็นในการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ แผนการสำรวจแร่และจัดหาแร่ ปริมาณการผลิต ปริมาณการใช้ ความต้องการแร่ แหล่งสำรองแร่ ปริมาณสำรองแร่ การจำแนกเขตพื้นที่ศักยภาพแร่ พื้นที่หรือชนิดแร่ที่สมควรสงวนหวงห้ามหรือนุรักษ์ไว้ พื้นที่ที่มีแหล่งแร่อุดมสมบูรณ์และมูลค่าทางเศรษฐกิจสูงที่จะกำหนดให้เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง หลักเกณฑ์ในการกำหนดวิธีการทำเหมือง ผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดขึ้นจากการทำเหมือง และมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม เป็นต้น โดยผ่านสื่อไม่น้อยกว่า ๒ ช่องทาง

ข้อ ๒ การประชาสัมพันธ์หรือการให้ข้อมูล มีช่องทางต่าง ๆ เช่น เว็บไซต์ของกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ และกรมทรัพยากรธรณี การแถลงข่าว สื่อของกรมประชาสัมพันธ์ และสื่อสังคม (Social media) เป็นต้น ซึ่งระยะเวลาในการเปิดเผยข้อมูลต้องไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน ก่อนเริ่มดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้แต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคล ทำหน้าที่ในการบริหารจัดการข้อมูลจากการรับฟังความคิดเห็นผ่านสื่อต่าง ๆ

ข้อ ๓ ให้มีการจัดประชุมปรึกษาหารือทางเทคนิค (Technical Meeting) เพื่อรับฟังความคิดเห็นของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทั้ง ๓ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่มีข้อวิตกกังวลเกี่ยวกับกิจกรรมเหมืองแร่ กลุ่มที่สนับสนุนการพัฒนาเหมืองแร่ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางราชการและหรือสถาบันทางวิชาการ

ไม่น้อยกว่ากลุ่มละ ๑ ครั้ง ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่เสร็จสิ้นการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ โดยมีจำนวนผู้เข้าร่วมประชุมไม่น้อยกว่า ๑๕ คน และให้มีกรรมการจากคณะอนุกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์นโยบาย แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ กำกับ ติดตาม และประเมินผล เข้าร่วมรับฟังด้วยไม่น้อยกว่า ๓ คน

ข้อ ๔ ให้คณะอนุกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ นโยบาย แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ กำกับ ติดตาม และประเมินผล รวบรวมความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ได้รับจากการจัดประชุมปรึกษาหารือทางเทคนิค (Technical Meeting) และการแสดงความคิดเห็นผ่านช่องทางต่าง ๆ จากการเปิดเผยข้อมูล มาสรุปประมวลผล เพื่อจัดทำ (ร่าง) แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ให้แล้วเสร็จ ภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่เริ่มเปิดเผยข้อมูลตามข้อ ๑ และให้เปิดเผย (ร่าง) แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ผ่านสื่อต่าง ๆ รายละเอียดตามข้อ ๒

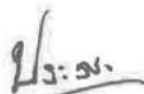
ข้อ ๕ ให้มีการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อประเด็นที่เป็นสาระสำคัญใน (ร่าง) แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ (Focus group) ไม่น้อยกว่า ๓ ประเด็น ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่จัดทำ (ร่าง) แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่แล้วเสร็จ และให้มีกรรมการจากคณะอนุกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์นโยบาย แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ กำกับ ติดตาม และประเมินผล เข้าร่วมรับฟังด้วย ไม่น้อยกว่า ๑ คน

ข้อ ๖ ให้มีการจัดประชุมเวทีสาธารณะเพื่อรับฟังความคิดเห็นต่อ (ร่าง) แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ จำนวน ๑ ครั้ง ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่จัดทำ (ร่าง) แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่แล้วเสร็จ โดยอาจดำเนินการร่วมกับข้อ ๕ ไปพร้อมกันก็ได้ และให้มีกรรมการจากคณะอนุกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ นโยบายแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ กำกับ ติดตาม และประเมินผล เข้าร่วมรับฟังด้วย ไม่น้อยกว่า ๗ คน

ข้อ ๗ ให้คณะอนุกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ นโยบาย แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ กำกับ ติดตาม และประเมินผลเสนอ (ร่าง) แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พร้อมทั้งประมวลความคิดเห็นทั้งหมดต่อคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ปรับปรุงแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่แล้วเสร็จ

ประกาศ ณ วันที่ ๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

พลเอก

(ประวิตร วงษ์สุวรรณ)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

ภาคผนวก ก.๙

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง ยกเลิกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย
คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙

หน้า ๒

เล่ม ๑๓๕ ตอนพิเศษ ๒๙๘ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
เรื่อง ยกเลิกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙
พ.ศ. ๒๕๖๑

โดยที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบให้ยกเลิกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย
คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙ เนื่องจากได้มีคณะกรรมการนโยบาย
บริหารจัดการแร่แห่งชาติชุดใหม่ภายใต้พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งมีองค์ประกอบและอำนาจ
หน้าที่เหมือนกับที่กำหนดไว้ในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการ
แร่แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙ แล้ว

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน
พ.ศ. ๒๕๓๔ นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง ยกเลิกระเบียบสำนัก
นายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙ พ.ศ. ๒๕๖๑”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่
แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๙

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๑

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

ภาคผนวก ก.๑๐

คำสั่งคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๖๑ เรื่อง แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

คำสั่งคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

ที่ ๑ /๒๕๖๑

เรื่อง แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

ด้วยพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้มีคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ และตามมาตรา ๘ (๔) บัญญัติให้มีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ ซึ่งประธานกรรมการแต่งตั้งจำนวนไม่เกิน ๖ คน โดยให้แต่งตั้งจาก ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๑ คน ผู้แทนองค์กรเอกชนด้านการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม หรือกฎหมายอื่น จำนวน ๑ คน และผู้ซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญหรือมีประสบการณ์ ด้านธรณีวิทยา ด้านวิศวกรรมเหมืองแร่ ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านสังคมศาสตร์ จำนวนไม่เกิน ๔ คน

อาศัยอำนาจตามความมาตรา ๘ (๔) ของพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ประธานกรรมการในคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ จึงแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ จำนวน ๖ คน ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกระทรวงอุตสาหกรรม เสนอ ดังนี้

๑. นายประเสริฐ วชิรเขื่อนขันธุ์	ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๒. รองศาสตราจารย์ ดร.ประยูร วงศ์จันทร์	ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้แทนองค์กรเอกชนด้านการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
๓. รองศาสตราจารย์ ดร.จักรพันธ์ สุทธิรัตน์	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านธรณีวิทยา
๔. รองศาสตราจารย์ ดร.พันธุ์เทพ หัตถโกศล	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิศวกรรมเหมืองแร่
๕. รองศาสตราจารย์ ดร.ตุลวิทย์ สถาปนจารุ	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสิ่งแวดล้อม
๖. รองศาสตราจารย์ ดร.โยธิน แสงวงดี	ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสังคมศาสตร์

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๑

พลเอก

(ประวีตร วงษ์สุวรรณ)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

ภาคผนวก ก.๑๑

คำสั่งคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ ที่ ๒/๒๕๖๑ เรื่อง แต่งตั้ง
คณะอนุกรรมการกำกับดูแล ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตาม
แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

คำสั่งคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ
ที่ ๒ /๒๕๖๑
เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการกำกับดูแล ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงาน
ตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔

เพื่อให้การปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ ตามความ
ในมาตรา ๑๒ (๒) (๓) (๖) และ (๗) แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ในส่วนของการจัดทำนโยบายและ
แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ รวมถึงการให้ข้อเสนอแนะ แนวทาง หรือมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแร่
ของประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับหลักการและกรอบยุทธศาสตร์ชาติที่ยึดหลักปรัชญา
เศรษฐกิจพอเพียง โดยคำนึงถึงความยั่งยืนของฐานทรัพยากร การรักษามลประโยชน์ของชาติภายใต้คุณภาพ
ของการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม รวมทั้งหลักธรรมาภิบาล กอปรกับมติคณะรัฐมนตรี
เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑ เห็นชอบในหลักการของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙)
และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ โดยให้นำความเห็นของคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติรวมทั้งความเห็นและข้อสังเกตของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องประกอบการพิจารณาความเหมาะสม
ในการปรับปรุงยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่
พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ
(พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) ต่อไป

ดังนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ จึงแต่งตั้ง
คณะอนุกรรมการกำกับดูแล ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่
พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

๑. องค์ประกอบ

๑.๑	รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มอบหมาย	ประธานอนุกรรมการ
๑.๒	รองปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ที่ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรมมอบหมาย	ประธานอนุกรรมการร่วม
๑.๓	อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี	รองประธานอนุกรรมการ
๑.๔	อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่	รองประธานอนุกรรมการ
๑.๕	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการนโยบาย บริหารจัดการแร่แห่งชาติ จำนวนหกคน	อนุกรรมการ
๑.๖	อธิบดีกรมป่าไม้ หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๗	อธิบดีกรมควบคุมโรค หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๘	อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๙	อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๑๐	อธิบดีกรมศิลปากร หรือผู้แทน	อนุกรรมการ

๑.๑๑	เลขานุการสำนักงานนโยบายและแผน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๑๒	เลขานุการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๑๓	เลขานุการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๑๔	รองอธิบดีกรมทรัพยากรธรณี ที่อธิบดีกรมทรัพยากรธรณีมอบหมาย	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑.๑๕	รองอธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ที่อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ มอบหมาย	อนุกรรมการและเลขานุการร่วม
๑.๑๖	ผู้อำนวยการกองทรัพยากรแร่ กรมทรัพยากรธรณี	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๑๗	ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการร่วม

๒. อำนาจหน้าที่

๒.๑ เสนอแนะแนวทางหรือมาตรการ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามยุทธศาสตร์นโยบาย และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์ แนวทาง หรือวิธีการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแร่ เพื่อให้การบริหารจัดการแร่เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑ และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) ต่อคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติเพื่อพิจารณา

๒.๒ กำกับดูแล ตรวจสอบให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ และรายงานต่อคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

๒.๓ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ รวมถึงเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาและจัดทำรายงานเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

๒.๔ ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

พลเอก

(ประวิตร วงษ์สุวรรณ)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

ภาคผนวก ก.๑๒

คำสั่งคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ ที่ ๓/๒๕๖๑ เรื่อง แต่งตั้ง
คณะอนุกรรมการกำหนดแนวทางและมาตรการการบริหารจัดการหินอุตสาหกรรม

คำสั่งคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

ที่ ๓ /๒๕๖๑

เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการกำหนดแนวทางและมาตรการการบริหารจัดการหินอุตสาหกรรม

เพื่อให้การปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ ตามความในมาตรา ๑๒ (๒) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ในส่วนของการให้ข้อเสนอแนะ แนวทาง หรือ มาตรการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแร่ของประเทศ โดยเฉพาะหินอุตสาหกรรมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับหลักการและกรอบยุทธศาสตร์ชาติที่ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยคำนึงถึงความยั่งยืนของฐานทรัพยากร การรักษาผลประโยชน์ของชาติภายใต้ดุลยภาพของการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม รวมทั้งหลักธรรมาภิบาล

ดังนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ จึงแต่งตั้งคณะอนุกรรมการกำหนดแนวทางและมาตรการการบริหารจัดการหินอุตสาหกรรม โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

๑. องค์ประกอบ

๑.๑	รองอธิบดีกรมทรัพยากรธรณี ที่อธิบดีกรมทรัพยากรธรณีมอบหมาย	ประธานอนุกรรมการ
๑.๒	รองอธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ที่อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ มอบหมาย	ประธานอนุกรรมการร่วม
๑.๓	รองศาสตราจารย์ ดร.จักรพันธ์ สุทธิรัตน์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านธรณีวิทยา ในคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ	อนุกรรมการ
๑.๔	รองศาสตราจารย์ ดร.พันธุ์สพ हितโกศล ผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิศวกรรมเหมืองแร่ ในคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ	อนุกรรมการ
๑.๕	รองศาสตราจารย์ ดร.ตุลวิทย์ สถาปนจารุ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสิ่งแวดล้อม ในคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ	อนุกรรมการ
๑.๖	ผู้แทนกรมป่าไม้	อนุกรรมการ
๑.๗	ผู้แทนกรมอนามัย	อนุกรรมการ
๑.๘	ผู้แทนกรมควบคุมมลพิษ	อนุกรรมการ
๑.๙	ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	อนุกรรมการ
๑.๑๐	ผู้แทนกรมโยธาธิการและผังเมือง	อนุกรรมการ
๑.๑๑	ผู้แทนกรมศิลปากร	อนุกรรมการ

/๑.๑๑ ผู้แทน...

๑.๑๒	ผู้แทนสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	อนุกรรมการ
๑.๑๓	ผู้แทนสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	อนุกรรมการ
๑.๑๔	ผู้แทนสภาการเหมืองแร่	อนุกรรมการ
๑.๑๕	ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
๑.๑๖	ผู้แทนสมาคมธรณีวิทยาแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
๑.๑๗	ผู้แทนสมาคมวิศวกรเหมืองแร่ไทย	อนุกรรมการ
๑.๑๘	ผู้อำนวยการกองธรณีวิทยา กรมทรัพยากรธรณี	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑.๑๙	ผู้อำนวยการกองบริหารจัดการวัตถุอันตราย กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่	อนุกรรมการและเลขานุการร่วม
๑.๒๐	ผู้แทนกรมทรัพยากรธรณี	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๒๑	ผู้แทนกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการร่วม

๒. อำนาจหน้าที่

๒.๑ เสนอแนวทาง และมาตรการการบริหารจัดการหินอุตสาหกรรม เพื่อการสนับสนุนอุตสาหกรรมซีเมนต์และอุตสาหกรรมก่อสร้าง รวมถึงการรองรับโครงการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ของภาครัฐ ให้สอดคล้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ต่อคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติเพื่อพิจารณา

๒.๒ เสนอกลไกการตัดสินใจการนำหินอุตสาหกรรมมาใช้ประโยชน์ในแต่ละช่วงเวลาให้เหมาะสมกับกลไกทางเศรษฐศาสตร์ภายใต้ดุลยภาพการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม และหลักกรรมาภิบาล เพื่อให้การบริหารจัดการหินอุตสาหกรรม เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนติดตาม กำกับดูแล และประเมินผล เพื่อการใช้ประโยชน์สูงสุด และเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติเพื่อพิจารณา

๒.๓ ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

พลเอก

(ประวิตร วงษ์สุวรรณ)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

ภาคผนวก ก.๑๓

คำสั่งคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ ที่ ๔/๒๕๖๑ เรื่อง แต่งตั้ง
คณะอนุกรรมการเสริมสร้างและส่งเสริมการมีส่วนร่วม

คำสั่งคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ
ที่ ๔ /๒๕๖๑
เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเสริมสร้างและส่งเสริมการมีส่วนร่วม

เพื่อให้การปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ ตามความในมาตรา ๑๒ (๔) (๕) และ (๗) แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ในส่วนของการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนและกำหนดหลักเกณฑ์การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการแร่วจนถึงเสริมสร้างความร่วมมือและประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับหลักการและกรอบยุทธศาสตร์ชาติที่ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยคำนึงถึงความยั่งยืนของฐานทรัพยากรการรักษาผลประโยชน์ของชาติภายใต้ดุลยภาพของการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม รวมทั้งหลักธรรมาภิบาล

ดังนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ จึงแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเสริมสร้างและส่งเสริมการมีส่วนร่วม โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

๑. องค์ประกอบ

๑.๑	รองศาสตราจารย์ ดร.โยธิน แสงวงศ์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสังคมศาสตร์ ในคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ	ประธานอนุกรรมการ
๑.๒	นายประเสริฐ วชิรเขื่อนขันธุ์ ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ	อนุกรรมการ
๑.๓	รองศาสตราจารย์ ดร.ประยูร วงศ์จันทร์ ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้แทนองค์กรเอกชนด้านการคุ้มครอง สิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ในคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ	อนุกรรมการ
๑.๔	ผู้แทนกรมป่าไม้	อนุกรรมการ
๑.๕	ผู้แทนกรมควบคุมโรค	อนุกรรมการ
๑.๖	ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	อนุกรรมการ
๑.๗	ผู้แทนกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม	อนุกรรมการ
๑.๘	ผู้แทนกรมศิลปากร	อนุกรรมการ
๑.๙	ผู้แทนสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	อนุกรรมการ
๑.๑๐	ผู้แทนสภาการเหมืองแร่	อนุกรรมการ
๑.๑๑	ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ

/๑.๑๒ ผู้แทน...

๑.๑๒ ผู้แทนสมาคมธรรมวิद्याแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
๑.๑๓ ผู้แทนสมาคมวิศวกรเหมืองแร่ไทย	อนุกรรมการ
๑.๑๔ นายเตโช ไชยทัพ ผู้อำนวยการมูลนิธิเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (ภาคเหนือ)	อนุกรรมการ
๑.๑๕ ผู้อำนวยการกองอนุรักษ์และจัดการทรัพยากรธรณี กรมทรัพยากรธรณี	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑.๑๖ ผู้อำนวยการกองบริหารสิ่งแวดล้อม กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่	อนุกรรมการและเลขานุการร่วม
๑.๑๗ ผู้แทนกรมทรัพยากรธรณี	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๑๘ ผู้แทนกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการร่วม

๒. อำนาจหน้าที่

๒.๑ เสนอแนวทางการเสริมสร้างความร่วมมือและประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ภายใต้กลไกประชารัฐในเรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการแร่ของประเทศ ต่อคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

๒.๒ เสนอแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนและกำหนดหลักเกณฑ์การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการแร่ ต่อคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

๒.๓ ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

พลเอก

(ประวิตร วงษ์สุวรรณ)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

ภาคผนวก ก.๑๔

คำสั่งคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๖๒ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่

คำสั่งคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

ที่ ๑ /๒๕๖๒

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่

เพื่อให้การปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ ตามความในมาตรา ๑๒ (๑) (๒) (๓) (๖) และ (๗) แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ในการเสนอยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ต่อคณะรัฐมนตรี การเสนอแนะแนวทางหรือมาตรการเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ การกำกับดูแล ตรวจสอบให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ การติดตามและประเมินผล รวมถึงการให้ข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหา และปฏิบัติการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายหรือตามที่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับหลักการและกรอบยุทธศาสตร์ชาติที่ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การคำนึงถึงความยั่งยืนของฐานทรัพยากร การรักษาผลประโยชน์ของชาติภายใต้ดุลยภาพระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม รวมทั้งหลักธรรมาภิบาล

ดังนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ จึงมีคำสั่ง ดังต่อไปนี้

๑. ให้ยกเลิกคำสั่งคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติที่ ๒/๒๕๖๑ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการกำกับดูแล ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

๒. ให้แต่งตั้งคณะกรรมการนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ และอนุกรรมการด้านต่าง ๆ โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

๑. คณะกรรมการนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่

๑.๑ องค์ประกอบ

๑.๑.๑	รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมอบหมาย	ประธานอนุกรรมการ
๑.๑.๒	รองปลัดกระทรวงอุตสาหกรรมที่ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรมมอบหมาย	ประธานอนุกรรมการร่วม
๑.๑.๓	อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี	รองประธานอนุกรรมการ
๑.๑.๔	อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่	รองประธานอนุกรรมการ
๑.๑.๕	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ จำนวนหกคน	อนุกรรมการ
๑.๑.๖	อธิบดีกรมป่าไม้ หรือผู้แทน	อนุกรรมการ

/๑.๑.๗ อธิบดี...

๑.๑.๗	อธิบดีกรมควบคุมโรค หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๑.๘	อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๑.๙	อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๑.๑๐	อธิบดีกรมศิลปากร หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๑.๑๑	เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๑.๑๒	เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๑.๑๓	รองเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ ที่เลขาธิการสภาพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมอบหมาย	อนุกรรมการ
๑.๑.๑๔	รองอธิบดีกรมทรัพยากรธรณี ที่อธิบดีกรมทรัพยากรธรณีมอบหมาย	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑.๑.๑๕	รองอธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการ เหมืองแร่ ที่อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและ การเหมืองแร่มอบหมาย	อนุกรรมการและเลขานุการร่วม
๑.๑.๑๖	ผู้อำนวยการกองทรัพยากรแร่ กรมทรัพยากรธรณี	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๑.๑๗	ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการร่วม

๑.๒ อำนาจหน้าที่

๑.๒.๑ พิจารณาเสนอยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ต่อคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ เพื่อให้การบริหารจัดการแร่เกิดประโยชน์สูงสุดภายใต้ดุลยภาพในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และผลกระทบต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม

๑.๒.๒ เสนอแนะแนวทางหรือมาตรการ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์ แนวทาง หรือวิธีการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแร่เพื่อให้การบริหารจัดการแร่เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ และยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) รวมถึงแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูปประเทศ และข้อร้องเรียน ข้อเสนอต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องต่อคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติเพื่อพิจารณา

๑.๒.๓ พิจารณากลั่นกรองร่างหลักเกณฑ์การจำแนกทรัพยากรแร่ของประเทศไทย (Thailand Mineral Framework Classification : TMFC) ในการใช้เป็นแนวทางการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง รวมถึงพิจารณาการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองในแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ระยะถัดไป (พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๙) และเสนอคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติเพื่อพิจารณา

๑.๒.๔ รวบรวมผลการดำเนินงานการกำกับดูแล ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐที่ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ และให้ข้อเสนอแนะ แนวทางการแก้ไขปัญหา รวมถึงจัดทำรายงานเสนอคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติเพื่อทราบและพิจารณา

/๑.๒.๕ เชิญผู้แทน...

๑.๒.๕ เชิญผู้แทนหน่วยงาน หรือหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องหรือบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง อธิบาย ให้ความเห็น ให้คำแนะนำ หรือส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาต่อ คณะอนุกรรมการฯ ได้ตามความจำเป็น

๑.๒.๖ แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งได้ตามความจำเป็น

๑.๒.๗ ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติมอบหมาย

๒. คณะอนุกรรมการด้านจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่

๒.๑ องค์ประกอบ

๒.๑.๑	อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี	ประธานอนุกรรมการ
๒.๑.๒	อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่	ประธานอนุกรรมการร่วม
๒.๑.๓	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการนโยบาย บริหารจัดการแร่แห่งชาติจำนวนหกคน	อนุกรรมการ
๒.๑.๔	ผู้แทนกรมป่าไม้	อนุกรรมการ
๒.๑.๕	ผู้แทนกรมควบคุมมลพิษ	อนุกรรมการ
๒.๑.๖	ผู้แทนกรมควบคุมโรค	อนุกรรมการ
๒.๑.๗	ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	อนุกรรมการ
๒.๑.๘	ผู้แทนสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	อนุกรรมการ
๒.๑.๙	ผู้แทนสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ	อนุกรรมการ
๒.๑.๑๐	ผู้แทนสภาการเหมืองแร่	อนุกรรมการ
๒.๑.๑๑	ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
๒.๑.๑๒	รองอธิบดีกรมทรัพยากรธรณี ที่อธิบดีกรมทรัพยากรธรณีมอบหมาย	อนุกรรมการและเลขานุการ
๒.๑.๑๓	รองอธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการ เหมืองแร่ ที่อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและ การเหมืองแร่มอบหมาย	อนุกรรมการและเลขานุการร่วม
๒.๑.๑๔	ผู้อำนวยการกองทรัพยากรแร่ กรมทรัพยากรธรณี	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๒.๑.๑๕	ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการร่วม

๒.๒ อำนาจหน้าที่

๒.๒.๑ ศึกษา วิเคราะห์ เสนอแนะแนวทาง และมาตรการ ตลอดจนคำแนะนำอื่น ๆ ตามมติ คณะรัฐมนตรี และสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ และยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) รวมถึงแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูปประเทศ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒.๒.๒ จัดทำร่างแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๖๙ รวมถึงการพิจารณา ปรับปรุงความเหมาะสมของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๙ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑

/๒.๒.๓ เชิญผู้แทน...

๒.๒.๓ เชิญผู้แทนหน่วยงาน หรือหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องหรือบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง อธิบาย ให้ความเห็น ให้คำแนะนำ หรือส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาต่อ คณะอนุกรรมการฯ ได้ตามความจำเป็น

๒.๒.๔ แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งได้ตามความจำเป็น

๒.๒.๕ ผลการดำเนินการให้เสนอคณะอนุกรรมการนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่เพื่อพิจารณาตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

๒.๒.๖ ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติมอบหมาย

๓. คณะอนุกรรมการด้านกำหนดหลักเกณฑ์การจำแนกทรัพยากรแร่และการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

๓.๑ องค์ประกอบ

๓.๑.๑	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านธรณีวิทยา	ประธานอนุกรรมการ
๓.๑.๒	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิศวกรรมเหมืองแร่	รองประธานอนุกรรมการ
๓.๑.๓	รองอธิบดีกรมทรัพยากรธรณี ที่อธิบดีกรมทรัพยากรธรณีมอบหมาย	รองประธานอนุกรรมการ
๓.๑.๔	รองอธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการ เหมืองแร่ ที่อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและ การเหมืองแร่มอบหมาย	รองประธานอนุกรรมการ
๓.๑.๕	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการนโยบาย บริหารจัดการแร่แห่งชาติ จำนวนสองคน (ด้านสิ่งแวดล้อม และผู้แทนที่เป็นองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น)	อนุกรรมการ
๓.๑.๖	ผู้แทนกรมป่าไม้	อนุกรรมการ
๓.๑.๗	ผู้แทนกรมควบคุมมลพิษ	อนุกรรมการ
๓.๑.๘	ผู้แทนกรมควบคุมโรค	อนุกรรมการ
๓.๑.๙	ผู้แทนกรมโยธาธิการและผังเมือง	อนุกรรมการ
๓.๑.๑๐	ผู้แทนกรมศิลปากร	อนุกรรมการ
๓.๑.๑๑	ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	อนุกรรมการ
๓.๑.๑๒	ผู้แทนสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	อนุกรรมการ
๓.๑.๑๓	ผู้แทนสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	อนุกรรมการ
๓.๑.๑๔	ผู้แทนสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ	อนุกรรมการ
๓.๑.๑๕	ผู้แทนสภาการเหมืองแร่	อนุกรรมการ
๓.๑.๑๖	ผู้อำนวยการกองทรัพยากรแร่ กรมทรัพยากรธรณี	อนุกรรมการและเลขานุการ
๓.๑.๑๗	ผู้อำนวยการกองบริหารจัดการวัตถุอันตราย กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่	อนุกรรมการและเลขานุการร่วม

/๓.๑.๑๘ ผู้อำนวยการ...

๓.๑.๑๘	ผู้อำนวยการส่วน กองทรัพยากรแร่ กรมทรัพยากรธรณี	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๓.๑.๑๙	หัวหน้ากลุ่ม กองบริหารจัดการวัตถุอันตราย กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการร่วม

๓.๒ อำนาจหน้าที่

๓.๒.๑ พิจารณาดำเนินการกำหนดหลักเกณฑ์การจำแนกทรัพยากรแร่ของประเทศไทย (Thailand Mineral Framework Classification : TMFC) ให้สอดคล้องกับระบบสากล เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองและการบริหารจัดการแร่ของประเทศในภาพรวมดำเนินการไปในทิศทางเดียวกัน

๓.๒.๒ พิจารณาดำเนินการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองที่ต้องกำหนดไว้ในแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับถัดไป (พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๖๙)

๓.๒.๓ ประสานงานและดำเนินการเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดส่งข้อมูลเพื่อใช้ในการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

๓.๒.๔ เชิญผู้แทนหน่วยงาน หรือหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องหรือบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง อธิบาย ให้ความเห็น ให้คำแนะนำ หรือส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาต่อ คณะอนุกรรมการฯ ได้ตามความจำเป็น

๓.๒.๕ แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติกรอย่างใดอย่างหนึ่งได้ตามความจำเป็น

๓.๒.๖ ผลการดำเนินการให้เสนอคณะอนุกรรมการนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่เพื่อพิจารณาตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

๓.๒.๗ ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติมอบหมาย

๔. คณะอนุกรรมการด้านกำกับดูแล ตรวจสอบ และประเมินผล

๔.๑ องค์ประกอบ

๔.๑.๑	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้แทนองค์กรเอกชน ด้านการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติ	ประธานอนุกรรมการ
๔.๑.๒	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้แทนองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น	รองประธานอนุกรรมการ
๔.๑.๓	อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี	อนุกรรมการ
๔.๑.๔	อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่	อนุกรรมการ
๔.๑.๕	ผู้แทนกรมป่าไม้	อนุกรรมการ
๔.๑.๖	ผู้แทนกรมควบคุมโรค	อนุกรรมการ
๔.๑.๗	ผู้แทนกรมอนามัย	อนุกรรมการ
๔.๑.๘	ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	อนุกรรมการ
๔.๑.๙	ผู้แทนสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	อนุกรรมการ

/๔.๑.๑๐ รองอธิบดี...

๔.๑.๑๐	รองอธิบดีกรมทรัพย์สิน ที่อธิบดีกรมทรัพย์สินมอบหมาย	อนุกรรมการและเลขานุการ
๔.๑.๑๑	รองอธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการ เหมืองแร่ ที่อธิบดีกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและ การเหมืองแร่มอบหมาย	อนุกรรมการและเลขานุการร่วม
๔.๑.๑๒	ผู้อำนวยการกองทรัพย์สิน กรมทรัพย์สิน	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๔.๑.๑๓	ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการร่วม

๔.๒ อำนาจหน้าที่

๔.๒.๑ ดำเนินการกำกับดูแล ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐที่ต้องดำเนินการและปฏิบัติให้เป็นไปตามเป้าหมายและตัวชี้วัดภายใต้ยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนแม่บท การบริหารจัดการแร่ และเสนอข้อคิดเห็น แนวทางการแก้ไข และข้อเสนอแนะต่าง ๆ ให้กับคณะอนุกรรมการ นโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่เพื่อพิจารณารวบรวมและประมวลเรื่องเสนอ คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติเพื่อทราบและพิจารณาต่อไป

๔.๒.๒ เชิญผู้แทนหน่วยงาน หรือหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องหรือบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง อธิบาย ให้ความเห็น ให้คำแนะนำ หรือส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาต่อ คณะอนุกรรมการฯ ได้ตามความจำเป็น

๔.๒.๓ แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งได้ตามความจำเป็น

๔.๒.๔ ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒

พลเอก

(ประวีตร วงษ์สุวรรณ)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

ภาคผนวก ข
คำนิยามหรือคำจำกัดความ

๑. การสำรวจทรัพยากรแร่ หมายถึง กระบวนการเสาะแสวงหาตำแหน่งหรือบริเวณที่คาดว่าจะมีแร่ที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจสะสมตัวอยู่อย่างเป็นระบบ โดยใช้วิธีการสำรวจธรณีวิทยา ธรณีวิทยาแหล่งแร่ ธรณีเคมี และธรณีฟิสิกส์

๒. พื้นที่ศักยภาพแร่ หมายถึง พื้นที่ใด ๆ ที่มีแนวโน้มที่จะเป็นแหล่งแร่ โดยมีหลักฐานบ่งชี้จากข้อมูลการสำรวจทรัพยากรแร่

๓. ปริมาณทรัพยากรแร่ หมายถึง ปริมาณแร่ที่มีศักยภาพในการพัฒนานำมาใช้ประโยชน์ได้ แต่ยังไม่มีการประเมินคุณค่าทางเศรษฐกิจ หรือมีการประเมินคุณค่าทางเศรษฐกิจแล้ว แต่ยังไม่คําค่าในขณะที่ทำการประเมิน

๔. ปริมาณแร่สำรอง หมายถึง ปริมาณแร่ที่สามารถพัฒนานำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างคําค่าทางเศรษฐกิจ โดยมีความเหมาะสมทางด้านเศรษฐกิจ เทคโนโลยี สังคม สิ่งแวดล้อม และกฎระเบียบต่าง ๆ

๕. แหล่งแร่สำรอง หมายถึง บริเวณพื้นที่ศักยภาพแร่ พื้นที่แหล่งแร่ และหรือพื้นที่แหล่งสินแร่ที่พบจากการสำรวจทรัพยากรแร่ที่ทราบปริมาณทรัพยากรแร่หรือปริมาณแร่สำรองในพื้นที่นั้น ๆ

๖. พื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมือง หมายถึง พื้นที่ศักยภาพแร่ที่มีหลักฐานบ่งชี้ว่าเป็นแหล่งแร่

๗. พื้นที่หรือชนิดแร่ที่สมควรสงวนหวงห้ามหรืออนุรักษ์ไว้ หมายถึง พื้นที่หรือชนิดแร่ใดที่อยู่ในพื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมือง เป็นพื้นที่ที่มีแหล่งแร่อุดมสมบูรณ์และมูลค่าทางเศรษฐกิจ แต่ไม่ได้ประกาศเป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง เนื่องจากมีนโยบายหรือแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ให้สมควรสงวนหรืออนุรักษ์ไว้ก่อน

๘. เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง หมายถึง พื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองที่มีหลักฐานและข้อมูลบ่งชี้ว่าเป็นแหล่งแร่อุดมสมบูรณ์และมูลค่าทางเศรษฐกิจสูง ได้ผ่านการประเมินปัจจัยเบื้องต้นของการประเมินคุณค่าทางเศรษฐกิจและสังคมของแต่ละพื้นที่ การประเมินสถานการณ์และพิจารณาขีดจำกัด ความเป็นไปได้ในการใช้ประโยชน์พื้นที่ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน รวมทั้งปัจจุบันมีเทคโนโลยีที่จะใช้ในการทำเหมืองและมาตรการป้องกันผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนที่เหมาะสมเพื่อการอนุญาตทำเหมือง

๙. ความคําค่าในทางเศรษฐกิจ หมายถึง การเปรียบเทียบมูลค่าทางเศรษฐกิจจากการทำเหมืองแร่มากกว่าการสูญเสียทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ และมีการผลิตแร่ขึ้นตำในเชิงพาณิชย์ และสามารถผลิตแร่ได้ต่อเนื่องตลอดโครงการ

๑๐. แนวพื้นที่กั้นขนการทำเหมือง หมายถึง พื้นที่ที่อยู่ระหว่างกิจกรรมการทำเหมืองกับชุมชน เพื่อช่วยลดผลกระทบที่อาจเกิดจากกิจกรรมต่าง ๆ ของการทำเหมืองกับชุมชน โดยการวัดระยะห่างจะวัดจากระยะที่ใกล้ที่สุดของขอบเขตของแต่ละกิจกรรมการทำเหมืองตามที่ระบุในแผนผังโครงการทำเหมืองไปจนถึงตำแหน่งของบ้านเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างที่ผู้อยู่อาศัยประจำซึ่งอาจได้รับผลกระทบ

๑๑. ข้อมูลพื้นฐานด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน หมายถึง ข้อมูลพื้นฐานด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนในพื้นที่โดยรอบและใกล้เคียงเขตเหมืองแร่ ก่อนและหลังการทำเหมือง

ภาคผนวก ค
บัญชีทรัพยากรแร่ และสถานการณ์แร่

ภาคผนวก ค.๑

บัญชีทรัพยากรแร่

ปัจจุบัน ประเทศไทยจัดอยู่ในลำดับที่ ๑๑๐ ของประเทศที่มีศักยภาพทางแร่ทั่วโลก จากทั้งหมด ๑๒๓ ประเทศ ปริมาณทรัพยากรแร่ในประเทศพบแร่มากกว่า ๔๐ ชนิด ครอบคลุมพื้นที่ ประมาณ ๙๙,๗๓๐ ตารางกิโลเมตร (๖๐ ล้านไร่) หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๙ ของประเทศ ปริมาณทรัพยากรแร่ ทั้งประเทศรวมประมาณ ๑๙ ล้านล้านตัน ประเมินมูลค่าแร่เบื้องต้นรวมกว่า ๔๐,๐๐๐ ล้านล้านบาท

ทรัพยากรแร่ของประเทศไทย แบ่งเป็นกลุ่มต่าง ๆ และมีการกระจายตัวอยู่ทั่วทุกภาค ของประเทศ ดังนี้ (รูปที่ ค.๑-๑ และตารางที่ ค.๑-๑)

(๑) แร่เชื้อเพลิงและพลังงาน ได้แก่ ถ่านหิน (ลิกไนต์) มีประมาณ ๒,๐๐๐ ล้านตัน คิดเป็น มูลค่าประมาณ ๒ ล้านล้านบาท พบที่ภาคเหนือเป็นส่วนใหญ่ เช่น จังหวัดลำปาง พะเยา และลำพูน นอกจากนี้ ยังพบที่ภาคกลาง ภาคตะวันตก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ เช่น จังหวัดเพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ เลย สุราษฎร์ธานี และกระบี่ เป็นต้น

(๒) หินอุตสาหกรรมและหินประดับ ได้แก่ หินปูน หินบะซอลต์ หินแกรนิต หินแอนดีไซต์ และหินทราย มีปริมาณทรัพยากรแร่รวมประมาณ ๓๙๕,๑๐๐ ล้านตัน คิดเป็นมูลค่ารวมประมาณ ๗๐ ล้านล้านบาท

- หินปูน พบกระจายตัวทั่วประเทศ เช่น จังหวัดลำปาง เชียงใหม่ นครสวรรค์ อุทัยธานี ราชบุรี เพชรบุรี สระบุรี เลย นครราชสีมา สุราษฎร์ธานี พังงา ตรัง สตูล และสงขลา

- หินบะซอลต์ พบที่จังหวัดพิจิตร เพชรบูรณ์ นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ อุบลราชธานี สระแก้ว และตราด

- หินแกรนิต พบที่ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคตะวันออก ภาคตะวันตก และภาคใต้ เช่น จังหวัดตาก สุโขทัย อุทัยธานี สุพรรณบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี กาญจนบุรี เพชรบุรี ภูเก็ต และสงขลา เป็นต้น

- หินแอนดีไซต์ พบที่จังหวัดเชียงใหม่ อุดรดิตถ์ กำแพงเพชร เพชรบูรณ์ นครสวรรค์ สระบุรี ปราจีนบุรี และฉะเชิงเทรา

- หินทราย พบที่จังหวัดนครราชสีมา ขอนแก่น ชัยภูมิ หนองคาย นครพนม มุกดาหาร อุบลราชธานี บุรีรัมย์ ปราจีนบุรี และสตูล

(๓) หินเพื่ออุตสาหกรรมซีเมนต์ ได้แก่ หินปูน หินดินดาน และยิปซัม มีปริมาณทรัพยากรแร่ รวมประมาณ ๗๒๗,๖๐๐ ล้านตัน คิดเป็นมูลค่ารวมประมาณ ๑๘๒ ล้านล้านบาท

- หินปูน พบกระจายตัวทั่วประเทศ เช่น จังหวัดเชียงราย ลำปาง เลย เพชรบูรณ์ สระบุรี ราชบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สุราษฎร์ธานี และนครศรีธรรมราช

- หินดินดาน พบกระจายตัวทั่วประเทศ เช่น จังหวัดเชียงราย ลำปาง เลย เพชรบูรณ์ สระบุรี ราชบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช สงขลา และสตูล

- ยิปซัม พบที่จังหวัดนครสวรรค์ พิจิตร เลย นครศรีธรรมราช และสุราษฎร์ธานี

(๔) แร่โลหะมีค่า ได้แก่ ทองคำ (โลหะ) พบที่จังหวัดเชียงราย แพร่ ลำปาง ตาก สุโขทัย พิษณุโลก พิจิตร ลพบุรี เพชรบูรณ์ เลย ปราจีนบุรี ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ชุมพร และนราธิวาส มีปริมาณทรัพยากรแร่ประมาณ ๑๓๖ ตัน คิดเป็นมูลค่าประมาณ ๐.๑๙ ล้านล้านบาท

(๕) แร่โลหะพื้นฐาน ได้แก่ สังกะสี ดีบุก และทองแดง (โลหะ) มีปริมาณทรัพยากรแร่รวม ประมาณ ๑๒ ล้านตัน คิดเป็นมูลค่ารวมประมาณ ๕ ล้านล้านบาท

- ดิบุก พบที่ภาคใต้เป็นส่วนใหญ่ เช่น จังหวัดชุมพร ระนอง พังงา นอกจากนี้ยังพบที่ภาคเหนือ ภาคกลาง และภาคตะวันตก เช่น จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน อุทัยธานี สุพรรณบุรี และกาญจนบุรี

- ทองแดง พบที่จังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน อุตรดิตถ์ เลย และลพบุรี

(๖) เหล็กและโลหะผสมเหล็ก ได้แก่ เหล็ก และทังสเทน มีปริมาณทรัพยากรแร่รวมประมาณ ๕๐ ล้านตัน คิดเป็นมูลค่ารวมประมาณ ๐.๓๙ ล้านล้านบาท โดยแร่เหล็กพบที่จังหวัดอุตรดิตถ์ เลย เพชรบูรณ์ หนองคาย หนองบัวลำภู นครสวรรค์ อุทัยธานี ลพบุรี นครราชสีมา ฉะเชิงเทรา สระแก้ว ระยอง กาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ และนครศรีธรรมราช ส่วนแร่ทังสเทนส่วนใหญ่เกิดร่วมกับแร่ดิบุก

(๗) แร่อุตสาหกรรมเซรามิก ได้แก่ โซเดียมเฟลด์สปาร์ ดินขาวและบอลล์เคลย์ โปแทสเซียมเฟลด์สปาร์ และควอตซ์ มีปริมาณทรัพยากรแร่รวมประมาณ ๖,๕๐๐ ล้านตัน คิดเป็นมูลค่ารวมประมาณ ๕ ล้านล้านบาท

- เฟลด์สปาร์ พบที่จังหวัดเชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ตาก ระยอง กาญจนบุรี ราชบุรี และนครศรีธรรมราช

- ดินขาว พบที่จังหวัดลำปาง อุตรดิตถ์ เลย อุทัยธานี ลพบุรี ปราจีนบุรี สระแก้ว ระยอง จันทบุรี กาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี และระนอง

- บอลล์เคลย์ พบที่จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ ลำปาง พะเยา และนครศรีธรรมราช

(๘) แร่อุตสาหกรรมอื่น ๆ ได้แก่ แบไรต์ ฟลูออไรต์ เกลือหิน และโพแทช มีปริมาณทรัพยากรแร่รวมประมาณ ๑๘,๔๐๗,๐๐๐ ล้านตัน คิดเป็นมูลค่ารวมประมาณ ๓๙,๖๐๐ ล้านล้านบาท

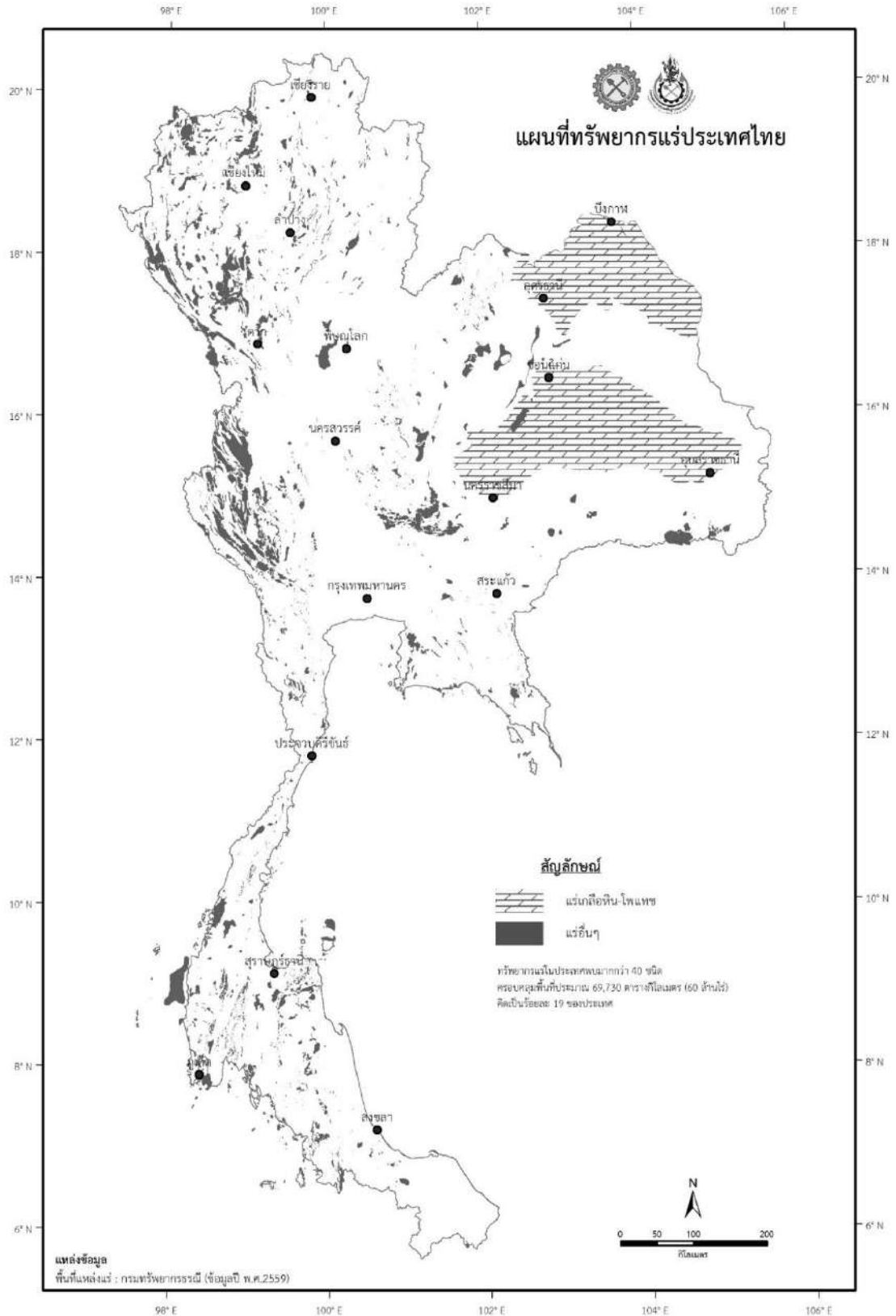
- แบไรต์ พบที่จังหวัดเชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน พะเยา แพร่ ตาก เพชรบูรณ์ เลย หนองบัวลำภู อุตรธานี กาญจนบุรี สุราษฎร์ธานี และนครศรีธรรมราช

- ฟลูออไรต์ พบที่จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำพูน แพร่ ตาก สุโขทัย กำแพงเพชร ฉะเชิงเทรา กาญจนบุรี เพชรบุรี และสุราษฎร์ธานี

- เกลือหินและโพแทช พบบริเวณภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยกระจายตัวในแอ่งโคราช และแอ่งสกลนคร

(๙) โลหะเบาและแร่หายาก ได้แก่ ธาตุหายาก (โลหะ) พบที่จังหวัดกาญจนบุรี อุทัยธานี สุราษฎร์ธานี ชุมพร และระนอง มีปริมาณทรัพยากรแร่รวมประมาณ ๐.๑๓ ล้านตัน คิดเป็นมูลค่ารวมประมาณ ๐.๒๙ ล้านล้านบาท

หากพิจารณาเป็นรายชนิดแร่ พบว่าแร่เกลือหินเป็นแร่ที่มีปริมาณมากที่สุดในประเทศ มีประมาณ ๑๘ ล้านล้านตัน คิดเป็นร้อยละ ๙๒.๐๘ ของปริมาณทรัพยากรแร่ทั้งประเทศ ทั้งนี้ ทรัพยากรแร่ที่มีปริมาณสูงสุด ๕ อันดับแรกของประเทศไทย หากไม่รวมแร่เกลือหิน ได้แก่ หินปูนเพื่ออุตสาหกรรม ซีเมนต์ (อันดับ ๑) มีประมาณ ๖ แสนล้านตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๓๙.๕๔ ของปริมาณทรัพยากรแร่ทั้งประเทศ แร่โพแทช (อันดับ ๒) มีประมาณ ๔ แสนล้านตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๒๖.๒๘ ของปริมาณทรัพยากรแร่ทั้งประเทศ หินปูนเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง (อันดับ ๓) มีประมาณ ๓ แสนล้านตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๑๙.๐๓ ของปริมาณทรัพยากรแร่ทั้งประเทศ หินดินดาน (อันดับ ๔) มีประมาณ ๑ แสนล้านตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๗.๔๓ ของปริมาณทรัพยากรแร่ทั้งประเทศ และหินบะซอลต์ (อันดับ ๕) มีประมาณ ๔ หมื่นล้านตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๒.๗๒ ของปริมาณทรัพยากรแร่ทั้งประเทศ (รูปที่ ค.๑-๒)

รูปที่ ค.๑-๑ แผนที่ทรัพย์สินที่ประกันภัยในประเทศไทย (กรมทรัพยากรธรณี, ๒๕๕๙)

ตารางที่ ค.๑-๑ แสดงปริมาณและมูลค่าทรัพยากรแร่ของประเทศไทย ณ สิ้นปี พ.ศ. ๒๕๕๙

ชนิดแร่	ปริมาณทรัพยากรแร่ ที่มีศักยภาพเป็นไปได้ (ล้านตัน)	ราคาแร่* (เฉลี่ย) พ.ศ. ๒๕๕๙		มูลค่าทรัพยากรแร่ ที่มีศักยภาพเป็นไปได้ (ล้านล้านบาท)
		บาท	หน่วย	
แร่เชื้อเพลิงและพลังงาน				
ถ่านหิน (ลิกไนต์)	๑,๙๘๙.๕๑	๙๖๐.๐	ตัน	๑.๙๑
หินอุตสาหกรรมและหินประดับ				
หินปูน	๒๙๔,๕๖๒.๗๖	๑๘๐.๐	ตัน	๕๓.๐๒
บะซอลต์	๔๒,๑๔๖.๔๘	๒๐๐.๐	ตัน	๘.๔๓
แกรนิต	๑๑,๒๓๓.๑๙	๒๐๐.๐	ตัน	๒.๒๕
แอนดีไซต์	๑๖,๑๔๗.๔๒	๒๐๐.๐	ตัน	๓.๒๓
หินทราย	๓๑,๐๒๗.๙๘	๑๕๐.๐	ตัน	๔.๖๕
หินเพื่ออุตสาหกรรมซีเมนต์				
หินปูน	๖๑๒,๒๖๖.๓๙	๒๕๐.๐	ตัน	๑๕๓.๐๗
หินดินดาน	๑๑๕,๐๖๑.๔๒	๒๕๐.๐	ตัน	๒๘.๗๗
ยิปซัม	๓๒๖.๕๘	๖๔๘.๕	ตัน	๐.๒๑
แร่โลหะมีค่า				
ทองคำ (โลหะ)	๑๓๖.๗๑ ตัน	๑,๔๑๔.๖	กรัม	๐.๑๙
แร่โลหะพื้นฐาน				
สังกะสี	๓.๘๖	๖๙,๗๒๓.๘	ตัน	๐.๒๗
ดีบุก	๗.๔๕	๖๓๐,๗๐๒.๕	ตัน	๔.๗๐
ทองแดง (โลหะ)	๑.๐๐	๑๗๕,๓๐๖.๔	ตัน	๐.๑๘
แร่เหล็กและโลหะผสมเหล็ก				
เหล็ก	๔๙.๗๘	๑,๕๐๕.๐	ตัน	๐.๐๗
ทังสเตน	๑.๐๐	๓๑๘,๕๐๐.๐	ตัน	๐.๓๒
แร่อุตสาหกรรมเซรามิก				
โซเดียมเฟลด์สปาร์ (ก้อน)	๔,๗๒๙.๓๗	๗๐๐.๐	ตัน	๓.๓๑
ดินขาวและบอลล์เคลย์	๘๓๘.๕๔	๕๕๐.๐*	ตัน	๐.๔๖
โพแทสเซียมเฟลด์สปาร์ (ก้อน)	๙๐๐.๙๕	๑,๗๐๐.๐	ตัน	๑.๕๓
ควอตซ์	๑๑๖.๘๗	๗๕๐.๐	ตัน	๐.๐๙

ตารางที่ ค.๑-๑ แสดงปริมาณและมูลค่าทรัพยากรแร่ของประเทศไทย ณ สิ้นปี พ.ศ. ๒๕๕๙ (ต่อ)

ชนิดแร่	ปริมาณทรัพยากรแร่ ที่มีศักยภาพเป็นไปได้อ (ล้านตัน)	ราคาแร่* (เฉลี่ย) พ.ศ. ๒๕๕๙		มูลค่าทรัพยากรแร่ ที่มีศักยภาพเป็นไปได้อ (ล้านล้านบาท)
		บาท	หน่วย	
แร่อุตสาหกรรมอื่น ๆ				
แบไรต์ (ก้อน)	๓๐.๖๔	๑,๔๘๕.๐	ตัน	๐.๐๕
ฟลูออไรต์	๑๓.๘๓	๕,๖๐๒.๒	ตัน	๐.๐๘
เกลือหิน	๑๗,๙๙๙,๙๙๘.๖๑	๑,๙๕๐.๐	ตัน	๓๕,๑๐๐.๐๐
โพแทช	๔๐๗,๐๐๐.๐๐	๑๑,๑๐๕.๐	ตัน	๔,๕๑๙.๗๔
แร่โลหะเบาและแร่หายาก				
ธาตุหายาก (โลหะ)	๐.๑๓	ราคาขึ้นอยู่กับธาตุหายาก (โลหะ) แต่ละชนิด		๐.๒๙**
มูลค่ารวมทรัพยากรแร่				๓๙,๘๘๖.๘๐

หมายเหตุ

- ปริมาณทรัพยากรแร่ที่มีศักยภาพเป็นไปได้อ เป็นการประเมินทางสถิติและวิชาการธรณีวิทยา ซึ่งยังไม่ได้ประเมินความเป็นไปได้อทางเศรษฐกิจและสังคม และศึกษาความเป็นไปได้อของโครงการ โดยนำปริมาณการผลิตแร่ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ มาหักลบจากปริมาณทรัพยากรแร่ในพื้นที่แหล่งแร่

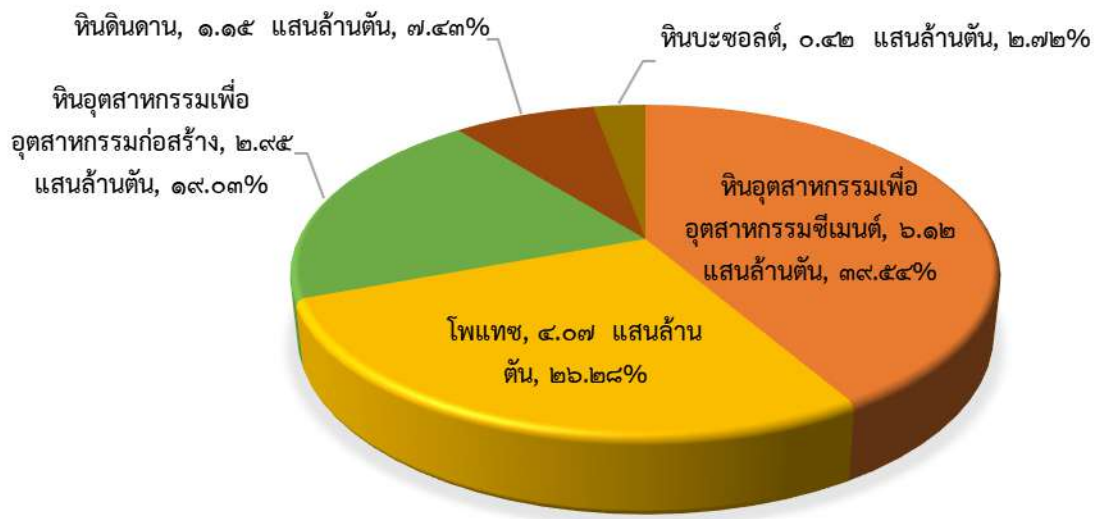
- ปริมาณการผลิตแร่รายชนิด ได้จากกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

- ราคาแร่ (เฉลี่ย) เป็นราคาประกาศเพื่อเรียกเก็บค่าภาคหลวงแร่ โดยกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

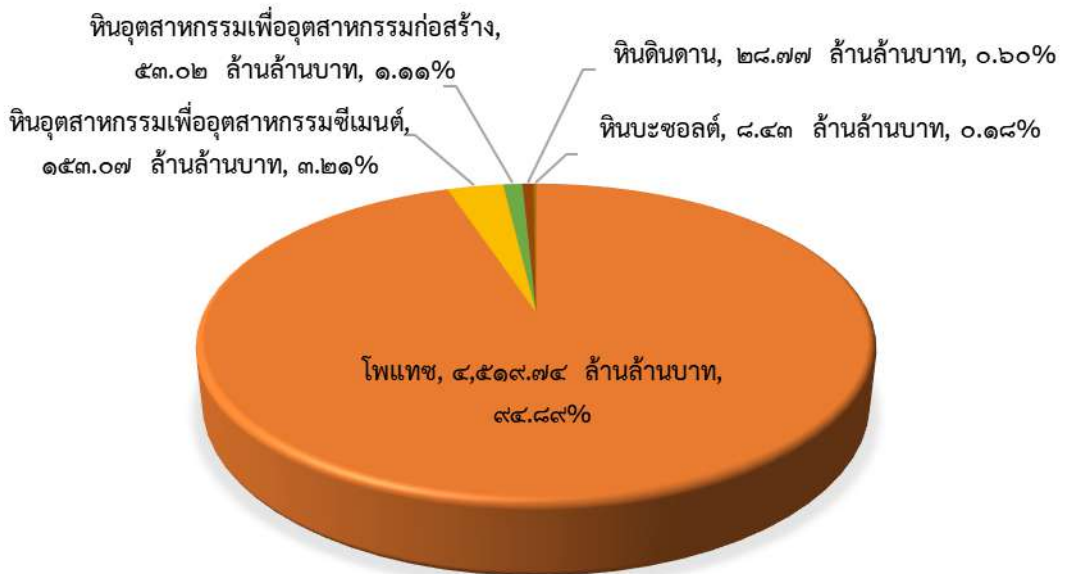
- * เป็นราคาแร่บอลล์เคลย์

- ** คำนวณมูลค่าจากธาตุหายาก (โลหะ) ที่มีความสมบูรณ์ตั้งแต่ ๑๐ ppm ขึ้นไป ได้แก่ แลนทานัม (La) ซีเรียม (Ce) เพรซีโอดีเมียม (Pr) นีโอดีเมียม (Nd) และอิตเทรียม (Y)

หากประเมินมูลค่าทรัพยากรแร่ โดยมีได้ประเมินจากสินแร่ จะมีมูลค่ารวมประมาณ ๔ หมื่นล้านล้านบาท เมื่อเปรียบเทียบมูลค่าเป็นรายชนิดพบว่า แร่เกลือหินเป็นแร่ที่มีมูลค่ามากที่สุด ในประเทศ ประมาณ ๓.๕ หมื่นล้านล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๘๗.๕๔ ของมูลค่าทรัพยากรแร่ทั้งประเทศ ทั้งนี้ ทรัพยากรแร่ที่มีมูลค่าสูงสุด ๕ อันดับแรกของประเทศไทย หากไม่รวมแร่เกลือหิน ได้แก่ แร่โพแทช (อันดับ ๑) มีมูลค่าประมาณ ๔.๕ พันล้านล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๙๔.๘๙ ของมูลค่าทรัพยากรแร่ทั้งประเทศ หินปูนเพื่ออุตสาหกรรมซีเมนต์ (อันดับ ๒) มีมูลค่าประมาณ ๑๕๓ ล้านล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓.๒๑ ของมูลค่าทรัพยากรแร่ทั้งประเทศ หินปูนเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง (อันดับ ๓) มีมูลค่าประมาณ ๕๓ ล้านล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๑.๑๑ ของมูลค่าทรัพยากรแร่ทั้งประเทศ หินดินดาน (อันดับ ๔) มีมูลค่าประมาณ ๒๘ ล้านล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๐.๖๐ ของมูลค่าทรัพยากรแร่ทั้งประเทศ และหินบะซอลต์ (อันดับ ๕) มีมูลค่าประมาณ ๘.๔ ล้านล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๐.๑๘ ของมูลค่าทรัพยากรแร่ทั้งประเทศ (รูปที่ ค.๑-๓)

รูปที่ ค.๑-๒ แผนภูมิแสดงทรัพยากรแร่ที่มีปริมาณสูงสุด ๕ อันดับแรกของประเทศ (ไม่รวมแร่เกลือหิน)

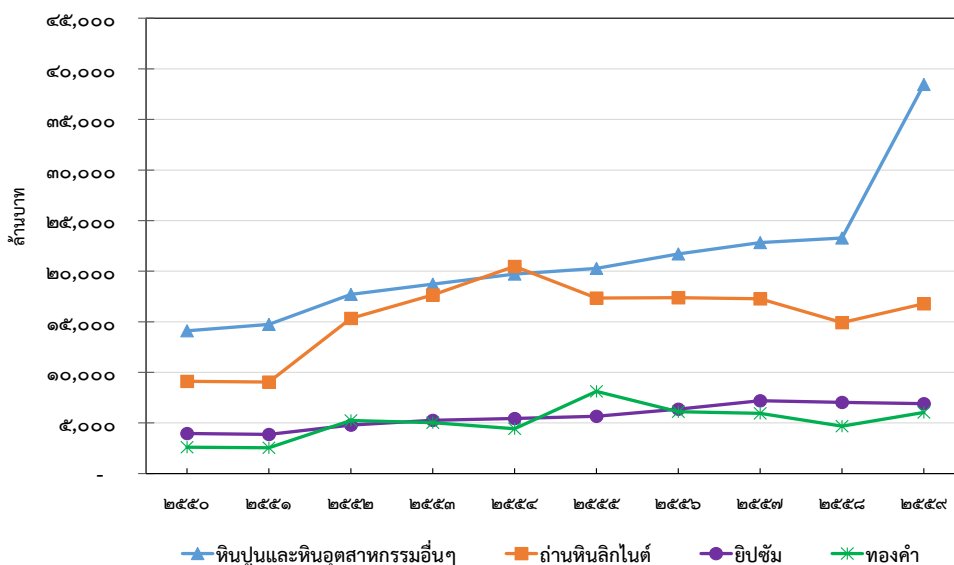

รูปที่ ค.๑-๓ แผนภูมิแสดงทรัพยากรแร่ที่มีมูลค่าสูงสุด ๕ อันดับแรกของประเทศ (ไม่รวมแร่เกลือหิน)

ภาคผนวก ค.๒

สถานการณ์แร่ (การผลิต การใช้ การนำเข้า และการส่งออกแร่)

ในช่วงระยะเวลากว่า ๑๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๙) มูลค่าการผลิตแร่ในประเทศไทย มีแนวโน้มสูงขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ๙.๔๐ ต่อปี โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ มีมูลค่าการผลิตประมาณ ๘๙,๓๖๕ ล้านบาท การผลิตส่วนใหญ่เป็นการผลิตหินปูนในภาคอุตสาหกรรมก่อสร้าง หินปูนเพื่ออุตสาหกรรมซีเมนต์ หินบะซอลต์ และยิปซัม แร่ที่มีมูลค่าผลผลิตสูงที่สุด ๕ อันดับแรก ในปี พ.ศ.๒๕๕๙ คือ หินปูนและหินอุตสาหกรรมอื่น ๆ มีมูลค่า ๓๘,๔๖๒ ล้านบาท รองลงมาคือ ถ่านหินลิกไนต์ ๑๖,๗๙๒ ล้านบาท ยิปซัม ๖,๘๗๗ ล้านบาท ทองคำ ๖,๐๔๐ ล้านบาท และเกลือหิน ๒,๗๑๒ ล้านบาท ตามลำดับ (รูปที่ ค.๒-๑ และตารางที่ ค.๒-๑)

หมายเหตุ: มูลค่า (การผลิต การใช้) = ราคาประกาศเพื่อเรียกเก็บค่าภาคหลวง (เฉลี่ย) x ปริมาณแร่

รูปที่ ค.๒-๑ กราฟแสดงภาพรวมมูลค่าการผลิตแร่ที่สำคัญของอุตสาหกรรมเหมืองแร่ในรอบ ๑๐ ปี

ตารางที่ ค.๒-๑ แสดงมูลค่าการผลิตแร่ที่สำคัญของอุตสาหกรรมเหมืองแร่ในรอบ ๑๐ ปี

ปี พ.ศ.	หินปูน และ หินอุตสาหกรรมอื่น ๆ	ถ่านหินลิกไนต์	ยิปซัม	ทองคำ
๒๕๕๐	๑๔,๑๐๙	๙,๑๒๐	๓,๙๖๔	๒,๖๑๐
๒๕๕๑	๑๔,๗๔๓	๙,๐๔๘	๓,๘๖๑	๒,๕๔๑
๒๕๕๒	๑๗,๗๐๔	๑๕,๓๓๕	๔,๗๘๘	๕,๒๓๕
๒๕๕๓	๑๘,๗๒๗	๑๗,๖๖๓	๕,๒๗๐	๕,๐๒๓
๒๕๕๔	๑๙,๗๒๒	๒๐,๔๗๔	๕,๔๔๒	๔,๔๒๕
๒๕๕๕	๒๐,๒๗๗	๑๗,๓๔๗	๕,๖๖๖	๘,๑๒๐
๒๕๕๖	๒๑,๖๙๙	๑๗,๓๘๖	๖,๓๕๙	๖,๑๐๖
๒๕๕๗	๒๒,๘๓๔	๑๗,๒๗๒	๗,๒๐๕	๕,๙๔๖
๒๕๕๘	๒๓,๒๗๔	๑๔,๙๓๐	๗,๐๓๒	๔,๖๙๐
๒๕๕๙	๓๘,๔๖๒	๑๖,๗๙๒	๖,๘๗๗	๖,๐๔๐

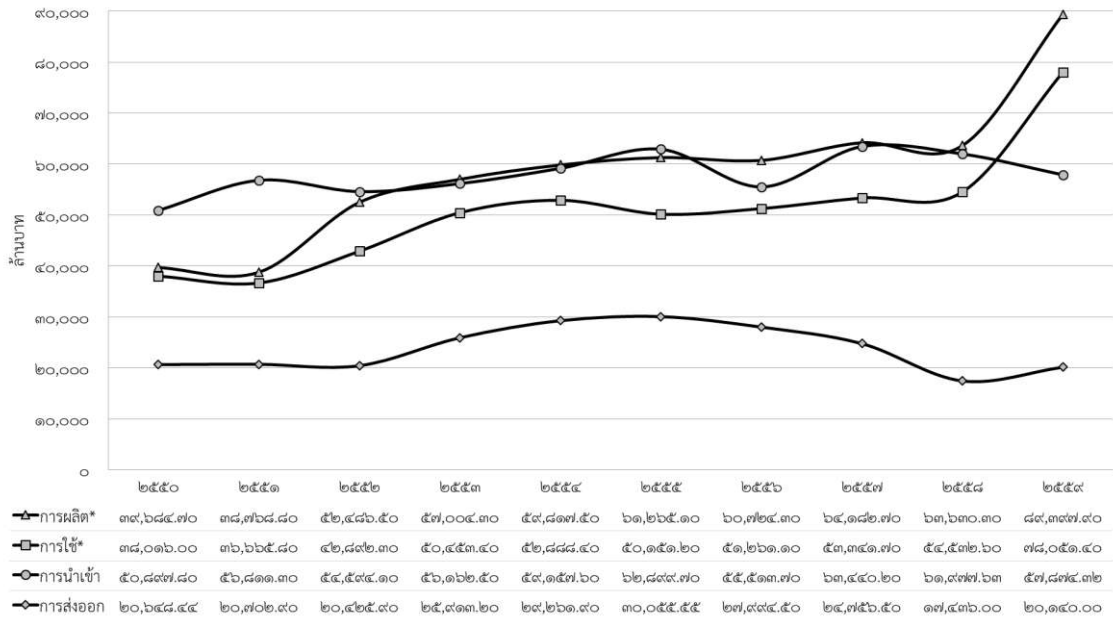
การใช้แร่ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ แร่ที่มีปริมาณการใช้สูงที่สุดคือ หินปูนประมาณ ๑๗๖ ล้านตัน ส่วนใหญ่ใช้ในอุตสาหกรรมก่อสร้างและอุตสาหกรรมปูนซีเมนต์ รองลงมา คือ ถ่านหินลิกไนต์ ประมาณ ๑๗ ล้านตัน เพื่อใช้ในการผลิตไฟฟ้า ส่วนหินบะซอลต์และหินแกรนิตมีปริมาณการใช้ประมาณ ๑๓ และ ๘ ล้านตัน ตามลำดับ ส่วนใหญ่ใช้ในอุตสาหกรรมก่อสร้าง เมื่อคิดมูลค่าการใช้แร่ภายในประเทศมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ๗.๙๖ ต่อปี แร่ที่ผลิตได้ในประเทศเกือบทั้งหมดจะถูกใช้เป็นวัตถุดิบสำหรับอุตสาหกรรมต่อเนื่องภายในประเทศ อาทิ การผลิตไฟฟ้าจากถ่านหินลิกไนต์ ซึ่งมีมูลค่าประมาณ ๖๗,๐๐๐ ล้านบาท/ปี อุตสาหกรรมผลิตวัสดุก่อสร้างมีมูลค่าประมาณ ๑๕๐,๐๐๐ ล้านบาท/ปี อุตสาหกรรมซีเมนต์มีมูลค่าประมาณ ๑๑๐,๐๐๐ ล้านบาท/ปี และอุตสาหกรรมแก้วและกระจกมีมูลค่าประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ ล้านบาท/ปี (รูปที่ ค.๒-๒) ทั้งนี้ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศสาขาอุตสาหกรรมเหมืองแร่และเหมืองหิน ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๙ (ณ ราคาตลาด) มีมูลค่าประมาณ ๐.๒๙ - ๐.๕๐ ล้านล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ ๒.๗๘ - ๓.๙๑ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ

รูปที่ ค.๒-๒ แสดงมูลค่ามูลค่าอุตสาหกรรมต่อเนื่องภายในประเทศที่ใช้แร่เป็นวัตถุดิบ

สำหรับมูลค่าการส่งออกแร่มีแนวโน้มขยายตัวเพิ่มขึ้น โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ มีมูลค่าการส่งออก ๒๐,๑๔๐ ล้านบาท เพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ ๑๕.๕๑ เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา แร่ที่มีมูลค่าการส่งออกสูงสุดคือ ทองคำ มีมูลค่าการส่งออกประมาณ ๖,๐๔๐ ล้านบาท รองลงมาเป็นโลหะดีบุกและยิปซัม ในส่วนของแร่ที่มีปริมาณการส่งออกมากที่สุดคือ ยิปซัม มีปริมาณการส่งออก ๖.๔๖ ล้านตัน รองลงมาได้แก่ โดโลไมต์ ๑.๒๗ ล้านตัน แอนไฮไดรต์ ๑.๓๕ ล้านตัน และเฟลด์สปาร์ ๐.๖๔ ล้านตัน

ในขณะที่มูลค่าการนำเข้าแร่มีแนวโน้มลดลง (รูปที่ ค.๒-๓) โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ มีมูลค่าการนำเข้าประมาณ ๕๗,๘๐๐ ล้านบาท ลดลงร้อยละ ๖.๖๒ เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ที่มีมูลค่าการนำเข้าประมาณ ๖๑,๙๐๐ ล้านบาท กลุ่มแร่นำเข้าที่สำคัญยังคงเป็นกลุ่มแร่เชื้อเพลิง ได้แก่ ถ่านหินบิทูมินัส และถ่านหินชนิดอื่น ๆ รองลงมาได้แก่ ดิบุก แร่ไนโอเบียมและวาเนเดียม ทังค์ และดินขาว

รูปที่ ค.๒-๓ กราฟแสดงมูลค่าการผลิต การใช้ การนำเข้า และการส่งออกแร่ ปี พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๙

ภาคผนวก ง

สถานภาพการขอใช้ประโยชน์ทรัพยากรแร่

(เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง ภายใต้แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)

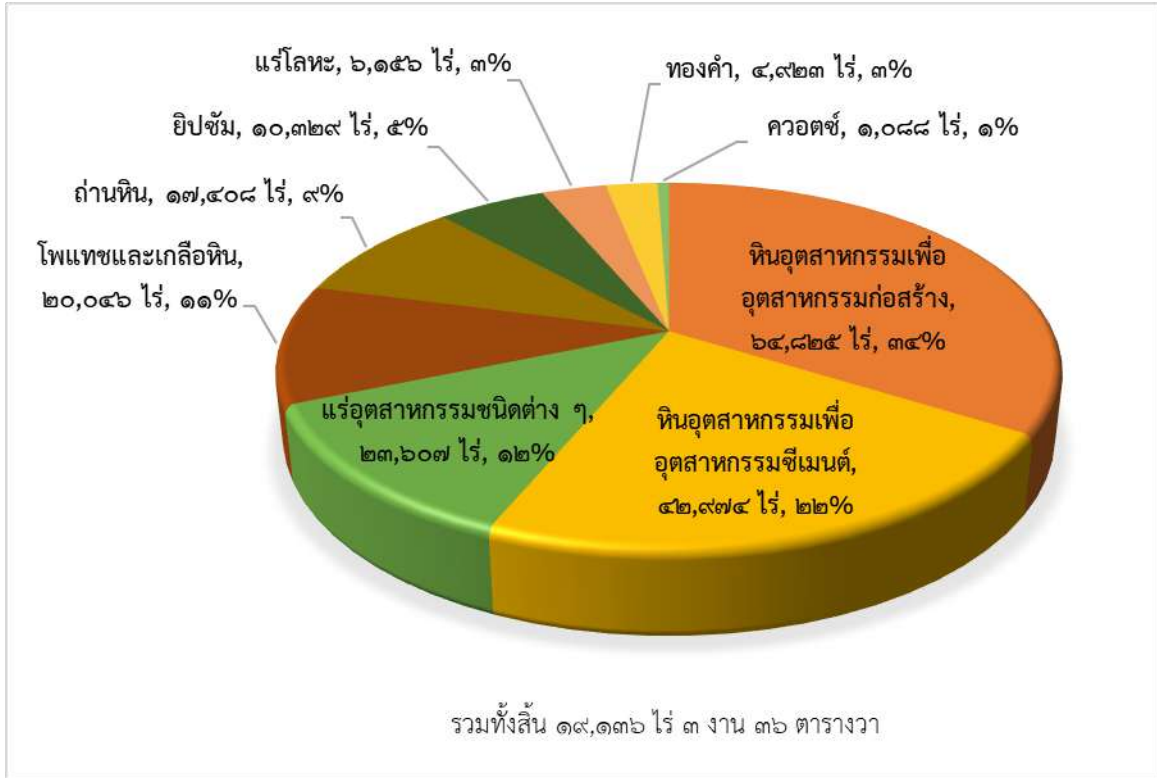
ภาคผนวก ง.๑

สถานภาพการขอใช้ประโยชน์ทรัพยากรแร่

เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง	สถานภาพการขอใช้ประโยชน์ทรัพยากรแร่
<p>(๑) พื้นที่ตามประทานบัตร คำขอต่ออายุประทานบัตร และคำขอประทานบัตร ที่ได้ออกหรือได้ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลบังคับใช้ โดยกรณีแร่ทองคำให้ดำเนินการตามกรอบนโยบาย และแผนยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการทรัพยากรแร่ทองคำ ที่ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ และคณะกรรมการรับทราบแล้วอย่างเคร่งครัด</p>	<p>พื้นที่ตามประทานบัตร จำนวน ๑,๐๒๓ แปลง เนื้อที่ ๑๙๑,๓๖๐ ไร่ ๓ งาน ๓๖ ตร.ว. หรือประมาณ ๓๐๖.๑๗ ตร.กม.</p> <p>พื้นที่ตามคำขอต่ออายุประทานบัตร จำนวน ๑๓๑ แปลง เนื้อที่ ๑๔,๗๐๐ ไร่ ๑ งาน ๑๑ ตร.ว. หรือประมาณ ๒๓.๕๒ ตร.กม.</p> <p>พื้นที่ตามคำขอประทานบัตร จำนวน ๑,๙๗๖ แปลง เนื้อที่ ๔๐๖,๘๑๔ ไร่ ๒ งาน ๒๗ ตร.ว. หรือประมาณ ๖๕๐.๙๐ ตร.กม.</p>
<p>(๒) พื้นที่ตามอาชญาบัตร ที่ได้ออกให้ก่อนวันที่พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลบังคับใช้ โดยกรณีแร่ทองคำให้ดำเนินการตามกรอบนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการทรัพยากรแร่ทองคำ ที่ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ และคณะกรรมการรับทราบแล้วอย่างเคร่งครัด</p>	<p>พื้นที่ตามอาชญาบัตรพิเศษ จำนวน ๘๙ แปลง เนื้อที่ ๘๑๓,๙๔๑ ไร่ ๑ งาน ๗๑ ตร.ว. หรือประมาณ ๑,๓๐๒.๓๐ ตร.กม.</p> <p>พื้นที่ตามอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ จำนวน ๘ แปลง เนื้อที่ ๗,๘๖๒ ไร่ ๑ งาน ๖๑ ตร.ว. หรือประมาณ ๑๒.๕๘ ตร.กม.</p>
<p>(๓) พื้นที่แหล่งหินอุตสาหกรรมเพื่อการก่อสร้าง ที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกำหนดแหล่งหินอุตสาหกรรม (เพื่อการก่อสร้าง) แล้ว</p>	<p>พื้นที่ประกาศแหล่งหินอุตสาหกรรมเพื่อการก่อสร้าง จำนวน ๔๔๐ แหล่ง เนื้อที่ ๑๘๐,๙๕๐ ไร่ ๐ งาน ๒๕ ตร.ว. หรือประมาณ ๒๘๙.๕๒ ตร.กม.</p>
<p>(๔) พื้นที่ดินมีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครอง ตามประมวลกฎหมายที่ดิน กรณีการทำเหมืองประเภทที่ ๑ ตามมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ (ไม่เกิน ๑๐๐ ไร่) หรือกรณีการทำเหมืองหินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง โดยให้ดำเนินการตามกฎหมายด้านผังเมืองและด้านสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด</p>	<p>พื้นที่ดินมีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดิน ที่เป็นการขออนุญาตประทานบัตรในพื้นที่ดินของตนเอง หรือได้รับอนุญาตจากเจ้าของที่ดินที่เป็นบุคคลหรือนิติบุคคล ซึ่งเป็นกรณีการทำเหมืองประเภทที่ ๑ ตามมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ (ไม่เกิน ๑๐๐ ไร่) ที่เป็นโครงการที่ไม่เข้าข่ายที่ต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีแร่ ๗ ชนิด ได้แก่ (๑) ทราวยแก้วหรือทราวยซิลิกา (๒) ดินอุตสาหกรรมชนิดดินซีเมนต์ (๓) ดินเหนียวสี (๔) ดินมาร์ล (๕) ดินบอรัลล์เคลย์ (๖) ดินทนไฟ และ (๗) ดินเบา หรือกรณีการทำเหมืองหินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง โดยให้ดำเนินการตามกฎหมายด้านผังเมืองและด้านสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด</p>

ภาคผนวก ง.๒

พื้นที่ตามประเภทบัตรที่ได้ออกหรือได้ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลบังคับใช้

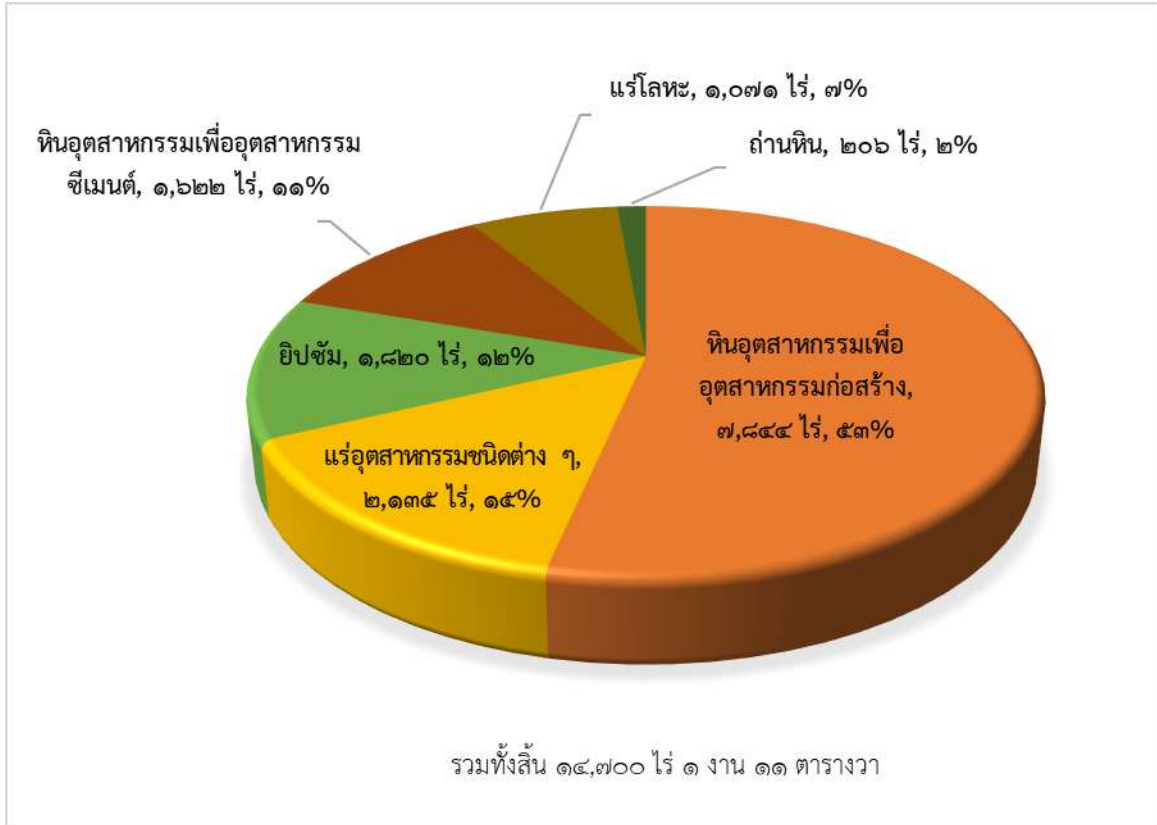
ที่	แร่	จำนวน (แปลง)	ไร่	งาน	วา	ร้อยละ
๑	หินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง	๖๖	๖๔,๘๒๕	๑	๕๓	๓๔
๒	หินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมซีเมนต์	๑๗๑	๔๒,๙๗๔	๐	๒๔	๒๒
๓	แร่อุตสาหกรรมชนิดต่าง ๆ	๑๗๖	๒๓,๖๐๗	๓	๕๗	๑๒
๔	โพแทชและเกลือหิน	๘	๒๐,๐๔๖	๑	๖๙	๑๐
๕	ถ่านหิน	๖๗	๑๗,๔๐๘	๓	๒	๙
๖	ยิปซัม	๗๔	๑๐,๓๒๙	๓	๒	๕
๗	แร่โลหะ	๓๖	๖,๑๕๖	๓	๐	๓
๘	ทองคำ	๑๙	๔,๙๒๓	๒	๒๗	๓
๙	ควอตซ์	๖	๑,๐๘๘	๑	๒	๑
		๑,๐๒๓	๑๙,๑๓๖	๓	๓๖	๑๐๐

ข้อมูลจากกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ (๕ ธันวาคม ๒๕๖๐)

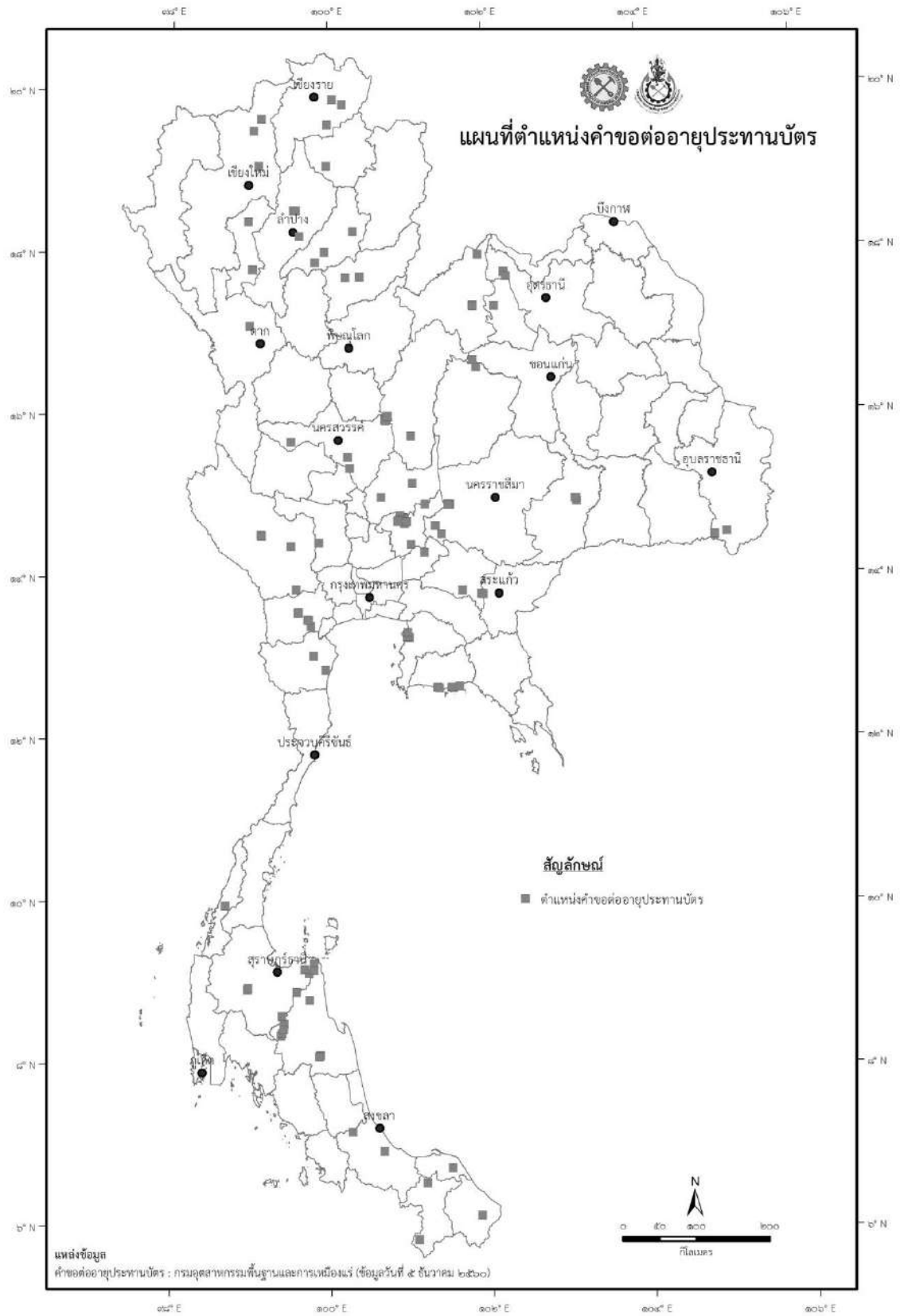
ภาคผนวก ง.๓

พื้นที่ตามคำขอต่ออายุประทานบัตรที่ได้ออกหรือได้ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลบังคับใช้

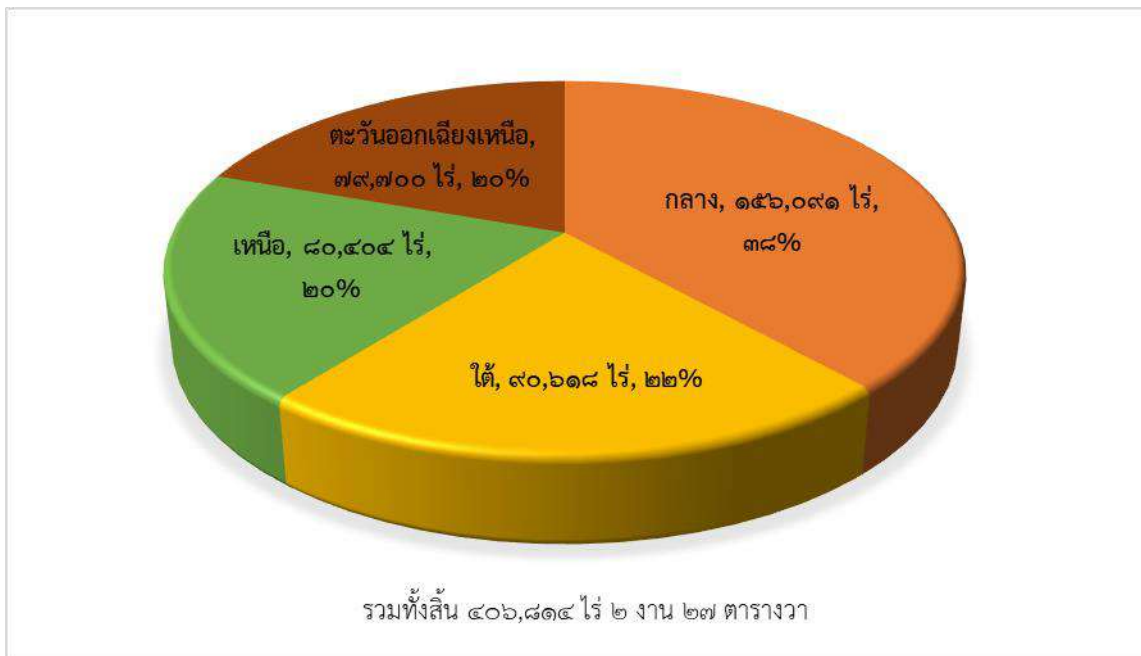
ที่	แร่	จำนวน (แปลง)	ไร่	งาน	วา	ร้อยละ
๑	หินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง	๗๓	๗,๘๔๔	๐	๙๑	๕๓
๒	แร่อุตสาหกรรมชนิดต่าง ๆ	๓๐	๒,๑๓๕	๓	๙	๑๕
๓	ยิปซัม	๑๒	๑,๘๒๐	๐	๘๓	๑๒
๔	หินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมซีเมนต์	๘	๑,๖๒๒	๑	๕๗	๑๑
๕	แร่โลหะ	๖	๑,๐๗๑	๐	๗๗	๗
๖	ถ่านหิน	๒	๒๐๖	๑	๙๔	๒
		๑๓๑	๑๔,๗๐๐	๑	๑๑	๑๐๐

ข้อมูลจากกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ (๕ ธันวาคม ๒๕๖๐)

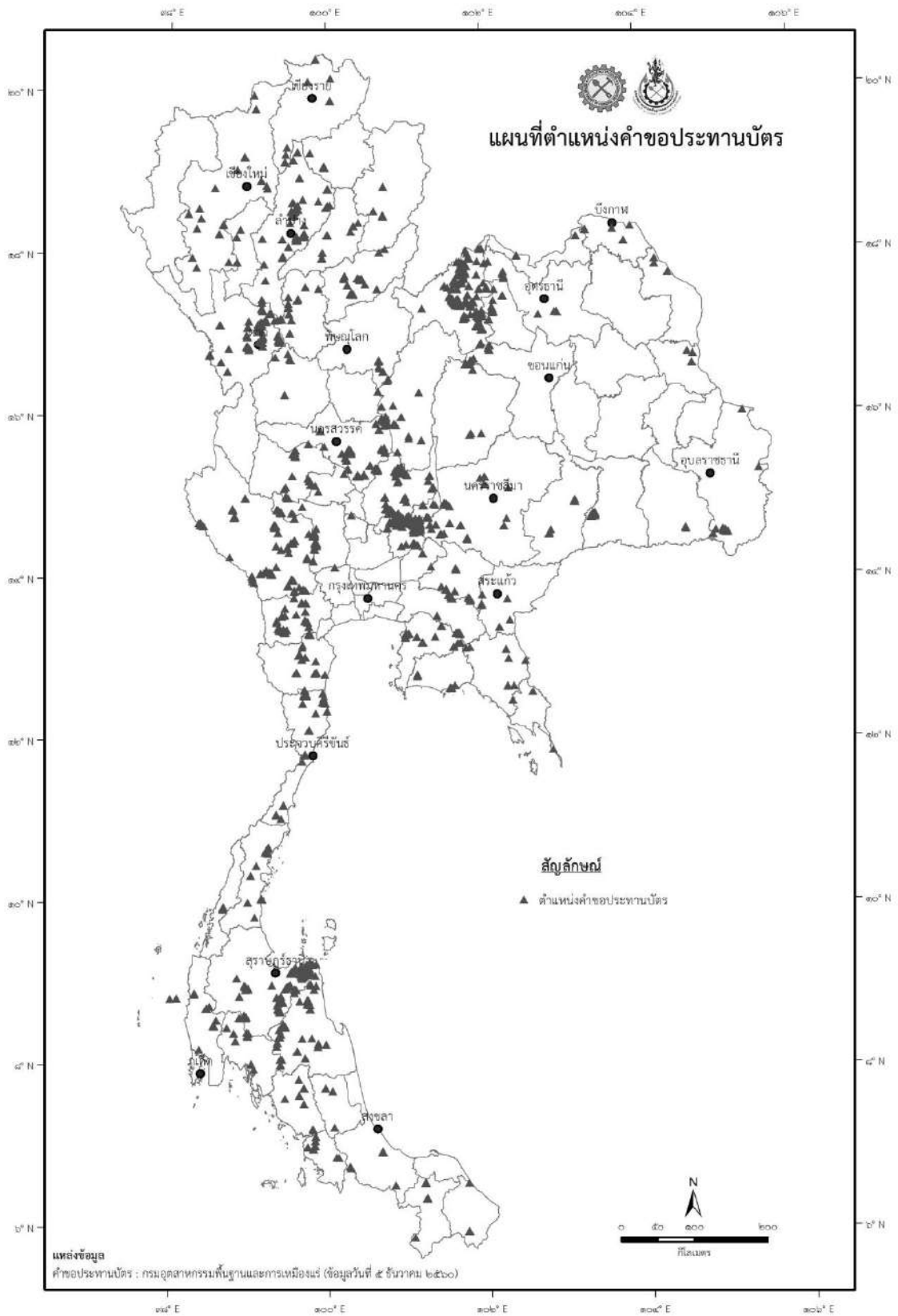
ภาคผนวก ง.๔

พื้นที่ตามคำขอประทานบัตรที่ได้ออกหรือได้ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลบังคับใช้

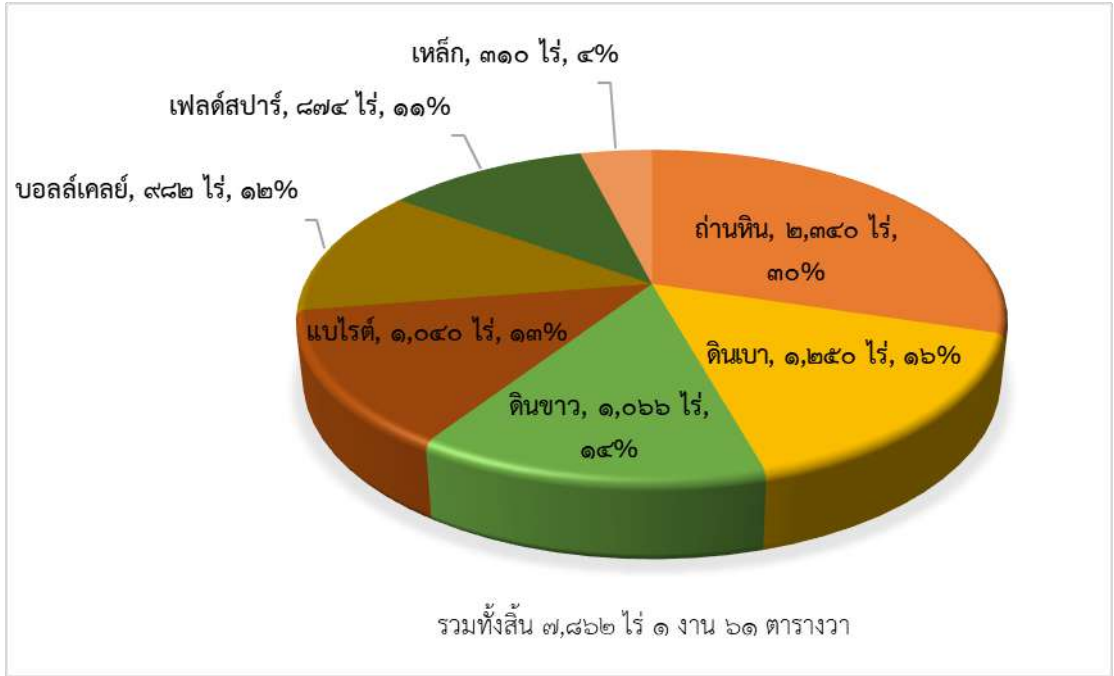
ที่	ภาค	จำนวน (แปลง)	ไร่	งาน	วา	ร้อยละ
๑	กลาง	๘๕๖	๑๕๖,๐๙๑	๒	๕๙	๓๘
๒	ใต้	๒๙๑	๙๐,๖๑๘	๑	๒๑	๒๒
๓	เหนือ	๔๗๓	๘๐,๔๐๔	๒	๓๒	๒๐
๔	ตะวันออกเฉียงเหนือ	๓๕๖	๗๙,๗๐๐	๐	๑๕	๒๐
		<u>๑,๙๗๖</u>	<u>๔๐๖,๘๑๔</u>	<u>๒</u>	<u>๒๗</u>	<u>๑๐๐</u>

ข้อมูลจากกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ (๕ ธันวาคม ๒๕๖๐)

ภาคผนวก ง.๕

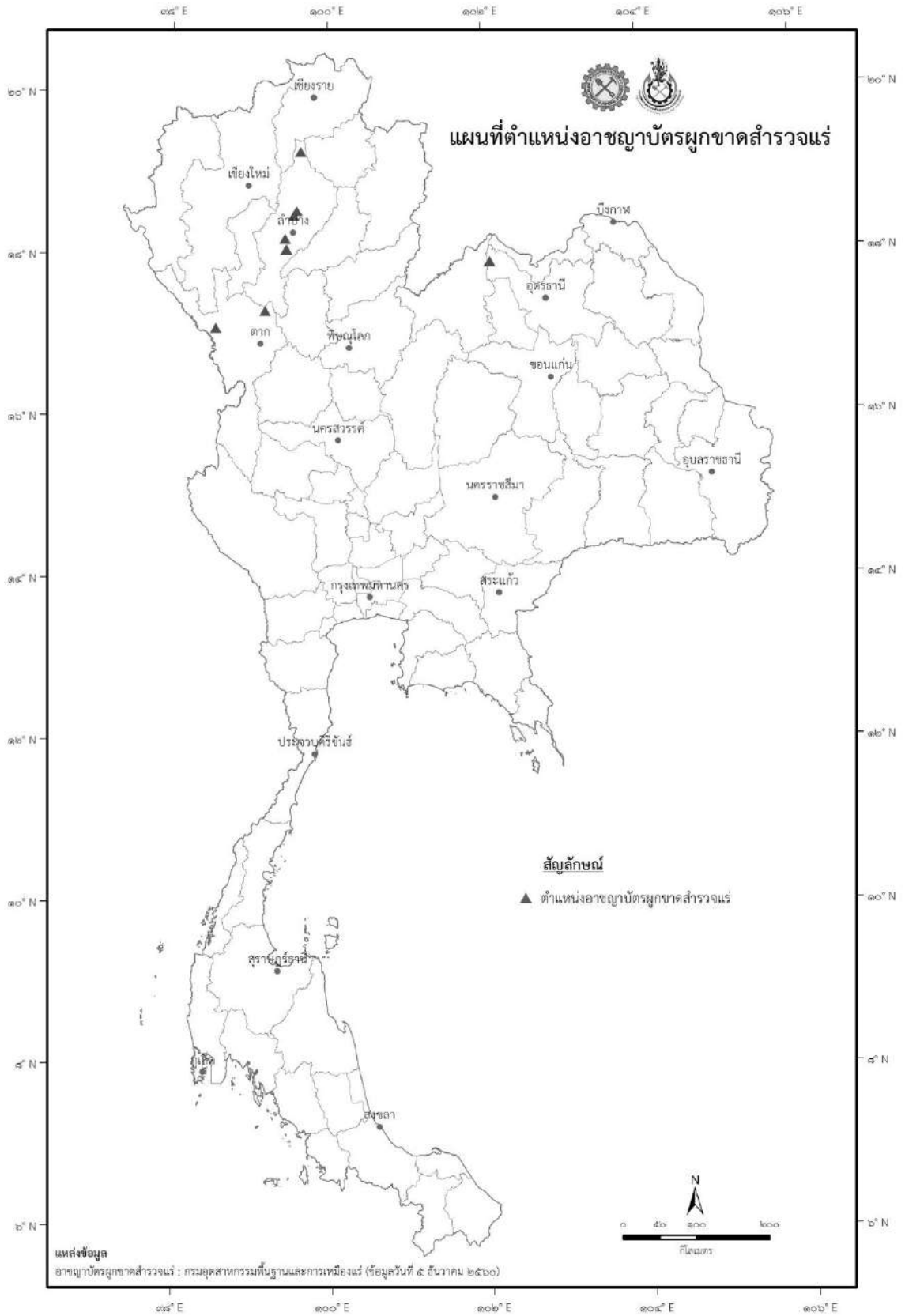
พื้นที่ตามอาชญาบัตรผูกขาดสำรวจแร่ที่ได้ออกให้ก่อนวันที่พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลบังคับใช้

ที่	แร่	จำนวน (แปลง)	ไร่	งาน	วา	ร้อยละ
๑	ถ่านหิน	๑	๒,๓๔๐	๐	๐	๓๐
๒	ดินเบา	๑	๑,๒๕๐	๐	๐	๑๖
๓	ดินขาว	๒	๑,๐๖๖	๑	๖๑	๑๔
๔	แบไรต์	๑	๑,๐๔๐	๐	๐	๑๓
๕	บอลล์เคลย์	๑	๙๘๒	๐	๐	๑๒
๖	เฟลด์สปาร์	๑	๘๗๔	๐	๐	๑๑
๗	เหล็ก	๑	๓๑๐	๐	๐	๔
		<u>๗</u>	<u>๗,๘๖๒</u>	<u>๑</u>	<u>๖๑</u>	<u>๑๐๐</u>

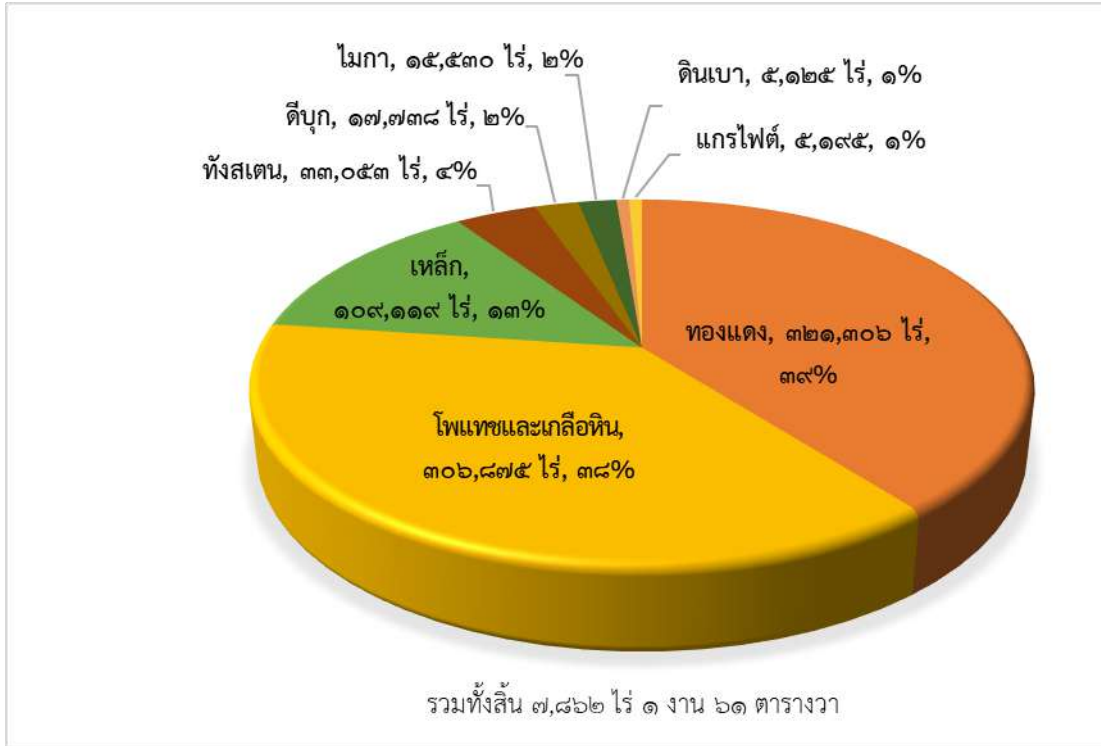
ข้อมูลจากกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ (๕ ธันวาคม ๒๕๖๐)

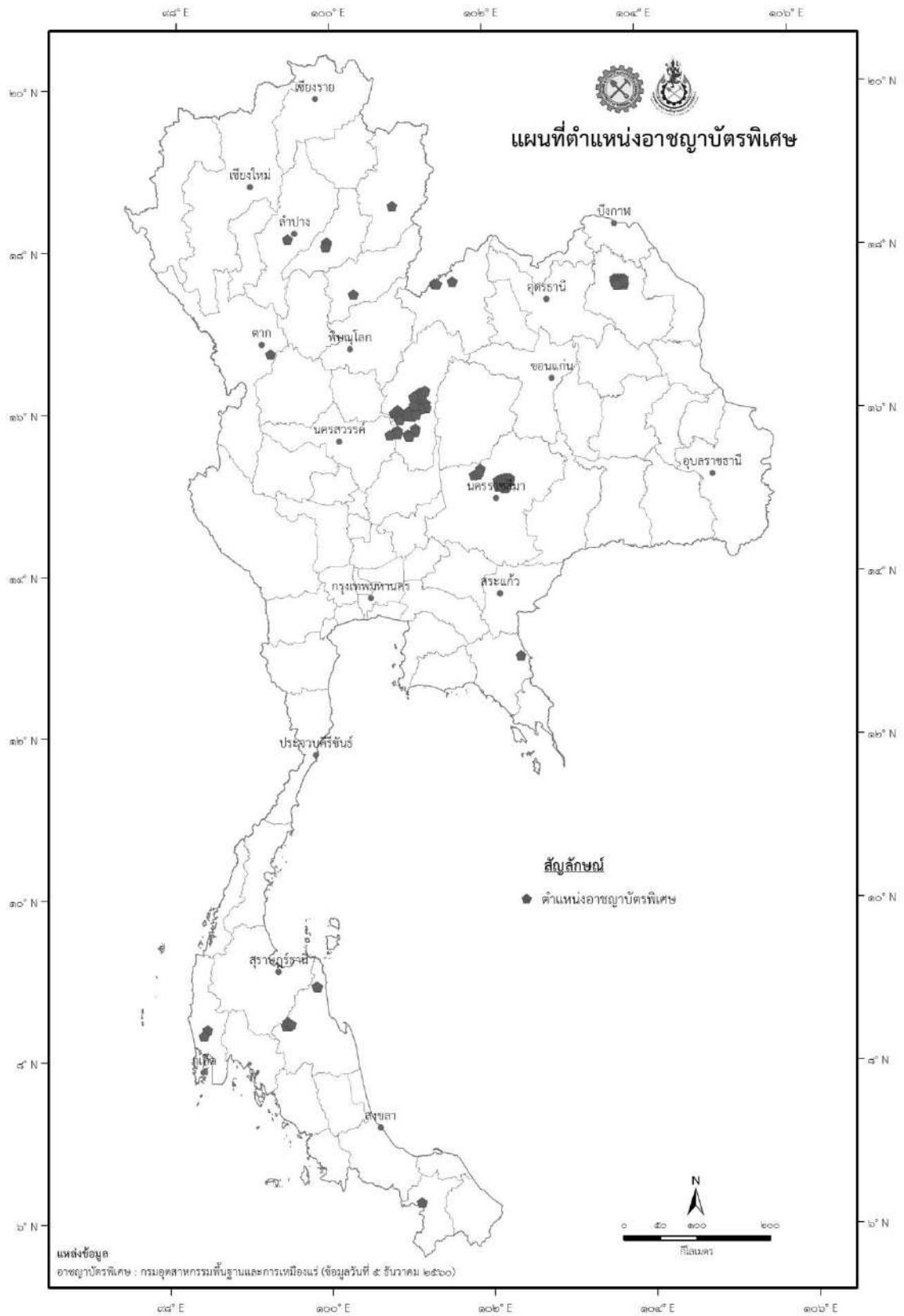
ภาคผนวก ง.๖

พื้นที่ตามอาชญาบัตรพิเศษที่ได้ออกให้ก่อนวันที่พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลบังคับใช้

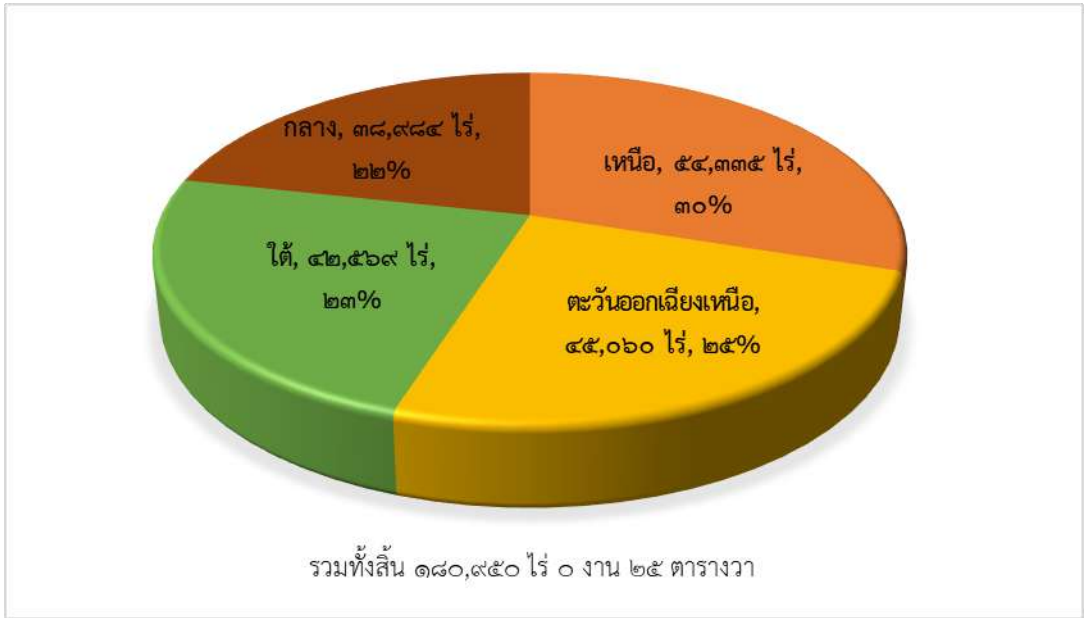
ที่	แร่	จำนวน (แปลง)	ไร่	งาน	วา	ร้อยละ
๑	ทองแดง	๓๕	๓๒๑,๓๐๖	๐	๐	๓๙
๒	โพแทชและเกลือหิน	๓๑	๓๐๖,๘๗๕	๐	๐	๓๗
๓	เหล็ก	๑๒	๑๐๙,๑๑๙	๐	๐	๑๓
๔	ทังสแตน	๔	๓๓,๐๕๓	๐	๐	๔
๕	ดีบุก	๓	๑๗,๗๓๘	๑	๗๑	๒
๖	ไมกา	๒	๑๕,๕๓๐	๐	๐	๒
๗	ดินเบา	๑	๕,๑๒๕	๐	๐	๒
๘	แกรไฟต์	๑	๕,๑๙๕	๐	๐	๑
		๘๙	๘๑๓,๙๔๑	๑	๗๑	๑๐๐

ข้อมูลจากกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ (๕ ธันวาคม ๒๕๖๐)

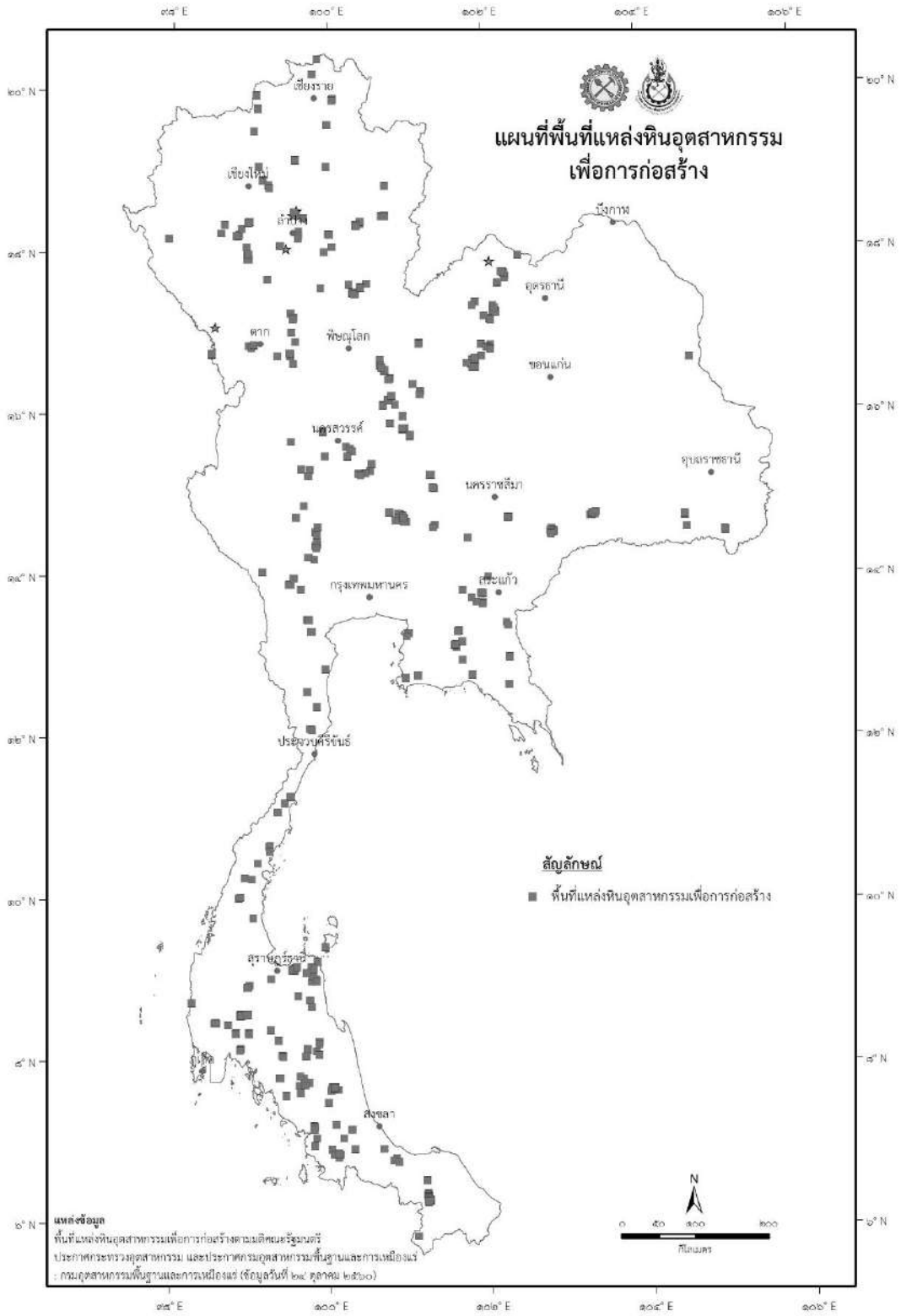
ภาคผนวก ง.๗

พื้นที่แหล่งหินอุตสาหกรรมเพื่อการก่อสร้างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกำหนดแหล่งหินอุตสาหกรรม (อุตสาหกรรมเพื่อการก่อสร้าง) แล้ว

ที่	ภาค	จำนวน (แปลง)	ไร่	งาน	วา	ร้อยละ
๑	เหนื่อ	๑๓๘	๕๔,๓๓๕	๐	๓๐	๓๐
๒	ตะวันออกเฉียงเหนือ	๖๙	๔๕,๐๖๐	๒	๘๒	๒๕
๓	ใต้	๑๓๗	๔๒,๕๖๙	๓	๑	๒๓
๔	กลาง	๙๖	๓๘,๙๘๕	๒	๑๒	๒๒
		๔๔๐	๑๘๐,๙๕๐	๐	๒๕	๑๐๐

ข้อมูลจากกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ (๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๐)

ภาคผนวก จ

ภาพรวมของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ และ

แผนที่ยุทธศาสตร์ภายใต้แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

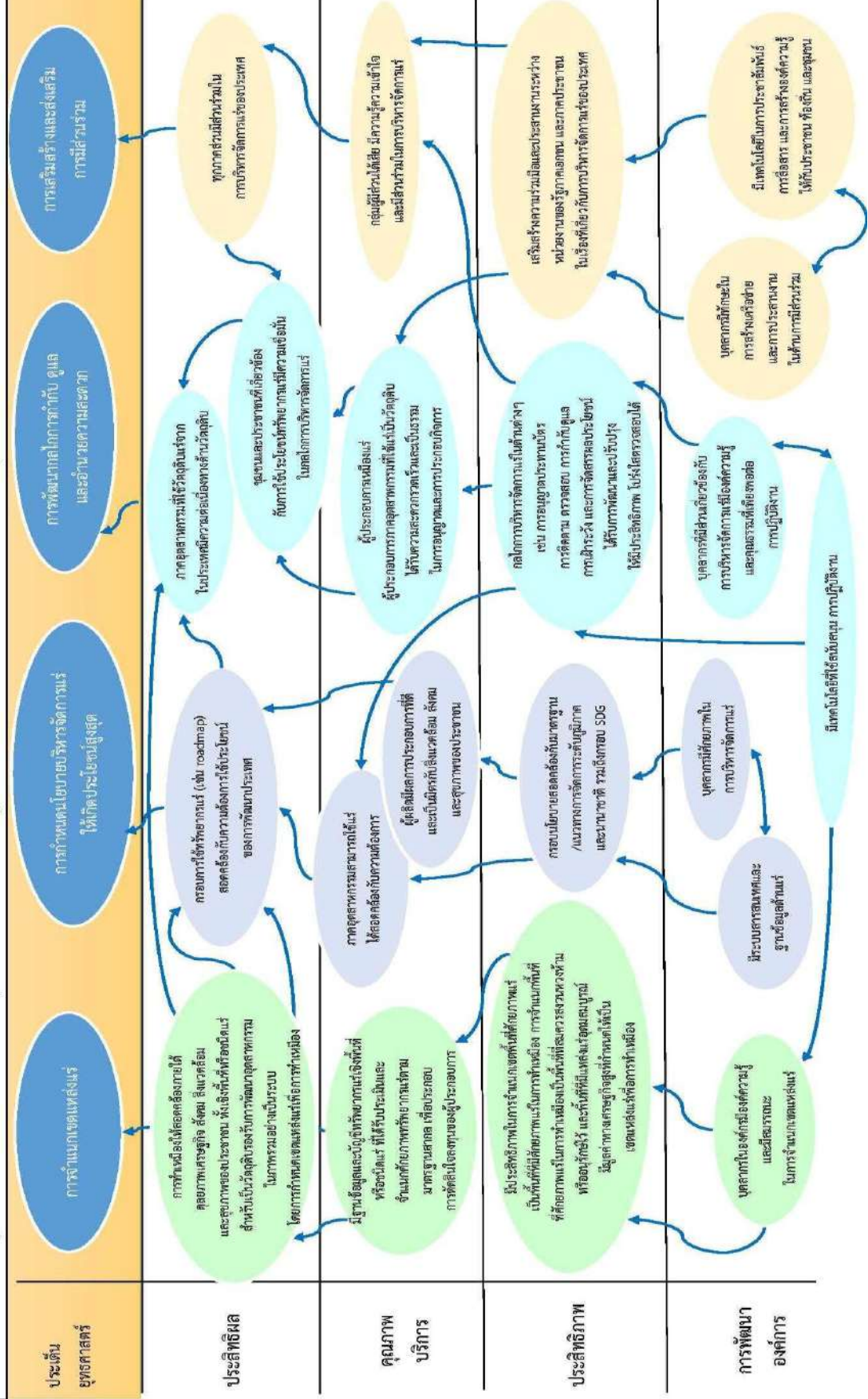

แผนแม่บทการบริหารจัดการน้ำ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔

วิสัยทัศน์ : ระบบการบริหารจัดการน้ำได้รับการปฏิรูป

พันธกิจ : ผู้บริหารจัดการน้ำให้ถึงประโยชน์สูงสุด ภายใต้ความโปร่งใสและประสิทธิภาพด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม มุ่งเสริมสร้างพลังความร่วมมือระหว่างหน่วยงานระดับภูมิภาคและระดับประเทศ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการน้ำของประเทศ มุ่งเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนและกำหนดหลักเกณฑ์การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการน้ำ ที่กับดูแล ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนแม่บทการบริหารจัดการน้ำ

ภาคผนวก ฉ
มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑
และความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ภาคผนวก ฉ.๑

มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑ และความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ด่วนที่สุด
ที่ นร ๐๕๐๕/มทปคพ

สำนักงานรัฐมนตรี พ.ศ.
4048
รับที่
หนังสือ 3 ถ.ศ. 2561
เวลา 14.45

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒ สิงหาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

อ้างถึง หนังสือกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๕๐๓/๑๕๑๐

ลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๖๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย บัญชีสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วย

ตามที่ได้เสนอเรื่อง ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ไปเพื่อดำเนินการ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงกลาโหม กระทรวงการคลัง กระทรวงคมนาคม กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงอุตสาหกรรม และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนได้เสนอความเห็นไปเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย ความละเอียดปรากฏตามบัญชีสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ลงมติว่า

๑. เห็นชอบในหลักการของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ และให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับความเห็นของกระทรวงพาณิชย์ กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (ตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๑๑๔/๒๑๒๙ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๑ และหนังสือสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๑๑๔/๓๔๐๔ ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๑) รวมทั้งข้อสังเกตของกระทรวงสาธารณสุข ไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย

๒. ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกรมทรัพยากรธรณี ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ เร่งรัดการดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติชุดใหม่ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว และให้นำความเห็นของคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รวมทั้งความเห็นและข้อสังเกตของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ

/ชุดใหม่ ...

-๒-

ชุดใหม่เพื่อประกอบการพิจารณาความเหมาะสมในการปรับปรุงยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ต่อไป

จึงเรียนยืนยันมา ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องตามบัญชีแนบท้ายทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(นายปinyapol ศรีแสงแก้ว)

ที่ปรึกษาประจำสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๖๓๒ (อิทธิศักดิ์) ๑๕๓๒ (ลักขณา)
โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๕๕๖ www.soc.go.th
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ spt55@soc.go.th

บัญชีรายชื่อผู้ที่เกี่ยวข้องซึ่งได้แจ้งเรื่อง ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕ ให้ทราบ ดังนี้

๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม
๒. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
๓. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
๔. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๕. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
๖. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน
๗. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์
๘. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
๙. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม
๑๐. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๑๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
๑๒. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข
๑๓. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม
๑๔. เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๑๕. เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
๑๖. นายรอยล จิตรดอน
ประธานกรรมการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๑๗. รองเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (นางสาวดาวิชัย คำภา)
กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

บัญชีสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วย

เรื่อง ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

๑. สำเนาหนังสือกระทรวงกลาโหม ด่วนที่สุด ที่ กท ๐๒๐๗/๑๐๑๔๘ ลงวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๑
๒. สำเนาหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๑๐๐๕/๑๑๗๖๕ ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑
๓. สำเนาหนังสือกระทรวงคมนาคม ด่วนที่สุด ที่ คค (ปคร) ๐๘๐๘.๒/๒๖๘ ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑
๔. สำเนาหนังสือกระทรวงพาณิชย์ ด่วนที่สุด ที่ พณ ๐๒๐๘.๒/๓๑๙๕ ลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๑
๕. สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๒๑๑.๕/๑๑๘๗๖ ลงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๑
๖. สำเนาหนังสือกระทรวงวัฒนธรรม ด่วนที่สุด ที่ วธ ๐๔๖๑/๓๑๒๒ ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑
๗. สำเนาหนังสือกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด่วนที่สุด ที่ วท (ปคร) ๐๒๑๑/๕๖๔๗ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๑
๘. สำเนาหนังสือกระทรวงศึกษาธิการ ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๕๐๓(๒)/๒๙๕๐ ลงวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๑
๙. สำเนาหนังสือกระทรวงสาธารณสุข ด่วนที่สุด ที่ สธ ๐๒๐๙.๐๓/๒๗๘๓ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๑
๑๐. สำเนาหนังสือกระทรวงอุตสาหกรรม ด่วนที่สุด ที่ อก ๐๕๐๗/๔๙๗๑ ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑
๑๑. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๓๑๐/๐๐๐๑๔๔ ลงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๑

ด่วนที่สุด

ที่ กท ๐๒๐๗/๑๐๑๕๘

กระทรวงกลาโหม

ถนนสนามไชย กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๑

เรื่อง การเสนอความเห็น เรื่อง ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ส่วนที่ ๑๕๐๖/ว(ล) ๒๐๒๕๑ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๑

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ขอให้กระทรวงกลาโหมพิจารณาเสนอความเห็น เรื่อง ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เสนอ รายละเอียดตามอ้างถึงนั้น

กระทรวงกลาโหม พิจารณาแล้วเห็นว่า ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ จะใช้เป็นกรอบแนวทางในการบริหารจัดการแร่ ในภาพรวมของประเทศให้มีความมั่นคงของฐานทรัพยากรแร่และวัตถุดิบเพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรม และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันอย่างเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีความสอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ ตามร่างยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) อย่างไรก็ตาม การบริหารจัดการแร่ในภาพรวมของประเทศต้องให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน ซึ่งจะทำให้การบริหารจัดการแร่บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด ส่งผลให้ประเทศเกิดความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนต่อไป ดังนั้น กระทรวงกลาโหม จึงเห็นชอบตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เสนอ

จึงเรียนมาเพื่อกรุณาทราบ

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(ประวิตร วงษ์สุวรรณ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม

สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม
สำนักนโยบายและแผนกลาโหม
โทรสาร ๐ ๒๒๒๓ ๓๔๕๒

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวลักขณา กำเหนิดพันธุ์)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

๑ ส.ค. ๒๕๖๑

ด่วนที่สุด

ที่ กค.๑๐๐๕/๑๑ ๓๖๔

กระทรวงการคลัง
ถนนพระรามที่ ๒
กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ส) ๒๐๒๕๕ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๑

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีขอให้กระทรวงการคลัง (กค.) เสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรี เรื่อง ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) (ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ (แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่) ที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) เสนอความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กค. พิจารณาแล้ว ไม่ขัดข้องในหลักการของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ที่ ทส. เสนอ เนื่องจากจะช่วยให้การกำหนดนโยบายการบริหารจัดการแร่ในภาพรวมของประเทศมีความชัดเจนและส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศอย่างยั่งยืน รวมทั้งช่วยให้ทุกภาคส่วนได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการของภาครัฐ ตลอดจนสามารถเข้าถึงและได้รับประโยชน์จากการใช้ทรัพยากรแร่ของประเทศที่มีอยู่จำกัดอย่างเป็นธรรม ซึ่งจะทำให้การใช้ทรัพยากรดังกล่าวเกิดความสมดุลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมภายใต้กฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายอภิศักดิ์ ตันติวรวงศ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

สำนักนโยบายภาษี

โทร. ๐ ๒๒๗๓ ๙๐๒๐ ต่อ ๓๕๐๙

โทรสาร ๐ ๒๒๗๓ ๙๐๘๘

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ sirinunm@fpo.go.th

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวลักขณา กำเหนิดพันธ์)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

๑ ส.ค. ๒๕๖๑

ด่วนที่สุด

ที่ คค (ปศร) ๐๘๐๘.๒/๒๖๘

กระทรวงคมนาคม
ถนนราชดำเนินนอก
กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๐๐

๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ความเห็นต่อยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๖/ว (ล) ๒๐๒๕๓ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๑

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ได้ส่งเรื่องยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ มาเพื่อกระทรวงคมนาคม เสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้อง และแจ้งผลให้สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีต่อไป ความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

กระทรวงคมนาคม พิจารณาแล้วขอเรียนว่า เห็นด้วยกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการดำเนินงานบริหารจัดการแร่ ให้สอดคล้องกับการใช้ประโยชน์ในทุกภาคส่วนต่อไปในอนาคต และจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อประกอบการพิจารณาต่อไปด้วย จักขอขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร

สำนักแผนงาน

โทร ๐ ๒๒๑๕ ๑๕๑๕ ต่อ ๒๐๗๐

โทรสาร ๐ ๒๒๑๕ ๔๖๑๖

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ Krittika.bur@otp.go.th

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวลักขณา กำเหนิดพันธ์)
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
๑ ส.ค. ๒๕๖๑

ด่วนที่สุด

ที่ พณ ๖๒๐๘.๒/ ๓๑ ๙๖๔

กระทรวงพาณิชย์
๕๖๓ ถ.นนทบุรี ต.บางกระสอ
อ.เมือง จ.นนทบุรี ๑๑๐๐๐

๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ความเห็นต่อยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล)๒๐๒๕๑ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแจ้งว่า กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้เสนอเรื่อง ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ และขอให้กระทรวงพาณิชย์พิจารณาเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อไป นั้น

กระทรวงพาณิชย์พิจารณาแล้ว เห็นด้วยในหลักการเรื่อง ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ซึ่งยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ดังกล่าว ได้มีการกำหนดนโยบายบริหารจัดการแร่เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาประเทศ โดยคำนึงถึงสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนเป็นสำคัญ แต่อย่างไรก็ดี ควรให้ความสำคัญกับการส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจการค้าและบริการในชุมชนอีกทางหนึ่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสนธิรัตน์ สนธิจิรวงศ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์
กองยุทธศาสตร์และแผนงาน
โทร. ๐ ๒๕๐๗ ๖๕๐๕
โทรสาร ๐ ๒๕๔๗ ๕๒๒๔

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวลักขณา กำเหนิตพันธุ์)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

๑ ค.ค. ๒๕๖๓

ด่วนที่สุด

ที่ นท ๐๒๑๑.๕/๖๖๕๗๖

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอิสรภาพ กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๐๐

๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี-ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ส) ๒๐๒๕๑ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๑

ตามที่ขอให้กระทรวงมหาดไทยเสนอความเห็น เรื่อง ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ เสนอโดยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้ว เพื่อให้การบริหารจัดการแร่เกิดประโยชน์สูงสุด ภายใต้ดุลยภาพทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม จึงเห็นชอบยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

(อนันท์พงษ์ เผ่าจินดา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวลักขณา กำเหนิตพันธุ์)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

๑ ค.ค. ๒๕๖๑

สำนักงานปลัดกระทรวง

สำนักนโยบายและแผน

โทร/โทรสาร ๐ ๒๒๒๓ ๕๒๔๒

คำวนที่สุด

ที่วธ ๐๔๐๑/ ๓ ๖๒๖

กระทรวงวัฒนธรรม
๑๐ ถนนเทียมร่วมมิตร
เขตห้วยขวาง กทม. ๑๐๓๑๐

๓๖ กรกฎาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรม

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรม คำวนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล)๒๐๒๕๑ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๑

ตามหนังสือที่อ้างถึง แจ้งให้กระทรวงวัฒนธรรมเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้เสนอเรื่อง ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ความละเอียดครบถ้วนแล้ว นั้น

กระทรวงวัฒนธรรมได้พิจารณายุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ มีความเห็นดังนี้

๑. ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙)

กระทรวงวัฒนธรรมพิจารณาแล้วเห็นชอบในหลักการของแนวนโยบายการบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี ทั้ง ๔ ข้อ โดยเฉพาะในข้อที่กำหนดให้มีการนำแร่มาใช้ประโยชน์ต้องมีคุณภาพทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชน ทั้งนี้ หากยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี เป็นไปตามแนวนโยบายที่กำหนดไว้ จะเป็นการลดความขัดแย้งระหว่างหน่วยงานที่บังคับใช้กฎหมายและผู้ประกอบการเหมืองแร่ แต่อย่างไรก็ตาม กระทรวงวัฒนธรรมมีความเห็นว่าการบริหารจัดการทรัพยากรแร่ของประเทศไทย ที่มีลักษณะแยกส่วนเป็นเพียงอุปสรรค (Threat) ในการบริหารจัดการทรัพยากรแร่ของประเทศไทย ยังไม่ถึงขั้นเป็นจุดอ่อนของการบริหารจัดการแร่ของประเทศ ดังนั้น การบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่บังคับใช้กฎหมายแต่ละฉบับจึงเป็นเรื่องที่ควรให้ความสำคัญ

๒. แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

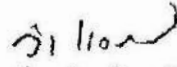
กระทรวงวัฒนธรรม ได้พิจารณายุทธศาสตร์ภายใต้แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ซึ่งมีส่วนราชการในสังกัดกระทรวงวัฒนธรรมที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมศิลปากร เนื่องจากมีกฎหมายในความรับผิดชอบ ได้แก่ พระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ทั้งนี้ ยุทธศาสตร์ภายใต้แผนแม่บทฯ ควรมุ่งเน้นถึงความสำคัญทางเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม ในสัดส่วนที่เท่าเทียมกัน ทั้งนี้ ควรให้ความสำคัญกับการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมทางศิลปกรรม หรือการคุ้มครองโบราณสถานด้วย อนึ่ง สำหรับประเด็นการพัฒนากระบวนการอนุญาต ในลักษณะการบริการแบบจุดเดียวเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) นั้น ควรคำนึงถึงกฎหมายและข้อกำหนดของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างรอบคอบ เพื่อที่จะทำให้การปกป้องคุ้มครองเกิดขึ้นในทุกมิติ มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อชุมชนอย่างแท้จริง

/จึงเรียนมา...

- ๒ -

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและนำความเห็นเสนอประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิระ โรจนพรรัตน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม

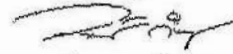
กรมศิลปากร

สำนักบริหารกลาง

โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๔๕๖๖

โทรสาร ๐ ๒๒๒๖ ๑๗๕๑

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวลักขณา กำเหนิตพันธุ์)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

๑ ส.ค. ๒๕๖๑

ด่วนที่สุด

ที่ วท (ปคร) ๐๒๑๑/ ๕๖๕๓

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
ถนนพระรามที่ ๖ ราชเทวี กทม. ๑๐๕๐๐

๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ส) ๒๐๒๕๑
ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๑

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีขอให้กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการ เรื่อง ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีพิจารณาแล้ว เห็นควรให้ความเห็นชอบต่อยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ซึ่งทำให้ประเทศไทยมีนโยบายการบริหารจัดการแร่ในภาพรวมที่มีความชัดเจนและครอบคลุมภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ มีข้อเสนอแนะในยุทธศาสตร์ที่ ๒ การกำหนดนโยบายบริหารจัดการแร่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ควรมีการพิจารณาประเด็นด้านการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำเหมืองแร่ รวมถึงการสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุดและก่อมลพิษให้น้อยที่สุด หรือเป็นศูนย์ในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับนโยบาย Circular Economy ในเวทีโลก ที่จะมีความสำคัญมากขึ้นในอนาคต

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุวิทย์ เมษินทรีย์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

สำนักงานปลัดกระทรวง

โทร. ๐ ๒๓๓๓ ๓๕๖๘

โทรสาร ๐ ๒๓๓๓ ๓๕๓๘

Email: cplo@most.go.th

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวลักขมา กำเหนิดพันธุ์)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

๑ ส.ค. ๒๕๖๑

ด่วนที่สุด

ที่ ศธ ๐๕๐๓(๒)/๒๙๕๐

กระทรวงศึกษาธิการ

กทม. ๑๐๓๐๐

๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล)๒๐๒๕๑ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๑

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีได้ขอให้กระทรวงศึกษาธิการ เสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ เรื่อง ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรี ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงศึกษาธิการพิจารณารายละเอียดแล้ว จึงขอเสนอความเห็นที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

๑. เห็นชอบในหลักการของยุทธศาสตร์ฯ และแผนแม่บทฯ ซึ่งครอบคลุมหลักการสำคัญของแผน อันประกอบไปด้วย ความสอดคล้องกับแผนทั้ง ๓ ระดับ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ เรื่อง แนวทางการเสนอแผนเข้าที่ประชุมคณะรัฐมนตรี รวมทั้งเหตุผลความจำเป็น เป้าหมาย และยุทธศาสตร์ ตลอดจนมาตรการสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมในระยะ ๕ ปี

๒. เห็นควรเสนอเพิ่มเติมรายละเอียดค่าเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนแม่บทฯ เนื่องจากเป้าหมายของการจัดทำแผนแม่บทฯ เป็นส่วนสำคัญในแผนที่นำทางสู่การปฏิบัติในระยะ ๕ ปี ดังนั้น การกำหนดตัวชี้วัดควรจะกำหนดค่าเป้าหมายที่คาดหวังต่อความสำเร็จไว้อย่างชัดเจน เพื่อให้หน่วยงานหลัก และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้ร่วมพิจารณาความเป็นไปได้ของมาตรการ พร้อมทั้งกำหนดกิจกรรมย่อย เพื่อผลักดันสู่ความสำเร็จได้จริง

๓. จากการศึกษาแผนแม่บทฯ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดให้ มหาวิทยาลัยและสถาบันการศึกษา ขับเคลื่อนมาตรการผ่านกิจกรรมด้านการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม สำหรับสร้างเสริมศักยภาพการผลิตในอุตสาหกรรมแร่ ตลอดจนสร้างมูลค่า และความคุ้มค่าจากการใช้ทรัพยากรแร่ในประเทศแก่อุตสาหกรรมปลายน้ำ อีกทั้งร่วมเป็นภาคส่วนหนึ่ง ในการร่วมจัดทำยุทธศาสตร์และแผน กระบวนการแสดงความคิดเห็น และการติดตามตรวจสอบ เมื่อพิจารณาแล้วเห็นควรเสนอแนวทางสนับสนุนมาตรการภายใต้พันธกิจของอุดมศึกษาด้านการบริการวิชาการ เป็น ๒ ส่วน คือ

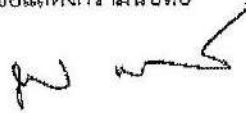
ส่วนที่ ๑ การสนับสนุนการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม มีความจำเป็นต้องบูรณาการความเชี่ยวชาญในหลายศาสตร์ จึงเสนอให้เป็นการดำเนินงานตามศักยภาพ ความเชี่ยวชาญของมหาวิทยาลัยและศูนย์ความเป็นเลิศ

/ส่วนที่ ๒ ...

ส่วนที่ ๒ การมีส่วนร่วม มหาวิทยาลัยในพื้นที่สามารถนำองค์ความรู้มาเสริมสร้างคุณภาพชีวิต
ของประชาชนในพื้นที่ให้รับรู้หลักการดำรงชีพในชีวิตประจำวัน ควบคู่กับการเข้าไปมีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบ
ผลกระทบจากการดำเนินกิจการอุตสาหกรรมเหมืองแร่ เพื่อเสริมสร้างเศรษฐกิจในชุมชนเป็นไปอย่างเกื้อกูลกัน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
สำนักนโยบายและแผนการอุดมศึกษา
โทร. ๐ ๒๐๓๙ ๕๕๙๗-๙
โทรสาร ๐ ๒๐๓๙ ๕๖๕๕

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวลักขณา กำเหนิตพันธุ์)
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

๑ ส.ค. ๒๕๖๑

ด่วนที่สุด

ที่ สธ ๐๒๐๙.๐๓/ ๒๗๘๖๓

กระทรวงสาธารณสุข

ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๒๐๒๕๑ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ จำนวน ๑ ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี แจ้งให้กระทรวงสาธารณสุขให้ความเห็นเรื่อง ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ให้คณะกรรมการพิจารณาถึงความละเอียดถี่ถ้วนแล้ว นั้น

กระทรวงสาธารณสุขพิจารณาในส่วนที่เกี่ยวข้องแล้ว เห็นสมควรให้ความเห็นชอบในหลักการต่อยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ ทั้งนี้หากนำไปปฏิบัติจะส่งผลดีต่อการดูแลสุขภาพประชาชนในเขตพื้นที่เฉพาะได้ดียิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามมีข้อสังเกตเรื่อง การเพิ่มค่าเป้าหมายตัวชี้วัด การกำหนดหน่วยงานรับผิดชอบกับแนวทางและมาตรการแต่ละแนวทางให้ชัดเจน รวมทั้งการทบทวนความเหมาะสมกับบริบทและสถานการณ์ปัจจุบัน จะทำให้เกิดความชัดเจนในการนำสู่การปฏิบัติและความสมบูรณ์ของแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ พร้อมมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ร.อ. รท. ร.

(นายปิยะสกล สกลสัตยาทร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

กองยุทธศาสตร์และแผนงาน

โทร. ๐ ๒๕๙๐ ๒๓๕๕

โทรสาร ๐ ๒๕๙๐ ๒๓๕๕

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ spd.academic61@gmail.com

สำเนาถูกต้อง

นางสาวลักขณา กำเหนิดพันธ์

(นางสาวลักขณา กำเหนิดพันธ์)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

๑ ส.ค. ๒๕๖๑

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙)
และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔
กระทรวงสาธารณสุข

ข้อมูลเดิม/ประเด็นเพื่อพิจารณา	ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ
<p>๑. หน้า ๖</p> <p>๓) แผนการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔</p>	<p>ในเนื้อหาให้ระบุที่มาของแผน คือ “มาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕” ด้วย</p>
<p>๒. หน้า ๘</p> <p>๕) วาระการปฏิรูปประเทศ</p>	<p>ในเนื้อหาให้เพิ่มรายละเอียดเป้าหมายและมาตรการดำเนินงานที่สำคัญตามแผนปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ใน ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การประกาศแผนการปฏิรูปประเทศ เมื่อ ๖ เมษายน ๒๕๖๑ เล่ม ๔ (เล่ม ๑๓๕ ตอนที่ ๒๔ ก) หน้า ๓๘-๓๙ <u>รายละเอียดในตัว</u></p> <p>๒. เรื่องและประเด็นปฏิรูป เรื่อง ทรัพยากรทางบก</p> <p>๒.๑ เรื่องและประเด็นการปฏิรูปที่ ๑ : ทรัพยากรทางบก</p> <p>๒.๑.๑ เป้าหมายหรือผลอันพึงประสงค์และผลสัมฤทธิ์</p> <p>๓) ทรัพยากรแร่</p> <p>๓.๑) ประเทศมีความมั่นคงของฐานทรัพยากรแร่เพื่อการพัฒนาประเทศและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน</p> <p>๓.๒) การใช้ประโยชน์ทรัพยากรแร่มีความเหมาะสม เป็นธรรม และคำนึงถึงคุณภาพทางสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชน</p> <p>๓.๓) ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแร่อย่างเหมาะสม</p>
<p>๓. หน้า ๑๒</p> <p>๓. แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔</p> <p>๓.๑ เป้าหมายการพัฒนา</p> <p>ช่วงระยะ ๕ ปีแรกของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) ภายใต้แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาสำคัญที่ต้องบรรลุ ได้แก่</p> <p>๑) ประเทศมีปัญหิทรัพยากรแร่เพื่อเป็นฐานสำหรับการบริหารจัดการ โดยการสำรวจ จัดทำฐานข้อมูลธรณีวิทยาแหล่งแร่พื้นที่ทั่วประเทศ พื้นที่ที่มีศักยภาพแร่ การจำแนกเขตพื้นที่ศักยภาพแร่ พื้นที่ที่มีศักยภาพที่สามารถทำเหมืองได้ของประเทศ การประเมินคุณค่าทางเศรษฐกิจและสังคมของแต่ละพื้นที่ การประเมินสถานการณ์และพิจารณาขีดจำกัด รวมทั้งความเป็นไปได้ในการใช้ประโยชน์พื้นที่เพื่อการทำเหมืองในภาพรวมให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง <u>ผลกระทบคือ</u></p>	<p>คำที่ขีดเส้นใต้เสนอให้ระบุความเป็น</p> <p>“มีการวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงผลกระทบต่อด้านสิ่งแวดล้อมและผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน พร้อมจัดทำฐานข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพก่อนเปิดเหมือง ระหว่างเปิดเหมือง และหลังปิดเหมือง”</p>

ข้อมูลเดิม/ประเด็นเพื่อพิจารณา	ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ
<p>คุณภาพสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน และกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองบนหลักพื้นฐานศักยภาพแร่และการอนุรักษ์การใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ อย่างเหมาะสมและยั่งยืน</p>	
<p>๔. หน้า ๑๒-๑๓ ๓.๒ ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาสำคัญ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การจำแนกเขตแหล่งแร่</p>	<p>จากข้อมูลเนื้อหาที่ระบุการกำหนดพื้นที่ประกอบกิจการแร่และการทำทะเบียนแร่แล้ว ควรระบุ “ข้อมูลการดำเนินการดำเนินงานในการประกอบกิจการแร่ต่างๆ ควรคำนึงถึงพื้นที่ชุมชนและการกำหนดพื้นที่กันชน (Buffer zone)” ในเนื้อหาด้วย</p>
<p>๕. หน้า ๓๒ ๑.๑ วัตถุประสงค์ ๑) ในช่วงระยะเริ่มต้น ๕ ปีแรก (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔).....</p>	<p>ควรระบุ “การทบทวนข้อมูลพื้นที่เหมืองแร่เดิม การประเมินความเสี่ยงและผลกระทบที่สำคัญของเหมืองแร่เก่าหรือเหมืองแร่ที่ดำเนินการ/ประกอบการอยู่ในปัจจุบัน และมีการจัดทำฐานข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพในพื้นที่ที่จะประกอบกิจการเหมืองแร่ใหม่หรืออยู่ระหว่างการขอประทานบัตร” เพื่อให้เป็นฐานข้อมูลในการดำเนินงานต่อเนื่องในอนาคตตามที่กำหนดในบันไดผลผลิตในปี ๒๕๗๐-๒๕๗๔</p>
<p>๖. หน้า ๓๔ ๒.๒ เป้าหมาย ข้อ ๒) มีการจำแนกเขตพื้นที่หรือชนิดแร่ที่สมควรสงวนหวงห้าม อนุรักษ์ และพื้นที่ที่มีแหล่งแร่อุดมสมบูรณ์เพื่อนำมาประกอบการพิจารณากำหนดให้เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง ตามหลักการที่บัญญัติหรือกำหนดไว้ในกฎหมายรวมถึงตามหลักวิชาการ</p>	<p>ควรระบุ “ข้อมูลการดำเนินการดำเนินงานในการประกอบกิจการแร่ต่างๆ ควรคำนึงถึงพื้นที่ชุมชนและการกำหนดพื้นที่กันชน (Buffer zone)” ในเนื้อหาด้วย เพื่อให้สอดคล้องกับข้อมูลภายใต้ “ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การจำแนกเขตแหล่งแร่” หากมีการปรับแก้ไขข้อมูลตามที่เสนอ</p>
<p>๗. หน้า ๓๗ ส่วนที่ ๔ แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ : การจำแนกเขตแหล่งแร่</p>	<p>ในข้อมูล “๔.๑.๑ วัตถุประสงค์” และ “๔.๑.๒ เป้าหมายและตัวชี้วัด” ควรระบุ “ข้อมูลการดำเนินการดำเนินงานในการประกอบกิจการแร่ต่างๆ ควรคำนึงถึงพื้นที่ชุมชนและการกำหนดพื้นที่กันชน (Buffer zone)” ในเนื้อหาส่วนใดส่วนหนึ่งด้วย เพื่อให้สอดคล้องกับข้อมูลภายใต้ “ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การจำแนกเขตแหล่งแร่” หากมีการปรับแก้ไขข้อมูลตามที่เสนอไว้ก่อนหน้านี้</p>
<p>๘. หน้า ๔๗ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : การกำหนดนโยบายบริหารจัดการแร่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เป้าหมาย ๓. ผู้ผลิตและภาคอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องด้านแร่ มีการดำเนินงานที่เป็นมาตรฐาน และมุ่งเน้นการประกอบการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และสุขภาพของประชาชน</p>	<p>๑.เสนอหน่วยงานที่รับผิดชอบ ควรปรับเปลี่ยน “กรมควบคุมโรค” เป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๒.เพิ่มเติมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คือ กระทรวงแรงงาน (ดูแลด้านความปลอดภัยของผู้ประกอบอาชีพในสถานประกอบการเหมืองแร่)</p>

ข้อมูลเดิม/ประเด็นเพื่อพิจารณา	ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ
<p>แนวทาง/มาตรการ ๓. ส่งเสริมการดำเนินการเพื่อป้องกันและลดปัญหาที่จะเกิดจากการพัฒนาแร่ ทั้งด้านผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และสุขภาพประชาชน รวมถึงความปลอดภัย การป้องกันเหตุไม่พึงประสงค์ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจ และประโยชน์สาธารณะอื่น ๆ</p>	
<p>๙. หน้า ๖๒</p> <p>เป้าหมาย ๒. แร่เศรษฐกิจที่สำคัญมีกรอบ นโยบาย และแนวทางบริหารจัดการแร่ที่เหมาะสมภายใต้ หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการ ที่กำหนดภายใต้กลไกของ คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ เพื่อให้ ภาคอุตสาหกรรมสามารถใช้แร่ เป็นวัตถุดิบได้สอดคล้องกับ ความต้องการ</p> <p>แนวทาง/มาตรการ ๓. ยกระดับการบริหารจัดการ ทรัพยากรแร่ทองคำด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพประชาชน</p>	<p>ควรระบุข้อมูลเพิ่มในส่วนที่ขีดเส้นใต้</p> <p>“แนวทาง/มาตรการ ๓. ยกระดับการบริหารจัดการทรัพยากร แร่ทุกประเภท แร่ทองคำด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพประชาชน</p> <p>เนื่องจากในแนวทางบริหารจัดการแร่ ไม่ใช่มีเฉพาะเรื่องเหมือง แร่ทองคำเท่านั้น โดยเปลี่ยนคำบรรยายตามชนิดประเภทหิน อุตสาหกรรม และแร่ หรืออาจกำหนดเป็นแร่ทุกประเภท</p>
<p>๑๐. อื่นๆ ให้พิจารณาแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ใน แร่ทุกชนิด</p>	<p>ให้พิจารณาเพิ่มเนื้อหาสำคัญได้แก่</p> <p>๑. การจัดทำฐานข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพก่อนเปิด ประกอบการ มีการเฝ้าระวังสุขภาพระหว่างประกอบกิจการ และหลัง ปิดกิจการจนกว่าผลการตรวจเฝ้าระวังสิ่งแวดล้อมอยู่ในเกณฑ์ที่ ปลอดภัยหรือไม่เกิดคำถามมาตรฐาน</p> <p>๒. ให้ผู้ประกอบการจัดพื้นที่กันชน (Buffer zone) ตามข้อมูลที่ กฎหมายกำหนดหรือดีกว่าที่กฎหมายกำหนด โดยพิจารณาตาม ฐานข้อมูลทางธรณีวิทยา</p> <p>๓. กรณีการเฝ้าระวังสิ่งแวดล้อมและสุขภาพจะต้องมีการคืนข้อมูล และแผนรองรับกรณีมีแผนการตรวจเฝ้าระวังสิ่งแวดล้อมเกินค่า มาตรฐานและสุขภาพประชาชนผิดปกติ</p>

สรุป : ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ในด้านกฎหมาย ประเด็น

๑. ให้นำเนื้อหากฎหมายมาเพิ่มเติมหรือส่วนที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขในด้าน แผนการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ให้มีการปรับในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕
๒. การปฏิรูปประเทศ เห็นสมควรเพิ่มเนื้อหาในรายละเอียดเป้าหมายและมาตรการดำเนินงานที่สำคัญตามแผนปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง การประกาศแผนการปฏิรูปประเทศ เมื่อ ๖ เมษายน ๒๕๖๑ เล่ม ๔ (เล่ม ๑๓๕ ตอนที่ ๒๔ ก) หน้า ๓๔-๓๕ ประเด็นปฏิรูปทรัพยากรทางบก
๓. แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ เป้าหมายการพัฒนา ควรพิจารณาหรือหลายภาคส่วนที่มีความเกี่ยวข้องในการวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและผลกระทบด้านสุขภาพของประชาชน พร้อมทั้งจัดทำฐานข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพก่อนเปิดเหมือง ระหว่างเปิดเหมือง และหลังปิดเหมือง
๔. ให้พิจารณาแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ในแร่ทุกชนิด ควรพิจารณาเพิ่มเนื้อหารายละเอียดความสำคัญ ได้แก่ การจัดทำฐานข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพก่อนเปิดประกอบการ มีการเฝ้าระวังสุขภาพระหว่างประกอบกิจการ และหลังปิดกิจการจนกว่าผลการตรวจเฝ้าระวังสิ่งแวดล้อมอยู่ในเกณฑ์ที่ปลอดภัยหรือไม่เกิดค่ามาตรฐาน ให้ผู้ประกอบการจัดพื้นที่กันชน (Buffer zone) ตามข้อมูลที่กฎหมายกำหนดพิจารณาตามฐานข้อมูลทางธรณีวิทยา รวมทั้งการเฝ้าระวังสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนเป็นหลัก

ด่วนที่สุด

ที่ อก.๐๕๐๗/๕๙๗๑

กระทรวงอุตสาหกรรม

ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๕๐๐

๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการ

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการฯ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล)๒๐๒๕๑ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๑

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะกรรมการฯ ขอให้กระทรวงอุตสาหกรรมพิจารณาเสนอความเห็นในเรื่องที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอให้คณะกรรมการพิจารณายุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงอุตสาหกรรมพิจารณาแล้ว ขอเรียน ดังนี้

๑. แผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ เป็นการจัดทำขึ้นตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๒ ซึ่งกำหนดให้คณะกรรมการบริหารจัดการแร่แห่งชาติ (คนร.) เสนอแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ เสนอต่อคณะกรรมการฯ ประกอบกับมาตรา ๑๗ วรรคแรก กำหนดให้ คนร. จัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย การสำรวจทรัพยากรแร่ แหล่งแร่สำรอง การจำแนกเขตพื้นที่ศักยภาพแร่ พื้นที่หรือชนิดแร่ที่สมควรสงวนหวงห้ามหรืออนุรักษ์ไว้ และพื้นที่ที่มีแหล่งแร่อุดมสมบูรณ์และมูลค่าทางเศรษฐกิจสูงที่จะกำหนดให้เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารจัดการแร่ให้เหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุด ภายใต้ดุลยภาพด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชน โดยการจัดทำต้องมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม และเปิดเผยข้อมูลให้สาธารณชนทราบเป็นระยะ

๒. ที่ผ่านมากกระทรวงอุตสาหกรรมได้ร่วมจัดทำร่างแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ และได้ผ่านกระบวนการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียตามขั้นตอนของกฎหมายเพื่อเสนอ คนร. ซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้ว โดยแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ดังกล่าวได้กำหนดกรอบแนวทางการบริหารจัดการทรัพยากรแร่ของประเทศไว้อย่างครอบคลุมในแต่ละมิติ นอกจากนี้ แผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ได้นำเสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) เพื่อพิจารณาตามขั้นตอนเพื่อให้เป็นไปตามมติคณะกรรมการฯ เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ เรื่อง แนวทางการเสนอแผนเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการฯ ด้วยแล้ว

๓. เพื่อให้...

๓. เพื่อให้ประเทศไทยมีกรอบแนวทางการบริหารจัดการทรัพยากรแร่ที่ชัดเจน และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากการหยุดชะงักของอุตสาหกรรมเหมืองแร่ของประเทศ ซึ่งหน่วยงานพิจารณาอนุญาตให้ทำเหมืองแร่ได้เฉพาะในพื้นที่ที่กำหนดให้เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองที่กำหนดในแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๙ หากไม่มีแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่เพื่อประกอบการพิจารณาอนุญาตให้ทำเหมืองแร่ตามกฎหมาย อาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงด้านการจัดหาวัตถุดิบแร่ เพื่อตอบสนองความต้องการของภาคอุตสาหกรรมและรองรับการขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจของประเทศได้ จึงเห็นด้วยกับการเสนอแผนยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายอุดม สุวานยน)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่
กองยุทธศาสตร์และแผนงาน
โทร. ๐ ๒๒๐๒ ๓๖๖๑
โทรสาร ๐ ๒๒๔๐ ๙๘๕๕

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวลักขณา กำเหนิตพันธุ์)
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
๑ ส.ค. ๒๕๖๑

ด่วนที่สุด

พ.ร. ๑๓๓๐/๐๐๐ ๑๕๔

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

๕๕๕ ถนนวิภาวดีรังสิต เขตจตุจักร

กรุงเทพฯ ๑๐๘๐๐

๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ส)๒๐๒๕๑ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๑

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีได้ส่งเรื่องยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ เสนอโดยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มาให้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนพิจารณาเสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรี ความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

สำนักงานพิจารณาแล้ว เห็นควรสนับสนุนแนวทางตามยุทธศาสตร์ฯ และแผนแม่บทฯ ดังกล่าว เนื่องจากจะเป็นแนวทางในการบริหารจัดการทรัพยากรแร่ของประเทศให้เกิดความเหมาะสมและเป็นระบบยิ่งขึ้น อันจะช่วยเสริมสร้างความมั่นคงของทรัพยากรแร่และวัตถุดิบเพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศ ทั้งนี้ ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการลงทุนนั้น เนื่องจากแนวทางการส่งเสริมการลงทุนในกิจการสำรวจแร่ หรือการทำเหมืองแร่ ได้กำหนดเงื่อนไขให้ต้องมีอาชญาบัตรสำรวจแร่ ประทานบัตร หรือใบอนุญาตรับช่วงการทำเหมือง แล้วแต่กรณี ก่อนยื่นคำขอรับการส่งเสริม สำนักงานจึงมีความเห็นว่า การพิจารณาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการออกใบอนุญาตต่าง ๆ มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนินการไปในทิศทางเดียวกันกับยุทธศาสตร์ฯ และแผนแม่บทฯ เพื่อให้การบริหารจัดการทรัพยากรแร่ของประเทศเป็นไปอย่างสอดคล้องและสนับสนุนให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายโชคดี แก้วแสง)

รองเลขาธิการ รักษาราชการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

กองยุทธศาสตร์และแผนงาน

โทร ๐ ๒๕๕๓ ๘๓๖๕

โทรสาร ๐ ๒๕๕๓ ๘๓๑๔

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวลักขณา กำเหนิตพันธ์)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

๑ ส.ค. ๒๕๖๑

ห้อง ปกท.พิเศษ	สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ.
เลขรับ 3448	รับ 4442
วันที่ 27 ส.ค. 2561	รับ 23 ส.ค. 2561
เวลา 14.46 น.	เวลา 10.51

ที่ นร ๐๕๐๕/๒๕๐๗๔

สำนักเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๒๓๒๗๘ ลงวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๑๒๐/๔๘๒๗ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๑

ตามที่ได้ยื่นยันมติคณะรัฐมนตรี (๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑) เกี่ยวกับเรื่อง ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ มาเพื่อทราบ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในฐานะสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการปฏิรูปประเทศได้เสนอความเห็นของประธานกรรมการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย โดยสำนักเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับความเห็นดังกล่าวภายหลังวันประชุมคณะรัฐมนตรี ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวกรรณา จุชานนท์)

ผู้อำนวยการกองพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งกองพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๖๓๒ (อิทธิศักดิ์) ๑๕๓๒ (ลักขณา)
โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖
www.soc.go.th
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ spt55@soc.go.th
(หิกลุ/ลักขณา)

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๑๑๒๐/๔๕๗๗

สำนักงานคณะกรรมการ
พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๙๖๒ ถนนกรุงเกษม กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๗/ สิงหาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๒๐๒๕๓
ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย หนังสือคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๑๒๐(กปป ๐๖)/๔๕ ลงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๑

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีขอให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในฐานะสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการปฏิรูปประเทศ ประสานส่งเรื่อง ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ให้นายรอยล จิตรดอน ประธานกรรมการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พิจารณาให้ความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรี ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

ในการนี้ นายรอยล จิตรดอน ประธานกรรมการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้มีหนังสือตอบกลับความเห็นต่อยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ แล้ว โดยมีความเห็นและข้อสังเกต ดังนี้

๑. เห็นควรให้ความเห็นชอบยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ โดยมีเนื้อหาที่ตอบสนองต่อแผนการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในส่วนของทรัพยากรทางบก ประเด็นปฏิรูปที่ ๓ ทรัพยากรแร่ประกอบด้วยประเด็นปฏิรูปย่อย (๑) เร่งรัดจัดทำพื้นที่ศักยภาพแร่และเขตแหล่งแร่เพื่อทำเหมือง (๒) พัฒนาเครื่องมือกำกับดูแลการบริหารจัดการเหมืองแร่ให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ และ (๓) สร้างกลไกเพื่อเสริมศักยภาพของท้องถิ่นและชุมชน ในการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมจากการทำเหมืองแร่

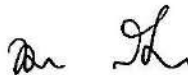
๒. ทั้งนี้ การดำเนินการตามยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ขอให้คำนึงถึงเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแร่ที่มีเป้าหมายและตัวชี้วัดที่ระบุไว้อย่างชัดเจน เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ยิ่งขึ้น

/๓. เนื่องด้วย ...

๓. เนื่องจาก ทรัพยากรแร่เป็นทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่อย่างจำกัด การบริหารจัดการ ทรัพยากรแร่และการนำมาใช้ประโยชน์ ควรต้องพิจารณาถึงความคุ้มค่าและดุลยภาพทางด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และความยั่งยืน โดยคำนึงถึงคนรุ่นต่อไป จึงควรทำเหมืองแร่เท่าที่จำเป็น เฉพาะแร่ที่มี ศักยภาพเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด เน้นการสร้างมูลค่าเพิ่มและอุตสาหกรรมต่อเนื่องภายในประเทศเป็นหลัก ไม่ใช่เพื่อการส่งออกวัตถุดิบ จำเป็นต้องมีการควบคุมผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ ของประชาชนอย่างเคร่งครัด จึงเห็นควรสนับสนุนความเห็นของคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ที่ได้มีการประชุมเมื่อวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๑ เพื่อพิจารณาทบทวนความเห็น ตามที่ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้แจ้งข้อให้พิจารณาทบทวน ดังนี้ (๑) ในกรณีการทำเหมือง แร่ทองคำ ให้ดำเนินการตามกรอบนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการทรัพยากรแร่ทองคำ ที่ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ (คนร.) และคณะรัฐมนตรี รับทราบแล้วอย่างเคร่งครัด (๒) ในพื้นที่ตามคำขออาชญาบัตร (ที่ได้ยื่นไว้แล้ว แต่ยังไม่ผ่านการพิจารณา อนุญาตก่อนวันที่ พ.ร.บ. แร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลบังคับใช้) ควรจำแนกเป็น “พื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำ เหมืองแร่” มิใช่ “เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง” (๓) ควรกำหนดให้ชัดเจนว่าเมื่อมีการกำหนดเขตแหล่งแร่ เพื่อการทำเหมืองแล้วเสร็จ จะต้องมีการระดมการมีส่วนร่วม และจัดให้มีการรับฟังความเห็นของ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยเฉพาะภาคประชาชนที่อยู่ในพื้นที่หรือใกล้เคียง ก่อนประกาศใช้อย่างเป็นทางการ เพื่อให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนตั้งแต่เริ่มต้นและให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๘ และ พ.ร.บ. แร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๗ และ (๔) ภาครัฐควรเร่งดำเนินการสำรวจประเมินทรัพยากร แร่ทองคำโดยละเอียด ตามแนวทางการประเมินทรัพยากรแร่ของสากล (มาตรฐาน UNFC-๒๐๐๙ คือการประเมินด้านธรณีวิทยา อย่างน้อยในระดับ G2 การประเมินความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจและสังคม และการประเมินความเหมาะสมของโครงการ) เพื่อให้มีฐานข้อมูลสำหรับการบริหารจัดการ อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งให้มีการจำแนกเขตการใช้ประโยชน์แร่ทองคำ โดยจำแนกเป็นเขตสงวนหวงห้าม เขตอนุรักษ์เพื่อการใช้ประโยชน์ในอนาคต และเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง โดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วม และการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

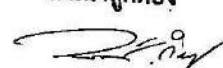
ขอแสดงความนับถือ

(นายทศพร ศิริสัมพันธ์)

เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ

กองยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูปประเทศ
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๔๐๘๕ ต่อ ๖๒๓๐ โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๙๑๔๙
E-mail wanchat@nesdb.go.th

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวลักขณา กำเหนิดพันธ์)
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
๑๕ ส.ค. ๒๕๖๑

ที่ นร ๑๑๒๐ (กปป ๐๖)/ ๕๕

คณะกรรมการปฏิรูปประเทศ
ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
สำนักงานคณะกรรมการ
พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๔๖๒ ถนนกรุงเกษม กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ส่วนที่ สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ ๒๐๒๕๓ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๑
๒. หนังสือสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ส่วนที่ สุด ที่ นร ๑๑๑๔/ ๓๔๐๔ ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๑

ตามที่ สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีได้ส่งเรื่อง ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ มาให้ประธานกรรมการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายรอยล จิตรดอน) ทิจารณาให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรี ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

ในการนี้ ประธานกรรมการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้พิจารณาแล้ว มีความเห็น ดังนี้

๑. เห็นควรให้ความเห็นชอบยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ โดยมีเนื้อหาที่ตอบสนองต่อแผนการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในส่วนของทรัพยากรทางบก ประเด็นปฏิรูปที่ ๓ ทรัพยากรแร่ ประกอบด้วยประเด็นปฏิรูปย่อย (๑) เร่งรัดจัดทำพื้นที่ศักยภาพแร่และเขตแหล่งแร่เพื่อทำเหมือง (๒) พัฒนาเครื่องมือกำกับดูแลการบริหารจัดการเหมืองแร่ให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ และ (๓) สร้างกลไกเพื่อเสริมศักยภาพของท้องถิ่นและชุมชน ในการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อมจากการทำเหมืองแร่

๒. ทั้งนี้ ในการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ ขอให้คำนึงถึงเป้าหมายและตัวชี้วัดของแผนการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการแร่ที่มีเป้าหมายและตัวชี้วัดที่ระบุไว้อย่างชัดเจน เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ยิ่งขึ้น

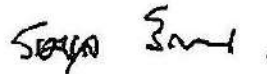
๓. เนื่องจาก ทรัพยากรแร่เป็นทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่อย่างจำกัด การบริหารจัดการ ทรัพยากรแร่และการนำมาใช้ประโยชน์ ควรต้องพิจารณาถึงความคุ้มค่าและคุณภาพทางด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และความยั่งยืน โดยคำนึงถึงคนรุ่นต่อไป จึงควรทำเหมืองแร่เท่าที่จำเป็น เฉพาะแร่ที่มีศักยภาพ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด เน้นการสร้างมูลค่าเพิ่มและอุตสาหกรรมต่อเนื่องภายในประเทศเป็นหลัก ไม่ใช่เพื่อการส่งออกวัตถุดิบ จำเป็นต้องมีการควบคุมผลกระทบเชิงลบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชนอย่างเคร่งครัด จึงเห็นควรสนับสนุนความเห็นของคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่ได้มีการประชุมเมื่อวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๑ เพื่อพิจารณาทบทวนความเห็น ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้แจ้งขอให้พิจารณาทบทวน ดังนี้ (๑) ในกรณีการทำเหมืองแร่ทองคำ ให้ดำเนินการตามกรอบนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ในการบริการจัดการทรัพยากรแร่ทองคำ ที่ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ (คนร.) และคณะกรรมการรับทราบแล้วอย่างเคร่งครัด (๒) ในพื้นที่

/ตามคำขอ...

ตามคำขออาชญาบัตร (ที่ได้ยื่นไว้แล้ว แต่ยังไม่ผ่านการพิจารณาอนุญาตก่อนวันที่ พ.ร.บ.ร่ำ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลบังคับใช้) ควรจำแนกเป็น “พื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองแร่” มิใช่ “เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง” (๓) ควรกำหนดให้ชัดเจนว่าเมื่อมีการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองแล้วเสร็จ จะต้องมีการขบวนการมีส่วนร่วม และจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยเฉพาะภาคประชาชนที่อยู่ในพื้นที่หรือใกล้เคียง ก่อนประกาศใช้อย่างเป็นทางการ เพื่อให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนตั้งแต่เริ่มต้น และให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๘ และ พ.ร.บ. ร่ำ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๗ และ (๔) ภาครัฐควรเร่งดำเนินการสำรวจประเมินทรัพยากรแร่ทองคำโดยละเอียด ตามแนวทางการประเมินทรัพยากรแร่ของสากล (มาตรฐาน UNFC-๒๐๐๙ คือการประเมินด้านธรณีวิทยา อย่างน้อยในระดับ G2 การประเมินความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจและสังคม และการประเมินความเหมาะสมของโครงการ) เพื่อให้มีฐานข้อมูลสำหรับการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งให้มีการจำแนกเขตการใช้ประโยชน์แร่ทองคำ โดยจำแนกเป็นเขตสงวนหวงห้าม เขตอนุรักษ์เพื่อการใช้ประโยชน์ในอนาคต และเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง โดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วม และการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายรอยล จิตรดอน)

ประธานกรรมการปฏิรูปประเทศ
ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการปฏิรูปด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โทร. ๐-๒๒๘๐-๔๐๘๕ ต่อ ๑๕๐๑

โทรสาร ๐-๒๒๘๐-๐๘๙๒

สำนักงานรัฐมนตรี ทส.	
รับที่	4440
วันที่	23 ส.ค. 2561
เวลา	10-55-

ที่ นร ๐๕๐๕/๒๕๖๐๗

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๒๓๒๗๘ ลงวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนที่สุด ที่ กต ๐๗๐๒/๑๐๘๔

ลงวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๑

๒. สำเนาหนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๑๐๔/๔๖๐๓

ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๑

ตามที่ได้ยื่นยันทมติคณะรัฐมนตรี (๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑) เกี่ยวกับเรื่อง ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ มาเพื่อทราบ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศและกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้เสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย โดยสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้รับความเห็นดังกล่าวภายหลังวันประชุมคณะรัฐมนตรี ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวกรรณา จุฑานนท์)

ผู้อำนวยการกองพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๖๓๒ (อิทธิศักดิ์) ๑๕๓๒ (ลักขณา)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖

www.soc.go.th

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ spt55@soc.go.th (พิภพ/ลักขณา)

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๐๗๐๒/๑๐๘๔

กระทรวงการต่างประเทศ
ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๕๐๐

๑ สิงหาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ความเห็นกระทรวงการต่างประเทศ เรื่อง ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๒๐๒๕๑ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๑

ตามหนังสือที่อ้างถึง ขอรับความเห็นกระทรวงการต่างประเทศ เรื่อง ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรี ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการต่างประเทศพิจารณาแล้ว ขอเรียนดังนี้

๑. เห็นควรให้ความเห็นชอบต่อยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) เนื่องจากเนื้อหาของยุทธศาสตร์ฯ เป็นการกำหนดนโยบายในการบริหารจัดการทรัพยากรแร่เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประเทศภายใต้ดุลยภาพด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และสุขภาพของประชาชน โดยยึดหลักการและแนวทางการพัฒนาภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) แผนการจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ และวาระการปฏิรูปประเทศ

๒. โดยที่แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ ซึ่งมีเนื้อหาเป็นการกำหนดยุทธศาสตร์ แนวทาง และมาตรการในการบริหารจัดการแร่ เพื่อตอบสนองต่อเป้าหมายการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม ครอบคลุมประเด็นที่เกี่ยวข้องกับพันธกรณีระหว่างไทยกับต่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศจึงมีข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ดังนี้

๒.๑ ในข้อ ๔.๒.๓.๔ ของแผนแม่บทฯ (หน้า ๖๐) ว่าด้วยเรื่องแนวทางการบริหารจัดการแร่ ทองคำมีการระบุถึงการห้ามมิให้มีการส่งออกโลหะทองคำผสมที่ได้จากการทำเหมืองแร่ไปต่างประเทศ เป็นหนึ่งในมาตรการเพื่อ “ยกระดับการบริหารจัดการทรัพยากรแร่ทองคำด้านเศรษฐกิจให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศ” ทั้งนี้ การห้ามการส่งออกสินค้า (export prohibition) อาจเข้าข่ายเป็นการไม่ปฏิบัติตามพันธกรณีภายใต้ความตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า (General Agreement on Tariffs and Trade 1994 – GATT) โดยเฉพาะ ข้อ XI ว่าด้วยเรื่อง Quantitative Restriction ดังนั้น ส่วนราชการที่รับผิดชอบอาจพิจารณาด้วยว่า การออกมาตรการใด ๆ ตามแผนแม่บทฯ จะไม่เกินกว่ากรอบของข้อยกเว้นใน GATT ตามข้อ XX (โดยเฉพาะวงเล็บ c เกี่ยวกับการนำเข้า/ ส่งออกทองหรือเงิน) ตลอดจนไม่กระทบต่อพันธกรณีอื่น ๆ ที่ไทยมีอยู่ตามกฎหมายระหว่างประเทศ

/ ๒.๒ ส่วนราชการ ...

๒.๒ ส่วนราชการที่รับผิดชอบจะต้องพิจารณาอย่างถี่ถ้วนว่า การดำเนินการใด ๆ ของไทย จะไม่เป็นมาตรการที่นักลงทุนต่างชาติสามารถอ้างได้ว่า เป็นมาตรการ (measure) ที่ผิดพันธกรณีภายใต้ กฎหมายระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองนักลงทุนภายใต้ความตกลงการค้าเสรี (Free Trade Agreements – FTAs) และความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุน (Bilateral Investment Treaties – BITs) โดยเฉพาะสิทธิของนักลงทุนที่จะได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรมและเท่าเทียม (Fair and Equitable Treatment – FET)

๓. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญกับการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ฯ และแผนแม่บทฯ อย่างรัดกุมและโปร่งใส และควรยึดถือมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๑ ซึ่งมอบหมายให้ส่วนราชการ และหน่วยงานของรัฐกำกับให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่หรือข้าราชการประจำ ซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำสัญญาระหว่างรัฐและเอกชนให้เข้มงวดและติดตามการดำเนินการเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิด เพื่อไม่ให้เกิดกรณีความเสียหายต่อประเทศด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

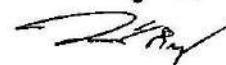
(นายวีระศักดิ์ ฟูตระกูล)

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ รักษาราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ
กองสนเทศเศรษฐกิจ
โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๕๒๓๙
โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๒๓๖

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวลักขณา กำเหนิดพันธ์)
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

๒๑ พ.ค. ๒๕๖๑

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๑๐๔/๕๖๐๓

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๒๐๐

๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล)๒๐๒๕๑ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๑

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรีขอให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรี ประเด็นความเห็น เรื่อง ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้พิจารณาแล้ว เห็นด้วยในหลักการของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ เพื่อเป็นการกำหนดนโยบายการบริหารจัดการแร่ในภาพรวมของประเทศที่มีความชัดเจน เกิดการปฏิรูปกลไกการบริหารจัดการแร่ ลดความซับซ้อนของกระบวนการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตใช้ประโยชน์แร่ มีมาตรการกำกับดูแล ป้องกันผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการทำเหมืองแร่ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวเกี่ยวข้องกับกฎหมาย ระเบียบ และคำสั่งของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เช่น พระราชบัญญัติพัฒนาที่ดิน พ.ศ. ๒๕๕๑ พระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ๓๑/๒๕๖๐ เรื่อง การใช้ที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่เกษตรกรและประโยชน์สาธารณะของประเทศ สั่ง ณ วันที่ ๒๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐ และกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขในการขอและการพิจารณาให้ความยินยอมหรืออนุญาตให้ใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นต้น ดังนั้นขอให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมนำกฎหมาย ระเบียบ และคำสั่งดังกล่าวไปประกอบการพิจารณาการจำแนกเขตแหล่งแร่ ตามยุทธศาสตร์และแผนแม่บทดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายเกษฎา บุญราช)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมพัฒนาที่ดิน

โทร. ๐ ๒๕๗๙ ๐๘๐๓

โทรสาร ๐ ๒๕๗๙ ๐๗๕๒

E-mail Pld_4@ladd.go.th

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวลักขณา กำเหนิดพันธุ์)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

๒๑ ส.ค. ๒๕๖๑

สำนักงานรัฐมนตรี ทส.
รับที่..... 4449
วันที่ 23 ส.ค. 2561
เวลา..... 10.57-

ที่ นร ๐๕๐๕/๒๕๖๑๖

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๒๓๒๗๘ ลงวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงพลังงาน ด่วนที่สุด ที่ พน ๐๓๐๔/๒๒๒ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๑

ตามที่ได้ยืนยันมติคณะรัฐมนตรี (๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑) เกี่ยวกับเรื่อง ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ มาเพื่อทราบ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงพลังงานได้เสนอความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย โดยสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้รับความเห็นดังกล่าวภายหลังวันประชุมคณะรัฐมนตรี ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวกรรณา จุชานนท์)

ผู้อำนวยการกองพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองพัฒนายุทธศาสตร์และติดตามนโยบายพิเศษ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๖๓๒ (อิทธิศักดิ์) ๑๕๓๒ (ลักขณา)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๔๖ www.soc.go.th (นมลชนก)

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ spt55@soc.go.th

ด่วนที่สุด
ที่ พน ๐๓๐๔/๒๒๒

กระทรวงพลังงาน
ศูนย์เอนเนอร์ยี คอมเพล็กซ์ อาคารบี
ถนนวิภาวดีรังสิต กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๓) สิงหาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ความเห็นต่อยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล)๒๐๒๕๑ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๑

ตามหนังสือที่อ้างถึง ขอให้เสนอความเห็นในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงพลังงานพิจารณาแล้ว ไม่มีข้อขัดข้องต่อยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ โดยเห็นว่าการบริหารจัดการแร่ดังกล่าวมีความสอดคล้องและเป็นไปตามพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นประโยชน์สำหรับการตัดสินใจเชิงนโยบายและการบริหารจัดการทรัพยากรแร่ในอนาคต

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อประกอบการพิจารณาต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายศิริ จิระพงษ์พันธ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน

กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ
สำนักจัดการเชื้อเพลิงธรรมชาติ
โทร. ๐ ๒๗๙๔ ๓๓๑๔
โทรสาร ๐ ๒๗๙๔ ๓๒๗๗
อีเมล wuttipong@dmf.go.th

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวลักขณา กำเหนิดพันธุ์)
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
๑๗ ส.ค. ๒๕๖๑

ภาคผนวก จ.๒

หนังสือสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๑๑๔/๒๑๒๙ ลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๑ (มติคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๑)

ด่วนที่สุด
ที่ นร ๑๑๑๔/๒๑๒๙

ของ ปกท.ทส. (หัวหน้ากลุ่มอำนาจพิเศษ) 4383
วันที่ ๑๔ มี.ย. ๒๕๖๑
เวลา 14.52 น.

สำนักงานปลัดกระทรวง
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
เลขรับ 18 มี.ย. 2561
วันที่ 17.47
เวลา

กรมทรัพยากรธรณี
เลขรับ 7004
วันที่ 20 มี.ย. 2001
เวลา 14.59 น.

สำนักงานคณะกรรมการ
พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๙๖๒ ถนนกรุงเกษม กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐
รอง ปกท.ทส. (นางสาวสุทธิลักษณ์ ธีรวิวรรณ์)
เลขรับ 1899
วันที่ ๑๕ มี.ย. ๒๕๖๑ 14.30 น.

เรื่อง ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

เรียน ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- อ้างถึง ๑. หนังสือกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๕๑๘/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๐
๒. หนังสือกรมทรัพยากรธรณี ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๕๑๘/๑๐๑ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๑

ตามหนังสือที่อ้างถึง กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้เสนอยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ มาถึงสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อดำเนินการตามขั้นตอนแนวทางการเสนอแผนเข้าสู่การพิจารณาต่อคณะรัฐมนตรี ตามนัยยะมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานฯ ได้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พิจารณาเรียบร้อยแล้ว เมื่อวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๑ โดยคณะกรรมการฯ มีมติ ดังนี้

๑. เห็นควรให้ความเห็นชอบในหลักการของกรอบแนวคิดของยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) เนื่องจากในภาพรวมเบื้องต้นมีความสอดคล้องกับหลักการและกรอบแนวคิดของยุทธศาสตร์ชาติและแนวนโยบายระดับประเทศ โดยควรปรับปรุงเพิ่มเติมให้สะท้อนถึงหลักการเชิงยุทธศาสตร์ และทิศทางการบริหารจัดการทรัพยากรแร่ให้ชัดเจนยิ่งขึ้น กล่าวคือ ทรัพยากรแร่เป็นทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่อย่างจำกัด เมื่อนำมาใช้แล้วจะหมดสิ้นไป ไม่อาจเกิดทดแทนได้ในระยะเวลาอันสั้น ดังนั้น การบริหารจัดการทรัพยากรแร่และนำมาใช้ประโยชน์จึงต้องหมายรวมถึงมิติของการคำนึงถึงการอนุรักษ์สำรองทรัพยากรแร่เพื่อส่งต่อสำหรับการใช้ประโยชน์ของคนรุ่นต่อไป (Inter-generation Transfer) รวมถึงเป็นสิ่งสำคัญ โดยมุ่งใช้ทรัพยากรแร่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในช่วงเวลาที่เหมาะสม และคำนึงถึงการอนุรักษ์ทรัพยากรแร่เพื่อให้คนรุ่นต่อไปได้ใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน กิจกรรมทำเหมืองแร่จึงควรทำเท่าที่จำเป็น เฉพาะในแร่ที่มีศักยภาพ มีความคุ้มค่าจากการประเมินทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม ในขอบเขตพื้นที่การใช้ประโยชน์ที่ดินที่จำแนกไว้อย่างเหมาะสม คำนึงถึงผังเมืองในภาพรวมและการกำหนดเขตพื้นที่ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ โดยการใช้ประโยชน์ทรัพยากรแร่จะเน้นการสร้างมูลค่าเพิ่ม มีอุตสาหกรรมต่อเนื่องและองค์ความรู้ด้านการวิจัยและพัฒนารองรับ เพื่อตอบสนองความต้องการใช้และการพัฒนาทรัพยากรแร่ภายในประเทศเป็นหลัก ไม่ใช่วัตถุประสงค์เพื่อการส่งออกวัตถุดิบ ทั้งนี้ การทำเหมืองแร่ต้องดำเนินการด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มีการควบคุมผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพประชาชนอย่างเคร่งครัด รวมทั้งมีการดำเนินการฟื้นฟูสภาพพื้นที่หลังจากการทำเหมืองอย่างเหมาะสม นอกจากนี้ เพื่อประโยชน์สำหรับ

การตัดสินใจ....

การตัดสินใจเชิงนโยบายและการบริหารจัดการทรัพยากรแร่ในอนาคต จะต้องมุ่งให้ความสำคัญกับการพัฒนาฐานข้อมูลทางธรณีวิทยาเชิงลึกของหน่วยงานภาครัฐ รวมทั้งการเสริมสร้างองค์ความรู้และให้ข้อมูลแก่ทุกภาคส่วน โดยเฉพาะภาคประชาชนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นภาคีสำคัญ เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมอย่างมีคุณภาพ

๒. เห็นควรให้ปรับปรุงรายละเอียดของแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการและกรอบยุทธศาสตร์ชาติที่ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การคำนึงถึงความยั่งยืนของฐานทรัพยากร การรักษามลประโยชน์ของชาติภายใต้ดุลยภาพระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม รวมทั้งหลักธรรมาภิบาล ในประเด็นต่อไปนี้

๒.๑ ปรับปรุงเป้าหมายและตัวชี้วัดของแต่ละยุทธศาสตร์ย่อย เพื่อให้มีความสอดคล้องกัน และควรกำหนดตัวชี้วัดในเชิงผลสัมฤทธิ์เพิ่มเติม นอกเหนือจากตัวชี้วัดในเชิงปริมาณ

๒.๒ เพิ่มเติมกลไกการตัดสินใจในการนำแร่มาใช้ประโยชน์ในแต่ละช่วงเวลา และกลไกทางเศรษฐศาสตร์ที่จะช่วยสนับสนุนในการจัดสรรทรัพยากรแร่เพื่อประโยชน์สูงสุด รวมทั้งกลไกในการติดตามและกำกับดูแลประเด็นที่เป็นปัญหาในปัจจุบัน อาทิ การไม่ปฏิบัติตามมาตรการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และการฟื้นฟูพื้นที่หลังการทำเหมือง เป็นต้น

๒.๓ ปรับปรุงแนวทางการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองในระยะเริ่มแรก ภายใต้แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ซึ่งโดยหลักการ ควรเป็นไปเพื่อให้กิจการเหมืองแร่ที่เปิดดำเนินการอยู่ก่อน หรือได้รับอนุญาตอยู่ก่อนวันที่ พ.ร.บ.แร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลบังคับใช้ และมีความจำเป็นเร่งด่วน ไม่อาจรอการจำแนกเขตพื้นที่ตาม พ.ร.บ.แร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ เท่านั้น มิฉะนั้น อาจเป็นการเปิดช่องให้พื้นที่ที่ยังไม่ผ่านการพิจารณาครบถ้วนตามขั้นตอน หรือเป็นพื้นที่ที่อยู่ในขั้นตอนการศึกษา สำรวจและวิจัย ได้รับการกำหนดให้เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองไปด้วยในคราวเดียวกัน ดังนี้

๒.๓.๑ กำหนดให้พื้นที่ต่อไปนี้เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง ได้แก่ (๑) พื้นที่ตามประทานบัตร คำขอต่ออายุประทานบัตร และคำขอประทานบัตร ที่ได้ออกให้หรือได้ยื่นไว้ก่อนวันที่ พ.ร.บ.แร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลบังคับใช้ ยกเว้นแร่ทองคำ (๒) พื้นที่ตามอาชญาบัตร ที่ได้ออกให้ก่อนวันที่ พ.ร.บ.แร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลบังคับใช้ ยกเว้นแร่ทองคำ (๓) พื้นที่แหล่งหินอุตสาหกรรมเพื่อการก่อสร้างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกำหนดแหล่งหินอุตสาหกรรม (เพื่อการก่อสร้าง) แล้ว และ (๔) พื้นที่ดินมีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดิน กรณีการทำเหมืองประเภทที่ ๑ ตามมาตรา ๕๓ แห่ง พ.ร.บ.แร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ (ไม่เกิน ๑๐๐ ไร่) เท่านั้น เพื่อให้ภาคอุตสาหกรรมเหมืองแร่สามารถดำเนินการต่อได้ โดยไม่ส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการที่เปิดดำเนินการอยู่หรือได้รับการอนุญาตเรียบร้อยแล้ว และสามารถผลิตแร่ที่จำเป็นต่อเศรษฐกิจได้ในช่วงระยะเวลาเปลี่ยนผ่าน ระหว่างที่มีการวางระบบการบริหารจัดการแร่ ภายใต้ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ระยะ ๒๐ ปี และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับแรกนี้

๒.๓.๒ สำหรับพื้นที่ตามคำขออาชญาบัตร ที่ได้ยื่นคำขอไว้ แต่ยังมีได้ผ่านการพิจารณาออกให้ก่อนวันที่ พ.ร.บ.แร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลบังคับใช้ และพื้นที่ประกาศกำหนดเป็นเขตสำหรับดำเนินการสำรวจ ทดลอง ศึกษา หรือวิจัยเกี่ยวกับแร่ รวมทั้งที่ดินกรรมสิทธิ์ที่มีใช้กรณีการทำเหมืองประเภทที่ ๑ ให้กำหนดเป็นพื้นที่ศักยภาพในการทำเหมือง ที่รอการจำแนกเป็นเขตสงวนหวงห้าม เขตอนุรักษ์แร่ หรือเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองตามกฎระเบียบ หลักเกณฑ์และการประเมินคุณค่าทางเศรษฐกิจและสังคม สำหรับวางแผนการบริหารจัดการพื้นที่เพื่อใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสมต่อไป

ทั้งนี้ ....

ทั้งนี้ ควรกำหนดให้ชัดเจนว่า เมื่อมีการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองแล้วเสร็จ จะต้องมีการบูรณาการมีส่วนร่วม และจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยเฉพาะภาคประชาชนที่อยู่ในพื้นที่หรือใกล้เคียง ก่อนประกาศใช้อย่างเป็นทางการ เพื่อให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๒.๔ สำหรับการบริหารจัดการแร่ทองคำ ให้ดำเนินมาตรการสำคัญดังต่อไปนี้ให้แล้วเสร็จ ก่อนการพิจารณาอนุญาตทำเหมืองแร่ทองคำตามขั้นตอนในระยะต่อไป ได้แก่

๒.๔.๑ ภาครัฐควรดำเนินการสำรวจประเมินทรัพยากรแร่ทองคำโดยละเอียด ตามแนวทางการประเมินทรัพยากรแร่ของสากล (มาตรฐาน UNFC-2009 คือ การประเมินด้านธรณีวิทยา อย่างน้อยในระดับ G2 การประเมินความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจและสังคม และการประเมินความเหมาะสมของโครงการ) เพื่อให้ภาครัฐมีฐานข้อมูลสำหรับการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๔.๒ ให้มีการจำแนกเขตการใช้ประโยชน์แร่ทองคำ โดยจำแนกเป็นเขตสงวน หางห้าม เขตอนุรักษ์เพื่อการใช้ประโยชน์ในอนาคต และเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง โดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมและการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้อง

๒.๔.๓ ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารจัดการแร่และเหมืองแร่ทองคำ โดยดำเนินการ ตามแนวทางและมาตรการต่างๆ ภายใต้แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ฉบับนี้ ที่สำคัญ ได้แก่ การยกเลิก การส่งเสริมการลงทุนสำหรับกิจการเหมืองแร่ทองคำ การประมูลสิทธิสำรวจและทำเหมืองแร่ทองคำ การห้าม ส่งออกทองคำที่ได้จากการทำเหมืองแร่ และการปรับปรุงการจัดสรรผลประโยชน์ตอบแทนแก่รัฐและท้องถิ่น

๒.๕ ควรกำหนดเป้าหมายและวางแผนงานในการยกระดับการสำรวจประเมินผล ทางธรณีวิทยาในระดับละเอียดโดยหน่วยงานภาครัฐ เพื่อให้เป็นฐานข้อมูลสำหรับการบริหารจัดการทรัพยากรแร่ ของภาครัฐในอนาคตระยะยาว ซึ่งมีความจำเป็นในอนาคต โดยอาจเริ่มจากแร่ที่มีความสำคัญในลำดับต้น

๒.๖ ควรพิจารณาจัดทำการศึกษาประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ (Strategic Environmental Assessment : SEA) ให้แล้วเสร็จก่อนการกำหนดแนวทางในการผลักดันให้ไทยเป็นศูนย์กลาง การผลิตปุ๋ย/แร่โปแทชของอาเซียนและเอเชีย รวมทั้งการพัฒนาโครงการเหมืองขนาดใหญ่ (อาทิ แร่โปแทช) เนื่องจากพื้นที่ที่มีศักยภาพในการทำเหมืองแร่ดังกล่าว และพื้นที่ที่เกี่ยวข้องย่อมครอบคลุมพื้นที่เป็น บริเวณกว้าง มีผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเป็นจำนวนมาก และมีมิติการพัฒนาที่เกี่ยวข้องหลากหลาย

๒.๗ ควรเพิ่มเติมประเด็นการส่งเสริมและเสริมสร้างศักยภาพผู้ประกอบการ เพื่อเริ่มต้น กระบวนการปรับตัวไปสู่การเป็นผู้นำเข้าแร่จากต่างประเทศ และ/หรือ การทำเหมืองแร่ในประเทศอื่น ที่ยังสนับสนุนการค้าเงินอุดสาหกรรมเหมืองแร่เพื่อเป็นวัตถุดิบ ซึ่งอาจเป็นทิศทางของการปรับตัวของ ภาคการเหมืองแร่ของประเทศไทยในระยะยาว

๒.๘ ควรเพิ่มเติมแนวทางการพัฒนาระบบการรับข้อร้องเรียนในลักษณะแบบ One-stop service และระบบติดตามการแก้ไขปัญหาจากการร้องเรียนของภาคประชาชน ที่สามารถ tracking ได้ เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ภาคประชาชนในการติดตามเฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อม ผลกระทบด้านสังคมและ สุขภาพ ในลักษณะเดียวกันกับการพัฒนาระบบอนุญาตประทานบัตรและใบอนุญาตอื่นๆ ให้มีความรวดเร็ว ลดขั้นตอน ลดการใช้ดุลพินิจ แบบ One-stop service รวมถึงระบบการติดตามการอนุญาต (tracking) เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการเหมืองแร่

๒.๙ ควรกำหนด ....

สนง.เลขานุการคณะกรรมการ
นโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ
เลขรับ 624
วันที่ 24 มิ.ย. 2561
เวลา 14.06

๒.๙ ควรกำหนดค่านิยามที่ชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พื้นที่ศักยภาพ พื้นที่ที่มีศักยภาพ
ในการทำเหมือง เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง เขตสงวนหวงห้าม และเขตอนุรักษ์แร่ เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่
ตรงกันเมื่อประกาศใช้แผนแม่บทการบริหารจัดการแร่

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(Signature)
(นายปรเมธี วิมลศิริ)

(Signature)
ทศพลภรณ์

เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
(นายพงษ์ศุภณีย์ ปองทอง)

รองอธิบดีกรมทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๑๙ มิ.ย. ๒๕๖๑

สำนักวางแผนการเกษตร ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๔๐๘๕ ต่อ ๑๕๐๑ โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๐๘๙๒
E-mail: Chuleeporn@nesdb.go.th

รอง อทธ. (สพทนาย)
เลขรับ 1664
วันที่ 23 มิ.ย. 2561
เวลา 19.32

อทธ.
เลขรับ 1070
วันที่ 23 มิ.ย. 2561
เวลา 18:29

③ เรือน อทธ.

(Signature)

(Signature)
6 มิ.ย. ๒๕๖๑

(นางสาวสุทธิลักษณ์ ระวีวรรณ)
รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(Signature)

(Signature)

(Signature)

(นายสมหมาย เตชวาล)

รองอธิบดีกรมทรัพยากรธรณี

รักษาการแทนอธิบดีกรมทรัพยากรธรณี
24 มิ.ย. 2561

เรือน กคก.

(Signature)

(Signature)

(นางเพชรเอื้อง ทรัพย์ทวีวัง)
ผู้อำนวยการกลุ่มงานเลขานุการ
รักษาการแทน ผู้อำนวยการสำนักงานเลขานุการ
คณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ
ด้วย อทธ. ไปราชการต่างประเทศ
24 มิ.ย. 2561

เรือน อุตสาหกรรม

(Signature) อทธ. ทศพลภรณ์

ทศพลภรณ์

(Signature)

(นางเพชรเอื้อง ทรัพย์ทวีวัง)
ผู้อำนวยการกลุ่มงานเลขานุการ

ภาคผนวก จ.๓

หนังสือสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๑๑๔/๓๔๐๔ ลงวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๑ (มติคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๑)

<p>คำสั่ง ปกท.ทส. เลขรับ 4887 วันที่ 7 มิ.ย. 2561 เวลา 14.00 น.</p> <p>ด่วนที่สุด</p> <p>ที่ นร ๑๑๑๔/๓๔๐๔</p>	 <p>กรมทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เลขรับ 10940 วันที่ 8 มิ.ย. 2561 เวลา 14.09 น.</p>	<p>สำนักงานปลัดกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เลขรับ 76259 วันที่ 6 มิ.ย. 2561 เวลา 14.00 น.</p> <p>สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เลขรับ 23712 วันที่ 7 มิ.ย. 2561 เวลา 10.10 น.</p>
<p>เรื่อง ผลการพิจารณาทบทวนมติคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเมื่อวันที่ ๒๕๖๑ เรื่อง ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔</p>	<p>เรียน ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p>	<p>อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๑๑๔/๒๑๒๙ ลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๑</p> <p>๒. หนังสือกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๕๑๘/๙๔๑ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๑</p>

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้แจ้งมติคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (กค.สศช.) เมื่อวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๑ เกี่ยวกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ เพื่อให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) โดยกรมทรัพยากรธรณี ในฐานะเลขานุการคณะกรรมการนโยบายบริหารจัดการแร่แห่งชาติ (คนร.) ร่วมกับกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ หน่วยงานเจ้าของเรื่องรับทราบ และต่อมา ทส. ได้ส่งหนังสือขอให้ กค.สศช. พิจารณาทบทวนมติดังกล่าว โดยฝ่ายเลขานุการ คนร. มีความเห็นว่า มีบางประเด็นที่อาจส่งผลกระทบต่อ การสร้างความมั่นคงด้านวัตถุดิบแร่ เพื่อตอบสนองความต้องการของภาคอุตสาหกรรมและการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ รวมทั้งประเด็นเกี่ยวกับทรัพยากรแร่ทองคำ ทั้งนี้ ได้แนบเอกสารแสดงเหตุผลการขอทบทวน ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักงานฯ ได้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พิจารณาเรียบร้อยแล้ว เมื่อวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๑ โดยคณะกรรมการฯ มีมติ ดังนี้

๑. กรณีการขอให้ตัดคำว่า 'ยกเว้นแร่ทองคำ' ในมติ กค.สศช. ข้อ ๒.๓.๑ ที่ฝ่ายเลขานุการ คนร. เสนอ นั้น เห็นควรให้ระบุเงื่อนไขและข้อสังเกตของ กค.สศช. โดยให้การทำเหมืองแร่ทองคำเป็นไปตามกรอบนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการทรัพยากรแร่ทองคำ ที่ผ่านความเห็นชอบของ คนร. และคณะรัฐมนตรีรับทราบแล้วอย่างเคร่งครัด เนื่องจากเป็นทรัพยากรแร่ที่มีความสำคัญ มีมูลค่าสูง และต้องการการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ การปรับโครงสร้างการบริหารจัดการแร่ทองคำตามกรอบนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ดังกล่าวจึงเป็นประโยชน์ในการบริหารจัดการแร่ทองคำในภาพรวม และลดปัญหาข้อขัดแย้งในพื้นที่

และกรณีการทำเหมืองหินอุตสาหกรรมเพื่อการก่อสร้างในพื้นที่กรรมสิทธิ์ ที่ฝ่ายเลขานุการ คนร. เสนอให้ปรับบททบทวนมติ กค.สศช. ข้อ ๒.๓.๒ โดยขอให้กำหนดเป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองด้วยนั้น เห็นควรให้ระบุเงื่อนไขและข้อสังเกตของ กค.สศช. โดยให้การทำเหมืองหินอุตสาหกรรมเพื่อการก่อสร้างในพื้นที่กรรมสิทธิ์ เป็นไปตามกฎหมายด้านผังเมืองและด้านสิ่งแวดล้อม ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยเฉพาะผู้ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินข้างเคียง รวมทั้งดำเนินการมาตรการป้องกันผลกระทบต่อด้านสิ่งแวดล้อมและสุขภาพประชาชนอย่างเคร่งครัด

ดังนั้น จึงเห็นชอบ...

ดังนั้น จึงเห็นชอบให้ปรับมติ กก.สศช. ข้อ ๒.๓.๑ โดยใช้ข้อความดังต่อไปนี้

“๒.๓.๑ กำหนดให้พื้นที่ต่อไปนี้เป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง ได้แก่ (๑) พื้นที่ตามประทานบัตร คำขอต่ออายุประทานบัตร และคำขอประทานบัตร ที่ได้ออกให้หรือได้ยื่นไว้ก่อนวันที่ พ.ร.บ.แร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลบังคับใช้ โดยกรณีแร่ทองคำ ให้ดำเนินการตามกรอบนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการทรัพยากรแร่ทองคำ ที่ผ่านความเห็นชอบของ คนร. และคณะรัฐมนตรีรับทราบแล้ว อย่างเคร่งครัด (๒) พื้นที่ตามอาชญาบัตร ที่ได้ออกให้ก่อนวันที่ พ.ร.บ.แร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลบังคับใช้ โดยกรณีแร่ทองคำ ให้ดำเนินการตามกรอบนโยบายและแผนยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการทรัพยากรแร่ทองคำ ที่ผ่านความเห็นชอบของ คนร. และคณะรัฐมนตรีรับทราบแล้วอย่างเคร่งครัด (๓) พื้นที่แหล่งหินอุตสาหกรรมเพื่อการก่อสร้างที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการกำหนดแหล่งหินอุตสาหกรรม (เพื่อการก่อสร้าง) แล้ว และ (๔) พื้นที่ดินมีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดิน กรณีการทำเหมืองประเภทที่ ๑ ตามมาตรา ๕๓ แห่ง พ.ร.บ.แร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ (ไม่เกิน ๑๐๐ ไร่) หรือกรณีการทำเหมืองหินอุตสาหกรรมเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้าง โดยให้ดำเนินการตามกฎหมายด้านผังเมืองและด้านสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด เพื่อให้ภาคอุตสาหกรรมเหมืองแร่สามารถดำเนินการต่อได้ โดยไม่ส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการที่เปิดดำเนินการอยู่ หรือได้รับการอนุญาตเรียบร้อยแล้ว และสามารถผลิตแร่ที่จำเป็นต่อเศรษฐกิจได้ในช่วงระยะเวลาเปลี่ยนผ่านระหว่างที่มีการวางระบบการบริหารจัดการแร่ ภายใต้ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการแร่ระยะ ๒๐ ปี และแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ ฉบับแรกนี้

๒. กรณีคำขออาชญาบัตรที่ได้ยื่นไว้ก่อนวันที่ พ.ร.บ.แร่ พ.ศ.๒๕๖๐ มีผลบังคับใช้ ที่ฝ่ายเลขาฯ คนร. เสนอให้ปรับบทวนมติ กก.สศช. ข้อ ๒.๓.๒ โดยขอให้กำหนดเป็นเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองด้วยนั้น เห็นชอบให้ยืนยันตามมติ กก.สศช. เดิม โดยพื้นที่ตามคำขออาชญาบัตร (ที่ได้ยื่นไว้แล้ว แต่ยังมีได้ผ่านการพิจารณาอนุญาตก่อนวันที่ พ.ร.บ.แร่ พ.ศ.๒๕๖๐ มีผลบังคับใช้) ควรจำแนกเป็น ‘พื้นที่มีศักยภาพในการทำเหมือง’ มีชื่อ ‘เขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง’ ในแผนแม่บทฯ ฉบับแรกนี้ เนื่องจากเป็นเพียงการยื่นคำขอแสดงความจำนงในการขออนุญาตสำรวจแร่และยังมิได้รับอนุญาต ยังไม่มีข้อผูกพันใดกับรัฐ จึงควรดำเนินการตามขั้นตอนและหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ใน พ.ร.บ.แร่ พ.ศ.๒๕๖๐

กรณีกระบวนการมีส่วนร่วมและการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ที่ฝ่ายเลขาฯ คนร. เสนอให้ปรับบทวนมติ กก.สศช. ข้อ ๒.๓.๒ วรรคท้าย โดยให้นำไปกำหนดในแผนแม่บทการบริหารจัดการแร่ฯ ระยะถัดไป นั้น เห็นชอบให้ยืนยันตามมติ กก.สศช. เดิม โดยควรกำหนดให้ชัดเจนว่า เมื่อมีการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองแล้วเสร็จ จะต้องมีการมีส่วนร่วม และจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยเฉพาะภาคประชาชนที่อยู่ในพื้นที่หรือใกล้เคียง ก่อนประกาศใช้อย่างเป็นทางการ เพื่อให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนตั้งแต่เริ่มต้น และให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๘ และ พ.ร.บ.แร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๗

ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับการปรับมติข้อ ๒.๓.๑ และการยืนยันตามมติเดิมในสองประเด็นข้างต้น จึงเห็นชอบให้ปรับมติ กก.สศช. ข้อ ๒.๓.๒ โดยใช้ข้อความดังต่อไปนี้

“๒.๓.๒ สำหรับพื้นที่ตามคำขออาชญาบัตร ที่ได้ยื่นคำขอไว้ แต่ยังมีได้ผ่านการพิจารณาออกให้ก่อนวันที่ พ.ร.บ.แร่ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลบังคับใช้ และพื้นที่ประกาศกำหนดเป็นเขตสำหรับดำเนินการสำรวจ ทดลองศึกษา หรือวิจัยเกี่ยวกับแร่ รวมทั้งที่ดินกรรมสิทธิ์ที่มีใช้กรณีการทำเหมืองประเภทที่ ๑ ให้กำหนดเป็นพื้นที่ศักยภาพในการทำเหมือง ที่รอกการจำแนกเป็นเขตสงวนหวงห้าม เขตอนุรักษ์แร่ หรือเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง

ตามกฎระเบียบ ....

ตามกฎหมายระเบียบ หลักเกณฑ์และการประเมินคุณค่าทางเศรษฐกิจและสังคม สำหรับวางแผนการบริหารจัดการพื้นที่เพื่อใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสมต่อไป

ทั้งนี้ ควรกำหนดให้ชัดเจนว่า เมื่อมีการกำหนดเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมืองแล้วเสร็จจะต้องมีกระบวนการมีส่วนร่วม และจัดให้มีการรับฟังความเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยเฉพาะภาคประชาชนที่อยู่ในพื้นที่หรือใกล้เคียง ก่อนประกาศใช้อย่างเป็นทางการ เพื่อให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง"

๓. กรณีการขอให้ตัดมติ กก.สศช. ข้อ ๒.๔ รวมทั้งข้อย่อยที่ ๒.๔.๑-๒.๔.๓ ซึ่งเกี่ยวข้องกับทรัพยากรแร่ทองคำ ออกทั้งหมด ตามที่ฝ่ายเลขาฯ คนร. เสนอ นั้น เห็นชอบให้ยืนยันความสำคัญของการสำรวจประเมินทรัพยากรแร่ แม้จะต้องลงทุนในระดับสูง แต่เป็นการลงทุนที่สำคัญ เพื่อสร้างฐานข้อมูลให้ภาครัฐสามารถตัดสินใจในการบริหารจัดการแร่ที่มีความสำคัญและมีมูลค่าสูงได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมทั้งการจำแนกเขตการใช้ประโยชน์แร่ทองคำอย่างมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จึงเห็นชอบให้ปรับมติ กก.สศช. ข้อ ๒.๔ โดยใช้ข้อความดังต่อไปนี้

"๒.๔ สำหรับการบริหารจัดการแร่ทองคำในระยะยาว ภาครัฐควรเร่งดำเนินการสำรวจประเมินทรัพยากรแร่ทองคำโดยละเอียด ตามแนวทางการประเมินทรัพยากรแร่ของสากล (มาตรฐาน UNFC-๒๐๐๙ คือ การประเมินด้านธรณีวิทยา อย่างน้อยในระดับ G2 การประเมินความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจและสังคม และการประเมินความเหมาะสมของโครงการ) เพื่อให้ภาครัฐมีฐานข้อมูลสำหรับการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งให้มีการจำแนกเขตการใช้ประโยชน์แร่ทองคำ โดยจำแนกเป็นเขตสงวนหวงห้าม เขตอนุรักษ์เพื่อการใช้ประโยชน์ในอนาคต และเขตแหล่งแร่เพื่อการทำเหมือง โดยผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมและการรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง"

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

อ.ทศ.
เลขที่ ๙๐๒๙
วันที่ ๑๕ ธ.ค. ๒๕๖๑
เวลา ๑๕.๕๐

๑) เรือง ดน.น.ค.
นาง ท.ธ. วัฒนวิทย์
เลขาฯ ร.ค.ช.
นางสาวสุทธิลักษณ์ ระวีวรรณ
รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ขอแสดงความนับถือ
นางชุตินาฏ วงศ์สุบรรณ
รองเลขาธิการฯ รักษาการแทน
เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๒) อ.ทศ. น.ส. สุจิตาไชย
ทศ.วิมล
(นายพงศ์บุณย์ ปองทอง)
รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๓๑ มิ.ย. ๒๕๖๑

สำนักงานแผนการเกษตร ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๔๐๘๕ ต่อ ๑๕๐๑ โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๐๘๙๒
E-mail: Chuleepom@nesdb.go.th

๓) เวียน อ.ทศ.
เพื่อโปรดพิจารณา ส.ค.พ.
ต่อ อ.ทศ. วิ.

ด้วย รอง อ.ทศ. (สมหมาย) ไปราชการต่างประเทศ
ด้วย อ.ทศ. ไปราชการต่างประเทศ / ๑๑ ธ.ค. ๒๕๖๑

นาง อ.ธ. ส.ศ.๕.
- ส.ค.พ.น.ค. / ๑๑ ธ.ค. ๖๑
11 ส.ย. (ชูฤกษ์วิภา) มณฑลศ.
รองอธิบดีกรมทรัพยากรธรณี
ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(นายวิจารย์ สิมาฉายา)
ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม